A ✠ audiſ. ⁊c. iſti aũt p̄ ceter̃ doluerũt de vitupio ſauli illato eo ꝙ liberauerat eos de manu naaſ reg̃ ãmon: vt dictũ fuit. ſ. xi.
a ¶ Et ambula. ⁊c. q: de die nõ poterãt illa corpa auferre.
b ¶ Et cõbuſ. ea ig. aromatica multa ibidẽ cũburẽdo: ſicꝫ fiebãt ãtiq̃t' i ſepltur̃ ſolẽnib'. ſicꝫ dr. ij. pa. xvj. i ſepltura aſa reg̃ iuda. Poſuerũtq; eũ ſup lectũ ſuũ plenũ aromatib' ⁊ vnguẽt̃ meretricijs q̃ erãt pigmẽtarioꝝ arte ꝯfecta: ⁊ cõbuſſerũt ſup eũ ãbitiõe nimia. c ¶ Et ie. ſe. in ſignũ triſticie ꝓ morte ſaul ⁊ filioꝝ ei'. ✠ ei' appẽſa fuerũt in muro bethſã: ſignificaꝫ infamie turpitudo q̃ ſequitꝫ ad mortalẽ culpã. m ¶ Qd cũ au. Per iſtos q̃ caput ⁊ corp' ſaul au. de mu. ſe. ſignificãt illi q̃ turpitudinẽ ſuoꝝ ſupiorũ q̃tũ pñt bono mõ ſatagũt occultare.
¶ In ca. xxxj. vbi dr in poſtil. Hebrei c õo dicũt ſaulem eſſe ſaluatum.

q̃cũq; fecerãt philiſtijm ſaul: ſur
a rexerũt oẽs viri fortiſſimi ⁊ ãbula
uerũt tota nocte ⁊ tulerũt cadauer ſaul: ⁊ cadauera filioꝝ ei' de
muro bethſã. Venerũtq; viri ia
b bes galaad: ⁊ cõbuſſerũt ea igni
⁊ tulerũt oſſa eoꝝ / ⁊ ſepelierũt in
c nemore iabes: ⁊ ieiunauerũt ſeptem diebus.

Finit liber primus regũ.
Scõs liber Regum incipit:
Actũ ẽ aũt poſtq; Ca. I d
mortu' ẽ ſaul: vt dauid
reuerteretꝫ a cede amalech: ⁊ maneret duos di

Additio. Opinio hebreoꝝ i h paſſu nullo mõ vid̃r ſuſtinẽda. ñ eĩ hꝫ fũdamẽtũ ĩ auctẽ nec ĩ rõe. Nã fũdamẽtũ eoꝝ aſſũptũ ex h ꝙ ſaul dĩnã ſñĩaꝫ p ſamuelẽ ſibi ãnũciatã acceptauit nulli' valor̃ ẽ. In h eĩ nõ excuſant ſaulẽ a pctõ: ſꝫ poti' eũ g̃ui' accuſãt. qd ſic ptꝫ. nã ĩ phitonic̃ dĩnatiõib' ⁊ hmõi duo ꝓhibentꝫ ĩ lege diuina: q̃r vnũ ẽ tales diuinatores ꝯſulere. vnde Deu. xviij. b. Nõ ſit ĩ te malefic' neq; q̃ phitões ꝯſulat. Aliud õo ꝓhibitũ ẽ: ne q̃s õbis taliũ credat ſeu aſſentiat. vñ Deut. vbi. ſ. Gẽtes iſte q̃ꝝ poſſidebis t̃rã augures ⁊ dĩnos audiũt: tu aũt a deo tuo alitꝫ ĩſtitut' es. Ubi ⁊ ĩ ſeq̃ntib' mãifeſte hꝫ ꝙ ſicꝫ ĩ lege dĩna p̄cipitꝫ vt credatꝫ õo ꝓphe dei: ita ĩ eadẽ lege ꝓhibetꝫ ne q̃s talib' ſupſtitioſis vaticinijs aſſẽtiat ſeu credat: vt ĩ p̄dctõ ca. ſat̃ declaratꝫ. Ex q̃b' euidẽtꝫ ſeq̃tꝫ ꝙ ſi q̃s ꝯſulẽt phitões ſeu dĩnos: q̃b' ꝯſult̃ nõ aſſẽtiret eoꝝ vaticinijs: t̃lis eẽt trãſgreſſor p̄mi p̄cepti tm̃. Si aũt ñ ſolũ ꝯſulẽt ſꝫ etiã eoꝝ p̄noſtic̃ aſſẽtiret eẽt trãſgreſſor vtriuſq; p̄cepti: vt ptꝫ ex dict̃. Ex q̃b' mãifeſte ſeq̃tꝫ ꝙ volẽtes excuſare ſaulẽ a ꝯſultatiõe phitoniſſe: p h ꝙ ſñĩaꝫ
B ſibi p illũ ſuſcitatũ ãnũciatã acceptauit: nõ ſolũ ip̃m ñ excuſãt a pctõ ꝯſultatiõis: ſꝫ ĩſup ip̃m accuſãt de nouo pctõ. ſ. acq̃eſcendi õbis magic̃ ſeu dĩnatõib' vt ſic ñ ſolũ ſit ſaul p̄mi p̄cepti ſupra dicti trãſgreſſor: ſꝫ etiã ſcdi. Si aũt dicatꝫ ꝙ ſaul nõ credidit phitoniſſe ſeu phitoni: ſꝫ ꝓphie ſamuel̃ q̃ erat fidel̃ ꝓpha dñi: h ñ valꝫ. nã ſm opi. Aug. ſ. ca. xxviij. traditã q̃ õa ẽ: vt ibi fuit declaratũ: nõ ſamuel ĩ ſpũ appuit: ſꝫ demõ ĩ ſamuelẽ trãſformat' ẽ. ⁊ ſic nõ ſamueli ſꝫ demõi credidit õb ei' aſſẽtiẽdo. Dato ẽ t ꝙ ſamuel ĩ ꝓpa pſona appuiſſꝫ: ꝓut q̃dã volũt. lꝫ min' ſane: vt. ſ. adhuc ſaul peccauit ĩ credẽdo õbis illi'. cui' rõ ẽ. nã dicẽtes ſamuelẽ veꝝ fuiſſe ſuſcitatũ: h aſſerũt ex diſpẽſatiõe dĩna eueniſſe q̃ phitoniſſã ⁊ ſaulẽ latebat: vt expſſe hꝫ ĩ glo. ibidẽ. ⁊ ſic ſaul ñ credebat ip̃m eẽ verũ ſamuelẽ ſꝫ ſp̃m malignũ arte magica ĩ ſamuel̃ ſpẽ appentẽ: cui credẽdo ĩdubie peccauit ꝯ ꝯſcĩaꝫ cõmittẽdo: qd eĩ nõ ẽ ex fide: pctm̃ ẽ. ad Ro. xiiij. Si aũt dicatꝫ ꝙ ſaul credidit õbiſ ſibi ãnũciat̃ rõe ſig̃ꝝ q̃ forte viderat phitoniſſa vl̃ ip̃e ſaul: nec ex h excuſatꝫ a pctõ. Nã ſꝫ Aug. ĩ ca. Nec mirꝝ. ſ. allegato: nõ iõ q̃s dꝫ credẽ t̃lib': q: aliq̃ñ eueniũt ea q̃ p̄dicũt. Ad cui' ꝓbatiõꝫ adducꝫ clarã auctẽ Deut. xiiij. Qd aũt dr ſaulẽ de oĩb' ſuis pctĩs penituiſſe audita ſñĩa. tal̃ aſſertio eadẽ facilitate ꝯtẽnitꝫ q̃ approbatꝫ ſꝫ Gre. Nullũ eĩ fũdamẽtũ hui' pñĩe apparet ĩ ſacra ſcptura: niſi forte ĩ acceptatiõe p̄dicte ſñĩe: q̃ q̃dẽ acceptatio ñ hꝫ pñĩe rõnẽ: ſꝫ poti' pctĩ vt dictũ ẽ. Si aũt ſignũ ſue pñĩe volũt accipe ex h ꝙ modico cibo ſũpto p totã noctẽ ambulauit: vt vẽiret ad p̄liũ vbi erat moritur': ꝓut ĩ poſtil. dr: h ñ videtꝫ valẽ. rõnabili' enĩ poſſꝫ dici ſeu p̄ſumi ꝙ ſaul iuit ad p̄liũ credẽs ñ eẽ dĩnã ſñĩaꝫ ſibi ꝓlatã: ſꝫ poti' demõiacã illuſionẽ. Ex q̃ alitꝫ eẽt excuſat': vl̃ ſaltẽ alienat' a pctõ p̄dicto. Illd aũt qd dicũt hebrei ad ſuã opiõnẽ ꝯfirmãdã ex ill̃ õbis. Cras tu ⁊ filij tui erit̃ mecũ. nõ videtꝫ valẽ: nã li mecũ nõ ẽ neceſſe vt ĩtelligatꝫ ĩ pte iuſtoꝝ: ſꝫ ſufficit ĩtelligẽ ĩ ſtatu defũctoꝝ. nec pl' ſonat auctas vt idẽ poſtil. ait. ſ. ca. xxviij. ⁊ põt argui ex õbis xp̄i ad latronẽ. Lu. xxiij. f. vbi dicꝫ: Hodie mecũ er̃ ĩ pa. Si eĩ hãc dictionẽ mecũ opteret referri ad ſtatũ btĩtudĩs. ſupfluũ eẽt addẽ in padiſo. ſufficẽt eĩ dixiſſe hodie me. e. ſꝫ q: ſine tali additione poſſꝫ ĩtelligi mecũ er̃. i. ĩ ſtatu defũctoꝝ: iõ ꝯuenĩẽtꝫ additꝫ ĩ paradiſo. ſamuel aũt nõ dixit: Cras erit̃ mecũ ĩ limbo. ſꝫ tm̃ dixit: erit̃ mecũ. Et iõ rõ hebreoꝝ ex hac auctẽ nõ ẽ efficax. Ad aliã õo rõnẽ q̃ ꝓ hebreoꝝ opiõne inducitꝫ: ꝓ eo ꝙ dictũ ẽ. ſ. ix. ca. de ſaule ꝙ erat

de ſaule ꝙ erat elect' ⁊ bon' ⁊c. Ex q̃ volũt inferre ꝙ lꝫ poſtea g̃uiter ⁊ multiplr̃ peccaſſꝫ. tñ dĩne pietati ꝯgruũ videtꝫ: vt ꝓptꝫ p̄cedẽtẽ bõitatẽ dñs dederit ei ĩ fine pñĩe locũ: h ñ videtꝫ valẽ. Nã lꝫ de' h potuiſſꝫ facẽ ex diſpẽſatiõe d̃ cõi tñ lege dĩna ꝯ riũ legitꝫ Ezech. xviij. f. Cũ auẽterit ſe iuſt' a iuſticia ⁊ fecerit iniquitatẽ morietꝫ ĩ ea ĩiuſticia quã opat' eſt. Sic igitꝫ patẽt fũdamẽta heb. ĩ h paſſu nulli' eẽ efficacie. Sñĩa igitꝫ doctoꝝ nr̃oꝝ ẽ tenẽda tãq; ex ver̃ ſũpta fũdamẽt̃. Fũdatꝫ eĩ p̄mo in h ꝙ ſaul ſeip̃m occidit: qd ẽ g̃uiſſimũ peccatũ: q: mag̃ ꝯ nãlẽ ĩclinationẽ ⁊ ꝯ charitatẽ q̃ cetꝫa hoĩcidia: ſilr̃ ⁊ ẽ piculoſi' cetꝫis pctĩs: cũ p' mortẽ null' ẽ loc' pẽitẽdi. Nec valꝫ dicẽ ꝙ h fecꝫ: ne ĩ ꝓpa pſona paterẽtꝫ ꝯ honorẽ dĩnũ ⁊c. ꝓut ĩ poſtil. alle. Nã ludibria ſeu ĩpropia q̃cũq; ꝓptꝫ deũ ſuſtinẽ q̃tũcũq; ignominioſa ſint ⁊ acerba: tãto mag̃ ad dĩnũ honorẽ ptinẽt: vt ptꝫ ĩ martyrib'. vñ eſt ſaul debuiſſet ĩ deũ ſpare q̃ potẽs eſt hoĩeꝫ q̃cũq; tẽtatiõe ſupueniẽte liberare a pctõ: qd tñ ñ fecꝫ ſe occidẽdo. Et iõ vere de ip̃o dr. j. Paral. x. d. Nec ſperauit ĩ dño. Pretꝫea bõitas finis ñ tollit maliciã actus hũani: ſi tal̃ act' ſꝫ ſuã ſpẽm ẽ mal'. nõ enĩ ſũt faciẽda mala vt eueniãt bõa: ſũt tñ tolerãda mĩora mala vt vitẽtꝫ maiora: vt dictũ fuit. ſ. ca. xvij. Pretꝫea ſi ſaul excuſat' fuiſſꝫ a reatu homicidij rõe p̄dicta: pari mõ excuſaretꝫ amalechita: ſi ip̃m ſaulẽ ꝓptꝫ eãdẽ rõnẽ occidiſſet. cui' ꝯ riũ ptꝫ. ĩ. ij. Reg. j. ca. vbi hꝫ ꝙ dd q̃ fuit rex iuſt' audita amalechite excuſatiõe: ip̃ꝫ mãdauit intꝫfici. Qd aũt ĩducitꝫ d̃ raſia. ij. Mach. xiiij. ca. ñ ẽ trahẽdũ ad ꝯſeq̃ntiã: q: nõ cõmẽdatꝫ ex h ĩ ſcptura tãq; õtuoſul ſimplr̃: ſꝫ tãq; hñs q̃ndã ſpẽꝫ fortitudĩs: eſtimãſ ſe fortitꝫ agẽ: q̃ tñ nõ ẽ õa fortitudo: ſꝫ mag̃ q̃dã mollicies aĩ nõ valẽt̃ maiora p̄calia ſuſtinẽ: vt p phm ptꝫ ĩ. iij. Ethi. ⁊ p Aug̃. p̄mo de ci. dei. Põt ẽt alitꝫ dici. ſ. ꝙ raſias ille p totũ ꝓceſſũ ſue vite ĩ ſacꝫ ſcptura cõmẽdatꝫ: vt ptꝫ ibidẽ. vñ ⁊ talẽ p̄ſumẽdũ ẽ ĩſtinctu dĩne ĩſpiratiõis h feciſſe. Nã ſm iuriſtas: Qui ſemel bon' ſp p̄ſumitꝫ eẽ bon'. Sec' aũt d̃ ſaule de q̃ legitꝫ. ſ. xiiij. iux̃ hebraicã õitatẽ: ꝙ q̃cũq; ſe õtebat ĩpie agebat. d̃ tali igr̃ p̄ſumẽdũ ẽ ſp fore malũ: ⁊ p ꝯñs nõ ĩſtĩctu dĩno ſe occidiſſe: ſꝫ ex deſpatiõe ſeu tĩore acerbioris piculi ſeu mort̃ tpal̃. de Sãſone aũt nõ ẽ retrahẽda ꝯñtia: q: p illũ de' m̃lta miracl̃a faciebat. vñ p̄ſumẽdũ ẽ ꝙ latẽtꝫ ĩſpiratiõe dĩna h fecꝫ. Silr̃ tenẽdũ ẽ de ſctĩs femĩs q̃ tpe pſecutiõis ſeip̃as occiderũt: ꝓut dicꝫ Aug. p̄mo de ci. dei. nec ad dãnationẽ ſaul̃ alia auctas ſacre ſcpture ſeu detꝫmĩatio eccl̃ie videtꝫ req̃ri: cũ doctores nr̃i ꝯcorditꝫ teneãt: vt dr ĩ poſtil. Nã vt ĩ ca. decretales epl̃e diſt.
D xx. ſcripturarũ tractatores. i. doctores ĩ earũ expoſitiõib' ſũmis põtificib' ꝓponũtꝫ. vñ detꝫmĩatio doctoꝝ ſacre ſcpture ĩ talib' tm̃ ſufficere debꝫ ac ſi ab eccl̃ia detꝫmĩaretꝫ: igitꝫ illa õba. j. Pa. x. ca. vbi dr: Inſup ⁊ phitoniſſã ꝯſuluit: nec ſperauit ĩ dño intelligenda ſũt de deſpatiõe finali: ꝓut doctores nr̃i eã exponũt: ꝙ etiã malicia toti' vite ip̃i' ſaul̃ poſtq; regnauit vna cũ peſſimo ip̃i' fine ſibi inuicem corrñdendo h teſtantꝫ.

Replica. Qͥuis Burg. ip̃e circa ca. xxxj. lõga laboret digreſſione: volẽs ꝙ ſaul ſit dãnat' ꝯ opinionẽ heboꝝ: cui videtꝫ poſtil. fauere: nõ obſtãtib' obiectiõib' Burgẽ. q̃ ſũt facilitꝫ ſolubiles: q: volẽs ſuſtinẽ opiõnẽ de õa apparitiõe pſõe ſamuel̃ mõ p̄dicto ceſſãt oĩa argumẽta Bur. q̃ fũdãtꝫ ĩ pctĩs ꝯſultatiõiſ phitoniſſe. Nã ſaul p ſamuelẽ veꝝ ĩformat' de ꝯſultatiõe penituit: ⁊ ſñĩaꝫ dĩnã ꝯ ſe latã acceptauit: ⁊ p pñĩaꝫ meruit de õa ſamuelis appitiõe certificari: vt ſic ſine picl̃o deceptiõiſ ſñĩaꝫ dĩnã acceptaret: q̃b' bñ attẽt̃ ſoluũtꝫ ea q̃ Bur. de glo. ĩ ꝯ riũ adducꝫ. Et p eãdẽ pñĩaꝫ ⁊ ſñĩe acceptionẽ ſaul meruit recipe inſpirationẽ de ſe ip̃m occidẽdo ſicꝫ cõitꝫ tenetꝫ d̃ Sãſone. Et btũs Aug. p̄mo de ci. dei dicꝫ de ſctĩs femĩs q̃ ſeſe tpe pſecutiõis occiderũt: ne ĩ vitupiũ honoris dĩni illuſiões infideliũ paterẽtꝫ. ⁊ hec dicta ſufficiãt ⁊c.

¶ Poſtilla ſup ſcdm librũ regũ incipit. Ca. I
Factũ eſt ⁊c. Poſtq; ĩ p̄mo libro actũ ẽ d̃ regno p electionẽ: h ꝯñter agitꝫ de regno p ſucceſſionẽ: q: iſboſeth ſucceſſit ſauli: lꝫ puo tpe. ⁊ ſalomõ ſucceſſit dd: ⁊ ſic ꝯñr alij r̃ges vſq; ad captiuitatẽ babylonicã: ⁊ q: regnũ iſboſeth ꝓcedebat debilitãdo: regnũ aũt dd fortificãdo. iõ p̄mo d̃ſcribitꝫ ĩchoatio regni vtriuſq; ptial̃. ſcdo extꝫmĩatio regni iſboſeth total̃. ca. iiij. tertio ꝓmotio regni dd integral̃. ca. v. Circa primũ p̄mittitꝫ ſaul̃ ⁊ filioꝝ ei' lamẽtatio. ſcdo ſucceſſoris duplex ĩſtitutio. ca. ij. Circa primũ p̄mo deſcribitꝫ denũciatio mort̃. ſcdo act' lamẽtatiõis / ibi: Apphẽdẽs aũt dd. Circa p̄mũ p̄mittitꝫ tp̃s hui' denũciatiõis / cũ dicitꝫ: Diuiſio

E ☞ a ¶ Amalechites. Rab. Ca. I
Hūc aiūt hebrei filium fuiſſe doech.
Amalethites em̄ et idumeꝰ vnū eſt:
ti.Re.4.c q2 filiꝰ p̄mogenitꝰ Eſau eliphaç fuit.
⁊ huiꝰ filiꝰ amalech. diadema autē et
armillā a patre cōmendatā habebat.
b ¶ Accedēs. Dis q̄ ꝓprio machina
tur malū: vel de eiꝰ gaudet īteritu iu
ſte retributiōis penaꝫ a iudice ſupno
Ps.7.d merez. Qui em̄ fodit foueā īcidit ī eā
ij.24.c ⁊ os qd̄ mētit̄ occidit aīam. hic auteꝫ
1.Pa.21.d mētiebat̄ ſeſe ſaulē occidiſſe. c ¶ Fi
lios iuda. Filij iuda filij cōfeſſionis
q̄s verꝰ dd̄ vult arcu ſcp̄pture muni/
ri: ne ꝑ ignorātiā in ꝯſpectu demonū
ſuccumbāt. d ¶ Arcū. Rab. Quia
philiſtijm ſagittarij ſūt q̄ arte ſaul in/
terfecerāt: Eādē belli artē vult eos di
ſcere. vl' p̄cepit vt reges iuda docerēt
fortitudinē: vt fortes. ſ. ⁊ intenti eēnt
in timore dn̄i: ne perirent ſicut ſaul.
e ¶ In libro iuſtoꝝ. Rab. Legit̄
vl' ſcriptū ē hūc librū nuſq̄ꝫ reperiri aſ
Multi libri iudeorū q̄ hodie nō habentur ſeuerāt: ſic librū belloꝝ dn̄i: cuiꝰ in li/
bro numeroꝝ mētio fit: ⁊ carmina ſa/
lomonis ⁊ diſputatiōes eiꝰ de natura
lignoꝝ: herbarū: iumētoꝝ: volucruꝫ:
reptiliū ⁊ piſciū. Uel qd̄ in libro ver/
boꝝ dierū d2: Reliq̄ vero operum ſalo
monis ꝓrioꝝ ⁊ nouiſſimoꝝ ſcripta
ſūt in libris nathan ꝓphe ⁊ ahie ſolo/
nitis. In viſiōe q̄ꝫ abdo vidētis ꝯtra
hieroboam filiū nabath: ⁊ multa vo/
lumīa hmōi q̄ ſcriptura fuiſſe ꝓbat:
ſꝫ hodie nō eē conſtat. Uaſtata em̄ a
chaldeis iudea bibliotheca hoſtili ig/
ne ꝯſumpta eſt. pauci aūt libri Eſdre
pōtificis ex ꝓphetie induſtria repara/
ti vl' reſtaurati ſūt. hic vero Eſdras ſcri
ba ī lege dei fuit: q̄ ꝓmptiores lrarū
figuras q̄ꝫ eatenus hebrei habuiſſent
F repperit. Sūt em̄ q̄ dicūt librū iuſtoꝝ
eē librū regū: vbi cōtinent̄ ꝓphe iuſti
ſamuel: gad: ⁊ nathan: in quo ſcp̄tum
eſt: Quomodo ſaul recedens a timo/
re domini per inobedientiam perijt.
ij.3.f ☞ Conſidera iſrael
et.13.f

Nico.de lyra

✠ a ¶ In die āt ter. ſ. a reuerſiōe
dd̄ in ſiceleh īterfect' amalechit' q̄ eā
īcēderāt: ꝓut dictū fuit. j. libro. xxx. ca.
b ¶ Ueſte cō. ⁊c. iſta fiebāt apd̄ he
breos in ſignū triſticie ⁊ magne deſo
lationis. Cetera patent vſq̄ꝫ ibi:
c ¶ ¶ Caſu veni in mō. ⁊c. Licet
veniſſet a ꝓpoſito ad p̄liū: tn̄ fugiens
caſualiter venit ad locū vbi ſaul erat
vulneratꝰ: vl' forte in h̄ dixit mēdaciū
ſic̄ ⁊ ī alijs: vt patebat ꝯn̄r. Dicit̄ em̄
cōiter ꝙ erat filiꝰ doech: ⁊ id̄ veriſil'e
ē ꝙ eēt iuxta p̄rem ſuū q̄ erat cum ſau
le: vt p̄dictū ē ī fine p̄mi libri. d ¶ Et
ſaul incū. ſup ha. ſuā. q̄uit̄ vulne
ratꝰ ⁊ nō potēs incedere. e ¶ Por
ro currꝰ ⁊ eq̄tes ap. ei: ita ꝙ nō po
De pe. diſ. terat eos euadere. f ¶ Sta ſup me
2.§.opponi ⁊ īterfi. me. Hoc fingebat: ſꝫ n̄ erat
tur circa me veꝝ: q2 h̄ dixit ſaul armigero ſuo tm̄:
diū.1.q.1.c q̄ etiā īterfecit ſeip̄m. g ¶ Stanſq̄ꝫ
dominꝰ cir/ ſup eū oc. il. Siliter in h̄ mētitꝰ fuit
ca medium q2 ſaul ſemetip̄m occidit. Dicit tn̄ Jo/
Joſephus ſephus ꝙ iſte verū dixit: q2 lꝫ ſaul ir/
ruiſſet ſup gladiū ſuū: tn̄ ita d̄bilitatꝰ
erat ꝙ nō poterat ſeip̄m ꝑforare. ⁊ id̄
Al's plāctū iſte iuuenis ex eiꝰ p̄cepto īpegit eum
ſup gladiū intātū ꝙ fuit mortuꝰ: ꝯriū
tn̄ tenet̄. h ¶ Et tulit dia. ⁊c. Di/
cunt aūt

es in ſicelech. In die autē tertia ap a
paruit homo veniens de caſtris ſa
ul veſte conſciſſa: ⁊ puluere ꝯſper b
a ¶ Aperte totū: nō em̄ hō cadit ſolū ſup faciē ſꝫ in eā ꝑtē in qua eſt facies totꝰ cadit.
ſus caput: ⁊ vt venit ad dauid / cēci
dit ſuper faciē ſuā ⁊ adorauit. Di/
xitq̄ꝫ ad eum dauid: Unde venis?
Qui ait ad eum. De caſtris iſrael
fugi. Et dixit ad eū dauid: Quod
eſt verbum quod factū eſt? Indica
mihi. Quit ait: Fugit pp'ls ex pre/
lio: ⁊ multi corruentes e pplo mor
tui ſunt: ſed ⁊ ſaul ⁊ ionathas filiꝰ
eius interierūt. Dixitq̄ꝫ dauid ad
adoleſcentem q̄ nūciabat ei: Unde
ſcis quia mortuꝰ ē ſaul ⁊ ionathas
filius eius? Et ait adoleſcens q̄ nū
ciabat ei: Caſu veni in montē gel/ c
a ¶ fatigatus ſuſtentabatur.
boe: ⁊ ſaul icūbebat ſup haſtā ſuā d
Porro currus ⁊ eq̄tes approping̃ e
bāt ei: ⁊ cōuerſus poſt tergū ſuum:
vidēſq̄ꝫ me vocauit. Cui cū rn̄diſſē
adſū. Dixit mihi: Quiſnā es tu? Et
a aio ad eum: Amalechites ſum. Et
locutꝰ ē mihi: Sta ſup me ⁊ iterfice f
me: qm̄ tenēt me anguſtie: ⁊ adhuc
¶ totus vigor aīe.
tota aīa mea ī me ē. Stāſq̄ꝫ ſup eū: g
occidi illū. Sciebā eī ꝙ viuere nō
a ¶ vulnerationem.
poterat poſt ruinam. Et tulit diade h
ma qd̄ erat in capite eiꝰ: ⁊ armillaꝫ
d̄ brachio illiꝰ: ⁊ attuli ad te dn̄ꝫ me
um huc. Apprehēdēs āt dauid ve i
ſtimēta ſua ſcidit: oēſq̄ꝫ viri q̄ erant
cū eo: ⁊ plāxerūt et fleuerūt / ⁊ ieiu/
nauerūt vſq̄ꝫ ad veſpā ſup ſaul ⁊ ſup
a ¶ Sacerdotes.
ionathā filiū eiꝰ: ⁊ ſup pŏpulū dn̄i
¶ generaliter.
et ſup pplm iſrael: eo ꝙ corruiſſent
gladio. Dixitq̄ꝫ dauid ad iuuenē q̄ k
nunciauerat ei: Un̄ es tu? Qui rn̄/ l
dit: Filiꝰ homis aduene amalehi/ m n
te ego ſū. Et ait dauid ad eū: Qua
re nō timuiſti mittere manū tuā / vt
occidereſ xp̄ꝫ dn̄i? Uocāſq̄ꝫ dauid o
b vnū de pueris ſuis / ait: Accedens
irrue in eū. Qui ꝑcuſſit illū: ⁊ mor
¶ dānatio tua.
tuꝰ ē. Et ait ad eū dd̄: Sanguis tuꝰ
ſup caput tuū. Os ei tuū locutū ē
adūſū te / dicēſ: ego īterfeci xp̄ꝫ dn̄i
Plāxit aūt dd̄ plāctū huiuſcemo p q
di ſup ſaul ⁊ ſup ionathā filiuꝫ eiꝰ.
c d Et p̄cepit vt docerēt filios iuda ar r
e cū: ſicut ſcriptū eſt in libro iuſtoꝝ. s

cūt aūt h̄ hebrei ꝙ doech videns ſaul G
mortuū tradidit iſta īſignia regalia fi
lio ſuo: vt portaret ad dd̄: ac ꝑ h̄ īueni
ret grām apd̄ eū: ⁊ tūc ſeip̄m īterfecit
rōne p̄dicta ī fine p̄mi libri. i ¶ Ap/
p̄hēdēs āt. Hic ꝯn̄r pōit̄ actꝰ lamē/ Diuiſio
tatiōis. ⁊ p̄mo ī gnāli. ſcd̄o modꝰ plā/
ctꝰ ī ſpāli / ibi: Plāxit āt dd̄. Circa pri
mū p̄mittit̄ plāctꝰ / cū d2: Apprehēdēſ
āt dd̄ ⁊c. ⁊ ſbdit̄ punitio nūciāt' cuꝫ
d2: k ¶ Dixitq̄ꝫ dd̄ ad i. q2 dixerat
ſe īterfeciſſe ſaulē. l ¶ Un̄ es tu. iā
em̄ dixerat ꝙ erat amalechites: ſꝫ dd̄
de morte ionathā ⁊ ppl'i iſrl' turbatus
nō aduerterat. m ¶ Filiꝰ ho. ad. i.
conuerſi ad iudaiſmū. n ¶ Amale
chite. Hoc videt̄ falſum: q2 ſupra di
ctū ē ꝙ doech p̄r eiꝰ erat idumeꝰ. j. li/
bro. xxj. ca. ⁊. xxij. Dicēdū ꝙ amalech
a quo dicti ſūt amalechite: fuit filiꝰ eli
phaç p̄mogeniti: Eſau ꝓut declaratū
fuit. ſ. diffuſe Exo. xvij. ab Eſau vero
denoīati ſunt idumei: ⁊ ſic oīs amale
chita ē idumeus: ſed non econuerſo.
o ¶ Uocāſq̄ꝫ dd̄ ⁊c. Et ſic iuſto di
iudicio ⁊ mēdacio de q̄ ſperabat īpe/
trare gratiam: reportauit mortem.
p ¶ Plāxit aūt. Hic ꝯn̄r deſcribit̄ Diuiſio
forma plāctꝰ in ſpāli cū d2: q ¶ Plā
ctū huiuſcemodi. q̄ poſtea ſubdit̄:
ſꝫ quoddā p̄ceptū dd̄ īterponit̄ de ſa/
gittādi arte. ſcd̄o explicat̄ carmē eius
lugubre / ibi: Et ait: Conſidera. Circa
p̄mū q̄ ponit̄ dd̄ preceptū cū dicitur:
r ¶ Et p̄cepit ⁊c. Sic ē ī hebreo et
ī libris correct': ⁊ ꝑ arcū h̄ ītelligit̄ ars
ſagittādi ne filij iuda de cetero d̄bella
rent̄ a philiſteis ꝑ artē ſagittandi: ſic̄
ſaul ⁊ eiꝰ exercitus fuerāt debellati.
s ¶ Sic̄ ſcriptū ē in li. iu. Aliq̄ di
cūt ꝙ h̄ ē liber regū ī q̄ agit̄ de ſamue
le ⁊ dd̄ ⁊ alijs ꝑlibꝰ iuſt'. ſꝫ h̄ nō ē ve h
riſimile ꝙ idē liber alleget ſeip̄m. ⁊ id̄
dicūt alij ꝙ iſte liber ē vnꝰ ſpālis liber
q̄ nō h̄r: q2 Eſdras repans bibliothe
cā a chaldeis īcēſaꝫ nō repauit oēs li
bros: ſic̄ ꝑꝫ d̄ libris Salomōis q̄s fec̄
✠ de naturis
Moral'r. a ¶ In die āt ⁊c. Per Moral'
iſtū hoīem q̄ ad habēdū ipſiꝰ dd̄ gr̄iā
mēdaciū ſibi dixit. ſ. ꝙ īterfeciſſꝫ ſaul:
cū tn̄ īterfectꝰ fuiſſet ꝑtim ſagitt' phili
ſtinoꝝ: ꝑtim ꝓprio gladio: ſignificant̄
illi q̄ ꝑ mēdacia q̄rūt placere potētibꝰ
⁊ p̄lat'. o ¶ Uocāſq̄ꝫ dd̄ ⁊c. In h̄
dd̄ dedit exēplū potētibꝰ huiꝰ mūdi vt
nō ſint fauorabiles aut bn̄fici adula/
toribꝰ ⁊ mēdacibꝰ: ſꝫ mag' puniāt eos
ſm̄ q̄ꝫtitatē delicti vt iuſticia ſeruet̄ ⁊
terror alijs īcutiat̄. p ¶ Plāxit aūt
⁊c. Per caſum ſaul ⁊ ppl'i corꝑalē: ſi/
gnificat̄ lapſus fideliū in culpā morta
lē: q̄ plāgēdꝰ ē valde q̄ꝫto aīa ē melior
corpe: ⁊ maxīe qn̄ pctm̄ eſt p̄lati vl' p̄n
cipis ad qd̄ ſeq̄t̄ malū cōitat'. r ¶ Et
p̄cepit vt do. ⁊c. Hec ē vera lr̄a lꝫ
aliq̄ libri habeāt plāctū. ⁊ ſm̄ ſenſum
lr̄alē ꝑ arcū ītelligit̄ ars ſagittādi q̄ fi
lij iuda ſcirēt īpugnare philiſteos. ſic̄
ſagittis debellati fuerant per ipſos.
Ars aūt ſagittandi ſpūalis eſt: exerci
tiū deuote orōnis q̄ demōes q̄ ꝑ phi/
liſteos intelligunt̄ fortit̄ debellantur.
In cuiꝰ figura d2 Exo. xvij. ꝙ moyſe
in orationibꝰ ꝑſeuerante amalechite
per quos ſimiliter demones ſignifi/
cantur: vt dictum eſt. ſ. j. libro. xxx. ca.
fuerunt a filijs iſrael debellati.
✠ Cōſidera iſrl'

a ¶ Conſidera iſrl' ꝛc. Qui remãſiſti. pro qua culpa interfecti ſunt: ⁊ p̄caue ne ⁊ tu in ſcelere eoꝝ pereas. ¶ Uel cõſidera ꝙ glorioſi fuerunt: qui pro tua libertate vulnerati ſunt. b ¶ Geth. Torcular. ſ. hieruſalē q̄ occidit ꝓphetas: cui mors domini et apl'oꝝ in deriſum fuit: et ob hoc p̄cipit verus dauid ne paſſio ſua illis annūciet'. c ¶ Mõtes gelboe ꝛc. Rab. Alij excelſi: q. ſ. o ſaul inobedientia tua q̄ſi idolatria in excelſis reputata eſt: q: ſcelus idolatrie eſt nolle acq̄eſcere. Mõtes gelboe. Uberrimi ante maledictionē fuerunt: q̄s hactenus maledictioni ſubiacere ferunt: nec vnq̄ʒ pluere ibi teſtantur. ¶ Rab. Rex ⁊ ꝓpha dauid: q̄ ꝑſecutorib' mala nõ reddidit: cū ſaul ⁊ ionatha bello occubuiſſent in lamentatione ſua gelboe mõtib' maledicit: Mõtes gelboe nec ros ꝛc. Quid deliq̄rūt montes: ſed q: gelboe interp̄tat' decurſus. Per ſaul aūt vnctū ⁊ mortuū. vnctio et mors nr̄i mediatoris exprimit'. merito ꝑ gelboe ſuꝑba iudeoꝝ corda ſignificāt' q̄ dū in hui' mūdi deſiderijs defluunt: inuncti. i. chriſti ſe morte miſcuerūt. Et q: in eis vnctus rex tꝑaliter moritur ab omi rore gratie ſiccant'. De quib' bene dicit': vt agri primitiarū eē nõ poſſunt. Suꝑbi enī hebreoꝝ mõtes primitiuos fructus nõ ferunt: q̄ ⁊ in redēptoris aduentu ex parte maxima in ꝑfidia remanētes: primordia fidei ſequi noluerunt. Sctã enī eccl'ia in primitijs ſuis multitudine gentiū fecūdata: vix in fine mundi iudeos q̄s inuenerit ſuſcipit: ⁊ extrema colligēs: eos q̄ſi reliquias frugum ponit. vñ reliquie iſrl' ſalue fient. Poſſunt tñ mõtes gelboe ore ꝓphete maledici: vt dū fructus areſcēte terra morit': poſſeſſores terre ſterilitatis dãno feriant': vt ip̄i maledictionis ſententiā acciperent: q̄ apud ſe mortē regis ſuſcipere iniquitate exigēte meruiſſent. d ¶ A ſanguine interfecto. Sanguis et adeps robur p̄ſtant corꝑi. Ita illi fortitudinem dabāt ſubiectis: a quibus ſaul ⁊ ionathas interfecti ſunt: q̄ſi non a ruſticis. Uel ita: Saul reprobatus eſt a deo: ⁊ ab incircūciſis viliter interfect': tanq̄ʒ non eſſet vnctus oleo: ꝓpter ſanguinem interfectoꝝ. ſ. lxxv. ſacerdotuʒ: q̄ dño adipem adolebant: quos innoxios iuſſit ſaul interfici. e ¶ Sagitta iona. ꝛc. Et gladi' ſaul. Jonathan ⁊ ſaul bellicoſos ⁊ fortiſſimos ſignificat fuiſſe: ⁊ laudat in eis decorē forme ⁊ conſtantiā animi. ¶ Rab. Alle. Prius ꝓpheta dauid figuraliter deflet ſaul ⁊ ionathan: q̄ cuʒ potentes eſſent: ⁊ ſemꝑ hoſtib' p̄ualerēt. ſauciati ilico ⁊ vulnerati in medio p̄lio corruerunt. Sic ⁊ chriſtiani deflent eos q̄ repugnãtes demonib': in lubrico ſeculi labunt' (Gelboe nanq̄ʒ mõtes lubrici interp̄tant') ⁊ ſpem recuꝑationis omittētes proprio mucrone deſperationis ſeip̄os interficiunt: ſicut ſaul irruens ſuꝑ gladiū ſuū. Philiſtei vero. i. demones de interfectis ſpolia virtutū auferētes: ꝓprie fortitudini victoriā aſcribunt: cum talia iuſtis ꝑmiſſione dei eueniunt. Sed dauid noſter in electis ſuis corruentiū caſum gemit: ⁊ in vrbib' allophiloꝝ prohibet diuulgari. i. p̄cipit fidelib' vt caute ſe cuſtodiāt: vt ſcutuʒ fidei: loricā iuſticie: galeā ſalutis: ⁊ gladiū ſpiritus habeāt: qđ eſt verbum dei. quibus aduerſarijs reſiſtant: ne iterū ignominioſe ſuperati: gaudium inimicis faciāt.

a ¶ gemit ſubitū caſum p̄ncipis ppl'i.

a Et ait: Cõſidera iſrael de his a b

a ¶ mõtes gelboe.

q̄ mortui ſūt: ſuꝑ excelſa tua vul c d

nerati. Inclyti iſrl' ſuꝑ mõtes tu e

a ¶ quaſi di. ilico inter hoſtes.

os interfecti ſunt. Quomõ ceci f

a ¶ ꝓhibet ne vllus letet' in tali caſu: ne diuulget' caſus ppl'i dei ī ciuitatib' inimicoꝝ.

derūt fortes? Nõlite annūciare g

b in geth / neq̄ʒ annūcietis in cõpi

tis aſcalonis / ne forte letent' filie h

philiſtijm / ne exultent filie incir

a ¶ Indignatus caſu fortiū ip̄m interfectionis locum abominatur.

c cūciſoruʒ. Montes gelboe nec i

ros nec pluuia veniāt ſuꝑ vos.

Neq̄ʒ ſint agri primitiarū: q: ibi k

abiectus eſt clypeus fortiū: cly l

peus ſaul q̄ſi nõ eſſet vnct' oleo:

d a ſanguine interfectoꝝ ab adipe m

e fortiuʒ. Sagitta ionathe nunq̄ʒ

†redijt retrorſum: ⁊ gladius ſaul

nõ eſt reuerſus inanis. Saul et n

ionathas amabiles ⁊ decori val o

de in vita ſua: in morte q̄ʒ nõ ſūt p

¶ Hyꝑbole.

diuiſi. Aq̄lis velociores: leoni q r

bus fortiores. Filie iſrl' ſuꝑ ſaul s

a ¶ de p̄da. ſ. hoſtiū.

flete: q̄ veſtiebat vos coccino in

delitijs / q̄ p̄bebat ornamēta au t

a ¶ in peccato ſubaudis.

rea cultui veſtro. Quõ cecidert v x

Nico. de lyra

de naturis aīaliū ⁊ herbarū: vt habet'. ī. iij. libro. ⁊ de libris nathan ꝓphe ⁊ ahie ſylonitis qui allegant'. ij. Paral'. ix. nec tñ habent': q: nõ fuerūt reparati: ⁊ idē dicūt de iſto q̄ vocatur liber iuſtoꝝ. ¶ Ra. Sa. dicit ꝙ hic liber eſt Geñ. in q̄ agit' de iuſtis ſcʒ abraã iſaac ⁊ iacob. ⁊ Geñ. xlviij. ſcribit' in bñdictione iude. Man' tua in ceruicib' inimicoꝝ tuoꝝ: qđ fuit impletum potiſſime tꝑe dauid q̄ inimicos iſrl' potenter in circūitu debellauit. Ad quā debellationē multū fecit ars ſagittādi: ī qua filios iuda inſtrui p̄cepit. a ¶ Et ait ꝯſidera ꝛc. Premiſſo p̄cepto dauid de ſagittādi arte: hic ꝯñr explicat' carmē eius lugubre. ⁊ primo generaliter. ſcđo ſpecialiter / ibi: A ſanguine interfectoꝝ. tertio ſingulariter / ibi: Jonathas. Circa primū lamētatur ppl'm iſrl' dicēs: b ¶ Conſidera iſrl'. i. attēte recogita. c ¶ Pro his q̄ mor. ſūt. đ ppl'o tuo. d ¶ Suꝑ excelſa tua ꝛc. quod ē turpius: videlicet ꝙ ſūt deuicti in terra ꝓpria ⁊ in loco montuoſo ⁊ male acceſſibili: ꝓpter quod pōt facilius ab aduerſarijs defendi. e ¶ Inclyti iſrl'. i. nobiles genere: armoꝝ peritia: ⁊ corporū virtute. Ex quo cõcludit admiratiue. f ¶ Quõ ceciderūt fortes. q. d. nõ videt' humana victoria: ſed vltio diuīa ſcʒ ꝓpter pctā ſaul ⁊ cõplicū eius. ⁊ ideo ſumme cauendū eſt a talib'. g ¶ Nolite annūciare in geth ꝛc. i. in quadriuijs ſeu locis vbi plures vie ꝯueniunt ⁊ ibi ſolent hoīes cõuenire ad audiendum rumores: ſicut ptʒ ex p̄cedētib'. Iſtud factū iā erat diuulgatū ꝑ totā terrā philiſtinoꝝ: Quõ ḡ dixit dauid: Nolite annūciare ꝛc. q: quod factū eſt non pōt ñ fieri. Dicēdū ꝙ loquit' ad modū dolētis q̄ aliqñ immiſcet aliqua irrõnabilia. ⁊ aliqñ ꝓnunciat aliq̄ abſolute: q̄ tñ ſunt ſub cõditione intelligenda. Eſt igit' ſenſus: Nolite annūciare ꝛc. Id ē ſi iſtud poſſet fieri ꝙ non annūciaretur ibi: illud vellem ex toto deſiderio animi. h ¶ Ne forte letent' fi. phi. mulieres hic exp̄mit potius q̄ʒ viros: q: ille ſunt q̄ p̄cipue ſolent canere in choris cātilenas de victorijs ſuoꝝ: ſicut. ſ. j. li. xviij. ca. dictū fuit de mulierib' p̄cinentibus obuiā ſauli ⁊ dauid de victoria redeuntib'. i ¶ Mõtes gel. ꝛc. Licet terra ſit res inaīata: bene tñ maledicit' ꝓpter factum quod ꝯtigit in ea. k ¶ Quia ibi abiectus ē ꝛc. q: plures videntes ſe debellatos ꝓiecerunt ibi clypeos ꝓprios: vt expeditius poſſent fugere. vel dicunt' clypei abiecti: q: non potuerūt bellatores a ſagittis philiſtinoꝝ defendere. ⁊ in iſto ſenſu accipitur quod ſubdit': l ¶ Clypeus ſaul q̄ſi nõ eēt vn. oleo. ſ. ꝯſecrationis regie a ſamuele: ꝓut habet'. ſ. j. li. x. ca. ac ſi dicat: ita ꝓſtrat' eſt ibi ſaul q̄ſi eēt vn' de humili plebe. m ¶ A ſanguine. Hic lamētat' dauid in ſpeciali ſaul ⁊ ionathan. p̄mo rememorãs eoꝝ ꝓbitatē / dicens: A ſanguine ꝛc. i. ſagitta ionathe ⁊ enſis ſaulis nõ ꝑcuſſerūt in vanū: ſed ꝑforabāt arma fortiū vſq̄ʒ ad adipē ⁊ ſanguinē intrinſecus. n ¶ Saul et io. ama. Id eſt digni amore: qđ patʒ de ionatha in plurib' locis ſupra et de ſaule ꝓ tꝑe q̄ fuit electus a dño: q: in iſrl' nõ erat vir melior eo: vt habet'. ſ. li. j. ca. ix. o ¶ Et decori. qđ ptʒ de ſaule q̄ ab hūero et ſupra eminebat ſuꝑ totum ppl'm: vt habet'. ſ. j. li. x. ca. ⁊ de ionatha ei' p̄mogenito. veriſil'e ē qđ fuerit ꝓcere ſtature ⁊ forme decore. p ¶ In mor. q̄ʒ nõ ſūt di. q. d. lamētabile eſt ꝙ tales duo ſint ſimul interfecti. q ¶ Aq̄lis velo. ad ꝑ ſequendū hoſtes. r ¶ Leonib' for. aduerſarijs reſiſtendo. Sciendū tñ ꝙ h̄ eſt hyꝑbole: ad exp̄mendū eoꝝ notabilē agilitatē ⁊ fortitudinē: ſic̄ de aliq̄ re notabilit' alba đr qđ eſt albior niue. s ¶ Filie iſrl' ꝛc. i. ī veſtib' colorat' ⁊ p̄cioſis de p̄da hoſtiū ſblat'. t ¶ Qui p̄be. orna. au. de hoſtiū p̄da. v ¶ Cultui ve. i. ornatui. illud enī vocat' cult' alicui' circa qđ eſt multū intēt'. mľieres āt ſūt multū intēte circa ornatum ſuū ⁊ iđ ornatū hmõi h̄ vocat eaꝝ cultū. x ¶ Quõ ce. ꝛc. Uerba iſta vel ſnīa pluries repetunt' in iſto lugubri carmīe: ſic̄ ⁊ ī cātico leticie illud quod ē p̄mū vľ p̄ncipale ibi pluries repetit'.

Jonathas

b ¶ Cõſidera iſrl' ꝓ illis ꝛc. Sicut. ſ. dictū eſt. xxix. ca. p̄mi libri. mortalitas iſta ꝯtigit ꝓpter pctm̄. ⁊ hoc eſt a viuētib' valde conſiderandū: ⁊ maxime a pergentibus ad bellum. ne ⁊ ipſi ſint irretiti aliquo peccato graui et cõtingat eis ſimilis pena vel etiam maior in gehenna.

E b I Gitur poſt hec cō. ⁊c. Aſcēdit ḡ dauid Ca. II
Rab. Aſcēſio dauid cū duabꝰ vxoribꝰ in hebron: ſigni/
ficat cōuocationē duoꝝ pplo̅ꝝ in eccl̅iam catholicā. He
bron em̄ interp̄tatᷣ cōiugiū. Sola aūt eccl̅ia celeſtis regꝭ ſpōſa
eſt. Illuc duxit dauid ſingulos viros cuꝫ domo ſua: qꝛ ſinguli
fideles in illā ſocietatē ꝑ euāgelij p̄di/
cationē cōuocanᷣ vbi nō eſt diſtinctio
iudei ⁊ greci. b ❡ Veneruntq̄ vi.
Ro.10.c Rab. Quia ſupb' ⁊ ꝯtēptoribꝰ grām
dei ſpernentibꝰ electi fama p̄dicatiōis
⁊ virtutū ſtudio ꝯfitenᷣ xp̄m regē eſſe
in pplo ſuo: cui data ē oīs ptās in celo
⁊ ī terra. c ❡ Dixitq̄ ad eoſ. Rab.
Redēptori nr̄o multū placet: q̄ opera
maloꝝ q̄ in pctīs mortui ſūt: obliuioni
tradit dānādo: nec ea q̄ dn̄o diſplicent
imitatᷣ ſed q̄ p̄cepit facere recordatur.
d ❡ Iſboſeth. Rab. Qui īterp̄tatur
filiꝰ ꝯfuſionis abner auxiliāte. q̄ īterp̄
tatur pr̄is lucerna regnauit ſuper vni
uerſum iſrl̄: ⁊ ſola domꝰ iuda ſequeba
tur dauid: qꝛ ſolis credētibꝰ ⁊ vere cō/
fitentibꝰ ſequētibꝰ xp̄m: in ceteris er/
ror ꝯfuſionis regnauit: diabolo inſti/
2.Co.11.c gante q̄ trāſfigurat ſe in angelū lucis.
e ❡ Circūduxit eū ꝑ ca. In hebreo
dicitᷣ: Traduxit eū in manaim: qđ in/
terpretatᷣ caſtra. traduxit. ſ. vltra iorda
nē: ⁊ in naim regē ꝯſtituit. f ❡ Et fu
it numerꝰ. Rab. Bene dixit ꝙ dauid
ſeptē diebꝰ ⁊ ſex mēſibus regnauit in
hebron q̄ interp̄tatᷣ cōiugiū: vel viſio
ſempiterna: qꝛ xp̄s in eccl̅ia q̄ eſt eius
ſponſa ꝑ om̄e tp̄s huiꝰ vite qđ ſeptena
rio dierū nūero decurrit regnat. ſm̄ il/
lud. Ecce ego vobiſcū ſuꝫ. v. ad ꝯſu. ſ.
⁊ qꝛ poſt expletionē ſenarij. i. perfectio
1.Re.31.d Mat.vl.d nē boni operis electos ſuos ad veruꝫ
ꝗ ſabbatū. i.

Fortes in prelio? Ionathas in ex a
❡ ſicut ſupra.
celſis tuis occiſus ē. Doleo ſup
te fratᷣ mi ionatha decore nimis:
⁊ amabilis ſup amorē mulieruꝫ. b
Sicut matᷣ amat vnicū filiū ſuū:
ita te diligebaꝫ. Quomō cecide/
rūt robuſti: ⁊ pierīt arma bellica?
I Git poſt hec con Ca. II c d
ſuluit dauid dn̄m / dicens:
Num aſcēdā in vnā de ciui e
tatibꝰ iuda? Et ait dn̄s ad
eum: Aſcende. Dixitq̄ dauid:
Quo aſcēdā? Et rn̄dit ei: In he/ f g
a bron. Aſcēdit ḡ dauid ⁊ due vxo
res eiꝰ achinoē iezrahelites ⁊ abi
gail vxor nabal carmeli: ſꝫ ⁊ viroſ
q̄ erāt cum eo duxit dauid ſingu/
los cū domo ſua: ⁊ māſerūt in op
b pidis hebron. Veneruntq̄ viri iu b
da: ⁊ vnxerūt ibi dauid vt regna
❡ hoc pleniꝰ ſcriptū eſt in Paralipom̄.
ret ſup domū iuda. † Et annūcia/
tū eſt dauid vt viri iabes galaad
ſepeliſſēt ſaul. Miſit ḡ dauid nū †
c cios ad viros iabes galaad. Di/
xitq̄ ad eos. Bn̄dicti voſ a dn̄o:
q̄ feciſtꝭ miſericordiā hāc cū dn̄o
vr̄o ſaul: ⁊ ſepeliſtis eū. Et nunc
retribuet vobis q̄dē dn̄s miſeri/
cordiā ⁊ veritateꝫ: ſꝫ ⁊ ego reddā
grām: eo ꝙ feceritꝭ verbū iſtud:
Cōfortenᷣ manꝰ vr̄e: ⁊ eſtote filij
fortitudinis: licet em̄ mortuus ſit
a ❡ Quaſi ero vobis loco ſaul.
dn̄s veſter ſaul: tn̄ vnxit me domꝰ
iuda in regē ſibi. Abner aūt filiꝰ i
d ner / p̄nceps exercitꝰ ſaul / tulit iſ/
e boſeth filiū ſaul: ⁊ circūduxit eū
ꝑ caſtra: regēq̄ ꝯſtituit ſup gala/
a ❡ geſſuri: ī hebreo aſſuri. i. ſup tribū aſar.
ad ⁊ ſup geſſuri ⁊ ſup iezrael: ⁊ ſu
per ephraim: ⁊ ſup beniamin: et
ſup vniuerſū iſrl̄. Quadraginta
annoꝝ erat iſboſeth filiꝰ ſaul cuꝫ
regnare cepiſſet ſup iſrael: ⁊ duo
bus annis regnauit. Sola auteꝫ
domus iuda ſequebatur dauid.
f Et fuit numerus dierū quos cō/
moratꝰ eſt dauid / imperās in he/

Nico.de lyra

g * a ❡ Ionathas. Hic ponitᷣ lamē
tatio ſingularꝭ ſuper ionathā. eo ꝙ da
uid eū ſingulariter diligebat. ideo ſub
ditur: b ❡ Amabilis ſup amoreꝫ
mulierū: qđ pōt intelligi duplr̄. Vno
modo paſſiue. i. pluſq̄ amantur mulie
res: ⁊ tn̄ ille amor ē multū feruidꝰ: ſm̄
ꝙ dr̄. iij. Eſdre. iiij. c. Multi demētes
facti ſūt ꝓpter vxores ſuas. i. ꝓpter fer
uentē amorē ipſarum. Alio modo acti
ne. i. plus q̄ mulieres diligūt: que tn̄
aliqñ valde feruēter amant. ⁊ huic cō/
ſonat qđ ſubditᷣ: Sicut mater amat
vnicū filiū ſuū ⁊c.
❡ In. ij. libro regū. j. ca. vbi dr̄: Et p̄/
cepit vt docerēt filios iuda arcū ⁊c.

Additio. Hoc p̄ceptū vt q̄dā
hebreoꝝ expoſitoreſ
dicūt: eſt de ſubſtātialibꝰ lamētationis:
cuiꝰ rō eſt. Nā in h̄ carmīe p̄ncipaliter
intēdebat dauid plāgere īualitudinem
ppl̄i. ⁊ debilitatē fortioꝝ eiꝰ q̄ in patria
⁊ in locꝭ excelſis fuerūt turpitᷣ deuicti.
Ex q̄ inferebat lamētādo ꝙ iā nō erat
modus defendendi ppl̄m ⁊ patriā niſi
ꝑ artē ſagittādi: ſm̄ quā artem debilio
res ſepe poſſunt fortiores eis debella/
re: qđ ſic nō cōtingit in pugna q̄ fit cuꝫ
gladio in quo magis requiritᷣ animi vi
rilitas ⁊ brachij fortitudo. Idcirco tan
q̄ proemiuꝫ ſui carminis premiſit hoc
lamētatorie / dicēs: ꝑcepit vt docerēt.

Diuiſio I Gitur. poſita la/ Ca. II
mentatione ſaulis. hic ꝯſeq̄n/
ter deſcribitur inſtitutio ſucceſſoris. Habuit autem du
plicem ſucceſſorē. vnū de iure. ſ. dauid q̄ iam īunctus erat ex di
uina electione. aliū de facto. ſ. iſboſeth quē inſtituit abner prin
ceps militie.

ceps militie. Et iō p̄mo agitur de inſtitutione dauid. ſecūdo de g
inſtitutione iſboſeth / ibi: Abner aūt. tertio de ꝓceſſu vtriuſq̄
ibi: Egreſſuſq̄ eſt abner. Circa p̄mū dicitᷣ: d ❡ Poſt hec cō
ſuluit dauid dn̄m ⁊c. Licet haberet ius ī regno: qꝛ erat in/
unctus ex precepto diuino: tn̄ noluit intrare poſſeſſionē abſq̄
diuino conſilio: quia attingit a fine vſ/ Sap.8.a
q̄ ad finem fortiter: ⁊ diſponit oīa ſua
uiter. e ❡ Num aſcendā ⁊c. de il/
lis p̄mo q̄ſiuit: quia magis confidebat
de hoībus illius tribꝰ: eo ꝙ eēt de ea/
dem tribu. f ❡ Quo aſcendā. Ha/
bita reſponſione de tribu iuda: cōueni
enter querit de loco. g ❡ Et rn̄dit ei
in hebron. Quia in illa ciuitate ſunt
ſepulti quattuor p̄ncipaleſ patriarche:
ꝓut dictum fuit Gen̄. xxiij. ꝓpter qđ et
caleph illuc iuit ad orandū dn̄m ex de/
uotione: ꝓut dictum fuit Nume. xiij.
⁊ Joſue. xiiij. ꝓpter ꝙ dn̄s voluit ꝙ ibi
inciperet regnum dauid. h ❡ Vene Dauid vnctus
rūtq̄ viri ⁊c. Ter fuit inunctꝰ. p̄mo
in domo pr̄is: vt dictū fuit. ſ. j. lib. xvj.
ca. ſecūdo in hebron ſup tribū iuda vt
hic habetᷣ. tertio ſup totuꝫ ppl̄m iſrl̄: vt
habetᷣ. j. v. ca. In ſignū ꝙ bonꝰ catho/
licus regno celeſti dignus debet habe
re vnctionē ſpiritusſancti in corde ꝑ ve
ram fidē: in ore per confeſſionē: in ope
re per ſanctā cōuerſationem. Et qꝛ bo/
nus rex debet eſſe gratus ſubditis de
facto fidelitatis ⁊ pietatis. ideo conſe/
quēter oſtenditur gratitudo ipſius da
uid erga viros iabes galaad de ſepul/
tura ſaulis ⁊ filioꝝ eius. Et ptꝫ littera.
i ❡ Abner autem. Hic conſequentᷣ
ponitᷣ īſtitutio ipſius iſboſeth đ facto.
Et patet lr̄a. Sciendū tn̄ ꝙ Ra. Sa.
dicit hic ꝙ hoc factum fuit ad verifican
dum verbū dn̄i ad iacob Gen̄. xxxv. b.
Reges ex te egredientᷣ: ⁊ tn̄ om̄es filij
eiꝰ erāt nati p̄ter beniamin. ⁊ ſic ſigni/ h
ficatū fuit ei ꝙ de beniamin eſſent duo
reges futuri. ſcilicet ſaul ⁊ iſboſeth.
* Egreſſuſq̄ eſt

Moralitᷣ. c ❡ Igitᷣ poſt hec con Mora.
ſuluit dauid dn̄m. Per hoc aūt ꝙ
dauid ex diuīa reuelatiōe aſcēdit in he
bron que altero noīe vocatᷣ chariathar
be: id eſt ciuitas quattuor: ſignificatur
ꝙ homo bone voluntatis: qui ꝑ dauid
ſignificatᷣ aſcendit ad ꝑfectionē quattu
or virtutū cardinaliū per inſtinctum ⁊
adiutoriū diuinū. q̄ quideꝫ ꝑfectio ciui
tas quattuor pōt dici. de quā dr̄ Apo/
calꝭ. xxj. e. ⁊ ciuitas erat in q̄dro poſita.
h ❡ Veneruntq̄ viri iuda ⁊ vn/
xerunt dauid / ibi: Iuda interpretatᷣ
cōfitens. ⁊ ideo viri iuda dicuntᷣ illi q̄
corde ore ⁊ ope deū confitentᷣ: ⁊ iſti vn
gere dauid: id eſt virum virtuoſuꝫ ꝓ/
mouere nituntur. Nā ſi eſt ꝓmotio in
regimine tēporali volūt eū habere p̄n
cipem. ſi autē in ſp̄ualibus pontificem
vel preſidentē. † ❡ Miſit ergo da/
uid nūcios ad viros ia. gala. di/
xitq̄ ad eos: bn̄dicti vos a dn̄o
⁊c. Sicut dictū eſt ſupra vltimo ca. j. li
bri. Per iſtos viros iabes ſignificantᷣ
illi q̄ cooperire ſtudēt q̄tum bono mō
poſſunt turpitudineꝫ ſuperioris ſui. et
ipſi ſunt a dn̄o benedicti. vn̄ Gen̄. ix. d
Sem ⁊ Japhet operientes verenda pa
tris ſui: ex h̄ receperūt benedictiōem.
Cham aūt reuelans maledictionē. Ab
ner aūt filius ner q̄ ꝯſtituit iſboſeth re
gem: ſignificat illum qui per potentiaꝫ ſtudet promoueri indi
gnū. Iſboſeh auteꝫ vir confuſſionis interpretatur. ⁊ ſic ſignat
illum qui non eſt dignus honore ſed magis vituperio.
* Egreſſus eſt ab

℣ ſabbatũ.i.requiẽ ſempiternã pducit:vbi pfruent viſiõe dei p/petua.Eſt aũt hebrõ ciuitas ĩ tribu iuda q̃ quondã vocabat ar be:licet ĩ grecis codicibꝰ male habeat arboc ſic ⁊ in nr̃is cũ in hebreo legit arbe.i. q̃ttuor q꜡ abraã ⁊ iſaac ⁊ iacob ibi ſepulti ſũt ⁊ magnꝰ adã.licet eũ in loco caluarie q̃dã ſuſpicent:hec fuit olĩ metropolis philiſtinoꝝ ⁊ habitaculũ gigãtiũ.poſtea ciuitaſ ſacerdotalis et fugitiuorum.diſtat a meridiana plaga ab helia milibus circiter.xxij.vbi quercus Abraam que etiam terebinthus que ⁊ mambre vſq꜡ ad cõſtantini regis imperium monſtrabatur:et mauſoleũ eius impreſentiarũ cernit:cũq꜡ a nr̃is ibidẽ eccl'ia iã extructa ſit in circũitu: a cunctꝭ gẽtibꝰ terebinthi locus ſuperſtitione colit: q꜡ ſub ea abraã angelos hoſpitio recepit.ħ primũ arbe dicta eſt. poſtea hebron ab vno filioꝝ caleph.cõdita eſt aũt ante ſeptẽ annos q̃ thanis vrbs egypti. a ❡Egreſſus ẽ. Ra. Hunc locum Joſephus ita exponit.abner pmouit electũ nimis exercitũ:vt cõgrederet cũ tribu iuda.Jraſcebat enĩ aduerſum eos:a quibꝰ rex dauid fuerat ordinatus.Huic occurrit miſſus ioab a dauid filiꝰ ſaruie ſororis eiꝰ.ħ erat ꝯtra abner ꝯſtitutus p̃nceps militie:cũ q̊ fuerũt frẽs ſui abiſai ⁊ aſahel:⁊ omẽs armati dauid:veniẽſq꜡ ad quendã fontẽ ĩ ciuitate gabaon.aciẽ ꝯſtituit ad pugnãdũ.dicẽte vero abner ad eũ:velle ſe probare q̊s eoꝝ haberet robuſtiorẽ exercitum.ꝯuenit int vtroſq꜡:vt duodecim viros pugnaturos mitterẽt:eductiſq꜡ gladiis viri dauid:⁊ tenẽtes hoſtiũ capita lũbos ⁊ latera ſuis gladijſ pforarũt donec oẽs q̃ſi ex vno ꝯſtituto piculo perimerẽt.his cadẽtibꝰ etiã reliquꝰ dilabat exercitꝰ:⁊ abner ppl's victus.Fugienteſq꜡ ioab pſequi nõ ceſſabat:p̃cipiens armatis vt feſtinarẽt:⁊ occidẽdo nõ deficerẽt.Cuiꝰ etiã frẽs pmptiſſime decertabãt.Jnt q̊s clarior fuit aſahel: q̃ tãtã gl'iam in pedũ velocitate habuit:vt etiã eq̊s currẽdo ſuparet.ħ pſeq̃bat abner in neutrã ptẽ declinãs. b ❡Dixitq꜡ abner ⁊c̃. Abner ꝺ tribu bẽiamin p̃nceps exercitꝰ ſaul:pueros dauid ad p̃lium puocauit: et Saulus necdũ ap'lus de tribu beniamin phariſeuſ ap'los ad certamẽ pouocauit:ac neci ſtephani int fuit. c ❡Porro aſa.cur.ve.fuit. Greg. Aſahel ſignificat eos q̊s vehemens arripiẽs furor imp̃ceps ducit: q̃ in eodẽ furoris ĩpetu tãto cautius declinandi ſunt: q̃nto inſane rapiunt.vnde abner.i.patris lucerna fugit: quia doctorum lingua q̃ ſupnũ dei lumẽ indicat:cũ p abrupta furoris mentem cuiuſpiã ferri ꝯſpicit: ⁊ ꝯtra iraſcentẽ v̓boꝝ diſſimulat iacula reddere:q̃ſi p ſequentẽ nõ vult ferire. Sed cũ iracũdi nulla ſe ꝯſideratione mitigãt: ⁊ quaſi aſahel pſequi nõ ceſſant. Neceſſe eſt enĩ vt q̃ furẽtes repᵗmere conant:nõ ſe in furorẽ erigãt:ſed ſi q̃d eſt trãq̃llitatꝭ oñdãt. q̃dã v̓o ſubtilit pferãt:in quibꝰ ex obliquo animũ furẽtis pũgant.vñ abner pſequentẽ nõ recta ſ꜡ auerſa haſta pforauit.Ex mucrone enĩ pcutere eſt impetu apte increpationis obuiare. Auerſa ãt haſta ferire:eſt furentẽ intranquille ex quibuſdã tãgere ⁊ q̃ſi parcẽdo ſuparare. Aſahel aũt ptinus occũbit: q꜡ cõmote mẽtes dũ ⁊ parci ſibi ſentiunt: ⁊ tamen reſpõſoꝝ rõne in intimis ſub trãquillitate tangunt: ab eo q̊ ſe erexerant ſtatim cadunt:quia ergo a furoris ſui impetu ſub lenitatis pcuſſione reſiliunt: quaſi ſine ferro moriuntur.

℣ An igno

bron ſup domũ iuda ſeptẽ anno
a rũ ⁊ ſex mẽſiu꜡. Egreſſuſq꜡ ẽ ab a
ner filꝰ ner: et puer iſboſeth filij
ſaul de caſtris in gabaon. Porro ioab filꝰ ſaruie: ⁊ pueri dauid
egreſſi ſunt: ⁊ occurrerũt eis iuxta piſcinã gabaon. Et cũ i vnũ b
cõueniſſent e regione/ſederũt hi c
ex vna pte piſcinę: ⁊ illi ex altera.
b Dixitq꜡ abner ad ioab: Surgãt d
pueri ⁊ ludãt corã nobis. Et rñ/ e
dit ioab: Surgãt. Surrexerunt
ergo et trãſierũt nũero duodeci
de beniamin ex pte iſboſeth filij
ſaul: ⁊ duodeci de puerꝭ dauid.
Apphẽſoq꜡ vnuſq̊ſq꜡ capite cõ f
paris ſui: defixit gladiũ in latus
cõtrarij ⁊ ceciderũt ſimul. Vocatũq꜡ eſt nomẽ loci illꝰ ager robuſtorũ in gabaon. Et ortũ ẽ bellũ g
durũ ſatis ĩ die illa. Fugatuſq꜡ h
eſt abner ⁊ viri iſrl' a pueris dauid. Erãt aũt ibi tres filij ſaruię:
c ioab/et abiſai/⁊ aſahel. Porro i
aſahel curſor velociſſimus fuit:
q̃ſi vnꝰ ꝺ capreis q̃ morant in ſil k
uis. Perſeq̃bat autẽ aſahel ab/ l
ner: ⁊ nõ declinauit ad dextrã ſiue ad ſiniſtrã/ omittens pſeq̃ abner. Reſpexit itaq꜡ abner pꝰ tergum ſuũ/⁊ ait: Tu ne es aſahel:
Qui rñdit: Ego ſu꜡. Dixitq꜡ ei
abner: Vade ad dextrã ſiue ad
ſiniſtrã: ⁊ apphẽde vnũ de adoleſcẽtibus: ⁊ tolle tibi ſpolia eiꝰ:
Noluit ãt aſahel omittere quin
vrgeret eu꜡. Rurſũq꜡ locutꝰ eſt
abner ad aſahel: Recede noli me ſeq̃ ne forte cõpellar confodere te in terrã: ⁊ leuare nõ pote m
ro faciẽ meã ad ioab frẽm tuu꜡.
Qui audire ꝯtẽpſit/⁊ noluit declinare Percuſſit ergo eũ abner n
¶ conuerſa.
auerſa haſta: in inguine ⁊ trãſfo o
dit: ⁊ mortuꝰ ẽ in eodẽ loco. Oẽſq꜡ q̊ tranſibãt p locu꜡ in quo ceciderat aſahel et mortuus erat/
ſubſiſtebãt. Perſequẽtibus au/ p
tem ioab ⁊ abiſai fugientem ab/

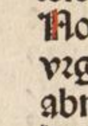

✱ a ❡Egreſſuſq꜡ eſt abner. Hic ꝯſequẽter ponit vtriuſq꜡ regis inſtituti pceſſus: q꜡ iſboſeth pcedebat ſemp deficiẽdo: dauid aũt proficiendo: quod oſtendit in duobus. primo in virorũ iſboſeth debellatione. ſecũdo in ipſius abner cũ dauid cõfederatione.ca.iij. Circa primũ primo ponitur bellatorũ congregatio. ſecũdo partis iſboſeth depſſio/ibi: Fugatuſq꜡ eſt abner. tertio belli ceſſatio/ibi: Perſequẽtibus autem. Circa primum ſciendũ ꝙ q̃ꝫtum ex littera videt abner princeps militie iſboſeth: ⁊ ioab princeps exercitꝰ dauid cõdixerãt ad inuicẽ vt conuenirẽt ad locum certum ⁊ ibi viderẽt pugnã ſingularem aliquorũ ex iſta parte ⁊ ex altera ad videndũ probitatem viroꝝ vtriuſq꜡ partis. ⁊ hoc ẽ quod dicit: b ❡Et cũ in vnũ cõueniſſent.i.in vnũ locũ determinatũ. c ❡E regione ſederũt. Jd ẽ exercitus dauid ex vna parte: ⁊ exercitꝰ iſboſeth ex altera. Et piſcina erat in medio.i.ꝯgregatio aquarũ pluuialium in vna fouea: ſicut ſolet eſſe in campis pro animalibꝰ potãdis. d ❡Surgant pueri. Hoc eſt ad preliũ apti. e ❡Et ludãt corã nobis.i. oſtẽdãt fortitudinẽ ſuã ⁊ pbitatẽ. Vñ ſciendu꜡ ꝙ iſtud verbũ qꝺ hic ponit equiuocũ ẽ ad ludere ⁊ occidere: ⁊ etiã ad quedam alia: ſicut dictũ fuit Geñ.xxj. hic aũt ponit p occidere. iõ ſubdit: f ❡Apphẽſoq꜡ vnuſq̊ſq꜡ ⁊c̃. Ex q̊ videt ꝙ ex vtraq꜡ pte fuerũt interfecti: licet Joſephus dicat ꝙ illi ſoli de parte iſboſeth fuerũt interfecti: ſed magis credendũ eſt textui: q꜡ Joſephus frequẽter di dicit aliq̃ textui diſſona. vñ ſubdit: Vocatũq꜡ ẽ ⁊c̃. Jn hebreo hr̃: Cãpꝰ ꝯciſorũ. eo ꝙ mutuis gladijs ꝯciſi ceciderũt ibi iſti ⁊ illi. g ❡Et ortũ ẽ bel. Quia iſtis occiſis vterq꜡ exercitꝰ incepit pugnare ad inuicem ad ſuorũ vindictam. h ❡Fugatuſq꜡ ẽ ab. Hic ꝯñter deſcribit ptis iſboſeth debellatio. Et pat꜡ lr̃a paucis exceptꝭ. i ❡Porro aſa. Ex hoc pt꜡ ꝙ pugnauerat peditãdo: aliter non cõmendaret de velocitate curſus: ſed magis equus portans ipſum. k ❡Quaſi vnꝰ ⁊c̃. Hypbole eſt. ad denotandũ eius agilitatẽ excellentem. l ❡Perſeq̃bat aũt aſa. ⁊c̃. Reputans ſibi ad magnã gl'iam ſi poſſet deuincere militie p̃ncipẽ. m ❡Et leuare ⁊c̃. Cogitabat enĩ abner ꝙ dauid finaliter p̄ualeret: ⁊ tũc indigeret gratia ipſius ioab q̊ erat maior ĩ domo dauid: ꝓpt qꝺ reformidabat occidere fratrem eius. n ❡Percuſſit g̊ eũ abner.i. cõtra eum verſa. Si enĩ de ligno haſte pcuſſiſſet eũ vt dixerunt aliqui: nõ potuiſſet eũ ita tranſfodiſſe: maxime q꜡ armatus erat: licet leuibus armis. Jn hebreo habet: Percuſſit g̊ eũ poſt epar.i. circa mẽbra vitalia vbi eſt ictus mortalis. o ❡Jn inguine. Jn hebreo habet: Jn quinta.ſ. coſta: ſub qua ſũt mẽbra vitalia. p ❡Perſequentibus aũt. Hic ꝯſequẽter deſcribit belli ceſſatio duplici de cã. Prima ꝓpt noctẽ ſupuenientẽ. q̃ notat cũ dr: Sol occubuit. Scꝺa ꝓpt periculũ inteffectiõis ex ✱ vtraq꜡ pte:

✱ a ❡Egreſſus ẽ ⁊c̃. Per abner q̊ mouit ꝯtẽtionẽ ꝯ viros dauid. ſignificat ꝙ illi q̊ indignũ pmouere nitunt ⁊ ꝯtẽtiones ⁊ brigas mouẽt p ĩpio. ⁊ ſic iſte abner de ꝯtẽtiõe ſua reportauit cõfuſionẽ multis de ſuis bellatoribꝰ occiſis de p̃lio fugiẽdo: ſic dei iudicio iuſto pro indignis ꝯtẽtiones mouentes confuſionem reportãt frequẽter. ⁊ vtinam eſſet ſemper.

Diuiſio
Joſephus
D
Diuiſio
Al'r ter
Al'r adoleſcentulis
Diuiſio
ij.29.d
Moraliter

E G a ¶ An ignoras ꝙ pe. ꝛc̃. In
hebreo habet̃: an ignoras ꝙ ama
rus erit finis: ſi ppl'z ↄ̃lere niter̃.

Facta eſt ḡ Ca. III
lõ. Rab. Dom⁹ dauid
celeſtis hierl'm. q̃ ꝑtim
peregrinat̃ in terris: ꝑtim cũ dño
regnat ĩ celis. Dom⁹ ṽo ſaul ſup
bi ꝛ ĩpij reg̃ eſt babylon q̃ facit
fornicari oẽs gẽtes. Int̃ has lon
ga ↄcertatio eſt: q꞉ q̃ ſm carnem
† Nu.17.d eſt ꝑſequit̃ eã q̃ ſm ſpm̃ ẽſt. ſꝫ do
mus dd̃ ꝓfectu filioꝝ gaudet ꝛ in
ꝑſecutõe dom⁹ ſaulis deficit ĩ ſua
iniq̃tate: ꝛ tandẽ ſm merita ſua ĩ
profundum abyſſi ſubmergetur.
c ¶ Natiq; ſũt ſex. Sex filij q̃
nati ſũt dd̃ in hebron ꝑfectionem
ſanctoꝝ ſignificant: q̃ de ſpirituali
cõiugio xp̃i ꝛ eccl'ie ꝑ ſpũſſctĩ gra
tiã quotidie oriunt̃. d ¶ De e
† j.20.g gla. Rab. Hec eſt michol: q̃ ſola
vxor d̃r: q꞉ eam dd̃ in adoleſcẽtia
ſua ꝑmã ſortit⁹ ẽ vxorẽ: hec ĩ par
tu d̃r occubuiſſe. vñ in ſequẽtib⁹
ſcriptuꝫ eſt. Igit̃ michol filie ſaul
nõ ẽ nat⁹ filius: vſq; ad diẽ mort̃
ſue: quia in ipſo partu occubuit.
☞ Sermonẽ q̃ꝫ.

Nico.de lyra

✱ vtraq; parte: q꞉ filij beniamin
ſe recolligẽtes circa abner para
bant ſe ad ponẽdũ totũ ꝓ toto ad
fortunã: ꝓpter qd̃ clamauit ad io
ab: a ¶ An ignoras ꝙ peri
culoſa ſit deſperatio. ſcꝫ de fu
ga abſq; bello. q. d. tu non debes
ignorare: q꞉ ꝑ taleꝫ modũ vtraq;
F ꝑs ponit totũ ꝓ toto: ꝛ ſic ẽ in pe
riculo cui nõ debebãt exponi/ ideo
ſubdit̃: b ¶ Vſq; quo ꝛc̃. faci
endo ſignũ ceſſationis. c ¶ Vt
omittat ꝛc̃. Quia iſti ꝛ illi erãt
cultores dei ꝛ de eadẽ lege: ꝛ ideo
nõ erat bonũ deſtructionẽ huius
ꝑtis vel illi⁹ q̃rere. Cui ioab aſſẽ
tiens dixit: d ¶ Si locut⁹ fuiſ
ſes mane. Hoc ẽ ſi citi⁹ iſta ver
ba dixiſſes: bellũ citius ceſſaſſet.
† 1. para. 3. a Aliq̃ hebrei dicũt ꝙ hec ẽ lr̃a. Si
eñ locut⁹ fuiſſes mane. ſ. ver
buꝫ qd̃ p̃dixiſti in ꝑncipio: ſurgãt
pueri ꝛ ludãt corã nobis: receſſiſ
ſet ppl's abſq; bello: q꞉ occaſione
illi⁹ dicti ꝛ ſequẽtis facti ortũ fuit
bellũ: vt ptꝫ ex p̃dictis. Cetera pa
tent vſq; ibi: e ¶ Excepto aſa
hele. Licet eẽt de pueris dauid
ſicut ꝛ alij ĩterfecti: tñ mors ei⁹ ꝑ
ſe exꝑmit̃: q꞉ plus põderabat̃ q̃
oĩm alioꝝ: ꝓpter qd̃ de ei⁹ ſepultu
ra ſpãlit̃ agit̃. Et ptꝫ lr̃a. Sepul
tura tñ iſta fuit poſtq; ioab ꝛ exer
citus redierãt in hebron: licet an
te ſcribatur. Ca. III

Facta ẽ ḡ ꝛc̃. Oſtenſa
debilitatiõe regni iſbo
ſeth ex ſuoꝝ debellatiõe
hic ↄ̃ñter h̃ idẽ oſtendit̃ ex abner
Diuiſio cũ dauid federatõe. Circa qd̃ pre
mittit̃ dauid ꝓfect⁹. ſcd̃o ipſi⁹ ab
ner fedus/ ibi: Cũ ḡ eẽt prelium.
Primũ autẽ oſtendit̃/ cum dicit̃:
g ¶ Dauid ꝓficiẽs. In ꝑtãte
ꝛ multitudine: q꞉ aliq̃ de nouo ſi
bi iungebant̃ q̃tidie. h ¶ Et ſꝑ
ſeipſo ro. reſpectu tẽporis ꝑ̃ter
ti: q꞉ ſemꝑ creſcebat eius ꝑtãs: creſce
bat etiã in ꝓle/ ideo ſb̃dit̃: Natiq; ſũt
ex filij dd̃ ꝛc̃. ſequit̃: i ¶ Et poſt
eũ cheleab. iſte aũt. j. Paral. iij. vo
cat̃ daniel: ꝛ h̃ fuit nomẽ ei⁹ ꝑmũ ſm
ꝙ dicit hic Ra. Sa. Sed q꞉ tunc erãt
aliq̃ deriſores dicẽtes ꝙ erat fili⁹ na
bal: ꝛ ꝙ abigail ipm̃ cõceperit qñ dd̃
eã accepit vxorẽ: ideo ad oñdẽdũ h̃ eẽ fal
ſum: mutata eſt a deo ei⁹ facies: ꝛ aſſi
milata ẽ faciei dd̃. Et extũc vocat⁹ eſt
cheleab: qd̃ nomẽ ſonat in hebreo q̃ſi
pr̃: vel ſilis pr̃i. k ¶ Sext⁹ q̃ꝫ hie.
Iſte vocat⁹ fuit nathan ſm Ioſephũ.
l ¶ De egla. Iſta fuit michol filia ſa
ul. ꝛ vocat̃ egla. i. vitula ſm ꝓprieta
tẽ idiomat̃ hebrei: ꝛ vocat̃ ſic eo ꝙ fu
it ei cõiuncta ĩ iuuẽtute: ꝛ ei valde di
lecta: eo mõ loquẽdi quo dixit ſamſon
Iudi. xiiij. d. Si nõ araſſetis in vitu
la mea ꝛc̃. m ¶ Vxore dd̃. Licet
eñ in ve. teſt. viri poſſẽt hr̃e ples vxo
res ſimul: illa tñ que ꝑmo accipiebat̃:
vxor ſpãliter vocabat̃: ꝓpter qd̃ iacob
dixit de rachel Geñ. xliiij. f. Duos ge
nuit mihi vxor mea. alia aũt nõ ſic: q̃
uis ſm veritatẽ eẽnt vxores. Michol
autẽ ꝑmo fuit cõiuncta dauid. ꝛ ideo vo
cat̃ ſpãlit̃ ei⁹ vxor. n ¶ Cuꝫ ḡ eſſet
p̃liũ ꝛc̃. Hic ↄ̃ñter deſcribit̃ ipſi⁹ ab Diuiſio
ner cũ dd̃ fed⁹. ꝛ ꝑmo deſcribit̃ huius
ↄfederatiõis occaſio. ſcd̃o ipſa cõfede
ratio/ ibi: Miſit ḡ. Occaſio auteꝫ fuit
turbatio abner ↄ̃ iſboſeth occaſiõe cu
iuſdã mulier̃. ꝛ h̃ notat̃ cum dicitur:
o ¶ Fuerat aũt ſa. cõ. no. reſ. fi.
achia. i. vxor nõ ꝑmaria ſꝫ ꝑme adiũ
cta. ſic eñ noĩant̃ ſcd̃e vxores in vete
ri teſtamento: vt ptꝫ in plurib⁹ locis.
p ¶ Quare igreſſus es ad cõcu.
pr̃is mei. Dicũt aliq̃ ꝙ abner igreſ
ſus fuit ad eã ↄcubitu matrimoniali:
ſperãs ꝑ h̃ obtinere regnũ ſicͭ ꝛ adoni
as petiuit abiſac hr̃e vxorem: vt hr̃. j.
iij. li. ij. ca. Alij aũt dicũt ꝙ ingreſſus
fuit ad eam fornicarie: quod redun
✱ dabat in verecũ

ner: ſol occubuit. Et venerũt vſq; ad
collẽ aqueductꝰ q̃ eſt ex aduerſo val
lis ꝛ itiner̃ deſerti in gabaon. Cõgre
gatiq; ſũt filij beniamĩ ad abner: ꝛ cõ
globati ĩ vnũ cuneũ: ſteterũt ĩ ſũmita
¶ eminentioris loci.
te tumuli vni⁹: ꝛ exclamauit abner ad
iacob/ ꝛ ait: Nũ vſq; ad ĩternitionem
¶ hebreus nõ habet tuus.
a tuus mucro deſeuiet: † An ignoras ꝙ a
a ¶ vna ſalus vict̃ nullã ſperare ſalutẽ. b ¶ cum
deſperat̃ neglecta vita ꝓ viribus certatur.
ꝑicũloſa ſit dẽſꝑatio: Vſq; quo nõ di b
cis ppl'o vt omittat ꝑſequi frẽs ſuos: c
a ¶ id eſt ſi pacẽ petiſſes.
Et ait ioab: Viuit dñs ſi locũt⁹ fuiſſeſ d
mane: receſſiſſet ppl's ꝑſequẽs fratreꝫ
ſuũ. † Inſonuit ḡ ioab buccina ꝛ ſtetit
oĩs exercit⁹: nec ꝑſecuti ſũt vltra iſrl':
neq; inire certamẽ. Abner aũt ꝛ viri
ei⁹ abierũt ꝑ cãpeſtria moab tota illa
nocte: ꝛ trãſierũt iordanem: ꝛ luſtrata
oĩ bethoron: venerũt ad caſtra. Por
ro ioab reuerſus omiſſo abner/ cõgre
gauit oẽm ppl'm: ꝛ defuerunt de pue
ris dauid decẽ ꝛ nouẽ viri/ excepto a e
ſahele. Serui aũt dauid ꝑcuſſerũt de
beniamin ꝛ de vir̃ q̃ erãt cũ abner/ tre
cẽtos ſexaginta: q̃ ꝛ mortui ſũt. Tule
rũtq; aſahel ꝛ ſepelierũt eum in ſepul
chro pr̃is ſui in betheleẽ. Et ambula
uerũt tota nocte ioab ꝛ viri q̃ erãt cuꝫ
eo: ꝛ ĩ ipo crepuſculo ꝑuenerũt ĩ hebrõ.

b Facta eſt ḡ lon Ca. III f
ga cõcertatio inter domũ
dauid/ ꝛ int̃ domũ ſaulis.
dauid ꝓficiẽs ꝛ ſemꝑ ſeip g h
ſo robuſtior: dom⁹ aũt ſaul d̃ſcreſcẽs †
c q̃tidie. † Natiq; ſũt ſex filij dauid ĩ he
a ¶ Si multas haberet tñ grauide qñ parere d̃be
bat ibi mittebãt̃ ĩ hebrõ. ſ. ¶ al's amon.
brõn. Fuitq; ꝑmogenit⁹ ei⁹ ãnon de
achinoẽ iezraelite: ꝛ poſt euꝫ cheleab i
de abigail vxore nabal carmeli. Por
ro terti⁹ abſalon: fili⁹ maacha filie tho
lomai reg̃ geſſur. Quart⁹ aũt adoni
as fili⁹ agith. Et q̃nt⁹ ſaphacias fili⁹
a ¶ Egla ſola vxor appellat̃ quã ſm legem nuptia
liter accepit.
abithal. Sextus q̃ꝫ hietraan de ẽgla k l
vxore dauid. Hi nati ſũt dauid in he m
bron. Cũ ḡ eẽt preliũ inter domũ da n
uid ꝛ domũ ſaul: abner fili⁹ ner rege
bat domum ſaul. Fuerat autem ſauli o
concubina nomine reſpha filia achia:
Ingreſſuſq; eſt ad eam abner. Di †
a ¶ timebat ne concubinam vendicans regnum
vſurparet.
xitq; iſboſeth ad abner: Quare igreſ p
ſus eſt ad concubinam patris mei:

Moraliter. f ¶ Facta eſt ergo
longa concertatio. Sequit̃: Da
uid proficiens ꝛc̃. Per dauid qui
interp̃tatur manu fortis: bonus prin
ceps vel p̃latus ſignificatur: q꞉ mittit
manũ ſuã ad fortia. Per ſaul autem
q̃ interp̃tatur abutens. malus ꝑnceps
vel p̃latus qm̃ abutitur poteſtate ſibi
data. Per h̃ ḡ qd̃ dicit̃: Dauid pro
ficiens. Significatur proceſſus bo
ni p̃lati vel ꝑncipis in ſe ꝛ in ſuis ſub
ditis de bono in melius ſm illd̃ Pſ.
lxxxiij. b. Ibũt de virtute in virtuteꝫ:
videbitur deus deoruꝫ in ſyon. ꝑ hoc
autẽ quod dicitur: † ¶ Dom⁹ aũt
ſaul decreſcens quotidie. Signi
ficatur defectus mali prelati vel ꝑnci
pis in ſe ꝛ in ſuis ſubditis q̃ꝫtum ad
bonum virtutis. † ¶ Dixitqꝫ iſbo
ſeth ad abner: quare ingreſſus
es ad cõcubinã patris mei. ſicut
dictum eſt. ſ. abner conatus fuit con
ſtituere regẽ iſboſeth ꝛ male: quia da
uid in regno ius habebat ex diuiña ele
ctione. Per hoc igitur ꝙ inter ipſos
orta fuit diſcordia. ſignificatur ꝙ in
ter promouentem indignum ꝛ ipſum
promotum dei iudicio frequenter ori
tur diſſenſio. ex qua ſequitur vtriuſq;
ruina. et ſic fuit in propoſito. Nam
occaſione huius diſcordie abner iuit
✱ ad dauid ĩ

a ¶Sermonē q̄z. Rab. Abner hortat̃ vniuerſuꝫ iſrl̃ vt re-
licto iſboſeth filio ſaul ad dauid ꝯueniat: q2 doctores ſctī (q̄ pa
tris lucerna dicunt̃) lumine fidei ꝛ ſciē pleni: oēs gētes exhor
tant̃: vt ſpꝛeta idoloꝝ cultura ꝛ relicto errore ꝯfuſionis cū au-
ctore ſuo diabolo ad verū dauid i. xp̄m venire feſtinēt. Nā et
ioab q̄ abner ī dolo loquēs et
percutiēs in inguine inf̃fecit:
hoſtē ātiquū ſignificat: q̄ fide-
les frauduleñter ſb̄uertit: ꝛ ꝑ li
bidinis cōtagionē īf̃ficit. Jo-
ab em̄ inimic⁹ vl̃ idē pat̃ īnt̃-
pretat̃. oīm em̄ iniq̄ꝝ diabol⁹
8.f caput ē. vñ: Uos ex pr̄e dia-
bolo eſtis. ab hac īterfectiōe da
uid īmunis eſt: q2 de⁹ nemin̄
2.b tētat: q̄ oēs hoīes vult ſaluos
fieri vl̃ eſſe. Per īuidiā aūt di
2.d aboli mors intrauit ī orbem.
Pōt ioab ꝑſōa ꝛ noīe ppl̄m
iudeoꝝ ſignificare: q̄ ſemꝑ ini
mici fuerūt p̄dicatoꝝ: ꝛ fidem
xp̄i, vbicꝫ ꝑſecuti ſūt.

a ¶ira cā fuit vt nutu dei tranſferet̃ regnū ad dauid.
Qui iratus nimis ꝓpter verba iſboſeth / ait: a
a ¶ .i. vilis et abominabilis. ¶ caput canis. i. p̄nceps ſtul-
toꝝ ꝛ quaſi latrantiū contra chriſtum domini.
Nunquid caput canis ego ſum aduerſum b
iudam hodie: Ipſe mihi feci hec: qui fece-
rim miſericordiaꝫ ſuper domum ſaul patris
tui: ꝛ ſuꝑ frēs et ꝓxios ei⁹: et nō tradidi te in
manu dauid: ꝛ tu req̄ſiſti i me qđ argueres ꝓ c
mlīere hodie: Hec faciat de⁹ abner ꝛ hec ad d
dat ei: niſi quō iurauit domin⁹ dauid: ſic fa- e
ciā cū eo vt vt trāſferat̃ regnū de domo ſaul: f g
et eleuet̃ thron⁹ dauid ſuꝑ iſrl̃ ꝛ ſuꝑ iudam a
dan vſcꝫ berſabee. Et non potuit reſpōdere h
ei q̄cq̄: q2 metuebat illū. Miſit ḡ abner nūci i
os ad dauid in hebrō ꝓ ſe / dicētes: Cui⁹ eſt k
terra: Et vt loqueret̃. Fac mecū amicitias ꝛ
erit man⁹ mea tecū: ꝛ reducā ad te vniuerſū
iſrl̃. Qui ait: optīe. Ego faciā tecū amicitiaſ.
Sed vnā rē peto a te / dicēs: Nō videbis fa- m
ciē meā añq̄ adduxeris mihi michol filiam
ſaul: ꝛ ſic venies ꝛ videb̄ me. Miſit aūt da- n
uid nūcios ad iſboſeth filium ſaul / dicens:
a ¶Superius ducēti legunt̃: ſꝫ ſaul centū poſtulauit.
†Redde vxorē meā michol: quā deſpōdi mi
hi cētū ꝑputijs philiſtijm. Miſit ḡ iſboſeth o
et tulit eā a viro ſuo phaltiel filio lais. Seq̄- p q
a ¶quia amittebat eam quā nō cognouerat: eo ꝙ illa dili-
gens dauid ſemper triſtis erat.
batur eā vir ſu⁹ plorās vſcꝫ bahuri. Et dixit
ad eū abner: Uade et reuertere. Qui reuer-
a ſus eſt. Sermonē q̄z intulit abner ad ſenio- r
res iſrl̃ / dicēſ: Tā heri q̄ nudiuſterti⁹ q̄rebat̃
dauid vt regnaret ſuꝑ vos. Nūc ḡ facite: q̄m
dñs locut⁹ eſt ad dauid dicēs: In manu ſui
mei dauid ſaluabo ppl̄m meū iſrael d̄ manu
philiſtijm ꝛ oīm inimicoꝝ ei⁹. Locut⁹ eſt autē s
abner etiā ad beniami. Et abijt vt loq̄ret̃ ad t
dauid in hebrō omnia q̄ placuerāt iſraeli et
vniuerſo beniamin. Uenitq̄ ad dauid i he-
brō cū viginti viris. Et fecit dauid abner et v
viris ei⁹ q̄ venerāt cū eo cōuiuiū. Et dixit ab
ner ad dauid: Surgā vt cōgregē ad te dñm x
meū regē omnē iſrl̃ / ꝛ ineā tecū fed⁹ ꝛ iperes
oīb⁹ ſic d̄ſiderat aīa tua. Cū ḡ d̄duxiſſet da- y
uid abner: ꝛ ille iſſet i pace: ſtati pueri dauid
ꝛ ioab venerūt ceſis latronib⁹ cū p̄da magna
nimis. Abner aūt nō erat cū dauid i hebrō:
q2 iā dimiſerat eū: ꝛ ꝓfect⁹ fuerat in pace. Et
ioab ꝛ omnis exercit⁹ qui erant cū eo poſtea

Fluxum ſe

Nico. de lyra

dabat in verecundiā iſbo-
ſeth filij ſaul. ꝛ iō ſi primo mō
fuerit vel ſcđo: merito diſpli-
cuit ipſi iſboſeth. a ¶Qui
iratus nimis ꝛc̃. Eo ꝙ mul
ta fecerat ꝓpter ip̄m iſboſeth.
b ¶Nūquid ca. ca. ꝛc̃. i. vi
lis et abomiābilis ſicut canis
apud tribū iuda: d̄ q̄ erat dđ.
Uel aliter. Caput canis. i.
latrans ꝯ dauid ꝛ tribū iuda:
ne obtineāt regnū contra te.
c ¶Et tu req̄ſiſti ꝛc̃. q̄ſi di-
ceret bene deberes tacere.
d ¶Hec faciat de⁹ ꝛc̃. i. tot
B mala ꝛ plura q̄ alicui miſero.
e ¶Niſi quō iurauit ꝛc̃.
Hoc eſt niſi impleā v̄bū dñi.
f ¶Ut trāſferat̃. ad dauid.
g ¶Regnū. tuū. h ¶Et
nō potuit rñdere ei q̄cq̄.
Tū quia iſboſeth nō erat hō
alicuius valoris. Tum: quia
abner regebat totam domū il
lam et habebat in manu ſua
totam militiam. i ¶Miſit
ergo. Poſita occaſione cōfe-
derationis cū dauid. hic cōſe-
ſequēter ponit̃ ip̄a cōfedera-
tio. ꝛ primo ꝑ nūcios. ſecūdo
per ſeipſum / ibi: Et abijt. Cir
ca primum dicitur: Miſit
ergo abner ꝛc̃. Ad viden-
dum qualiter poſſet cuꝫ eo fe-
dus contrahere. k ¶Dicē
tes. ſcꝫ ex nomine abner.
l ¶Cuius eſt terra. q̄ſi di
cerent: tua de iure: ex quo vo
luit te deus in regem eligere.
Cetera patent vſcꝫ ibi:
m ¶Non videbis faciē
meam antecꝫ adduxeris
mihi Michol. volebat enī
dauid ꝛ debebat p̄cauere ho-
nori ſuo. fuerat enī dauid vxo
re ſua iniuſte ſpoliatus. ꝛ iđo
in primis voluit eam ſibi reſti
tui. n ¶Miſit autē da-
uid nuncios ad iſboſeth.
quia abner reſcripſerat ipſi dauid ꝙ non poterat ſibi reducere
Michol niſi de voluntate iſboſeth: cuius erat ſoror. ꝛ iđo tū c
dauid petiuit eam ab ipſo iſboſeth. o ¶Miſit ergo iſbo-
ſeth. de conſilio abner. p ¶Et tulit eam a viro ſuo. phal
tiel non erat vir ſuus niſi putatiuus: quia ſm̄ veritatem erat C
vxor dauid: nec poterat ſimul habere duos viros ſm̄ veritatē:
quia nunq̄ fuit licitum mulieri habere plures viros ſimul.
q ¶Sequebaturq̄ eam. Dicunt expoſitores noſtri cōmu
niter ꝙ plorabat ex gaudio eo ꝙ ad virum ſuum reducebatur
abſq̄ hoc ꝙ eam tetigiſſet: ſed ſicut
ſororeꝫ ſeruaſſet. Erat enī doctor
in lege: ꝛ ſciebat ſibi eſſe illicitum
eā tangere carnaliter ipſo dauid
viuente: ſicut dictum fuit. ſ. j. lib.
xxv. ca. Ra. Sa. dicit ꝙ flebat do
lens eo ꝙ exercitium perfectionis
ab eo recedebat. Reputabat enī
exercitiū magne ꝑfectionis talem
dñam ſic pulchram ꝛ nobilem ſer
uare ſicut ſororē abſq̄ copula car
nali. r ¶Sermonem quocꝫ.
vt adhererent ipſi dauid: ſciens ꝙ
alij vulgares iſtos de facili ſeque
rētur. s ¶Locutus eſt aūt
abner ꝛc̃. i. ad illos de tribu ben
iamin. iſtos enī oportebat ſpecia-
lius ꝛ efficacius īducere: eo ꝙ in
ꝓmotione dauid trāſferebatur re
gnū de tribu eoꝝ. t ¶Et abijt.
Hic ꝯñr deſcribit̃ ꝯfederatio ab-
ner per ſeip̄m: q2 ꝑſonaliter venit
ad dauid. Et p̄mo deſcribit̃ hmōi
confederatio amicabilis. ſcđo fe-
deris violatio deteſtabil̃ / ibi: Nū
ciatum eſt itacꝫ. tertio occiſi tumu
latio venerabilis / ibi: Dixit auteꝫ
dauid. Circa primum ſcienduꝫ ꝙ
iſta federatio fuit amicabilis. Tū
ex parte abner venientis: quia an
te inclinauerat corda filiorum iſ-
rael ad dauid: vt patet ex p̄dictis.
Tum ex parte dauid recipiētis q̄ †1. Re. 18. g
eū amicabiliter ꝛ honorifice rece-
perat. ꝛ hoc notatur cum dicitur:
v ¶Et fecit dauid abner ꝛc̃. D
Ualde ſolēne in federis ſignum:
ſimiliter ex parte abner receden-
tis: ad hoc enim a rege receſſit vt
ꝓmiſſum impleret in effectu: qđ
notatur ibi: x ¶Surgam vt
congregem ꝛc̃. Similit̃ ex par-
te dauid eum dimittētis: quia ad
ipſum honorandum cōduxit eum
per aliqđ vie ſpaciū. ideo ſb̄ditur:
y ¶Cū ḡ deduxiſſet da. ab.
Cetera patent in littera.

Nuncia-
ad dauid i hebron: ꝛ ibidem Moraliter
fuit interfect⁹: ꝛ ip̄o mortuo iſbo-
ſeth fuit mēte ꝓſternatus: ex quo
rechab ꝛ banaa accepert̃ audaciā
intrādi domū iſboſeth ꝛ interficiē
di eū: vt hr̃ ca. ſe. i ¶Miſit ḡ
ab. nun. ad da. Ad ꝯtrahēdū
cū eo amicitiā. ꝛ q2 dauid xp̄i figu
ra fuit. iō abner in hoc gerit typū
pctōris penitētis ꝛ xp̄o recōcilia-
ri q̄rētis. Per nūcios aūt ei⁹ ītel-
ligunt̃ viri boni ꝛ religioſi: ꝑ q̄rū
orōnes penitēs ſperat ꝛ q̄rit xp̄o
reconciliari exemplo Cēturionis:
Luc. vij. a. q̄ miſit iudeos ad xp̄m
vt ꝑ eos ſerui ſui ſanationē impe
traret. m ¶Non videbis fa-
ciē meā añq̄ adduxe mi. mi.
q̄ interp̄tat̃ aq̄ ex oīb⁹ ꝛ iō ſignat
lachrymas vere pn̄ie q̄ de pctīs
oībus debet eē. Per h̄ aūt ꝙ da-
uid abner ad ſe venientē ꝛ Michol adducentē gratioſe rece-
pit ꝛ magnū ꝯuiuiū ei fecit: ſignificat̃ ꝙ xp̄s vere penitētē reci
pit grōſe ꝛ eū reficit euchariſtie ſacro. in cui⁹ figura d̄r de xp̄o
Luc. xv. a. Hic peccatores recipit ꝛ mādūcat cum illis.

E a ¶ Fluxū ſemis ſu.ꝛc. Juxta lrām videt̄ imp̄cari effluētiā libidinis: lepꝛe plagā: effeminationē: inimici ſubiacere gladio: mendicare. b ¶ Tenēs fuſū. Aug⁹. Per ambitū verboꝝ notant̄ q̄ fallaciā ſuā ꝺfendere nitunt̄. c ¶ Cadēs gladio. Qui gladio ꝑcutit gladio peribit. heretici gladio oꝛis perfodi

Mat.26.e unt: ꝑus gladio ipietat̄ cō foſſi. d ¶ Delicat⁹. Antiqui delicata dicebāt diȷs ꝯſecrata qui nūc dicimus dedicata.

Ni. de lyra

a ¶ Nūciatū ē. Hic ꝯn̄r oñdit̄ federꝭ violatio deteſtabilꝭ. p̄mo ī ipſi⁹ abner falſa diffamatiōe cum

†3. Re.2.e ſbdit̄ poſtea: b ¶ Jgnoras abner. qꝺ erat falſū: vt ptꝫ ex p̄cedentib⁹: q2 venerat ad hoc vt pficeret regnū ei⁹. ſcꝺo ī ſbdola ei⁹ reductione / cū ꝺr: c ¶ Miſit nūci. Ad reducēdū eū q̄ſi rex hr̄et cū eo loq̄ ꝛ ſibi dicere aliq̄ q̄ omiſiſſet: qꝺ tñ fuit fictum et abſq3 ſcitu ꝺꝺ: vt ptꝫ in lrā. d ¶ Et redu. Sic āt vocabat̄ loc⁹

† Dan.13.e Act.20.f ille: eo ꝙ ciſterna illa erat ī q̄dā via cōi eūdi ꝟſus ſyriam: vt dicūt aliq̄. Jn hebꝛeo hr̄: A ciſterna ſpīe: q2 ibi erat q̄dā ſpīa notabilis ꝛ ḡtioſa. tertio oñdit̄ deteſtabilꝭ ex doloſa occiſiōe / cū ꝺr: e ¶ Adduxit eum. Fingēdo ꝙ vellet ei loq̄ ſecrete ex ꝑte ꝺꝺ / ideo ſbdit̄: f ¶ Et loq̄ret̄ ei ī do. qꝺ ptꝫ ex effectu / cū ſubditur: g ¶ Et ꝑcuſſit ꝛc. q2 in

F nullo ſibi p̄cauebat credēs eē ī tuto: eo ꝙ iā erat cum rege ꝺꝺ ꝯfederat⁹: ꝛ ꝑ ꝯn̄ſ cū oīb⁹ aliȷs de domo regꝭ

† 5.1.b.et.ī 13.f q̄rto oñdit̄ ꝺteſtabilꝭ ex ꝑte cauſe cū ꝺr: h ¶ Jn vlti. Que cauſa erat nulla: eo ꝙ abner interfecerat eū in bello ſe defendēdo: nec potēs alit̄ manū ei⁹ euadē: vt ptꝫ ex ſupꝛadictꝭ. Aliq̄ ꝟo dicūt ꝙ nō ſolū interfec̄ eū ꝓ iſta cā: ſ3 mot⁹ īuidia: q2 timebat ne ꝺꝺ faceret abner p̄ncipez militie: ſic̄ fuerat cū ſaule. ꝛ h̄ ē ſatꝭ veriſimile: q2 ex ſilī cā īterfecit amaſā: vt hr̄. ī. xx. ca. ꝛ h̄ fuit peſſimū: ꝓpt̄ qꝺ ꝺꝺ deteſtans iſtdd factum dixit: i ¶ Mūd⁹ ego. Volebat eī ſciri ab oīb⁹ ꝙ talis ꝓditio nō erat facta ꝑ eū: tū q2 hoꝛrebat tale hōicidiū. tu3 q2 ſi pplꝰs habuiſſet eū ſuſpectū ꝺ h̄ facto merito abhoꝛruiſſet ei⁹ dñiū: ꝓpt̄ qꝺ imp̄cabat̄ faciētib⁹ ſimplex malū dicens: k ¶ Et veniat ſup ca. io. ſ. vīdicta a ꝺo ꝓ ſāguie abner effuſo: ꝛ īpꝛecat̄ q̄nq3 mala: videlicet fluxū ſemis. lepꝛā ꝛ ꝺbilitatē / ibi: l ¶ Tenēs fu. Hebꝛei dicūt. Appodiamentū ꝛ gladiū ꝛ famez. m ¶ Dixit aūt ꝺꝺ. Hic ꝯn̄r deſcri

venerūt. Nūciatū eſt itaq3 ioab a narrantibus: a
Venit abner fili⁹ ner ad regē: ꝛ dimiſit eū / ꝛ abi
it ī pace. Et igreſſus ē ioab ad regē / ꝛ ait: Quid
feciſti? Ecce venit abner ad te. Quare dimiſiſti
eū ꝛ abiȷt ꝛ receſſit? Jgnoꝛaſ abner filiū ner / qm̄ b
ad h̄ venit vt decip̄et te: ꝛ ſciret exitū tuū ꝛ itroi
tū tuū: ꝛ noſſet oīa q̄ agis? †Egreſſus itaq3 ioab
a dauid miſit nūcios poſt abner: ꝛ reduxit eū a c d
ciſterna ſyro ignoꝛāte dauid. Cūq3 rediſſet ab
ner ī hebꝛon: ſeoꝛſū adduxit eū ioab ad mediū e

a ¶ ꝛ iudei ſiue heretici quoſda3 pꝛeſules eccleſie ob defenſionē fidei necauerunt.

poꝛtę: vt loq̄ret̄ ei ī dolo. Et ꝑcuſſit illū ibi in in f g
guine: ꝛ moꝛtu⁹ eſt in vltionē ſanguis aſahel fra h
tris ei⁹. Qꝺ cū audiſſet dauid rem iā geſtā ait:

a ¶ Ne ꝯſentiens neci videretur.

Mūdꝰs ego ſum: ꝛ regnū meū apꝺ †deū vſq3 ī i

a ¶ iudeoꝝ ꝑfidiā ꝛ miſeriā notat.

ſempiternū a ſāguie abner filiȷ ner: ꝛ veniat ſup k

a ¶ p̄ncipes ſc3 ꝛ ſacerdotes ppl̄i. b ¶ Synagogā ſc3 ſathane ꝛ generationē maloꝝ: vt requirat̄ ab eis oīs ſanguis iuſt⁹ q̄ ef

caput ioab ꝛ ſup omnē domū pr̄is ei⁹: nec defi

fuſus eſt ſuper terram. a ¶ varȷs deſiderȷs fluens.

a ciat de domo ioab fluxū ſemis ſuſtinēs ꝛ lepꝛo

a ¶ inſtabilitatē hereſis ꝛ mūdane voluptatꝭ. b ¶ vltione diuina. c ¶ Qui de celo deſcendit.

b c ſus ꝛ tēnēs fuſū: ꝛ cadēs gladio: ꝛ idigēs pane. l
Jgit̄ ioab ꝛ abiſai frat̄ ei⁹ interfecerūt abner: eo
ꝙ occidiſſet aſahel fratrē eoꝝ in gabaon ī ꝑlio.
Dixit aūt dauid ad ioab ꝛ ad oēm ppl̄m q̄ erat m n
cū eo: †Scindite veſtimēta vr̄a: ꝛ accingimi ſac o
cis: ꝛ plāgite añ exeq̄as abner. Poꝛro rex da
uid ſeq̄bat̄ feretrū. Cūq3 ſepeliſſent abner in he
bꝛon: leuauit rex dauid vocē ſuā: ꝛ fleuit ſup tu
mulū abner. Fleuit aūt ꝛ oīs ppl̄s. Plāgenſq3
rex ꝛ lugēs abner / ait: Neq̄q̄3 vt ſolēt moꝛi igna p
ui: moꝛtu⁹ es abner. Man⁹ tuę nō ſūt ligatę ꝛ pe
des tui nō ſūt cōpedib⁹ aggrauati: ſ3 ſic̄ ſolēt ca q
dere coꝛā filȷs iniq̄tatꝭ ſic coꝛruiſti. Cōgemināſ r s
q3 oīs ppl̄s fleuit ſup eū. Cūq3 veniſſet vniuer t v
ſa multitudo cibū capere cū dauid clara adhuc x
die: iurauit dauid / dicēs: Hęc faciat mihi deuſ: y 3
ꝛ hęc addat: ſi añ occaſu3 ſolis guſtauero panē a
vl̄ aliꝺ q̄cq̄3. Oīſq3 ppl̄s audiuit ꝛ placuert̄ eis
cūcta q̄ fecit rex in ꝯſpectu toti⁹ ppl̄i. Et cogno
uit oē vulg⁹ et vniuerſus iſrl̄ in die illa: qm̄ non
actū fuiſſet a rege vt occideret̄ abner filius ner.
Dixit q3 rex ad ſuos ſuos: Num ignoꝛatꝭ qm̄

a ¶ Qui me regē facere voluit ſup omnē domū iſrael.

p̄ncēps ꝛ maxim⁹ cecidit hodie in iſrl̄? Ego aūt

¶ nōdum perfecte conſtitutus.

a delicat⁹ ſū adhuc ꝛ vnct⁹ rex. Poꝛro viri iſti filȷ b c
ſaruię duri mihi ſunt: retribuat dñs d e
facietī malū iuxta maliciā ſuam.
Audiuit aūt iſboſeth fili⁹ Ca. IIII f
ſaul ꝙ cecidiſſet abner in hebꝛon:

ꝯn̄ter deſcribit̄ ipſi⁹ abner venerabilis tumulatio ex luctu ꝺꝺ ꝛ toti⁹ ppl̄i ꝛ ieiunio ꝛ ꝑ lāctu lugubꝛi. ꝛ h̄ ē qꝺ ꝺr: Dixit aūt da. ad io. in h̄ oñdēs qꝺ male fecerat. n ¶ Et ad oēm po. q̄ erat cū eo. vt ſolenni⁹ fieret negociū. o ¶ Scindite ve. ꝛc. Hec eñ fiebāt apꝺ iudeos ī ſignū magne triſticie. Cetera patēt vſq3 ibi: p ¶ Neq̄q̄3 ꝛc. Vbi pōit̄ plāct⁹ ꝺꝺ ī ſpāli. Neq̄q̄3 vt ſo. m. ig. i. timidi ꝛ effeminati: q̄ vidētes ꝯ ſe gladiū ꝑmittūt ſe capi ꝛ ligari abſq3 defēſiōe iꝺ ſbdit̄: Man⁹ tue li. nō ſūt ꝛc. q ¶ S3 ſic̄ ſo. ca. viri foꝛtes ꝛ aīoſi. r ¶ Coꝛā fi. iniq̄. q2 ſub ſimulatiōe amicitie ꝛ pacꝭ īterficiūt eos doloſe q̄s nō auderēt īuadere māifeſte. s ¶ Coꝛruiſti. tu abner viroꝝ foꝛtiſſime. t ¶ Congemināſq3 omnis populus fleuit ſuper eum. Sicut enim in cantilenis leticie ꝟba p̄cinētis repetūtur ab aliȷs in choꝛea exiſtētib⁹: ſic ī carmīe lugubꝛi abner: ꝟba ꝺꝺ ip̄3 lugēdo repetebāt̄ a ppl̄o. v ¶ Cū q3 venīſ. ꝛc. poſt ſepulturā ipſius abner. x ¶ Jurauit ꝺꝺ. Ad maioꝛē ꝺclaratōe3 ſue īnocētie circa moꝛtē abner. y ¶ Hec faciat mi. ꝺ. i. tm̄ malū ſicut abner ꝛ plus. 3 ¶ Si ante occaſum ſolis guſtauero pa. Et ptꝫ lrā vſq3 ibi: a ¶ Ego autē adhuc ꝺli. Jn hebꝛeo hr̄: Tener. ꝛ loq̄t̄ metaphoꝛice: q2 ſic̄ ramuſcul⁹ tener ꝺ nouo plātat⁹ vel īſert⁹ īdiget fomēto ꝛ nutritiōe: alit̄ cito deſiccaret̄: ſic ꝺꝺ ꝓtunc multū īdigebat auxilio abner: vt ī regno ſuo ſtatueret̄ ꝛ firmaret̄ iꝺ ſubdit̄: b ¶ Poꝛro vi. iſti. ſc3 ioab ꝛ abiſai cū adherētibus ſibi. c ¶ Duri mihi ſūt. q2 dictū auxiliū mihi neceſſariū ſbtraxert̄. S3 q̄rit̄ h̄ q̄re ꝺꝺ eos ñ pūiuit moꝛte ſic̄ puniuit moꝛte eoſ q̄ occiderunt iſboſeth: vt hr̄ ſeq̄nti ca. Dicēdū ꝙ ꝺꝺ erat in p̄ncipio regni ſui: ꝛ ſola tribus iuda tunc erat cū eo: q2 alie trib⁹ adhuc nō erāt ſibi ꝯfederate. Jn tribu ꝟo iuda inter milites: ioab ꝛ abiſai erāt p̄ncipales ꝛ trahebant poſt ſe totā militiā: ꝓpt̄ qꝺ ꝺꝺ eos punire nō potuit tūc ꝓpt̄ qꝺ eoꝝ punitionē deo recōmēdauit dicēs: d ¶ Retribuat dñs fa. Jn fine etiā vite ſue punitionē hui⁹ facti īpoſuit filio ſuo ſalomoni: vt habet̄. ī. iȷ. libꝛo. ȷ. c. Ca. IIII

Audiuit autē iſboſeth. Hic conſequenter deſcribitur totalis deſtructio regni iſboſeth ꝑ moꝛtem eius. Et pꝛimo deſcribit̄ ei⁹ occiſio iniqua. ſecūdo punitio iuſta / ibi: Reſpondens aūt dauid. Circa pꝛimum ſciendum ꝙ in libꝛo de hebꝛaicꝭ queſtionibus dicitur ꝙ moꝛtuo abner iſboſeth cōſtituit rechab ꝛ bennaa: alꝭ bannaa: qui erāt de tribu beniamin: vt patet in textu: duces ſuarum expeditionū. Vnde hic vbi dicūtur p̄ncipes latronū. Jn hebꝛeo hr̄: Pꝛincipes turmarum vel cuneoꝝ. poſtea iſti duo de ſcitu miphiboſeth ꝯſpirauerūt ī moꝛte3 iſboſeth: vt miphiboſeth regem inſtituerēt

¶ fortitudo.
τ diſſolutę ſunt man⁹ ei⁹: oĩſq̃ iſ- a
a ¶ Ignorans quez potius ſequatur.
a rael ꝑtur̊batuſ ē. Duo ãt viri p̄n b
cipes latronũ erãt filio ſaul: no- c
mē vni bãnaa: τ nomen alteri re-
chab filij rēmon berothitę de fi-
lijs bẽiamin. Siq̇dē τ beroth re
putata ē in bẽiamin. Et fugerũt
berothitę in gethaim: fuer̃tq̃ ibi
aduenę vſq̃ ĩ tp̄s illud. Erat ãt d
iõathę filio ſaul fili⁹: debil̕ pedi-
bus. Quiquēnis eni fuit qñ ve-
nit nunci⁹ de ſaul τ iõatha ex iez
rahel. Tollens itaq̃ eum nutrix
ſua / fugit. Cũq̃ feſtiaret vt fuge
ret: cecidit: et claudus effect⁹ ē.
Habuitq̃ vocabuluz miphibo-
ſeth. Venientes igit̃ filij rēmon
berothitę / rechab τ bãnaa: igreſ-
ſi ſũt ferueti die domũ iſboſeth:
q̇ dormiebat ſuꝑ ſtratuz ſuũ me-
b ridie: τ oſtiaria domus purgans e
triticũ / obdormiuit. Ingreſſi ſũt f
ãũt domum latēter: aſſumentes
a ¶ Quaſi cauſa primitiarũ vt regi deferre
videretur: τ dol⁹ nõ deprehẽderetur.
ſpicas tritici. Et ꝑcuſſer̃t eũ ĩ in-
guie rechab et bãnaa fr̃ ei⁹ / et fu-
gerũt. Cũ aũt igreſſi fuiſſent do
mũ ille dormiebat ſuꝑ lectũ ſuuz
ĩ ꝯclaui: et ꝑcutiētes iterfecerũt
eũ. Sblatoq̃ capite ei⁹ abier̃t ꝑ
viã deſerti tota nocte: et attuler̃t
caput iſboſeth ad dd̃ in hebron.
Dixer̃tq̃ ad regē: Ecce caput iſ
boſeth filij ſaul inimici tui q̇ q̄re
bat aĩaz tuaz: Et dedit dñs dño
nr̃o regi vltionē hodie de ſaul et
d̃ ſemie ei⁹. Rñdens aũt dauid g
rechab et bãnaa fr̃i ei⁹ filijs rem-
mon berothitę dixit ad eos: Vi-
uit dñs q̇ eruit aĩam meã de om̃i
anguſtia: qm̃ eũ qui anunciaue-
rat mihi τ dixerat † Mortuus eſt
ſaul: q̇ putabat ſe ꝓſpera nũcia-
re tenui: et occidi eũ in ſicelech:
cui oportebat me dare mercedez
pro nuncio. Quãtomagis nunc
cum hoĩes impij interfecerũt vi-
rũ innoxiuz in domo ſua ſuꝑ le-
ctum ſuũ: nõ quęrã ſanguinē ei⁹
de manu vr̃a: τ auferam vos de
terra: pręcępit itaq̃ dauid puer̃ †
ſuis: τ interfecer̃t eos. Pręcidē- b
teſq̃ man⁹ τ pedes eorũ / ſuſpēde
rũt eos ſuꝑ piſcinã ĩ hebrõ. Ca- i

a ¶ Duo aũt viri. Ra. Ca. IIII Hi duo viri p̄ncipes erant in exercitu iſboſeth: τ mortuo abner ſicut tradunt hebrei ꝯſiliati ſũt cũ miphiboſeth vt iſboſeth interficerẽt: τ ipm̃ regē ꝯſtituerẽt. Sz miphiboſeth cõſiliũ ꝓdidit: iõ ſic inducit̃. Erat aũt ionathe fili⁹ pedibus debil̕ τc̃. Illi ꝟo timore ꝑterriti fugerũt ĩ gethaim: fuer̃tq̃ ibi vſq̃ ad tēpus illud q̊.ſ. inde reuerſi domuz iſboſeth igreſſi ſũt. b ¶ Et oſtiaria do. Ra. Oſtiaria triticũ purgat. cũ ment̕ cuſtodia diſcernēdo ꝟtutes a vitijs ſeparat: q̄ ſi obdormierit ĩ mortem ꝓprij dñi inſidiatores admittit: q̇ cũ diſcretiõis ſollicitudo ceſſauerit: ad interficiendũ animã malignis ſpiritib⁹ iter pãdit. Qui ingreſſi ſpicas tollũt: q̇ bonarũ cogitationũ germina auferũt atq̃ ĩ inguie feriũt: q̇ ꝟtutē cordis d̃lectatione carnis occidũt. In inguie ei ferire eſt vitã mēt̕ carnis delectatiõe ꝑforare. Non em̃ iſboſeth inopinata morte ſuccũberet: ſi nõ ad ĩgreſſũ dom⁹ mľierē.i. ad mēt̕ aditũ mollē cuſtodiã d̃putaſſet. Fortis em̃ vigilq̃ ſenſus ꝑponi cordis forib⁹ debet: quē nec negligentie ſomn⁹ opp̄mat: nec ignorãtie error fallat. Vñ bñ iſboſeth d̃r q̇ cuſtode femina hoſtilib⁹ gladijs nudat̃. Iſboſeth eni vir ꝯfuſiõis d̃r. vir aũt ꝯfuſiõis ē: q̇ forti mēt̕ cuſtodia munit⁹ nõ ē: q̇ dũ ꝟtutes ſe agere eſtĩat: ſbintrãtia vitia neſciētē necãt. Tota ḡ ꝟtute muniēd⁹ ē adit⁹ mēt̕: ne eã hoſtes penetrẽt: foramĩe neglecte cogitatiõis.

Nico.de lyra

❋ inſtituerẽt: q̇ erat debilis pedib⁹: τ ſic facerẽt ſub eo q̇cq̇d vellẽt. Miphiboſeth aũt vidēs ſe ineptũ regno reuelauit hãc cõſpirationez auũculo ſuo ſcz iſboſeth: τ tũc illi ſciētes ſuũ cõſiliũ reuelatũ: timore iſboſeth fugerũt ĩ gethaim: τ fuerũt ibi q̊uſq̃ redirẽt latent̃ ad interficiendũ iſboſeth: vt ſic de eo ampli⁹ nõ timerent: τ ꝑ h̓ erga dauid gr̃am et mũera ĩpetrarẽt. Dicit̃ em̃ in li. de hebraic̕ q̄ſtiõib⁹: ꝙ h̓ tradũt hebrei. Sz vbi h̓ ſit ab eis traditũ neſcio: maxĩe q̇ Ra. Sa. q̇ ordĩauit gloſas hebraicas ſuꝑ totũ ve. te. alit̃ dic̄ ſuꝑ locũ iſtũ.ſ. d̃ rechab τ bennaa ꝙ erãt de ciuitate beroth: vt hr̃ ĩ textu: τ q̇ illa ciuitas licet eſſet in tribu beniamin: tñ erat ꝓpinq̄ t̃re phiſtinorũ: τ iõ mortuo ſaule filij iſrael dimiſerũt ciuitatē illã inde fugientes: ſic̄ τ de mult̕ alijs ciuitatib⁹: vt hr̃ ꝯ. lib. j. ca. vlt̃. τ maxĩe d̃ ciuitatib⁹ ꝓpinq̇s ip̄is philiſteis. Poſtea iſti ſic fugitiui aggregauerũt ſibi multitudinē ꝯſimiliũ hoĩm vt de predis viuerẽt: et ꝯſimili occaſiõe latēter et doloſe venerũt ad interficiēdũ iſboſeth vt ꝑ h̓ a dauid mũera reportarent. Scd̃m igit̃ vtrũq̃ dictũ lr̃a ĩ aliq̇b⁹ locis ē alit̃ τ aliter exponenda: q̄ tñ ꝓ magna ꝑte ptz ex p̄dictis ſm̃ vtrũq̃ modũ dicēdi. Veniam⁹ ḡ ad lr̃az. Audiuit ãt iſboſeth τc̃. q̇ tales rumores cito portãt̃. a ¶ Et diſſolute ſũt man⁹ ei⁹. eo ꝙ abner erat p̄nceps militie ſue. b ¶ Duo ãt viri p̄ncipeſ latronũ. i. cuneorũ currentiũ ſuꝑ aduerſarios ad ip̄os ſpoliãdũ: ꝓpt̃ qd̃ vocant̃ h̓ latronũ p̄ncipes: q̇ in talib⁹ mľta etiã latrocinia exercētur. c ¶ Filio ſaul. i. de domo ei⁹ et ab eo ĩſtituti ſuꝑ turmas: ſm̃ p̄mũ modum dicendi

dũ dicēdi ſm̃ Ra. Sa. dicũt̃ p̄ncipes latronũ ad lr̃az. Filio ſaul. i. inſidiãtes ei ad int̃ficiēdũ ip̄m rõnib⁹ p̄dict̕. Cet̃a patēt ex dict̕ vſq̃ ibi: d ¶ Erat ãt ionathe fi. ſaul fi. τc̃. Scd̃m p̄mũ modũ dicēdi fit h̓ mētio de miphiboſeth: eo ꝙ rechab τ bēnaa volebãt int̃ficere iſboſeth vt facerẽt illũ regez: vt p̄dictũ eſt. Scd̃m Ra. Sa. fit mētio de eo: eo ꝙ h̓ ſcriptura oſtēdit q̄lit̃ regnũ ſaul totalit̃ ceſſabat: q̇ poſt mortē iſboſeth de q̄ ĩ h̓ ca. agit̃ non remãebat niſi iſte claudus ad regnũ totaliter inept⁹. Cet̃a patēt ex dict̕ vſq̃ ibi: e ¶ Et oſtiaria dom⁹ τc̃. tot⁹ iſte verſus nõ eſt ĩ hebreo. Sz poſt lr̃az p̄cedētē hũc ꝟſuz ĩmediate ſeq̇t̃: f ¶ Ingreſſi ſũt aũt τc̃. q̄ſi volētes honorare regem faciēdo ſibi d̃ h̓ exeniũ: vt dicunt expoſitores nr̃i ſm̃ trãſlationē iſtã. In hebreo aũt hr̃: Et vener̃t vſq̃ ad mediũ dom⁹ ſumētes triticũ. qd̃ exponēs Ra. Sa. dicit: ꝙ ĩtrauer̃t ſub ſpecie mercatorũ: q̄ſi volētes emere triticũ: q̇ rex d̃ ſuis redditib⁹ multũ triticũ recipiebat: τ mercatorib⁹ d̃ lõge veniētib⁹ vendebat. Cetera patēt. g ¶ Rñdēs ãt dauid. Hic ꝯñr ponit̃ occiſiõis iſboſeth iuſta punitio: q̇ dauid p̄cepit homicidas illos occidi: eo ꝙ int̃fecerãt dñm ſuũ doloſe τ ducti cupiditate: vt ptz ex p̄dict̕. Et ptz lr̃a vſq̃ ibi: h ¶ Precedēteſq̃ man⁹ τc̃. ĩ loco patenti et cõmuni in deteſtationē crimĩs et ad declarationē ĩnocētie dauid: vt omni pp̄lo iſrľ notum fieret ꝙ illa occiſio iſboſeth ñ fuerat facta d̃ volũtate ſeu mãdato ipſi⁹ dauid. i ¶ Caput aũt τc̃. honorifice tñ cũ p̄ncipe ſue militie.

Moraliter. b ¶ Duo aũt viri p̄n. la. τc̃. Per iſtos duos. demones ſignificant̃ q̇ Luc. x. latrones noĩant̃. cũ dicit̃: Hõ q̇dã deſcēdebat ab hieruſalem ĩ hiericho τ incidit ĩ latrones. Per q̊s ſm̃ expoſitores demones ĩtelligunt̃. f ¶ Ingreſſi ſũt aũt do. la. Cui⁹ cauſa p̄mitiiũ / cũ d̃r: e ¶ Et oſtiaria do. pur. triticũ obdor. Cui⁹ ſenſus myſtic⁹ in gloſa ponit̃ hoc mõ: Oſtiaria triticũ purgat cũ mētis cuſtodia diſcernēdo virtutes a vitijs ſeparat: q̄ ſi dormierit ĩ mortē dñi ꝓprij inſidiatores admittit: q̇ ſi diſcretionis ſollicitudo ceſſauerit: ad interficiendũ animũ malignis ſpirib⁹ iter pãdit qui ingreſſi ſpicas tollũt: q̇ bonarũ cogitationũ germĩa auferũt: atq̃ ĩ inguine feriũt: q̇ virtutē cordis delectatiõe carnis occidũt. In inguie em̃ ferire: ē vitã mēt̕ carnis delectatiõe ꝑforare: Nõ em̃ iſboſeth ĩopinata morte ſuccũberet: ſi nõ ad ĩgreſſum dom⁹ mľierē. i. ad mētis aditũ mollē cuſtodiã deputaſſet. Fort̕ ei vigilq̃ ſenſus preponi cordis foribus debet: quem nec negligentie ſomnus opprimat: nec ignorantie error fallat. Unde bene iſboſeth dicitur qui cuſtode femina hoſtilib⁹ gladijs nudat̃. Iſboſeth enim vir confuſionis dicitur: Vir aũt confuſionis ē qui forti mentis cuſtodia nõ eſt munitus: q̇ dum virtutes ſe agere eſtimat: ſubintrãtia vitia neſcientem necant. Tota ergo virtute muniendus eſt mētis aditus ne eam hoſtes inuadãt τ penetrẽt foramĩa neglecte cogitatiõis. g ¶ Reſpõdēs autē dauid τc̃. Sequit̃: † ¶ Precepit itaq̃ dauid pueris ſuis τ interfecerunt eos. Per hoc autez dedit dauid exemplum principibus et plat̕ vt nõ parcant malefactoribus qui talia agunt ad eorum gratiã conſequendã.

Moraliter

D

† ꝯ. 1. b

Vir confuſionis

o

Glo. oꝛdi.

E T veneꝛt. Sic oẽs gẽtes ꝯueniũt ad xp̃m: Ca. V
⁊ q̃ſi blãdiẽdo dicũt: Os tuũ ⁊ caro tua ſumꝰ: cũ in il
lo ĩcarnationẽ quã (ex nr̃a natura ĩ ꝟgĩs vtero ſuſce
pit) diligunt ⁊ venerant̃. b ¶ Seniores de iſrl̃.
Raba. ꝓphete apoſtoli: pari fide ⁊ deuotiõe ad xp̃m ꝯcurrũt.
c ¶ Vnxerũtq̃ da. Ra. Dauid bis
vnctꝰ ẽ: ⁊ xp̃s ꝓus in iudeis: poſt in gẽ
tibꝰ ꝑncipatũ ſuſcepit. d ¶ Et q̃dragin
Queſtio ta ⁊c̃. Ra. Querit̃: cur nõ in ſũma. xl.
anni ⁊ ſex mẽſes nũerẽt̃: qđ ab hebꝛeis
duobꝰ ſoluit̃ modis. Dicũt em̃ q̃ dauid
ii. Pa. ii. a ſex mẽſibꝰ abſalon filiũ ſuũ fugerit: ⁊ eos
j. 19. c de ſũma regni eẽ ſbtractos. Dicũt etiã
q̃ ſex mẽſibꝰ ĩ hebꝛon coꝛpis laboꝛauit
ĩfirmitate: idcirco eos nõ debere cõputa
ri. Ex eo em̃ tpe in hebꝛon illũ regnaſſe
dicũt: ex q̊ deuictꝭ amalechitꝭ de ſpolijs
eoꝝ miſit dona ſenioꝛibꝰ iuda: q̃ ſcʒ erãt
in hebꝛon ⁊ in bethel: ⁊ vbi cõmoꝛatꝰ fu
erat dauid. Oꝛ aũt dauid triginta anno
rũ regnare cepit: ſignificat q̃ deꝰ nr̃ cũ
eẽt. xxx. annoꝝ venit ad baptiſmũ: ⁊ ce
pit p̃dicare euangeliũ regni / cuiꝰ regnũ
ſempiternũ: ⁊ ptãs eterna. Quadrage
nariꝰ ꝟo nũerus q̃ ex q̃ter denis cõſtat:
tẽpoꝝ ⁊ rerum perfectionẽ ſignificat.
e ¶ In hieruſalẽ. Tradũt hebꝛei q̃
Sem filiꝰ noe quẽ dicũt melchiſedech:
ꝯdidit ſalem: hanc poſtea tenuerũt iebu
Hieruſalẽ mlt̃a noĩa ſei: e q̃bus ſoꝛtita eſt nomẽ iebus. Inde
hieruſalẽ q̃ſi iebus ſalẽ: q̃ poſt a ſalomo
ne hieroſolyma: q̃ſi hieroſolomonia di
cta ẽ: q̃ poſtea ab helio adrião vocata ẽ
helia. f ¶ Cecos ⁊ claudos. Quaſi
q̃ ſufficiũt ꝯ te: h̃ dicebãt fidẽtes muris.
Aut ita nõ ingredierꝭ niſi nos auferas:
q̊s inermes ſicut cecos ⁊ claudos arbi
traris / ⁊ triũphare putas. g ¶ Cepit
Joſephus aũt dauid arcẽ. Sicut Joſephus ait
cũctꝭ cõſcẽdere feſtinãtibꝰ ioab ſaruie fi
liꝰ ꝑuenit vniuerſos: ⁊ cõſcẽdens cacu
mẽ clamauit ad regẽ / exigẽs militie ꝑn
cipatũ. Expulſis ḡ rex đ ſũma arce iebu
ſeis: ⁊ edificans ciuitatẽ / vocauit eã hie
roſolymã: ⁊ in ea oĩ tpe imperij ſui habi
Allego. tauit. ¶ Rab. Dauid iebuſeũ habitato
rẽ terre de hieruſalem eijciẽs: ſignificat
xp̃m ꝯrias ptãtes de coꝛdibꝰ fideliũ eij
cientẽ / ⁊ ibidẽ manẽtẽ. Jebuſeꝰ em̃ iter
ptat̃ cõculcatꝰ: hieruſalẽ viſio pacꝭ. Nõ
ſolũ em̃ ꝑ myſteriũ crucꝭ oẽm ꝑncipatũ
diaboli deſtruẽdo tropheũ gl̃ie acquiſi
Luce. 10. c uit: ſʒ etiã fidelibꝰ ſuis ſup oẽm ꝟtutẽ diaboli ptãtẽ dedit. vñ:
Ecce dedi vobis ptãtẽ calcãdi ſup ſerpẽtes ⁊ ſup ſcoꝛpiões ⁊c̃.
Vñ ḡ dauid eiectꝭ cecꝭ ⁊ claudis habitauit arcẽ ſion: ⁊ ciuitatẽ
ſuã noĩa

put aũt iſboſeth tulerũt ⁊ ſepeli
erũt ĩ ſepulchꝛo abner ĩ hebꝛon.

a E T venerũt Ca. V a
vniuerſe tribꝰ iſrl̃ ad
dauid ĩ hebꝛon / dicẽ
tes. Ecce nos os tuũ b
⁊ caro tua ſumꝰ. Sʒ ⁊ heri et nu
diuſtertiꝰ cũ eẽt ſaul rex ſup nos: c
tu eras educẽs ⁊ reducẽs iſrl̃. Di d e
xit ãt dñs ad te: Tu paſces ppl̃m
meũ iſrl̃: ⁊ tu erꝭ dux ſup iſrl̃. Ve f
b nerũt q̊ʒ ⁊ ſeniores iſrael ad regẽ
in hebꝛon: ⁊ ꝑcuſſit cũ eis rex da
uid fędus in hebꝛon coꝛã dño.
c Vnxerũtq̃ dauid in regẽ ſup iſ g
a ¶ hac etate dñs baptiçatꝰ: diſcipulos ha
bere cepit.
rael. Filiꝰ triginta ãnoꝝ erat da b
d uid cũ regnare cępiſſet: ⁊ q̃dragi
ta annis regnauit. In hebꝛon re
gnauit ſup iudã ſeptẽ annis ⁊ ſex
e menſibꝰ. In hieruſalẽ aũt regna
uit trigintatribꝰ annis ſup oẽʒ iſ
rael ⁊ iudã. Et abijt rex ⁊ oẽs vi i
ri q̃ erãt cũ eo in hieruſalẽ / ad ie
a ¶ qui erat de genere chananeoꝝ.
buſęũ habitatoꝛẽ terrę. Dictũq̃ k
ẽ ad dauid ab eis: Nõ igredierꝭ
a ¶ hos ꝯſtituerant iebuſei ſuper murũ ad
irridendũ dauid.
f huc / niſi abſtuleris cęcos ⁊ clau
dos / dicẽtes: Nõ ingredit̃ dauid
g huc. Cępit aũt dauid arcẽ ſion: l

Nico. de lyra

Diuiſio E T venerũt. Hic ꝯſeq̃nter deſcribit̃ Ca. V
inſtitutio ipĩꝰ dauid ĩtegralis: ⁊ ſic deinceps in h̃ libꝛo
agit̃ de regno eiꝰ integro: in q̊ aliq̃n floꝛuit innocẽter:
⁊ ſic fuit a deo exaltatꝰ: aliq̃n vixit ĩſolenter: ⁊ tũc fuit ab eo ca
ſtigatꝰ. Primo ḡ agit̃ de eiꝰ innocẽtia in ꝓſperis. Scđo đ eiꝰ
penitẽtia in pctĩs: ⁊ patiẽtia in aduerſis. xj. ca. Circa ꝑmũ ꝑmo
deſcribit̃ eiꝰ ꝯfirmatio ſup totũ regnũ. Scđo eiꝰ deuotio erga
deũ. ca. vj. Tertio eiꝰ cõcertatio ꝯ adũſariũ. ca. viij. Quarto eiꝰ
cõpaſſio erga ꝓximũ. c. ix. Quĩto eiꝰ ḡtitudo circa bñficiũ. ca. x.
Circa ꝑmũ oñdit̃ ꝑmo q̃lit̃ a ppl̃o ſit ĩunctꝰ. Scđo q̃lit̃ ſit famã
adeptꝰ / ibi: Et abijt rex. Circa ꝑmũ đr: Et ve. vni. tri. ad da.
Iã em̃ audierãt q̃ abner ⁊ iſboſeth nõ fuerãt de ſcitu eius occi
ſi: ⁊ q̃ ſup hoc ſuã innocẽtiã declarauerat manifeſte: vt ptʒ ex p̃
dictis. b ¶ Ecce nos os tuũ ⁊ caro tua. q: oẽs tribꝰ deſcẽ
derãt de iacob. c ¶ Cũ eſſet ſaul rex ⁊c̃. tu eras educẽs:
ſcʒ ppl̃m ad bellũ. d ¶ Et reducẽs: habita de aduerſarijs vi
ctoꝛia. e ¶ Dixit aũt dñs ⁊c̃. q. d. ex h̃ ptʒ q̃ tu debes ſuſci
pere honoꝛẽ ⁊ onus regni: q: h̃ eſt de volũtate đi. f ¶ Vene
rũt q̊ʒ ⁊ ſenioꝛes. in q̃bus ſtabat auctoꝛitas ⁊ regimẽ popu
li. g ¶ Vnxerũtq̃ dauid in regẽ. ⁊ ſic fuit ter inunctꝰ ſicut
dictũ eſt ſupꝛa. ij. ca. h ¶ Filiꝰ triginta an. erat. i. etatis tri
ginta annoꝝ

ginta annoꝝ. Cetera patẽt. i ¶ Et abijt rex. Hic ꝯſeq̃nter G
oñdit̃ q̃liter fuit famã adeptꝰ: ⁊ h̃ ex q̃ttuoꝛ. Primo expellen Diuiſio
do inimicos interioꝛes. Scđo ꝯfederãdo amicos exterioꝛes /
ibi: Miſit q̊ʒ hirã. Tertio multiplicando amicos interioꝛes /
ibi: Accepit ḡ dauid. Quarto bis debellãdo inimicos eiꝰ exte
rioꝛes / ibi: Audierũt ḡ. Circa ꝑmũ ſciẽ
dũ q̃ inimici interioꝛes erãt iebuſei ha
bitatoꝛes hieruſalẽ q̃s nõ expulerãt fi
lij iuda: ſicut dictũ fuit Joſue. xv. ⁊ iđo
dauid ĩmediate poſt regnũ ĩtegraliter
adeptũ iuit ad eos debellãdũ: ꝟm qđ đr
hic: k ¶ Dictũq̃ eſt dauid. Iſtud
exponit̃ dupliciter. Dicũt em̃ doctoꝛes
nr̃i cõiter q̃ illi iebuſei ĩ foꝛtitudine mu
roꝝ ſuoꝝ ꝯfidentes: poſuerãt aliq̊s ho
mines cecos ⁊ claudos ad ꝓpugnacula
in ꝯtẽptũ exercitꝰ dauid: q̃ſi dicerẽt: ta
les hoĩes ſufficerẽt ad defẽdẽdũ foꝛta
liciũ. Silr̃ aũt huiꝰ habet̃ Ezech. xxvij.
b. đ ciuitate tyri: vbi đr: Pigmei q̃ erãt
in turribꝰ tuis pharetras ſuas ſuſpẽde
rũt in murꝭ tuis ꝑ girũ: ipſi cõpleuerũt
pulchꝛitudinẽ tuã. Qđ exponũt aliqui
doctoꝛes de q̃buſdã ꝑuis hoĩbꝰ q̃ ſũt cu
bitalis magnitudinis tm̃: ⁊ tales fuerũt
poſiti in turribꝰ tyri ad oſtẽtationẽ foꝛ
titudinis loci: q̃ſi dicerẽt: tales ſufficiẽt
ad defenſionẽ turriũ. Rabbi ſa. dicit q̃
iſti ceci ⁊ claudi erãt due imagines: q̃ꝝ
vna rep̃ſentabat iſaac: q̃ ĩ fine fuit cecꝰ:
vt habet̃ Geñ. xxvij. ⁊ alia iacob q̃ clau
dicabat ex lucta cũ angelo: vt hr̃ Geñ.
xxxij. Dicit igit̃ q̃ iebuſei q̃ erãt in hie
ruſalẽ deſcenderãt de abimelech cum q̊
inijt fedꝰ ⁊ iuramẽtũ abꝛaã: vt hr̃ Geñ.
xxj. ⁊ iđ videntes poſteri eiꝰ filios abꝛae
creſcẽtes timuerũt ne aliq̃n vellẽt eos ĩ
uadere: ⁊ iđ poſuerũt p̃dictas duas ima
gines in ꝑte ſupioꝛi ſui foꝛtalicij: ⁊ ĩ oꝛe h
cuiuſlibet imaginis erat ſcptũ iuramen
tũ abꝛae. q. di. poſteri abꝛae nõ pñt hũc
locũ inuadere. ⁊ ꝟm hoc dicũt̃: odiẽtes
aĩam dauid: vt hic habet̃: inq̃ntũ reputa
bãt eũ trãſgreſſoꝛẽ iuramẽti abꝛae: et ꝑ
ꝯſeq̃ns odibilẽ iſaac ⁊ iacob cuiꝰ erant
imagines. Dicunt̃ etiã ceci ⁊ claudi in
plurali: licet eẽt tm̃ vna imago rep̃ntãs
cecũ: ⁊ alia claudũ: eo mõ loquẽdi q̊ ĩ ſa
cra ſcptura aliq̃n ponit̃ plurale ꝓ ſingu
lari: ſicut Exo. xxxij. a. đr: Iſti ſũt dij tui
iſrael: ⁊ tñ erat ibi vnũ idolũ tm̃. Dauid
aũt licite ⁊ bñ ĩuaſit locũ illũ: q: iuramẽ
tũ abꝛae nõ fuerat ad ſp: eo q̃ terra illa erat ꝓmiſſa abꝛae ⁊ ſe
mini eiꝰ: ſʒ vſq̃ ad tp̃s certũ qđ nõdũ trãſierat q̃n ioſue cepit
terrã: ꝓpt̃ qđ filij iuda q̃n ceperũt ꝑtẽ ciuitatꝭ hieruſalẽ nõ po
tuerũt tũc expellere iebuſeũ: ſicut dictũ fuit Joſue. xiiij. ĩ fine.
ſʒ tpe dauid p̃dictũ tp̃s trãſierat: vt dicit Rab. ſa. ⁊ ideo licite
eos ĩpugnauit. ꝟm h̃ igit̃ lr̃a diuerſimode ẽ exponẽda in aliq̃
bus: Niſi abſtulerꝭ cecos ⁊c̃. ꝟm docto. nr̃os cõiter: q̃ dicunt
iſtos cecos ⁊ claudos fuiſſe hoĩes. ⁊ ꝑ cõſequẽs potẽtes loq̃:
ipĩ dicebãt ꝟba iſta dauid deriſoꝛie. ꝟm Ra. ſa. q̃ dicit eos fu
iſſe imagines: dicebãt h̃ ĩterp̃tatiue ꝑ ſcpturã in oꝛe eoꝝ poſi
tã mõ p̃dicto. l ¶ Cepit aũt ⁊c̃. i. foꝛtaliciũ illoꝝ iebuſeoꝝ:
qđ dicebat̃ arx ſion. i. ſpecula: q: ĩde poterat lõge videri.
Hec eſt ciuitas

Moꝛaliter. a ¶ Et venerũt ⁊c̃. Sequit̃: g ¶ Vnxe
rũtq̃ dauid in regẽ. Tribꝰ aũt vicibꝰ fuit dauid in regẽ in
unctus. Primo ꝑ ſamuelẽ de dñi mãdato: vt hr̃ ſupꝛa. j. libꝛo
xvj. Scđo ꝑ viros iuda: vt hr̃. ſ. ij. Tertio ab vniuerſis tribu
bus iſrl̃ ĩ h̃ loco. Per h̃ allegoꝛice ſignificatũ fuit q̃ xp̃s ꝑ da
uid figuratꝰ tãq̃ dignꝰ regie maieſtatꝭ ter fuit declaratꝰ. Pri
mo ĩ magoꝝ adoꝛatiõe Matth. ij. Scđo in baptiçatiõe dicẽte
p̃re: Hic ẽ filiꝰ meꝰ dile. ⁊c̃. Matth. iij. d. Tertio ĩ trãſfigura
tiõe ſilr̃ ꝑ teſtimoniũ p̃ris dicẽtꝭ: Hic ẽ fi. meꝰ di. Mat. xvij. a.
Moꝛalit̃ aũt ꝑ triplicẽ dauid vnctionẽ: ſignificatũ fuit q̃ q̃li
bet xp̃ianꝰ eẽ debet ter inunctꝰ. Priõ ĩ baptiſmo. Scđo ĩ ꝯfir
matiõe. Tertio ĩ extrẽa vnctiõe. i ¶ Et abijt rex ⁊ oẽs vi
ri ⁊c̃. i. ꝯ iebuſeũ: ꝑ qđ ſignificatũ fuit q̃ xp̃s poſt baptiſmũ
ſuũ iuit

✠ suā noīauit:q₂ cū xp̄s malignos ſpūs ⁊ vitioꝝ turbā ð aīa ex/
pulerit:habitat ibi q̄ merito arx ſion.i.ſpeculatiōis vocaẗ vt
75.a ð ea recte dicaẗ: Fact⁹ ē ī pa.lo.ei⁹ ⁊ h.e.in.ſ.ibi ꝯfregit arcū
ſcutū g.⁊ bellū. ¶ Dauid arcē ſiō cepit ablatꝭ ꝑus cecꝭ ⁊ clau
dis odiētib⁹ aīaꝫ dð. Sic dn̄s ꝑmatū ī eccl'ia gētiuꝫ acq̄ſiuit:
reprobatꝭ pri⁹ ſcribis ⁊ phariſeis:q̄ ce/
ci ⁊ claudi oderẗ aīaꝫ xp̄i.i.ei⁹ vitā au/
ferre conati ſunt. a ¶ Pomatū.i.te
ctoꝝ fiſtula appellat aq̄duct⁹ de plūbo
vl' tegula factos:ꝑ q̄s aq̄ ibat ſuꝑ muꝝ
ꝑ totā ciuitatē. b ¶ Fiſtulaſ. Falſaꝫ
ſciaꝫ mūdi ſeu hereticorū dogmata fi/
gurāt: q̄ dn̄s ꝑ ioab.i.ꝑdicatores de/
ſtruit. Jebuſe⁹ ꝯculcās:hec ē gētilitas
q̄ an̄ fidē ꝑcepta dei ꝯculcabat. Jtē ie/
buſe⁹ calcat⁹:q₂ diabolus a dn̄o calca/
tur:⁊ ſuo ioab calcādus ſubditur:
c ¶ Et edificauit gyꝝ a mello.i.a
loco ita dicto.ſubaūdis muꝝ ⁊ intrinſe
cus ſubaudis aliū murū:ꝫ eſt muniuit
vrbem duplici muro. d ¶ Miſit q̄ꝫ
hirā. Hirā viuēs excelſe.hec ē gētili/
tas in xp̄o excelſa.nūcios mittit ad da/
uid.i.doctores ad xp̄m: ⁊ ꝑ eos cedrīa
ligna.i.īcorruptos ⁊ fortes ⁊ artificeſ:
id eſt eos q̄ꝝ arte mētes ſūt īcorrupte:
⁊ tanq̄ꝫ lapides q̄ttuor ꝟtutibus q̄dra
te:ſic dom⁹ dauid.i.eccl'ia xp̄i edificaẗ:
⁊ cognoſciẗ ꝙ de⁹ nr̄m dauid ꝯfirma/
uit regē ſuꝑ iſrl'.i.vidētes deum.
e ¶ Cōcubinas ⁊ vxores ⁊c̄. He/
reticoꝝ eccl'ias q̄ ſub chriſtiani noīs ti/
tulo ſe manere gloriānẗ. Sꝫ q₂ ꝓpter
lucra carnalia chriſtum ſequuntur: nō
plu coniuges ſed ꝯcubine vocantur: Nūc
res ꝟo ſi reges plures vxores: vel concu/
binas habēt:pctm̄ ē q₂ figure tranſie/
rūt: ꝓ quib⁹ hoc aliq̄n veniale fuit.
B f ¶ Natiq̄ꝫ ſunt dauid et filij ⁊c̄.
Si ꝑ dauid ſignificaẗ xp̄s:nō īmerito
ꝑ filios ei⁹ intelligunẗ xp̄iani: q̄ ſūt ex
iudeis ⁊ natiōib⁹:q̄b⁹ cōgruūt inẗpre/
tationes noīm: Samua: audacia. So
bab:ꝯuertēſ. Jabaar:elegit. Heliſua:
dei mei ſalus. Nepheg:applicās ori.
Japhia:illumīat vl' oñdit. Heliſama:
de⁹ me⁹ audiēs. Helida:de⁹ me⁹ ſcit.
Helifeleth:deus meus ſaluās.
✠ Baalpharaſim

Hec ē ciuitas dauid. a ¶ vt ī ꝑncipio regni fortitudinē ð mōſtraret Propoſue a b
a ¶ ꝑncipatū militie. b ¶ q̄ ſcꝫ ꝑ ſbiectos col les ī arcē cōſcēderet eāq̄ꝫ caperet.
rat eīn dauid ī die illa ꝑmiūm:qūi
a ¶ q₂ iā capta īferiori ciuitate arcē obtīere n̄ poterat.
a ꝑcuſſiſſet iebuſeum:⁊ tētigiſſet do c
a ¶ qui erāt ſuper murum.
b matum fiſtulas:et abſtūliſſet clau d
dos ⁊ cęcos odiētes aīaꝫ dð. Jd/ e f
circo ðr ī ꝓuerbio:† Cęc⁹ ⁊ claud⁹
nō intrabūt ī tēplū. Habitauit āt †
dauid ī arce ſion:⁊ vocauit eā ciui
c tateꝫ dauid. Et ędificauit ꝑ gyrū g
a mello ⁊ ītrinſec⁹. Et īgrediebaẗ h
ꝓficiēs atq̄ꝫ ſuccreſcēs:⁊ dn̄s de⁹ i
d exercituū erat cuꝫ eo. Miſit q̄ꝫ hi k
ram rex tyri nūcios ad dauid ⁊ li/ l
gna cedria ⁊ artifices lignoꝝ: arti m
ficeſq̄ꝫ lapidū ad parietes:⁊ ędifi/
caueẗ domū dauid. Et cognouit n
dauid qm̄ ꝯfirmaſſet eū dn̄s regē
ſuꝑ iſrl':⁊ qm̄ exaltaſſet regnū eiuſ
ſuꝑ ppl'm ſuū iſrl'. Accępit aūt da o
a ¶ diuerſas eccleſias.
e uid adhuc ꝯcūbinas ⁊ vxores de p
hieruſalē poſtq̄ꝫ venerat ð hebrō.
f Natiq̄ꝫ ſūt dauid ⁊ aliȷ̄ filiȷ̄ ⁊ filię.
Et ꝫ noīa coꝝ q̄ nati ſūt ei ī hieru
a ¶ in ꝑmo Paral'. Symma. ¶ hiȷ̄ q̄ttuor fi/
ſalē:ſamūa/⁊ſobab/⁊ nathā/⁊ſalo
liȷ̄ ex berſabee filiȷ̄ amihel. a ¶ in Paral'. Je baar. b ¶ in Paral'. Napheg.
mō/⁊ iabāar/et heliſua/⁊ nēpheg/
a ¶ in Parl'. iaphie. b ¶ in Paral'. heliade.
⁊ iāphia/⁊ heliſama/⁊ hēlida/⁊ he
a ¶ in Paral'. eliphalech.
lifelēth. Audierūt ḡ philiſtijm ꝙ q
vnxiſſent dauid in regē ſuꝑ iſrl':et
aſcēderūt vniūſi vt q̄rerēt dauid.
Qð cū audiſſet dð ðſcēdit ī ꝑſidi
um. Philiſtijm āt veniēteſ diffuſi
ſūt ī valle raphai. Et cōſuluit dð
dn̄ꝫ/dicēſ:ſi aſcēdā ad philiſtijm:
et ſi dabis eos ī manu mea? Et di
xit dn̄s ad dð: Aſcende: quia tra
dēs tradā philiſtijm in manu tua.
Uenit ḡ dauid ī baalpharaſim:et r
ꝑcuſſit eos ibi/⁊ dixit: Diuiſit dn̄ſ s
inimicos meos corā me ſicut diui
dunẗ aquę. Propterea vocatuꝫ ē t

Nico.de lyra

✠ a ¶ Hec ē ci.da.ex tūc eā ſuo no/
mine denoīauit:q̄liẗ āt accepit ꝫ forta/
liciū ſbdiẗ cū ðr: b ¶ Propoſuerat
eīn ⁊c̄.q̄le āt fuerit iſtð ꝑmiū nō ðr ꝫ:
ſꝫ hr̄.j. Paral'.xi.b.vbi ðr. Dixitq̄ꝫ dð
q̄ ꝑcuſſerit iebuſeū ī ꝑmis erit ꝑnceps
⁊ dux.ſ.militie:⁊ ſequiẗ ibidē. Aſcēdit
ḡ ꝑm⁹ ioab fili⁹ ſaruie ⁊ fact⁹ ē ꝑnceps.
c ¶ Et teti.do.fiſtulas.i.ſtillicidia
q̄ erāt ī tectꝭ domoꝝ. d ¶ Et abſtu.
ce.⁊ clau.i.hoīes tales:vel imagīes
ꝫm duplicē modū dicēdi ꝑdictū q₂ ꝫm
vtrāq̄ꝫ opinionē erāt ibi. e ¶ Odiē/
tes aīaꝫ dð.ſi erāt hoīes odiebāt ve
re:ſi imagīes repn̄tatiue: ꝓut eſt.ſ.ex
poſitū. f ¶ Jdcirco ðr ī ꝓuer. Ce
c⁹ clau.⁊c̄. Leui.xxi.d. ſcribiẗ ꝙ cec⁹
⁊ claudus nō debent intrare tēplū ad
exercēdū ſacerdotū miſteriū:⁊ illa ſcri/
ptura ex iſto facto tracta ē ad ꝓūbiū.i.
vt vulgariter inter homīes diceret.
g ¶ Et edificauit ꝑ gy.q₂ dilatauit
edificia illa. h ¶ A mello ⁊ intrin.mello erat q̄dā vorago
q̄ erat an̄ fortaliciū ꝑdictū:ita tn̄ ꝙ inẗ voraginē illā ⁊ muruꝫ
fortalitij erat terre ſpaciū in q̄ dauid illa edificia cōſtruxit.
i ¶ Et dn̄s de⁹ ⁊c̄.eū in ſuis opib⁹ manifeſte dirigendo.
k ¶ Miſit quoq̄ꝫ. Hic ꝯn̄r oſtēdiẗ q̄liẗ dauid amicos exte
riores mul/
tiplicauit faciēdo amicitiā cū rege tyri. l ¶ Et ligna C
cedri.ꝓpẗ amicitiā eīn ꝯtractā inẗ eos miſit ei ligna de ẗra ſua
ꝑ mare. m ¶ Et artifices lig.⁊c̄.q₂ ī ẗra illa nō īueniunẗ ita
bona ligna:nec artifices ita exꝑti ſicꝫ ī regno tyri:ꝫm ꝙ hr̄.j.iij.
li.v.ca. n ¶ Et cognouit dð ⁊c̄.q₂ videbat facta ſua ī oīb⁹ pro
ſꝑari:nec erat aliq̄s ī regno iſrl' q̄ aude/
ret ſeu vellet aliq̄d ꝯ eū machinari: vel
ꝫ forte habuit ꝑ diuinā reuelationem.
o ¶ Accepit aūt. Hic ꝯn̄r oſtēdiẗ q̄li
ter mltiplicauit amicos interiores ꝑ ꝫ
ꝙ de nouo accepit vxores ples ad mlti
plicandū ꝓlē q̄ ꝯiūgereẗ in mr̄imoniū
cū nobiliorib⁹ ⁊ potētiorib⁹ regni ſui:⁊
ſic eſſent ei affinitate ꝯiūcti ad maioreꝫ
firmitatē regni ſui.lꝫ eīn de diuīa ꝓte/
ctiōe ⁊ ꝯſeruatiōe ꝯfideret:omittere tn̄
nō debebat ea q̄ poterat facere ꝫm ꝓui
dentiā hūanā ad regni ſui ſtabilitatem.
Et ptꝫ lr̄a ꝫ excepto ꝙ ðr ꝫ: p ¶ Cō/ † Leui.21.d
cubinas ⁊ vxo.li.et nō teneẗ ꝫ copu/
latiue:ſꝫ expoſitiue ꝓ.i.ille eīn fuerunt
ꝟe vxores ſue: ſꝫ dicūẗ cū ꝫ ꝯcubine eo
ꝙ erāt ſcðarie ⁊ n̄ ꝑncipales. q ¶ Au
dierūt ḡ. Hic ꝯn̄r oñdiẗ q̄liẗ bis ex/
pugnauit inimicos exterioreſ.ſ.philiſte
os: conſuluit tn̄ primo dn̄m vt per eius
auxiliū dirigereẗ ⁊ ꝓtegereẗ. Et patet
lr̄a vſq̄ꝫ ibi: r ¶ Uenit ḡ dauid ī ba/
alpharaſim. iſtud nomē poniẗ hic ꝑ
anticipationē:q₂ ſic vocat⁹ ē ille loc⁹ ex
victoria quā habuit dð:ꝫm qð ſbditur:
s ¶ Et dixit da.diuiſit dn̄ſ inimi.
⁊c̄. Aqua eīn ꝓpẗ ſui mollicię faciliẗ di
uidiẗ:ſic philiſtei a deo territi ⁊ molles
⁊ effemīati effecti fugerūt corā dauid ꝑ
vias diūſas ſe diuidēdo:q₂ mod⁹ fugiē
tiū de ꝑlio ē diuiſim recedere: ſicꝫ econ/
trario mod⁹ veniētiū ad ꝑliū ē ꝯiūctim D
⁊ vnite īcedere. t ¶ Propterea vo
catū eſt no.lo.il.baalpharaſim. a
baal qð ē cāp⁹ ſeu planicies et phares
qð ē diuiſio:q̄ſi cāp⁹ ſeu loc⁹ diuiſiōis.
✠ Et reliq̄rūt

✱ ſuū iturus erat in hierl'm ad impu/ Moraliter
gnādū maliciam ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ.q̄
bn̄ ſignificanẗ ꝑ iebuſeū: eo ꝙ interꝑta
tur ꝑſepe meū. Et ð ipis ſcribiẗ Mat.
xxiij.b. Ue vob ſcribe ⁊ phariſei hypo/
crite q̄ comeditꝭ domos viduaꝝ oratio/
ne lōga ſimulātes. d ¶ Et abſtuliſ/
ſet clau.⁊.ce.odiētes aīaꝫ dauid.
Per iſtos ſignificati fueẗ ſcribe ⁊ pha
riſei odiēteſ aīaꝫ xp̄i:ſicꝫ pꝫ ex euāgelio.
Nā ipi ꝑſecuti fuerūt xp̄m vſq̄ꝫ ad mor
tē. Fuerūt etiā ceci ꝑ ignorātiā ꝓpẗ qð
ð ipſis dicit ſaluator Matth.xv.b. Ce
ci ſūt ⁊ duces cecoꝝ. Silr̄ fuerūt claudi
in via moꝝ:qð ptꝫ ex hoc ꝙ irrita fece/
runt mādata dei ꝓpter traditiōes ſuas
vt habeẗ Matth.vij.ipſos auteꝫ abſtu
lit xp̄s de hierl'm.i.auferendos ꝑdixit
Luc.xix.g. Ubi ꝑdixit deſtructionē ci/
uitatis ⁊ ppl'i ꝑ romanos ī vltionē mor
tis ſue:qð impletuꝫ fuit anno.xlij.a xp̄i
paſſione. † ¶ Habitauit autē da/
uid in arce.ſcꝫ ſion ꝑ quā intelligitur
militans eccleſia:eo ꝙ ibidē ꝑ miſſionē
ſpūſſancti ſuper apl'os fuit fundata. Jn
hac aūt arce habitat xp̄s ꝑ gratiā ſicꝫ di/
cit Matth.vlẗ.d. Ecce ego vobiſcū ſuꝫ
omnibus diebus vſq̄ꝫ ad finem ſeculi.
k ¶ Miſit quoq̄ꝫ hirā ⁊c̄. Per ꝫ ꝙ
hirā gentilis talia fecit: fuit ſignificatū
ꝙ gentilitas in edificatione eccl'ie pro/
ficeret multum. q ¶ Audierunt ḡ philiſtijm ⁊c̄. Per hoc
autē ꝙ ipſi ꝯtra dauid īſurgētes ab eo fuerunt bis debellati:
ſignificatū fuit ꝙ principes iudeoꝝ ⁊ tyrāni ꝯtra xp̄m in mem/
bris ſuis pugnaturi:ꝑ fidem ⁊ miracula eſſent bis debellādi ⁊
cōfutandi:Primo.ſ.in iudea:⁊ in aliȷ̄s terris poſtea.

E ẞ a ¶ Baalpharaſim. Interꝑtat̃ inimicoꝝ diuiſio: põt dici ſic loc⁹ vocari: q꞉ philiſtijm reliq̃rũt idola ſua in loco vbi diuiſi ſũt. b ¶ Piroꝝ. In hebreo flentiũ. i. idoloꝝ: vbi ſcꝫ idola erãt in q̃bus ꝯfidebãt: q̃ flentiũ vocant̃: q꞉ fletu digna ſunt: ꝛ cultoꝛes ſuos ad fletũ: miſeriãqꝫ ꝑducũt. c ¶ In cacumie piro. Pir⁹ d꞉ ex greco pyr: qꝺ ẽ ignis. Piri ſcti: cacumẽ: ſublimitas vite eoꝝ in q̃ flante ſpũſctõ ĩtonuit ꝑdicatiõis ſonit⁹. Qui ẽ gradiẽt̃. i. donũ ĩ carne adueniẽt̃: in cacumine piroꝝ. i. ſuꝑ celſitudinẽ ſctõꝝ: dũ hic ſonit⁹ audit̃ a nr̃o dauid: philiſtei intelligibiles ſuperant̃.

Congregauit aũt Ca. VI ꝛc. Dauid xp̃m: arca ſignificat eccl̃iam. Queſiuit dauid arcaꝫ in ciuitatẽ ſuã adducere: ſꝫ cauſa ĩteruenięte ad tp̃s: eaꝫ alibi diuertit: ꝛ poſtea qꝺ vouerat / expleuit: q꞉ dñs ĩ carne apparẽs euãgeliũ gẽti ſue ꝑdicauit: ſꝫ cecitas ex ꝑte ꝯtigit in iſrl̃: donec ple. gen. ĩ.

Roſñ. xi. c ꝛ ſic oĩs iſ. ſalu⁹ fi. Cõgregauit dauid ex iſrl̃ electos triginta milia: q꞉ dñs primitiuã eccl̃iam ex iſrl̃ ꝯſtituit: nõ oẽs: ſꝫ electos ſibi cõſociãs. Nõ eñ oẽs qui ex iſrl̃ hi ſũt iſraelite ſꝫ filij ꝓmiſſiõis deputant̃ in ſemine. Qui triginta milia dicũtur. i. fidei opis ꝛ ſpei firmitate perfecti Tria eñ ꝓpter ꝯfeſſionẽ trinitatis ad ẞ fidẽ ꝑtinent

Ni. de ly.

a ¶ Et reliq̃rũt ibi ſcul. ſua. q̃ apportauerãt ſperãtes ꝯſeq̃ victoriaꝫ ꝑ ipſa. b ¶ Que tulit da. In hebreo habet̃: Et cõbuſſit ea dauid: ꝛ ꝙ hec ſit vera lr̃a. ptꝫ ꝑ id qꝺ d꞉. j. Paral. xxiiij. ꝺ iſtis idolis. Et tulit ea ꝛ iuſſit ea cõburi dauid: q꞉ ꝑceptũ erat ĩ lege: ꝙ auꝝ ꝛ argẽtũ ſeu aliq̃d aliud de idolis nõ ꝯcupiſcerẽt: ſꝫ oĩno deſtruerent: vt hr̃ Deut. vij. c ¶ Et addiderũt adhuc. q꞉ collegerũt maioꝛẽ exercitũ q̃ꝫ ꝑus vt ſe vindicarẽt. Et ptꝫ lr̃a vſqꝫ ibi: d ¶ Et cũ audieris ſo. ꝛc. ſignũ erat angeloꝝ veniẽtiũ in auxiliũ dauid ad debellãdũ aduerſarios. iõ ſubdit̃: e ¶ Tũc egredi. dñs. i. diuiña ṽt⁹ ĩ angelis a ꝺo miſſis.

a nomẽ loci illius baalpharaſim. Et reliquerũt ibi ſculptilia ſua q̃ a b

a ¶ etiã excuſſit: ſic in Paral. declarat̃.

tulit dauid ꝛ viri ei⁹. Et addiderũt adhuc philiſtijm vt aſcenderẽt: ꝛ diffuſi ſũt ĩ valle raphaim. c Conſuluit autẽ dauid dñm. Si aſcẽdã ꝯtra philiſteos: ꝛ tradas eos in manus meas? Qui rñdit:

¶ al's contra eos.

Nõ aſcẽdas obuiaꝫ eis: ſed gira poſt terguꝫ eoꝝ: ꝛ venies ad eos

a ¶ vel cũ audieris a ptãtib⁹ angelicis eoꝝ idola conteri ꝛ cõculcari.

b ex aduerſo piroꝝ. Et cũ audierĩs d c ſonitũ clamoris gradiẽtis in cacumine piroꝝ: tũc inibis ꝑliũ: quia tũc egrediet̃ dñs añ faciẽ tuã: vt e percutiat caſtra philiſtijm. Fecit itaqꝫ dauid ſicut ꝑceꝑat ei dñs / ꝛ ꝑcuſſit philiſtijm ꝺ gabaa vſqꝫ dũ venias gezer. Ca. VI

d Congregauit aũt rurſũ dauid oẽs electos ex iſrael triginta milia. Surrexitqꝫ dauid ꝛ abijt: ꝛ vniuerſus ꝑplus q̃ erat cũ eo de viris iuda: vt adducerent arcã dei: ſuper quã inuo/ f g

E ¶ In ca. v. vbi d꞉ ĩ poſtil. Ra. ſa. dicit: ꝙ iſti ceci ꝛ claudi erãt due imagines: q̃ꝝ vna repñtabat iſaac.

Additio. Hec expoſitio Ra. ſa. videt̃ aliq̃ falſa ꝑſupponẽ: ꝛ q̃dã alia ĩcerta q̃ nullũ hñt fũdamẽtũ ĩ ſacra ſcꝑtura ſbiũgẽ. Primũ ptꝫ. Nã ꝑſupponit ꝙ iebuſei deſcẽderãt ꝺ abimelech cũ q̃ abꝛaã ĩiuit fed⁹ ꝛ iuramẽtũ ꝛc. qꝺ falſũ ẽ. nã abimelech erat rex philiſtioꝝ: vt pꝫ Geñ. xxi. ꝛ. xxvi. Philiſtei ãt deſcẽderũt a meſrhaim ſcꝺo filio chã filij noe: vt pꝫ Geñ. x. Iebuſei ṽo deſcẽderũt a chanaã q̃rto filio eiuſdẽ chaꝫ filij noe: vt ptꝫ ibidẽ. ꝛ ſic ptꝫ falſitas hui⁹ ꝑſuppoſiti. Preterea ꝑſuppõit ſcꝺo ꝙ poſteri abꝛae ñ poſſent ĩuadẽ hierl̃m rõne ꝑdicti iuramẽti: qꝺ ẽ falſũ. Nã ĩ ꝑdicto federe cũ abimelech ĩito: lꝫ abꝛaã iurauit ñ nocẽ abimelech nec poſteris ſuis ſeu ſtirpi ſue: ñ tñ iurauit ꝙ poſteritas abꝛae nõ noceret poſteritati abimelech: vt ptꝫ ĩ ꝑdicto ca. Geñ. xxi. aſpiciẽti foꝛmã illi⁹ iuramẽti. Silr̃ et Geñ. xxvi. Abimelech ꝯfederauit ſecũ iſaac cũ iuramẽto: qꝺ nõ opoꝛtebat facere ſi iã abꝛaã iuraſſet ꝓ poſteritate ſua: ꝛ ſic dato ꝙ iebuſei deſcẽderãt ab abimelech: adhuc poſſent filij iſrl̃ eos ĩuadere. Secũdũ ptꝫ. Nã dicit ꝙ iuramẽtũ abꝛae fuerat ad tp̃s certũ: qꝺ nõdũ trãſierat qñ ioſue cepit terrã: ſꝫ tp̃e dauid iã tp̃s illud trãſierat: q̃ q̃dẽ ꝑſuppoſita nullã auctoꝛitatẽ vident̃ in ſacra ſcꝑtura habere. Vñ de tali expoſitiõe nõ videt̃ mẽtio eſſe faciẽda. Alia ṽo expoſitio doctoꝝ eſt ſatis applicabilis lr̃e: ſꝫ tñ eſt ali⁹ dicẽdi mod⁹ q̃ foꝛte magis lr̃e adaptat̃. ꝛ ẽ talis videlicet ꝙ ceci ꝛ claudi illi erãt ſimulacra deoꝝ iebuſeoꝝ ſupꝛa poſita in ſũmis foꝛtalicijs ſuis: q̃ quidẽ iebuſei ſuos deos cecos ꝛ claudos noĩabãt ſꝫm eſtimationẽ dauid: q̃ illos deos impꝛoperãdo dicebat: Ocl̃os habẽt ꝛ nõ videbũt: pedes habẽt ꝛ nõ ambulabũt. ꝛ iõ credẽtes ꝙ dauid nõ toleraret ĩ illa ciuitate regia ſiles deos: nec cultũ eoꝝ excuſabãt ſe a receptiõe dauid / dicẽtes: Nõ ĩgredieris huc niſi abſtuleris cecos ꝛ claudos. ſ. q. d. ſcim⁹ ꝙ ſi tu poſſideres illũ locuꝫ auferres deos nr̃os q̃s reputas cecos ꝛ claudos: qꝺ nos nullo mõ ꝑmitterem⁹. Vñ opoꝛtet ꝙ eos potenter auferas ſi vales: q꞉ nõ ſpõte eos tradem⁹ tibi. Vñ dauid de h̃ ĩdignat⁹ poſtq̃ꝫ cepit arcẽ ſion potent̃ poſuit ꝑmiũ faciẽtibus tria ĩ debellatiõe iebuſeoꝝ. ꝑmo illi q̃ ꝑmo ꝑcuſſiſſet iebuſeũ qꝺ ẽ ꝯ ꝑſonas eoꝝ. ſcꝺo illi q̃ tetigiſſꝫ domoꝝ fiſtulas: ꝛ h̃ ꝯ ſuſtẽtatões eoꝝ. hierl̃m eñ ñ hẽbat aquã int̃ muros: ſꝫ ex pluuialib⁹ aq̃s ĩ ciſternis collectis ſuſtẽtabãt. Vñ frãgẽdo ſtillicidia illa. ſ. fiſtulas ꝑ q̃s aq̃ fluuialis fluebat maxime affligerent̃. tertio oꝛdinauit ꝯtra deos eoꝝ dicẽs: Qui abſtuliſſet cecos ꝛ claudos ꝛc. h̃ ẽ ſimulacra iebuſeoꝝ vt dictũ ẽ. Et nota ꝙ vbi trãſlatio nr̃a dic̃ cecos ꝛ claudos odiẽtes aĩaꝫ dauid: ṽitas hebꝛaica habet cecos ꝛ claudos q̃s odiebat aĩa dauid: qꝺ videt̃ facere ꝓ iſta expoſitiõe. Nã dauid ꝓpꝛie odiebat talia ſimulacra tãqꝫ inimica diuĩo cultui: iuxta illud Ps. Nõne q̃ oderũt te dñe oderã. Silr̃ iux̃ illud qꝺ ſeq̃t̃: Idcirco d꞉ ĩ Prouer. Ceci ꝛ claudi ñ ĩtrabũt in tẽplũ dñi: videt̃ magis adaptari ad iſtã expoſitionẽ ſic. Nã iſte loc⁹ fuit aſſignat⁹ diuĩo cultui a tp̃e q̃ abꝛaã voluit immolare iſaac Geñ. xxij. Et ibideꝫ iacob vidit ſcalam Geñ. xxviij. Et ibidẽ fuit fũdatũ tẽplũ ꝑ ſalomonẽ: vt infra. iij. li. ca. vi. et. ij. Paral. iij. ꝛ iõ ibi erat tẽplũ dñi edificãdũ ĩ q̃ nulla ĩmũdicia idolatica debebat hr̃e ĩgreſſũ: ſꝫ ſol⁹ de⁹ erat adoꝛãd⁹ ꝛ colẽd⁹: iõ tãqꝫ ꝑſagiũ hui⁹ boni futuri: q̃ſi ꝓuerbialiter dicebat̃: Nõ ĩtrabit cec⁹ ꝛ claud⁹ ĩ tẽplũ dñi: q̃ſi diceret̃: ṽe ꝑnoſticauerũt iebuſei ꝙ ĩ tẽplũ dñi ĩ hac ciuitate edificãdũ nõ ĩtrabũt ceci ꝛ claudi: h̃ ẽ: dij gẽtiũ: q̃ ceci ꝛ claudi dicũt̃: vt dictũ ẽ.

Replica. In ſcꝺo li. Reguꝫ v. ca. vbi poſtil. adducit Rab. Sa. nõ vt ei⁹ dicta appꝛobet: ſꝫ vt obſcure dictũ de cecis ꝛ claudis aliq̃lit̃ elucidꝫ. Burgeñ. rõnabilr̃ q̃dã dicta Ra. ſa. abijcit ꝺ cecis ꝛ claudis: ꝛ extoꝛtã ſententiã ſuꝑaddit contra cõmunẽ doctoꝝ noſtrorum expoſitionẽ: aſſerens per cecos ꝛ claudos intelligi deos iebuſeoꝝ: q̃ ſuos deos ſic noĩabãt: q꞉ dauid ꝺ dijs gẽtiũ dixerat: Ocl̃os habẽt ꝛc. Sꝫ extneũ videt̃ ꝙ ꝓpt̃ dictũ dauid iebuſei ſuos deos dicerẽt cecos. Dauid eñ fuit iebuſeis ꝛ dijs gẽtiũ ꝯri⁹. Vñ ſilr̃ videt̃ ꝙ ſi q̃s ĩfidelis blaſphem⁹ deo vero ĩponeret nomẽ turpe: ꝛ fidelis de deo vero loq̃ volẽs / vteret̃ blaſphemãtis noĩe: ita ꝛ ĩfidelis audiẽs idola cõtẽptibilit̃ cecos ꝑ ſuũ adũſariũ noĩari ſe ſuo noĩe adũſario ꝯfoꝛmaret: q̃n poti⁹ repꝛobaret: nec foꝛtaſſe ille mod⁹ loq̃ndi ꝺ dijs gẽtiũ erat apꝺ dauid ĩ vſu: q꞉ nõdũ ille ps. fact⁹ videt̃ fuiſſe. q̃ loq̃t̃ de deoꝝ cecitate: nec foꝛtaſſe iebuſei ſibi putaſſent honeſtũ deos ſuos exponere ſuꝑ muros vbi ſagittis ĩpeti potuiſſent: qꝺ tñ de cecis ꝛ claudis h̃ d꞉: nec nob̃ foret honeſtũ ſacramẽtũ ſic ponẽ ĩ locũ vbi nõ ꝑceret̃ eidẽ. Eſt igit̃ extoꝛta expoſitio Bur. ꝛ ſic vt dic̃ Bur. hebꝛaica lr̃a hẽat cecos ꝛ claudos q̃s odiebat aĩa dauid h̃ bñ ſtat cũ nr̃a trãſlatiõe ꝛ doctoꝝ nr̃orũ expoſitiõe. nã ſtãt bñ ſil̃r ꝙ ipi ceci q̃ ad deridẽdũ dauid ſuꝑ foꝛtalicia poſiti oderãt aĩam dauid: ꝛ qꝺ dauid oderat eos. Nec ṽe applicat Bur. ꝓuerbiũ iebuſeoꝝ ceci ꝛ claudi nõ intrabũt ĩ tẽplũ: q̃ſi ꝑnoſtice veꝝ dixerĩt ꝙ dij gẽtiũ nõ eẽnt ingreſſuri: q꞉ ꝯriũ hui⁹ hr̃ ex Daniele ꝛ euangelio Matth. vbi d꞉: Abomĩatio deſolatiõis ponẽda ĩ tẽplo: ꝛ foꝛtaſſe hodie tẽplũ h̃ ꝓphanatiõib⁹ deſeruit: ſicut tp̃e achaz. Ca. VI

Congregauit ãt. Hic ꝯñr oñdit̃ deuotio ꝺꝺ erga deũ. ꝛ h̃ q̃tũ ad duo. Prio q̃ꝫtũ ad arcã di deducẽdã ad locũ ſolẽnẽ. ſ. hierl̃m. Scꝺo q̃ꝫtũ ad domũ dñi edificãdã. ca. vij. Circa ꝑmũ deductio arce ĩcipit̃. ſcꝺo ex timoꝛe ĩterrũpit̃ / ibi: Poſtq̃ꝫ aũt ꝑue. tertio deuote ꝑficit̃ / ibi: Nũciatũqꝫ ẽ. Circa ꝑmũ d꞉: Cõgregauit ãt rur. da. ꝛc. q꞉ tal' trãſlatio arce deoebat fieri cũ magis ſolẽnitate. Diuiſio g ¶ Ut addu. arcã dei

Moraliter. ¶ Cõgregauit ãt ꝛc. Seq̃t̃. g ¶ Ut adducerent Moraliter

fidẽ ꝑtinẽt. Decẽ ꝓpt̃ decalogũ ad opa. Mille ꝓpter ſui ꝑfectionẽ ad ſpem vite eterne: q̃ ſupiꝰ nihil ẽ: ſic̃ nullus numerꝰ maior millenario ẽ. Si eñ decẽ milia: ſi triginta ſi etiã mille milia dixeris: nõ ipm̃ mille nũerãdo trãſcẽdis: ſʒ vel ꝑ ſe vl̃ ꝑ minores numeros ſepiꝰ ducẽdo multiplicas. Tria ğ ꝑ decem multiplica: ne fides ſine opibꝰ mortua ſit. Itẽ triginta ꝑ mille vt fides q̃ ꝑ dilectionẽ opat̃: nõ alibi q̃ in celis retributionem ſperet. Electi igitur ex iſrael populos recte credẽtes: opantes: ſperãteſq; ſignificãt. Viri aũt iuda q̃ erãt cũ dauid aplos ⁊ doctores lateri chriſti q̃ſi familiariꝰ adherẽtes indicãt. his ſtipatus dñs arcã adducere. i. ecclĩam dilatare: ⁊ in eoꝝ q̃ nõ crediderũt cordibus inſerere gaudet. Imponit̃ arca plauſtro nouo vt noui teſtamẽti gr̃a renouat̃ ĩ baptiſmo infundat̃: ⁊ vinum nouũ nouis vtribꝰ cõmendet̃. Erat q̃dem priꝰ arca in domo aminadab: qui erat in gabaa: q: eadẽ q̃ nũc p̃dicat̃ eccleſie fides: ⁊ añ incarnatiõis dñice tẽpus florebat: in his q̃ pr̃iarchaꝝ deuotionẽ ſecuti ſunt. Aminadab eñ q̃ inẽptat̃ deꝰ meꝰ ſpõtaneꝰ vl̃ abraã patrẽ fidei: vl̃ moyſen legiſlatorẽ ſignificat: q̃ vterq; in gabaa cuſtodit arcã: q: ſublimi exẽplo ꝟtut̃ credẽtiũ pectora munit. Vñ ⁊ gabaa collis interp̃tat̃: q̃ eſt locꝰ ĩ ciuitate cariathiarim: Elata fort̃ arca ludebat dauid: ⁊ oĩs iſrl̃ corã dño diuerſis inſtrumẽtis ⁊ muſicoꝝ generibꝰ: q: inchoãte noue gr̃e p̃conio: dñs ad exhibẽdas deo pr̃i laudes hũilitat̃ oẽs inuitat dicens: Qui mihi miñrat: me ſequat̃. Aliĩ dãdo ꝑ ſpm̃ ſermonẽ ſapiẽtie: aliĩ ſermonẽ ſcie: aliĩ genera linguaꝝ ⁊c̃. Sʒ his ⁊ hmõi chariſmatũ generibꝰ ꝓgrediẽte arca. i. creſcẽte p̃mitiua ecclĩa: ventũ ẽ ad aream nachor. i. areã p̃paratã in gentiũ ecclĩam fidei ꝟitate ꝯſecrãdã. d̃ q̃ d̃r: Permũdabit areã ſuã: vbi ſacerdos q̃ arcã incautꝰ q̃ſi corrigendo tetigit: mox a dño ꝑcuſſus occubuit: q: iudeoꝝ ppl̃s dũ inuidet gẽtibꝰ: ſalut̃ munere p̃uat̃. Dũ legẽ vult euãgelio miſcere: vtriuſq; gr̃am ꝑdit. Tenuit eam: q: calcitrabãt boues. Boues calcitrare ẽ p̃dicatores euãgeliĩ liberiꝰ circa fidẽ agere: nec ſm ꝯſuetudinẽ leg̃ ingredi: ſʒ ſabbata neomenias: circũciſionẽ: victimaſq; ſpũalit̃ interp̃tari. Quos velut errãtes corrigere tẽtabãt: q̃ deſcẽdẽtes d̃ iudea docebãt fratres. Niſi circũcidamini ſm morẽ moyſi: nõ poteſtis ſalui fieri. a ¶ Sedẽtis in cherubin ⁊c̃. Sup arcam erat tabula quã alis duo cherubin tegebãt. int̃ q̃s dñs apparebat ⁊ loq̃bat̃. ¶ Grego. In hiſtoria regis dauid ⁊ ꝓphete q̃ arcã dei adduxiſſe d̃r: hũilitas approbata: ſupbia dãnata: ⁊ temeritas vĩdicata mõſtrat̃. Dauid eñ q̃ corã arca hũilit̃ ſaltare nõ erubuit. mox ꝓmiſſionẽ filiĩ dei d̃ ſua ſtirpe naſcituri: ſuſcipe meruit ⁊ ꝯiunx q̃ hũilitatẽ deſpexit: ꝑpetue ſterilitat̃ penas luit. Sacerdos q̃ʒ qui arcam temerarie tetigit: reatũ ſui auſus ĩmatura morte purgauit. Vbi intuẽdũ eſt q̃tũ delinq̃t q̃ ad corpꝰ dñi reꝰ accedit: ſi ille morte mulctat̃ q̃ arcã dominici corpis figurã: minori q̃ debuit veneratiõe corripuit. ¶ Grego. Sepe q: intelligi nõ valẽt: deteriorbꝰ diſplicẽt facta: vl̃ dicta melioꝝ. Sʒ eo ab eis nõ temere rep̃hẽdẽda ſũt: q̃ app̃hẽdi ꝟacit̃ nõ pñt. Sepe aliq̃d a maioribꝰ diſpẽſatorie agit̃ qd̃ a minoribꝰ error putat̃. Sepe multa a fortibꝰ dicunt̃ q̃ infirmi diĩudicant: q: ignorãt. Qd̃ bñ bobꝰ calcitrãtibꝰ ĩclinata illa teſtamẽti arca ſignificat̃: quã q: caſurã credẽs leuites erigere voluit: mox ſnĩaʒ mort̃ accepit. Quid enĩ ẽ mẽs iuſti niſi arca teſtamẽti q̃ bobꝰ calcitrãtibus inclinat̃: q: ſepe etiã q̃ bñ p̃eſt dũ ſubiectoꝝ cõpaſſiõe ꝯcutit̃ ad diſpenſatiõis cõdeſcẽſionẽ ex ſola dilectiõe ꝓmouet̃. Sʒ ĩ h̃ qd̃ diſpenſatorie agit̃: inclinatio fortitudĩs caſus putat̃ imperit̃. Vñ ⁊ ſubditi ꝯ hãc manũ rep̃hẽſiõis mittũt: ſi a vita ꝓtinꝰ ſua temeritate deficiũt. Leuites ğ quaſi adiuuãs manũ tetẽdit: ſʒ delinquẽs vitã ꝑdidit: q: dũ infirmi fortiũ facta corripiũt: ab ipa viuentiũ ſorte reprobant̃. Aliq̃ ſcĩ viri q̃dã minimis cõdeſcẽdentes dicũt: q̃dã ꝟo ſumma ꝯtẽplãtes ꝓferũt: duq; vim vel cõdeſcẽſiõis vel altitudinis neſciũt: audacter hec ſtulti rep̃hẽdũt. Et q̃d ẽ iuſtũ de ſua cõdeſcẽſiõe velle corrigere: niſi inclinatã arcã ſupba rep̃hẽſiõis manu releuare. Quid ẽ iuſtũ d̃ incognita locutiõe rep̃hẽdere: niſi motũ eiꝰ fortitudĩs erroris lapſum putare. Sʒ ꝑdit vitã q̃ arcã dei tumide ſubleuat: q: ñ ſanctorũ corrigere recta p̃ſumit: niſi q̃ de ſe priꝰ meliora ſentit. vñ ⁊ leuites oça. i. robuſtꝰ dñi d̃r: q: p̃ſumptores niſi robuſtos ſe ĩ dño crederẽt: nõ melioꝝ facta vel dicta velut infirma iudicarent. b ¶ Qui mortuꝰ ẽ ⁊c̃. Mortuo ſacerdote non auſus ẽ arcã diuertere ad ſe ĩ ciuitatem dauid: ſʒ diuertit eã ĩ domũ obededom gethei. Quia reſpuẽtibꝰ verbũ iudeis: ne p̃dicatio audita ⁊ nõ ſuſcepta plꝰ noceret: apl̃i trãſierũt ad gẽtes. vñ locꝰ arce nachor q̃ gentiũ fidẽ dñi gr̃e p̃paratã ſignificat: ꝑcuſſio oçe nuncupatur: quia ex illoꝝ delicto †1. Pa. 13. a

a catũ ẽ nomen dñi exercituũ ſedẽtis ĩ cherubin ſup eã. † Et impoſuerũt arcã dei ſup plauſtrũ nouum. a Tuleruntq; eam de domo aminadab: qui erat in gabaa. b Oça autẽ ⁊ haio filiĩ aminadab minabãt plauſtrũ nouũ. Cũq; tuliſſẽt eã d̃ domo aminadab: q̃ erat ĩ gabaa / cuſtodiẽs arcã dei: haio p̃cedebat arcã dei. Dauid c aũt ⁊ oĩs iſrl̃ ludebãt corã dño ĩ omnibꝰ lignis fabrefact̃: ⁊ citharis ⁊ lyris ⁊ tympanis ⁊ ſiſtris ⁊ cymbalis. † Poſtq; aũt venerũt d ad areã nachor: extẽdit oça manũ ad arcã dei ⁊ tenuit eam: q̃m calcitrabãt boues: ⁊ declinauerãt eam. Iratuſq; ẽ dñs ĩdignatione ꝯtra oçam. Et ꝑcuſſit eum
a ¶ id eſt ſup humeros ẽ percuſſus quibus ſm legem arcam ferre debuit.
b ſup temeritate: q̃ mortuꝰ ẽ ibi iuxta arcam dei.

Nico. de lyra

✶ arcam dei ſup quã ĩuoca. ẽ nomẽ dñi. Sic̃ eñ dictũ fuit Exo. xxv. b. ſup arcã erat ꝓpitiatoriũ qd̃ erat q̃ſi ſedes dei inde dat̃ reſpõſa. a ¶ Et impoſuerũt arcã dei ⁊c̃. iſto mõ remiſerãt eã p̃ncipes philiſtinoꝝ vt h̃r li. j. vj. ca. b ¶ Tuleruntq; eã de do. aminadab ⁊c̃. cõtrariũ videt̃. j. Paral. xiij. b. vbi d̃r: Et aſcẽdit dauid ⁊ oẽs viri iſrl̃ ad collẽ cariathiarim q̃ eſt ĩ iuda: vt auferret inde arcã dñi. Dicendũ q̃ cariathiarim ⁊ gabaa erãt loca ſatis ꝓpinq̃: et in cariathiarim p̃mo cõgregatꝰ ẽ populus ad dauid: ⁊ inde trãſierũt ad deducendũ arcã q̃ erat ĩ gabaa: ⁊ inde ducẽdo eã trãſierũt ꝑ cariathiarim: ⁊ ſic intelligẽdũ ẽ illud qd̃ eſt inductũ d̃. j. Paral. Vltimꝰ eñ locus in q̃ mãſerat arca añq; ꝑ dauid trãſferret̃ in domũ obededom fuit gabaa: ſic̃ dictũ fuit. ſ̃. j. li. vij. ca. †2. q. 7. 6. itẽ obiĩcit̃ c ¶ Dauid aũt ⁊ oĩs iſrl̃ lu. co. dño. iſte ludus nõ erat diſſolutiõis ſʒ deuotiõis: ſm illud Ps. lxxxiij. a. Cor meũ ⁊ caro mea: exultauerũt in deũ viuũ. d ¶ Poſtq; aũt venerũt ad arcã. Hic deductio arce interũpit̃ ꝓpt̃ mortẽ oçe repentinã cuiꝰ cauſa fuit: vt dicũt hebrei: q: fecerat poni arcã ſup plauſtrũ cũ tñ deberet portari ĩ humer̃ leuitaꝝ: vt h̃r Num. vij. ⁊ in pluribꝰ aliĩs locis: ⁊ ꝓpt̃ h̃ q̃ñ ſcd̃o fuit portata de domo obededõ fuit portata ĩ humeris: vt ptʒ. ĩ. eodẽ ca. ⁊. j. Paral. xiij. Or aũt ſic deberet portari oça nullo mõ debebat ignorare. Preterea peccauit ĩ h̃ q̃ voluit aſſimilari philiſteis infidelibꝰ ĩ arce d̃portatiõe: vt ptʒ ex p̃dictis: fuit tñ ꝑcuſſus a deo q̃ñ arcã tetigit inclinatã ex recalcitratiõe boũ portãtiũ ipam: q: tũc fuit mãifeſtũ q̃ nõ debebat ſic portari: ſʒ humer̃ hoĩm rõnabiliũ q̃ꝝ deportatiõe ſic nõ fuiſſet inclinata. Or aũt aliq̃ dicũt q̃ fuit ꝑcuſſus a dño: eo q̃ arcã nudã tetigerit: nõ hʒ apparẽtiã: q: arca portabatur ĩuoluta pãno ne videret̃ nuda a leuit̃ eã portãtibꝰ ⁊ a ppl̃o ne morerẽt̃ Oça quõ peccauit

✶ ducerẽt arcã dei. In hac aũt arcã tria fuerũt. ſ. tabule teſtimoniĩ ꝑ q̃s deſignat̃ donũ ſacre ſcripture: ⁊ virga aaron per quã rigor iuſticie: ⁊ manna ꝑ quã dulcor miſc̃die figurat̃. Hec eñ tria regimini tp̃ali ⁊ ſpũali ſunt neceſſaria. Per hoc igit̃ q̃ dauid arcã ad ſe adduxit: ſignificat̃ q̃ bonꝰ p̃nceps ⁊ prelatus debẽt eſſe ſolliciti de habẽdis iſtis tribꝰ. Per hoc aũt q̃ hec arca debebat ſacerdotũ humeris deportari: ſignificat̃ q̃ p̃ncipes ⁊ p̃lati ꝓprios humeros debẽt ſubmittere ad portãdũ onꝰ ſui officiĩ ne ꝑcutiant̃ a dño: ſicut oça ad deportationẽ arce boũ humeros applicauit: cui ſunt ſimiles q̃ regẽdas eccleſias ſuas aliĩs tradũt etiã ignorantibus ⁊ ipſi in aliĩs occupant̃. Licet autẽ oça fuit ꝑcuſſus ꝓ peccato deportationis indebite ⁊ nõ ꝓ tactu arce ſicut plenius dixi in expoſitiõe litterali: tñ nõ fuit ꝑcuſſus ante tactũ eius q̃ñ inclinata fuit ex recalcitratiõe boum: q: tunc apparuit oçe peccatum: q: non fuiſſet ſic inclinata ſi fuiſſet humeris deportata: ⁊ in hoc dñs documẽtũ dedit iudicibꝰ differẽdi punitionẽ maloꝝ vſq; ad tp̃s debitũ. Et h̃ mõ dauid punitionem ioab ⁊ ſemei diſtulit vt habet̃. iij. Reg. ij. b. Hoc etiam modo dñs dicit Geñ. xv. d. Nondũ cõplete ſunt iniq̃tates amorreoꝝ. Per hoc autẽ q̃ dauid fuit ita ſollicitꝰ de portatione arce ad locum honeſtũ: ⁊ d̃ ſtatuendis cantoribꝰ ⁊ leuit̃ ibidẽ ad diuinũ obſequiũ: vt habet̃. j. Paral. xvj. oſtẽdit̃ q̃lit̃ p̃ncipes chriſtiani de cultu diuino debent ſollicitari. Moraliter

E G ex illoꝝ delicto ꝓuenit ſalus gentib⁹. Obededom nãq̧ q̃ interp̃taṫ ſeruiẽs hõ illũ ſignificat: d̃ q̃ diciṫ: Pplˀs quẽ nõ cognoui ſeruiuit mihi: in audi. au. ⁊c̃. ⁊ quaſi mors oce p̃mittiṫ. Eripies me de ↄtradictiõib⁹ pplˀi. Geth q̃z torcular interp̃taṫ: ſignificãs crucẽ ĩ qua vitis vera calcari ⁊ exp̃mi dignata eſt. A qua gethe⁹ pplˀs põt appellari. q̃ dicit:

Gal. 6. c Mihi autẽ abſit gl̃iari niſi in cruce dñi. a ¶ Trib⁹ mẽſibus. Quibus ſcꝫ fides / ſpes ⁊ charitas ſignificatur. Sicut em̃ dieb⁹ mẽſis ĩpleṫ: ita ſingule v̄tutes ſuis eque paſſibus ad perfectionẽ veniũt: hi mẽſes donec plenitu-

Alˀs quia do gẽtiũ intrat / currere nõ ceſſant. Tã dẽ rediẽs dauid arcã in ciuitatẽ dñi reducet: q̄ xp̃s helia ⁊ enoch p̃dicãtibus ↄuertet corda patrũ ad filios: boues ⁊ arietes ĩmolãs. i. eos q̃ areã dñi triturãt: ⁊ ouiũ ducatũ gerũt in martyrij ſãguine coronãs. b ¶ In organis armigatis. i. ad armũ ligatis: dũ manibus ferẽtis tãguntṫ. Aliud gen⁹ organi ẽ qđ cũ aqua fit. c ¶ Ephot. Nõ

†1. pa. 15. d põtificali: ſꝫ linea veſte cauſa hũilitatˀ. Linũ de t̃ra ꝓcreatũ multo labore ad cãdorẽ veſtis ꝑuenit: ⁊ hũanitas a verbo aſſumpta inter flagella triũphauit. d ¶ Cũq̧ intraſſet ar. dñi in ⁊c̃. Cũctis exultãtib⁹ ⁊ ad arce celeſtis introitũ hymnos reſonãtib⁹: ſola michol filia ſaul abeſt: ⁊ ex ſpectaculˀ dauid humiliatũ deſpicit: q̄ credẽtib⁹ ĩ fine mũdi iudeis: multi ꝓfeſſiõe xp̃m: ſꝫ opere

ſ ſequenṫ antixp̃m: q̃b⁹ ↄgruit q̧ michol (q̃ ob figurãdũ ĩſtabilitatẽ carnaliũ a qua oĩs interp̃taṫ) nõ vxor dauid: ſꝫ filia ſaul diciṫ: q̄ q̃ xp̃o fideten⁹ ſeruiũt: nõ illius regno coronãdi: ſed ꝑſecutoꝝ ei⁹ q̃s imitanṫ anathemate ſũt dãnãdi. Verũ praui ſuccẽſeant / hũilitatẽ eccl̃ie cõtẽnant: nihilomin⁹ arca dñi locũ ſuũ ingrediṫ: ⁊ poniṫ in medio tabernaculi: qđ tetenderat ei dauid. i. fides eccl̃ie p̃dicaṫ: ꝓficit: inſeriṫ cordib⁹ oĩm: q̃s de⁹ ad vitã p̃ordinauit eternaꝫ. Offert dauid holocauſta ⁊ pacifica corã domino: fidem deuotionẽq̧ eccl̃ie cõmẽdat xp̃s p̃ri: q̃ ad dexterã dei interpellat ꝓ nobis: q̃ in exẽplũ dauid fideles humileſq̧ benedicẽs: ſalutaris myſterij paſcit alimẽtis: partiṫ ſingulis collyridã panis vnã: illi⁹ ſcꝫ q̃ de celo deſcẽdit: ⁊ dat vitã mũdo: ⁊ aſſatur ambubale carnis vnã illi⁹. ſ. vituli ſaginati q̃ ꝓ reuertẽte filio mactat⁹: ⁊ igne paſſiõis aſſa-

Ps. 21. d tus eſt dicẽs: Exaruit velut teſta v̄tus mea: ⁊ ſimilã frixam oleo carnẽ. ſ. a peccati labe mũdiſſimã: ſꝫ hũane ſalutˀ cã vberrimã delectatiõib⁹ crucˀ ſartagine coctã. Merito vnius panis collyrida: vna carnis aſſatura daṫ: q̄ vnus dñs:

Eph. 4. a vna fides: vnũ baptiſma: vn⁹ de⁹ ⁊ pater oĩpotens. ¶ Aliter: hec munera fideles accipiũt: cũ vn⁹ panis ⁊ vnũ corpus multi in xp̃o: ſue carnis ſinguli laſciuiã caſtigãtes ⁊ ſeruituti ſubijciẽtes ſpũs igne decoquũt: ⁊ fruct⁹ bonorum opeꝝ oleo miſericordie pinguiſſimos: cõpaſſione ꝓximi feruere faciũt. At cõtra: filia ſaul cubiculũ regis ingreſſa: nullos concepti ſeminis fructus dat: q̄ q̃ verbũ dei aureten⁹ percipiunt: abſq̧ boni opis prole diem ꝑpetue mortis expectant. e ¶ Egreſſa michol filia ſaul ⁊c̃: Grego.

Recapitulatio geſtorũ dauid. Intueri libet quãta v̄tutũ munera dauid ꝑceperat: ⁊ in his oĩbus q̃ fortem ſe humilitate ſuabat. Quẽ em̃ nõ extollet ora leonum frangere. vrſoꝝ brachia diſſipare: deſpectis priorib⁹ fratribus eligi: reprobato rege ad regni gubernacula vngi: timẽdũ cunctis

G vno lapi.

xta arcã dei. Cõtriſtatus ẽ aũt dauid / a eo q̧ ꝑcuſſiſſet dñs ozam. Et vocatuꝫ eſt nomẽ loci illius ꝑcuſſio oze vſq̧ in diem hãc. Et extimuit dauid dominũ b in die illa / dicẽs: Quõ ĩgredieṫ ad me arca dñi: Et noluit diuertere ad ſe arcam dñi in ciuitatẽ dauid: ſed diuertit c eam in domũ obededom gethei. Et fuit arca domini in domo obededom ge-

a thei tribus mẽſibus. Et benedixit dñs d obededom / ⁊ omnẽ domũ ei⁹. Nũciatũq̧ ẽ regi dauid: † q̧ benedixiſſet dñs e obededom: ⁊ oĩa ei⁹ / ꝓpṫ arcã dñi. Dixitq̧ dauid: Ibo ⁊ reducã arcã cuꝫ benedictiõe in domũ meã: Abijt ergo dauid ⁊ adduxit arcã dei d̃ domo obededom in ciuitateꝫ dauid cũ gaudio. Et erant cũ dauid ſeptẽ chori et victi- f

a ¶ In humeris: nec ꝑcuterenṫ ſicut oza.

ma vituli. † Cũq̧ trãſcẽdiſſent q̃ portabãt arcã dñi ſex paſſus: ĩmolabãt bouem ⁊ arietem. Et dauid percutiebat g

b in organis armigatis: ⁊ ſaltabat totis virib⁹ ante dñm. Porro dauid erat ac- h

c cinct⁹ ephot lineo: ⁊ dauid ⁊ oĩs dom⁹ iſrael ducebãt arcã teſtamẽti dñi in iu-

d bilo ⁊ in clangore buccine. Cumq̧ intraſſet arca dñi in ciuitatem dauid: mi-

a ¶ aqua oĩs: vel ex oĩbus aqua.

chõl filia ſaul ꝓſpiciens ꝑ feneſtrã: vi

a ¶ Quia geſtus corporis ad vocem pertinebat cãtantis: vnde cecinimus ⁊ non ſaltaſtis.

dit regẽ dauid ſb̃ſiliẽtẽ atq̧ ſãltãtẽ corã dño: ⁊ deſpexit euꝫ ĩ corde ſuo. Et i- i troduxerũt arcam dñi: et poſuerũt eaꝫ ĩ loco ſuo in medio tabernaculi / qđ tetẽderat ei dauid. Et obtulit dauid ho- k locauſta ⁊ pacifica corã dño. Cũq̧ cõ- l m pleſſet offerẽs holocauſta et pacifica. Benedixit populo in noĩe dñi exerci- n tuũ. Et ꝑtitus eſt vniuerſe multitudi- o ni iſrael: tã viro q̃ mulieri / ſingulis col

a ¶ panis eſt triangulus ⁊ modicus.

lyridãm panis vnam: ⁊ aſſaturam bu- p

a ¶ A boue diciṫ bubalus agreſtis: ⁊ indomitus.

b ¶ Paniculi p̃us cocti: deinde frigunṫ oleo.

bãle carnis vnã: ⁊ ſimulãm frixaꝫ oleo. q Et abijt oĩs populus / vnuſquiſq̧ in domũ ſuam. Reuerſuſq̧ eſt dauid vt r

a ¶ Sicut prius populũ: ita nũc familiã benedicit: id eſt epulas diſtribuit.

e benediceret domui ſue. Et egreſſa michol filia ſaul in occurſum dauid / ait:

Nico. de lyra

ne morerenṫ ſubito: ſic h̃ṫ Nu. iiij. et. s̃. j. li. vj. ca. Itẽ ſciẽdũ q̧ iſte oza ſol⁹ fuit ꝑcuſſus ⁊ ñ frat̃ ei⁹ cuꝫ eo: q̄ p̃ncipalˀ erat: ⁊ illa temeritas erat de ei⁹ ordinatiõe ⁊ mandato. a ¶ Cõtriſtat⁹ ẽ aũt da. nõ d̃ diuina iuſticia: ſꝫ magˀ de oze offenſa ꝓpter quã meruerat a dño ꝑcuti. b ¶ Et extimuit da. do. ⁊c̃. ex facto em̃ illo timuit ne eſſet indign⁹ deducere arcã ad domũ ſuã. iõ ſubdiṫ: c ¶ Sed diuertit eã in domũ obe. ge. Iſte autẽ obededom erat de leuitis: vt habeṫ. j. Paralˀ. xvj. Diciṫ aũt gethe⁹: q̄ ibi ſcilicet in geth fuerat cũ dauid fugiẽte ſaulem. d ¶ Et benedixit do. obededom. multiplicãdo eũ in bonis ſpũalib⁹ ⁊ t̃palib⁹: eo q̧ circa arcaꝫ dñi reuerẽter ſe habuerat ⁊ deuote. e ¶ Nũciatũq̧ eſt. hic conſequẽter deductio arce ĩterrupta ꝑficiṫ.

Diuiſio Ubi p̃mo oñdiṫ ip̃ius dauid deuota iocũditas reſpectu dei. ſecũdo ampla liberalitaſ reſpectu pplˀi / ibi: Cũq̧ cõpleſſet. tertio vera hũilitas reſpectu ſui / ibi: Reuerſuſq̧ eſt dauid. Circa p̃mũ d̄: Nũciatũq̧ ẽ regi dauid q̧ benedixiſſꝫ dñs obededom: ⁊ oĩa ei⁹ ꝓpter arcã dñi. ⁊ iõ ↄfidẽs d̃ dei miſericordia voluit arcã adducere ad domuꝫ ſuã: vt benedictio dei eſſet ſuꝑ ip̃m ⁊ ſuꝑ domũ ſuã: ⁊ ſic fecit. ⁊ ptꝫ lr̃a

H vſq̧ ibi: f ¶ Et erant cũ dauid ⁊c̃. iſte verſus nõ eſt in hebreo nec in libris correctis: ⁊ iõ nõ expono: q̄ appoſit⁹ eſt ab hoĩb⁹ imperitis. g ¶ Et dauid ꝑcutiebat ⁊c̃. i. ad armũ ligatˀ: ſicut ſũt organa portatilia. h ¶ Porro dauid ⁊c̃. depoſuerat em̃ inſignia regalia: vt humiliaret ſe corã deo ⁊ accepat veſtẽ ſimilẽ leuitis corã d̃o miniſtrãtib⁹. i ¶ Et deſpexit eum in corde ſuo. eo q̧ ĩ tãta ſolẽnitate nõ apparebat in habitu regio. k ¶ Et obtulit dauid holocauſta: id ẽ oblatiões totaliter incẽſas ad honorẽ diuinũ. l ¶ Et pacifica: id eſt oblatiões quarũ vna pars incendebatur ad honorem diuinũ: alia erat ſacerdotũ: ⁊ alia offerentiũ: ſicut plenius diciṫ in Leuitico in pluribus locis. m ¶ Cũq̧ compleſſet offerens holocauſta. Hic ↄſequẽter oſtẽdiṫ ip̃ius dauid liberalitas reſpectu populi. ⁊ primo in ſpiritualibus cum diciṫ:

Diuiſio n ¶ Benedixit populo: id eſt bona imprecat⁹ eſt: ſecũdo in tẽporalibus / cum dicitur: o ¶ Et partitus eſt vniuerſe multitudini iſrael: taꝫ viro q̃ mulieri ſingulis collyridã panis: id eſt paneꝫ tenuem. p ¶ Et aſſaturaꝫ bubale carnis vnã. i. vnã portionẽ talis carnis aſſate. q ¶ Et ſimilã frixã. Simila ẽ farina tritici delicatiſſima: ex q̃ cũ aq̃ tẽperata fiebat paſta ⁊ oleo frigebaṫ: ⁊ per portiones populo diuidebaṫ. r ¶ Reuerſuſq̧ eſt dauid vt benedi. Hic oſtendiṫ humilitas dauid reſpectu ſui: quia reuerſus in domũ ſuam: vt benefaceret illis de domo ſua: ſicut fecerat illis extraneis: michol vxor eius improperauit ei: eo q̧ in tanta ſolennitate nõ apparuerat in ornatu regio / dicens:

Q̃ gl̃ioſus

vno lapide goliā ſternere: a rege ꝓpoſita extinctis allophilis numeroſa preputia reportare: ꝓmiſſum tandē regnum perci pere: cunctūq; iſraeliticū populum ſine vlla cōtradictiōe poſ ſidere: ⁊ tamē cum arcam dei in hieruſalē reuocat: quaſi obli tus p̄latū ſe oībus admixtus populis ante arcaȝ ſaltat. Et q̄ coram arca ſaltare (vt creditur) vulgi mos fuerat: rex ſe in diuino obſequio per ſaltum rotat. Ecce quem dn̄s cun ctis ſingulariter p̄tulit: ſeſe ſub dn̄o ex equando minimis: ⁊ abiecta exhiben do ꝯtemnit. Nō poteſtas regni ad me moriā reducit: nō ſubiectorū oculis ſal tando vileſcere metuit: nō ſe honore p̄ latum ceteris ante eius arcam qui ho norem dederat recognoſcit. Corā deo egit debilia vel extrema: vt illa ex hūili tate ſolidaret: que corā hominib⁹ geſſe rat fortia. Quid de his factis ab alijs ſentiatur ignoro. Ego dauid plus ſaltā tem ſtupeo q̄ pugnantē. pugnādo ho ſtem ſubdidit ſaltando corā domino ſe metipſum vicit. Quē michol ſaul filia adhuc ex tumore regij generis inſana cum humiliatum deſpiceret / dicēs: Q̄ glorioſus fuit hodie rex diſcooperiens ſe añ ancillas ſeruoꝝ ſuoꝝ ⁊ nudat⁹ q̄ſi vn⁹ de ſcurris: ꝓtin⁹ audiuit: Ludā añ dominū qui elegit me potius q̄ patreȝ tuū. ⁊ paulo poſt: Ludam ⁊ vilior fiam plus q̄ factus ſum: eroq; humilis in o culis meis. Ac ſi dicat: vileſcere coram hominib⁹ appeto: q̄ ſeruare mihi corā deo ingenuitatē ꝑ humilitatem quero. Sūt qui de ſe humilia ſentiunt: q̄ in ho norib⁹ poſiti nihil ſe niſi puluerē fauil lāq; ꝑpendūt: ſed coram hoībus viles apparere refugiūt: ⁊ ꝯtra h̄ qđ de ſe in teri⁹ cogitāt: q̄ſi rigida exteri⁹ venuſta te pallianť. Et ſūt q̄ viles videri ab ho minib⁹ appetūt: ⁊ om̄e qđ ſūt deiectoſ ſe exhibendo ꝯtemnunt: ſed apud ſe q̄ ſi ex ipſo merito oſtēſe vilitať intume ſcūt: ⁊ tāto magꝭ ī corde elati ſunt: q̄to ap̄li⁹ ī ſpē elationē p̄mūt. Que vtraq; elatiōis bella: dauid magna circūſpe ctione dep̄hēdit: mira virtute ſupauit: Q̄ enim de ſe intus hūilia ſentiēs: ho norē exterius nō querit: inſinuat dicēs: ludā ⁊ vilior fiam. Et quia ꝑ hoc q̄ vilem ſe exteri⁹ prebuit: interius nō intumeſcit adiūgit: Ero hu. in o. m. Ac ſi dicat: Qualē me exterius exhi beo: talē interi⁹ attēdo. Quid ǵ arcturi ſunt q̄s doctrina ele uat: ſi dauid q̄ ex carne ſua venturū redemptorē nouerat: eiuſ q; gaudia ꝓphetādo nūciabat: tn̄ in ſe ceruicē cordis valida diſcretiōis calce dep̄mebat / dicens: Ero hūilis in o. m.

a ¶ Glorioſus. Dauid cū arcā ī hierl'm trāſferret a michol ſbſānat⁹ eſt. Et xp̄s cū teſtamētū nouū in eccleſiā ſuā trāſfer ret iudeis in cruce ludibriū fuit / nudus apparuit: dū potentiā illis abſcōdens carnis infirmitatē q̄ſi ephot lineū oſtēdit. An cille ſeruoꝝ ꝑſonā geſtāt ſanctoꝝ inť q̄s ꝑ crucis triūphū glo rioſior effectus eſt. queȝ dū michol irridet: glorioſior ancillis apparet q̄ in typo ſynagoge ſterilis ꝑmāſit. b ¶ Et nuda tus. Nudatus nō oīno: ſȝ regalib⁹ indumētis: ⁊ q̄ ſe coram dn̄o hūiliare non erubuit: mox ꝓmiſſionē filij dei ex ſua ſtirpe naſcituri ſuſcipere meruit. Ca. VII

Factū eſt aūt ⁊c. c ¶ Om̄e qđ ē. Patet q̄ ꝓ phetie ſpūs

a Q̄ glorioſus fuit hodie rex iſrl' diſcooperiens ſe añ ancillas ſer b uorū ſuorum: ⁊ nudatus eſt qua ſi ſi nudeť vn⁹ de ſcurrꝭ. Dixit q; dauid ad michol: Uiuit do minus: q̄ ludā ante dn̄m q̄ ele git me potius q̄ patrē tuum et q̄ oēȝ domū eius: ⁊ precepit mihi vt eſſem dux ſup oēm ppl'm dn̄i in iſrael † Et ludam ⁊ vilior fiam plus q̄ factus ſum: ⁊ ero humi lis in oculis meis: et cū ancillis de quibus locuta es / glorioſior apparebo. Igitur michol filie ſaul non eſt natus filius vſq; ad diem mortis ſue. Ca. VII

Factū eſt autem cū ſediſſet rex in domo ſua: et dn̄s dediſſet ei requiē vndiq; ab vniuerſis inimicis ſuis / dixit ad nathan ꝓphetam: Uides ne q̄ ego habitem in domo cedrina: et arca dei poſita ſit ī medio pel lium? Dixitq; nathan ad regeȝ: c Om̄e qđ eſt in corde tuo vade fac: q̄ dominus tecū eſt. Factū eſt auteȝ in nocte illa: et ecce ſer

Nico.de lyra

a ¶ Q̄ glorioſus fuit hodie rex iſrſ. q. d. ī nullo: im mo vilis ⁊ inglori⁹. b ¶ Diſcooperiēs ſe. q̄ regalia inſi gnia depoſuerat ex humilitate: q̄ magis placet deo q̄ ornat⁹ regius: vn̄ de Heraclio imꝑatore legiť: q̄ cū reportaret cru cē in hieruſalē. Coſdroe rege deuicto: ⁊ ſedens in equo ⁊ or natus inſignijs imperialib⁹ portās crucē: nō potuit ingredi hieruſalē donec depoſitis omnib⁹ humiliť venit peditando. c ¶ Añ ancillas ſeruoꝝ ſuoꝝ. i. ita publice q̄ ꝑſone etiaȝ ſeruiles poterāt h̄ videre. q. d. pei⁹ ē q̄ ſi fuiſſet factū ſecrete. d ¶ Quaſi ſi nudeť vn⁹ de ſcurrꝭ. q. d. nō fuit diſtīctio ī habitu regꝭ a vilib⁹ ꝑſonis. e ¶ Dixitq; da. ad michol. humiliter reſpōdendo: f ¶ Uiuit dn̄s. i. per viuentē deum. g ¶ Ludam añ dn̄m qui elegit ⁊c. mente ⁊ corꝑe exultan do. h ¶ Et vilior fiā. i. humilior: q̄ ſ̄m q̄ dicit btūs Grego. homel. xxxi. Tāto humilior atq; ad ſeruiēdū deo ꝓmptior q̄ſq; dȝ eē ex mūere: quāto obligatiorē ſe eē ꝯſpicit ī reddēda rōne. dauid aūt a deo mlťa bn̄ficia receperat q̄ ſe hūiliando recognoſcebat. i ¶ Et cū ancillis de q̄b⁹ locuta es glori oſior apparebo. michol enī ex ſua ſu ꝑbia inter ancillas reputabat alias vx ores dauid: quas acceperat tanq̄ ſecū darias. ⁊ cū iſtis dauid apparuit glori oſior: q̄ de ipſis habuit prolem multaȝ pulchram ⁊ nobilem etiaȝ poſt iſtud fa ctum: non aūt de michol. ideo ſubdiť: k ¶ Igiť michol filie ſaul nō eſt nat⁹ fili⁹. ſ. de cetero licet habuiſſet an te filium: ꝓut dictū fuit. ſ. iij. ca.

¶ In ca. vj. vbi dr̄ in poſtil. Et cū ancil lis: đ q̄b⁹ locuta es gl'ioſior apparebo.

Additio. Non apparet q̄ mi chol vocaſſȝ alias vx ores dđ āncillas ꝓut poſtillator ait: Nā v̄ba ſua in textu talia ſunt: Q̄ gl'ioſus fuit rex iſrl' hodie diſcooꝑiēs ſe añ ancil las ſuorum ſuoꝝ: nō eī dixit añ ancillas ſuas: ſȝ añ ancillas ſuoꝝ. volēs dicere q̄ nō ſolū vxores: ſed etiā ancille ſeruo rū poterāt eū videre diſcoopertum: qđ ipſi michol videbať inhoneſtū. In re ſponſiōe v̄o dauid vbi diť: Cū ancillis de q̄b⁹ locuta es. glorioſior apparebo: intēdit dicere q̄ etiā vilificādo ſe coraȝ ancillis ſeruorum glorioſior deberet ap parere. iuxta illud Saluatoris: Qui ſe hūiliat exaltabiť. Ca. VII

† De pe. diſ. 2. §. opponi tur circa me dium

† 1. pa. 17. c

Luc. 14. c

Factū ē aūt. Hic ꝯñr đſcri biť deuotio dđ erga deū q̄tū ad domū ipſi⁹ edificādā. Circa qđ p̄mo pōiť hūana ꝯſultatio. ſcđa diuīa ꝓhibi tio / ibi: Factū ē aūt. tertio de xp̄o repro miſſio / ibi: Et nūc hec dices. Circa p̄mū ſciēdū q̄ Deuť. xij. dr̄: Q̄ qñ filij iſrael q̄etati eēnt ī ťra ꝓmiſſiōis: tūc dn̄s eli geret locū vbi tēplo edificato offerrenť decetero ſacrificia dn̄i: ⁊ nō alibi: ſiť eti am fuit expoſitū ibidem: ⁊ iō vidēs da uid q̄ dn̄s dediſſet ſibi requiē vndiq; ab vniūſis inimicꝭ ſuis: credidit eē tp̄s edificādi tēplū: ꝓpť qđ m ¶ Dixit ad nathā ꝓphetā. ꝑ modū collatōis ⁊ ꝯſilij. n ¶ Uides ne ⁊c. nobi liter ⁊ ſūptuoſe edificata. o ¶ Et arca đi ⁊c. q. d. iuſtū videť ⁊ rōnabile q̄ ego ei edificē excellētiſſimā domū. p ¶ Dixitq; nathā ad regē. nō ſpū ꝓphetico: ſȝ hūano. qđ ptȝ ex h̄ q̄ po ſtea retractauit v̄bū ſuū. q ¶ Om̄e qđ ē ⁊c. q. d. bonū ꝓpo ſitū cōcepiſti īpleas oꝑe. r ¶ Q̄ia dn̄s tecū ē. credebat eī deo placere q̄ dom⁹ a dđ edificareť. Et ex h̄ ptȝ q̄ ſpūs ꝓphie nō ſꝑ tāgit corda ꝓphaꝝ q̄ aliq̄ñ loquunť inſtīctu ꝓprio ⁊ hu mano ⁊ nō diuīo: vt ptȝ ī h̄ loco ⁊ in plurib⁹ alijs. s ¶ Factū ē aūt. Hic ꝯñr poniť diuīa ꝓhibitio / cū dr̄: Factū ē āt ī no cte il. i. īmediate ſeq̄nti dictū ꝯſiliū. videbat eī dn̄s ip̄m dauid valde volūtariū ad op⁹ inchoādū cui⁹ tn̄ tp̄s nōdū aduenerat: vt magꝭ patebit ex ſeq̄ntib⁹: iō ita cito facta ē diuīa ꝓhibitio ne dauid ſtatim

Moraliť. l ¶ Factū ē āt cū ſediſ. rex ⁊c. Ad intellectuȝ ſeq̄ntiū ꝯſiderādū q̄ doctores nr̄i loq̄ntes đ vita actiua ⁊ ꝯtē platiua dupliciť eas diſtinguūt. Uno mō accipiēdo vtrāq; ī vi ta p̄ñti: ⁊ ſic actiua dr̄ q̄ circa ꝓximi neceſſitatē v̄ſať ꝑ tꝑale ſbſi diū vl' ſpūale. Cōtēplatiua v̄o q̄ tꝑalib⁹ omiſſis eťna meditať. Alio v̄o mō diſtinguūt eas ſic: vt tota vita p̄ñs dicať actiua. fu tura v̄o ꝯtēplatiua. vn̄ Aug⁹. ſuꝑ Johānē. Una bona ſed ad huc miſera: alia melior ſȝ btā. Scđm p̄mū modū diſtinctiōis ꝑ dđ ſignificať p̄nceps vl' p̄lat⁹ circa neceſſitatē ppl'i ꝓpť deū intē tus: q̄ tn̄ deſiderat ab h̄ onere liberari ⁊ celeſtia meditari: ſ̄m il lud Augꝭ. Ociū ſctm̄ q̄rit charitas: negociū iuſtū ſuſcipit neceſ ſitas charitatꝭ. Quia ꝯtēplatiua dȝ eē ī deſiderio. iō dixit dn̄s ad dđ vt hť. iij. Regū. vij. b. Q̄ cogitaſti domū edificare noī meo bn̄ feciſti: h̄ ip̄m mēte ꝑtractās. Cōtēplatiu⁹ āt edificat deo domū cedrinā. i. ꝯtēplatiōe altā. Sȝ q̄ tal' occupari deſiderās ī contēplatiōe

Moraliter

E G phetie ſpũs ꝓphetaꝝ mẽtes nõ ſꝑ irradiat. Spũs eñ vbi vult
Joh.3.b ſpirat. Hinc Heliſeus ait: Dñs celauit me: ꝛ ñ indicauit. mihi
4.Re.4.d Qd deꝰ ex diſpenſatiõe pietatis diſponit: qꝛ dũ ꝓphetie ſpiri/
tũ dat ꝛ ſubtrahit/ ꝓphetantiũ mẽtes eleuat in celſitudine: ꝛ cu
ſtodit ĩ hũilitate: vt accipiẽtes ſpiritũ inueniãt quid de deo ſint:
ꝛ rurſum ꝓphetie ſpiritũ non habẽtes
Moraliter cognoſcãt qd ſint de ſemetipſis. ¶ Gre/
go. Mũdꝰ in ſe eẽ a vitijs debet qui cu
rat aliena corrigere: vt terrena nõ cogi/
tet: vt deſiderijs ĩfimis nõ ſuccũbat: q̃/
tenꝰ ꝑſpicaciꝰ alijs fugiẽda videat/ quã
to hec ipe ꝑ ſciam ꝛ vitã veriꝰ declinat.
Nõ pure maculã in mẽbro ↄſiderat ocu
lus: quẽ puluis grauat: ꝛ ſupiectas ſor/
des tergere nõ valẽt manꝰ q̃ lutũ tenẽt:
qd iuxta antiquã tranſlationẽ bñ ad da
uid erga exteriora bella laborãtẽ per ſi/
gnificationẽ dꝛ: Nõ tu edificabis mihi
tẽplũ: qꝛ vir ſanguinũ es. Dei tẽplũ edi
ficat: q̃ corrigẽdis atqꝫ inſtituendis ꝓxi
moꝝ mẽtibꝰ vacat. Tẽplũ dĩ ſumꝰ nos:
q̃ ad verã vitã ex eiꝰ inhabitatiõe ↄſtrui
1.Cor.3.d mur. Vñ: Tẽplũ dei ſanctũ eſt qd eſtis
vos. Sꝫ vir ſanguinũ tẽplũ dei edifica
re ꝓhibet: qꝛ q̃ adhuc actibꝰ carnalibus
incũbat: neceſſe eſt: vt ĩſtituere ꝓximoꝝ
mẽtes erubeſcat. a ¶ Nũqd loquẽſ
lo. ꝛc. Alicui iudici d̃ tribubꝰ iſrael: cui
p̃cepi vt paſceret pplm̃ meũ iſrl̃: q̃re nõ
edificaſti mihi domũ cedrinã. Jd a nul/
lo iudicũ ſibi edificari domũ cedrinã iuſ
ſit: qꝛ oẽs ↄ̃ hoſtes pugnauerũt: ꝛ effu/
†1.Re.16.b ſores ſanguinis fuerũt. Filiꝰ tñ tuꝰ cui
1.Pa.17.b nõ inſtabũt bella hoſtiuꝫ: ꝛ q̃ nõ erit vir
ſanguinũ ipe edificabit mihi domum.
b ¶ Et ponã locũ. Tẽpus ſalomo/
nis deſcribit q̃ filij iſrl̃ pacẽ vndiqꝫ ha/
buerũt: nec afflicti ſunt ſicut tpe iudicũ.
G Et fidelis

Nico.de lyra

✻ dauid ſtatim inchoaret opus.
a ¶ Nũquid tu edificabis ꝛc. q.
d. nõ: cuiꝰ rõ ſbdit: b ¶ Neqꝫ ei ha.ĩ
c domo ꝛc. qꝛ arca dĩ ꝛ ꝓpitiatoriũ qd
erat q̃ſi ſedes dei: vt ſupra dictũ ẽ: ſꝑ fu
erãt in tabernaculo: ꝛ nõ in domo ſtabi
li vel mãſiua de lignis ꝛ lapidibꝰ edifi/
cata. c ¶ Nũqd loquẽs locutꝰ ſuꝫ
ꝛc. q. d. adhuc nõ p̃cepi. In hebreo hꝛ:
Et dixit ad vnã de tribubꝰ iſrl̃: cui p̃cepi
vt paſceret: qꝛ de oĩbus fere tribubꝰ fue
rãt aliq̃ paſtores ppl̃i iſrl̃. Verbi grã. d̃
tribu leui/ moyſeſ ꝛ aarõ: d̃ tribu ephra
im/ ioſue: de tribu iuda/ othoniel: de tri
bu manaſſe / iepte: de tribu beniamin/
aioth ꝛ ſaul: de tribu neptalim/ barach:
d̃ tribu çabulõ/ ailon: de tribu dan/ ſam
†4.Re.8.e ſon: d̃ tribu iſachar/ thola d ¶ Et nũc
hec dices. Hic p̃nr pomẽ de xp̃o repro
miſſio: ꝛ ſcdo ipiꝰ dauid grarũactio/ ibi:
Ingreſſus ẽ aũt rex. Prima ĩ duas: qa
Diuiſio p̃mo beneficiũ exhibitũ recolit. ſcdo ex/
hibẽdũ ꝓmittit/ ibi: Et ponã locuꝫ. Cir

ca p̃mũ dꝛ: e ¶ Ego tuli te d̃ paſcu
is ꝛc. ħ ptꝫ ex p̃dict̃ ſupra. j. libro. xvj. ꝛ
xvij. f ¶ Et fui tecũ. ꝓtegẽs te ab ad
uerſarijs ꝛ dirigẽs in opibꝰ tuis. g ¶ Et interfeci ꝛc. ſ. ſaul/
doech ꝛ alios: vt ptꝫ ex ſupradict̃. h ¶ Feciqꝫ tibi no. grã.
dãdo tibi dignitatẽ regiã. i ¶ Juxta nomẽ ma. ꝛc. q. d. ma
gnitudo iſta q̃ habet in terra modica ẽ reſpectu illiꝰ q̃ expectat
in futuro. Vñ dicit ſaluator Matth. xi. b. Qui aũt minor eſt in
Diuiſio regno celoꝝ/ maior ẽ illo. Jſta aũt bñficia dauid exhibita deꝰ re
citauit nõ ad exprobrãdũ: ſꝫ accẽdẽdũ ampliꝰ cor dauid ad amo
rẽ diuinũ. k ¶ Et ponã locũ. Hic ↄſeq̃nter ꝓmittit benefi
ciũ exhibẽdũ. Et p̃mo q̃tũ ad tpale regnũ. ſcdo q̃tũ ad ſpũale ꝛ
eternũ/ ibi: Cũqꝫ cõpleti fuerint. Circa p̃mũ dꝛ: Et ponã locũ
pplo meo iſrl̃. i. tẽplũ in hieruſalẽ vt ppl̃s ibi offerat ꝛ nõ ali
bi. Et planta.

mo dñi ad nathan/ dicẽs: Vade
ꝛ loquere ad ſeruuꝫ meũ dauid:
a ¶ quaſi nõ: qꝛ vir ſanguinũ es.
Hec dicit dñs: Nũqd tu edifi a
cabis mihi domũ ad habitãdũ:
Neqꝫ enim habitaui in domo ex b
die illa q̃ eduxi filios iſrl̃ de terra
egypti vſqꝫ in diem hãc: ſed am
bulabã in tabernaculo ꝛ in tẽto/
a ¶ Silo: galgala: nobe: ꝛ cetera loca vbi ta
bernaculũ ꝛ arca dñi locata ſunt.
rio: ꝑ cũctã loca que trãſiui cum
a oĩbus filijs iſrael. Nũquid lo/ c
quẽs locutus ſũ ad vnã de tribu
bus iſrael/ cui p̃cepi vt paſceret
populũ meũ iſrael/ dicẽs: Qua/
re nõ edificaſti mihi domũ cedri
nã: Et nũc hec dices ſeruo meo d
dauid: Hec dicit dñs exercituũ:
†Ego te tuli d̃ paſcuis/ ſequentẽ e
greges/ vt eſſes dux ſup populũ
meũ iſrael: ꝛ fui tecuꝫ in oĩbus f
vbicũqꝫ ambulaſti: ꝛ iterfeci vni g
uerſos inimicoſ tuos a facie tua.
Feciqꝫ tibi nomẽ grãde iuxta no h
¶ Abraã: iſaac ꝛ iacob: moyſi ꝛ ioſue: q̃ꝝ
nomina famoſa ſunt in terra.
b men mãgnoꝝ q̃ ſunt in terra: Et k
¶ celum. ſpũali.
ponã locũ populo meo iſrael /et l
plantabo eũ /et habitabo cũ eo: m
ꝛ nõ turbabit ampliꝰ: nec addẽt n o
a ¶ hec tanta bona qui in terra ſperat inſi/
piẽter ſapit.
filij iniq̃tãtis vt affligãt eũ ſicut p
p̃us/ ex die qua cõſtitui iudices
ſup populũ meũ iſrael. Et requi q
em dabo tibi ab oĩbus inimicĩ
tuis: Predicetqꝫ tibi dominus: r
a ¶ id eſt filios tibi ſuccedentes.
ꝙ domũ faciat tibi dñs. †Cunqꝫ s
cõpleti fuerint dies tui: ꝛ dormi/
a ¶ chriſtum.
eris cuꝫ patribus tuis/ ſuſcitãbo
¶ qd non, de ſalomone.
ſemen tuuꝫ poſt te / qd egredietꝰ

bi. l ¶ Et plantabo eũ. i. firmiter radicabo in regno tuo. G
m ¶ Et habitabo cũ eo. ꝑ veꝝ cultũ. n ¶ Et nõ turba
bit ampliꝰ. ſicut fuit ĩ egypto ſub pharaone. o ¶ Nec ad
dent filij iniq̃tatis. i. ĩfideles. p ¶ Vt affligãt eũ ſic
p̃us. ſ. tpe iudicũ q̃ freq̃nter ꝓpter pctã ſua affligebant ab in
fidelibꝰ: ſicut patꝫ ex decurſu illiꝰ libri:
qꝛ licꝫ filij iſrl̃ fuerint poſtea aliq̃n afflj
cti ꝓpter pctã ſua: nõ tñ ita frequenter.
q ¶ Et requiẽ dabo tibi. licet eñ
dauid iã eſſet in requie: vt p̃dictũ ẽ: tñ
illa reqes nõ erat adhuc ita ꝑfecta: ſicͭ
poſtea fuit q̃n ĩfideles exiſtẽtes in cir
cũitu regni ſui debellauit: vt habet ca.
ſe. r ¶ Predicetqꝫ tibi ꝛc. ſ. ſucceſ/
ſionẽ regni tui in filijs tuis. s ¶ Cũ
qꝫ cõpleti fuerint. Hic ↄſeq̃nter fit
ꝓmiſſio ipi dauid de regñ ſpũali ꝛ eter/
no: q̃ ꝓmiſſio ĩpleta fuit in xp̃o. Ad in
tellectũ aũt huiꝰ paſſus ꝛ ſimiliũ ↄſide
rãdũ ꝙ geſta ve. teſt. fuerũt figura ge/
ſtoꝝ noui: ſm ꝙ dic Apl̃s. j. ad Cor.
x. c. Oĩa ĩ figura ↄtingebant illis: ꝛ ſic
ſalomon filiꝰ dauid fuit figura xp̃i: qui
natꝰ ẽ etiã de dauid ſm carnẽ: vt dicit
Ro. j. Illud aũt qd eſt figura alterius
oportet ꝙ ſit aliq̃ res ſm ſe: niſi eñ cir
culꝰ pẽdẽs ĩ taberne oſtio eſſet aliqua
res in ſe: nõ poſſet eſſe ſignũ vł figura
vini exiſtẽtis in cellario. Sic igit illud Figur
qd eſt figura alteriꝰ põt triplicit ↄſide plicit
rari. Vno mõ vt eſt res ĩ ſe tm̃: alio mõ derat
vt ẽ figura alteriꝰ tm̃: tertio modo ſm
vtrũqꝫ. Sic igit ĩ ſacra ſcptura aliq̃ di
cunt de ſalomone ſm ſe: ꝛ ſic nõ fuit fi
gura xp̃i: ſicͭ ꝙ fecit tẽpla idoloꝝ: vt ha
bet. ĩ. iij. li. xj. ca. Aliq̃ aũt dicit de ipo
inq̃tũ fuit figura xp̃i tm̃: q̃ nõ pñt veri
ficari de ſalomone ſm ſe: ſꝫ tm̃ de xp̃o:
ſicut illd pſalmi. lxxj. b. Et dñabit a ma
ri vſqꝫ ad mare: ꝛ a flumine vſqꝫ ad ter
minos orbis terraꝝ: qd nõ fuit veꝝ de
ſalomõe: qꝛ nõ fuit monarcha: ſꝫ habu
it regnũ ſat̃ artũ. Sꝫ veꝝ ẽ de xp̃o ho/
mine cui in ſua reſurrectione data fuit
oĩs poteſtas in celo ꝛ in terra: vt ha/ b
bet Matth. vl. d. Alia aũt dicit ĩ ſcri
ptura de ſalomone vtroqꝫ mõ: q. ſ. veri
ficata ſũt de ipo: licet minꝰ ꝑfecte: ꝛ de
chriſto ꝑfectius: cuiuſmodi ſũt illa q̃ ħ
ponũt ſaltẽ aliqua. Cũqꝫ completi
fuerint dies tui ꝛc. Exponẽdo de ſa
lomone: ſciendũ ꝙ licet fuerit coronatꝰ
in regẽ viuẽte adhuc dauid: vt habet ĩ
✻ fra. iij. libro
✻ ↄtẽplatiõe ꝓpter neceſſitatẽ popu/ Mor
li aliquãdo detinet in actiõe. idõ ſubdit:
† ¶ Suſcitabo ſemẽ tuũ poſt te.
qꝛ de diſcipulis eiꝰ q̃ dicunt filij ſui ali
qui fiũt ↄtẽplatiui q̃ domũ hanc edifi/
cãt ꝓ eo: qꝛ bona ↄtẽplatio diſcipuli ce
dit ad meritũ magiſtri. Scdm aũt mo
dũ aliũ diſtinctiõis actiue vite ꝛ ↄtem/
platiue ꝑ dauid: ſignificat hõ q̃ ex fer/
uore dilectionis diuine diſſolui deſide
rat vt cũ chriſto ſit ĩ patria: tamen ex di
uina diſpoſitiõe ꝓpter ſalutem populi
retinet in p̃nti vita. Sic autꝫ dicebat
Paulꝰ de ſeipo ad Phil. j. c. Deſideriũ hñs diſſolui ꝛ eẽ cũ
xp̃o. Manere aũt ĩ carne neceſſariũ ẽ ꝓpt vos: eẽ aũt cũ xp̃o
mlto meliꝰ ẽ. idõ dꝛ: Qr aũt cogitaſti edificare domũ noĩ meo:
id ẽ ꝙ tu ſic lapis ꝑfectꝰ ĩ edificio celeſti ſtatim ponereris bñ fe
ciſti. q. d. ħ ẽ meliꝰ vt dictũ ẽ: Suſcitabo ſe. tu. ꝛc. i. dabo ti
bi bonos diſcipłos q̃ edificabũt ꝓ te: qꝛ ꝑ meritũ circa doctrinã
ipoꝝ hẽbis ĩ p̃ria g̃dũ altiorẽ q̃ ſi ſtatĩ trãſires ad gl̃iaꝫ. Sic
aũt dixerũt diſcipłi btõ martino: Salua ſũt tibi tua p̃mia nec
dilata minuent: ſꝫ ſup. potius augebunt. Et ſimiliter beatus
Johãnes euãgeliſta dicebat xp̃o: Quotiẽs te rogaui vt veni/
rẽ ad te: ꝛ dixiſti mihi: expecta vt liberes pplm̃ mihi creditum,

a ¶ Et fidelis erit do. Hoc vere de xp̄o ð. Salomōis em̄ domus plena fuit alienigenis mulierib⁹ falſos deos colētib⁹: ⁊ ipm̄ ſalomonē ad idē īpellētib⁹. In xp̄o vero cōplent̄ iſta q̄ ē ex ſemine dauid ſm carnē. Judei filiū dauid in h̄ loco ꝓmiſſū ītelligūt ſalomonē ⁊ adhuc mirabili cecitate aliū ſe ſperare dicunt. Facta eſt q̄dē alia imago rei future ī ſalomone: q: tēplū edificauit: pacē ſm nomē ſuū habuit. Salomō em̄ pacific⁹ interp̄taṫ: in p̄ncipio regni ſui laudabilis fuit: ſȝ xp̄m p̄nūciabat ñ exhibebat. Un̄ q̄dā de illo ſcp̄ta ſunt q̄ſi de ipſo p̄dicta: dū ſcp̄tura in eo figurā depingit futurorū. Nā in pſalmo q̄ noīe eius intitulaṫ: multa dicunṫ q̄ ei cōuenire nō poſſunt: xp̄o aūt euidēter ꝯueniūt. In ſalomone em̄ figura: in xp̄o ꝟitas. Notū eſt em̄ q̄bus terminis regnū ſalomonis cōcluſū ſit/ cuȝ ibi legaṫ: Dn̄abiṫ a mari vſq; ad mare: ⁊ a flumine vſq; ad terminos orbis terrarū. Xp̄s aūt a flumine dn̄andi ſūpſit exordiū: vbi baptiçat⁹ a iohe eo demōſtrāte cepit agnoſci a diſcipulis: q̄ eū nō ſolū magiſtrū: ſȝ etiā dn̄m appellauerūt: nec ob aliud viuente adhuc p̄re ſuo regnare cepit (q̄ð nulli illoꝝ regū contigit) niſi vt appareat ip̄m nō eē quē prophetia p̄ſignat dicēs: Cū repleti fuerint dies tui: ⁊ dormies cuȝ p̄rib⁹ tuis: ſuſcitabo ſemē tuū poſt te ⁊c̄. Hic ē em̄ ver⁹ pacific⁹: q̄ nō an̄ ſic ſalomō: ſȝ poſt mortē dauid ꝓphetaṫ ſuſcitādus: q̄ edificauit domū deo nō de lignis ⁊ lapidib⁹: ſȝ de hoib⁹. Un̄: Tēplū dei ſctm̄ ē q̄ð eſtꝭ vos: Bn̄dictio em̄ dn̄i in ſemīe dauid ī eṫnū ſpanda ē. Un̄ certiſſima ſpe ð: fiat fiat: ſm illud: Bn̄dict⁹ dn̄s in eternū: fiat fiat. Spei aūt ꝯfirmatio ē ip̄a repetitio. Un̄ dauid: Et locut⁹ es pro domo ſui tui in longinquū. Inde adiūxit: Nūc incipe ⁊ bn̄dic domū ſerui tui in eternū: q: tūc generatur⁹ erat filiū: ex q̄ ꝓgenies ei⁹ duceret ad xp̄m. Iō cū ſm. lxx. in ꝟbis nathan dictū ſit: Et nunciabit tibi dn̄s: q̄m domū edificabis ip̄i: poſtea dicit ip̄e dauid: Qm̄ tu dn̄s de⁹ oīpotēs de⁹ iſrꝉ reuelaſti aurē ſerui tui dicens: Domū edificabo tibi. Hāc em̄ domū edificam⁹ bn̄ viuēdo: ⁊ de⁹ opitulādo. Hui⁹ dom⁹ cū venerit vltima dedicatio / īplebiṫ q̄ð p nathan dictū ē: Et ponā locū pp̄lo meo iſrꝉ: ⁊ plātabo illuȝ ⁊ inhabitabit ſeorſū: ⁊ ſollicit⁹ nō erit vltra: Et nō apponet fili⁹ iniq̄tatꝭ hūiliare eū ſicut ab initio a dieb⁹ q̄bus ꝯſtitui iudices ſup pp̄ſm meū iſrꝉ. Judices em̄ an̄ fuerūt q̄ȝ reges: et hūiliabat populū fili⁹ iniq̄tatꝭ. i. hoſtis alienigena p tēpoꝝ interualla: ⁊ īueniūṫ ibi pacꝭ tp̄a plixiora q̄ȝ ſalomō habuit: q̄. xl. annis regnauit. Nā ſub iudice aioth fuit pax. lxx. annis. Nō ḡ ſub ſalomone hec ꝓmiſſa ſūt: nec q̄ſq; illoꝝ regū in tanta pace regnauit: vt gēs illo ſollicita nō fuerit. Loc⁹ ḡ tā pacate ⁊ ſecure habitatōis eṫn⁹ ē: vbi erit ver⁹ iſrꝉ. i. vidēs deū. b ¶ Et ſedit ⁊c̄. Sedere corā dn̄o: ē bn̄ficia eius in humilitate confiteri.

ð vtero tuo ⁊ firmabo regnū ei⁹. a Ip̄e edificabit domū noī meo† ⁊ b ſtabiliaȝ thronū regni ei⁹ vſq; in ſempiternū† Ego ero ei in patrē: et c

¶ in mēbris.

ip̄e erit mihi in filiuȝ. Qui ſi iniq̄ d

a ¶ ſalomonē. b ¶ gladio inimicoꝝ.

aliq̄d geſſerit: arguā eum a virga

a ¶ incōmoditatib⁹ corpoꝝ. b ¶ qui talia merent

viroꝝ: ⁊ in plāgꝭ filioꝝ hōminū. Miſericordiā aūt meā nō auferā ab eo ſicut abſtuli a ſaul/ queȝ a amoui a facie mea. Et fidelꝭ erit e domus tua: ⁊ regnuȝ tuū vſq; in f eternū ante faciē meā: ⁊ thronus tu⁹ erit firm⁹ iugiter. Scd̄m oīa verba hec: ⁊ iuxta vniuerſam viſionē iſtam: ſic locut⁹ eſt nathan ad dauid. Ingreſſus eſt autē rex g

¶ arca ſcȝ dn̄i.

b dauid: ⁊ ſedit coraȝ dn̄o/ ⁊ dixit: h Quis ego ſū dn̄e deus meus: et i

ꝯ Lex adam

Nico. de lyra

✱ fra. iij. libro. i. ca. tamen nō fuit firmiter ſtabilit⁹ ī regno vſq; poſt mortē dauid: qn̄ adonia ⁊ ioab interfectis diſſoluta fuit colligatio coꝝ q̄ fauebāt adonie: tn̄ ſalomō adhuc nō erat nat⁹ nec ꝯcept⁹ qn̄ iſta ꝟba fuerūt dicta dauid ex p̄te dn̄i: ſic igiṫ q̄ð dicitur hic: Suſcitabo ſemē tuū poſt te: ⁊ firmabo regnuȝ ei⁹. ſ. poſt mortē tuā: ita ꝙ iſta ſuſcitatio ītelligiṫ q̄ȝtū ad regni ſtabilitatē: ſicut aliq̄s ð creari in regē. Q̄ð egrediet̄ de vtero tuo. Per h̄ deſignaṫ natiuitas ſalomōis: q̄ licet fuerit ante mortē p̄ris: fuit tn̄ poſt ꝟba iſta ſibi dicta: ⁊ ſic lr̄a ē ītricata ⁊ referēda ē ad diuerſa mō dicto. ⁊ talis mod⁹ loq̄ndi bn̄ īueniṫ alibi in ſcp̄tura: Ip̄e edificabit domū noī meo: ſicut hr̄. ī. iij. lib. vj. ca. Et ſtabiliā thronū regni ei⁹ vſq; in ſempiternū. i. in tp̄s lōgū: ſicut in pſalmo dicunṫ mōtes eterni. Regnū em̄ ſalomonis defecit in trāſmigratiōe babylonis: vel ſaltē in dieb⁹ herodis: q̄ fuit alienigena: q: p̄r ei⁹ fuit idume⁹. Ego ero ei ī patrē ⁊ ip̄e erit mihi in filiū: p grāȝ adoptiōis: q: in p̄ncipio ſalomon fuit gratioſus corā dn̄o. ꝓpṫ q̄ð nathan ꝓp̄ha vocauit eū amabilem dn̄o: vt hr̄. ī. xij. Qui ſi iniq̄ aliq̄d geſſerit. Hic accipiṫ ſi ꝓ q: q: de eo ſcribiṫ. ī. iij. li. xj. ca. Cūq; iā eēt ſenex deprauatum ē cor ei⁹ p mulieres vt ſeq̄ret̄ deos alienos. Et ibidē ſubdiṫ: Quō edificauit tēpla idoloꝝ in mōte oliueti ꝯ hieruſalē: ita ꝙ de tēplo dn̄i poterāt idolatre videri: q̄ð erat maximū incitamētū pp̄lo iſrꝉ ad relinquēdū dn̄m: q: ꝓnus erat ad idolatriā. Arguā eū in virga viroꝝ. i. in moleſtijs ab hoīb⁹ īflictꝭ: ſic. ī. ð. iij. li. xj. ꝙ dn̄s ſuſcitauit adūſarios plures ſalomōi in fine vite ſue. Et in plagꝭ filiorū hoīm. eodē mō exponēdū ē ð adūſarijs p̄dictꝭ ſalomoni ſuſcitatis. In hebreo habeṫ: In plagis filioꝝ adā: q̄ð exponunt hebrei de adā p̄mo hoīe: dicētes ꝙ adā in centū trib⁹ annis q̄bus ꝯtinuit ſe ab vxore ſua eua ꝓpṫ interfectionē abel: demones ſuccubi iūgebanṫ ei: ⁊ cōcipiebāt ab eo: ⁊ pariebāt demōes: ⁊ iſti fuerūt filij adā: q̄ vt dicūt īcitauerūt ſalomonē ad peccādū: ⁊ p h̄ diuiſū fuit regnū tp̄e filij ſui. Hoc āt h̄ poſui ad oñdēdū ad quā cecitatē deuenerūt iudei: ſm dictū Apl̄i ad Ro. xj. q: cū demōes ſint ſp̄ūales ſubſtātie nō p̄nt ex ſemine hoīs ꝓduci: ⁊ ſi demōes aliqn̄ fiūt ſuccubi: vt ex ſemine illo aliq̄d generetur oportet ꝙ poſtea fiāt īcubi: vt ſemen illud ī mulierē trāſfundaṫ: ⁊ ſic ex eo hō ⁊ nō demō generareṫ. Miſericordiam meā non auferā. Ex h̄ dicūt aliq̄ ꝙ ſalomō licet peccauerit grauiter vt dictū ē: tn̄ in fine penituit: ⁊ ſic ē ſaluatus. Et h̄ etiā dicit q̄dā glo. hebraica ſuper Eccl̄iaſten. ij. ca. Sȝ h̄ eſt mihi valde dubiū ſicut diffuſi⁹ tractaui in q̄daȝ queſtiōe de q̄libet mihi ſup h̄ ꝓpoſita: q: ſi vere penituiſſet cuȝ eſſet rex valde potēs cui null⁹ de populo auſus fuiſſȝ cōtradicere/ deſtruxiſſet tēpla idoloruȝ q̄ edificauerat vt videṫ: q̄ð tamē nō fecit: q: ſteterūt vſq; ad tēpus Joſie regis: vt habeṫ infra. iiij. libro. xxiij. ca. Nec ex hoc loco pōt efficaciter argui ð miſericordia dei circa eū: niſi q̄ȝtū ad tp̄ale regnū: q̄ð nō fuit ab eo: nec a filijs ei⁹ totaliṫ ablatū. ſicut fuit a ſaule. iō ſb̄diṫ: Sicut abſtuli a ſaul quē amoui a facie mea. ſ. ne regnaret poſteritas ſua. Q̄ȝ em̄ ſaul fuerit dānat⁹ nō habeṫ exp̄ſſe ex ſcp̄tura ſicut ſupra dictū ē libro. j. ca. vl. Et fidelis erit dom⁹ tua: q: licet aliq̄ reges a dauid deſcēdentes declinauerūt ad idolatriā: tamē alij ſequētes reducebāt populū ad cultū diuinū. Exponēdo aūt litterā iſtā de chriſto: expoſitio eſt multo clarior et melior ſaltē in plurib⁹/ cū diciṫ: Cūq; cōpleti fuerint dies tui ⁊c̄. certū eſt ꝙ chriſt⁹ deſcēdēs ex dauid ſm carnē p virginem mariā: fuit magno tēpore poſt mortē dauid. ⁊ ſic littera patet ꝓut iacet. a ¶ Et firmabo regnū eius. q: regnū chriſti firmū ē ī ppetuū: ſm ꝙ ð Dan̄. vij. d. Poteſtas ei⁹ ptās eterna que nō auferet̄: ⁊ regnū eius q̄ð nō corrūpeṫ. b ¶ Ipſe edificabit domū noī meo ⁊c̄. ſcȝ eccl̄iam de lapidibus viuis ⁊ electꝭ. c ¶ Ego ero ei in patrē ⁊ ip̄e erit ⁊c̄. nō per adoptionē: ſed p naturaȝ q̄ eſt vera ⁊ pfecta filiatio: ⁊ ſub iſto intellectu introducit Apl̄s hāc auctoritatē dictā ð xp̄o Heb. j. ca. d ¶ Qui ſi inique aliq̄d geſſerit: hoc nō pōt exponi de xp̄o in pſona ꝓpria: q: pctm̄ nō fecit nec inuēt⁹ ē dol⁹ in ore ei⁹: nec ſalomon inq̄ȝtū peccator fuit figura ip̄i⁹: vt p̄dictū eſt. Pōt tn̄ exponi de ip̄o ꝓ mēbris ip̄i⁹ ꝓpter cōdeſcēſionē capitis ad mēbra ſm illā regulā quā poſui in p̄ncipio Gen̄. ⁊ hoc modo peccata populi chriſtiani dicunṫ peccata chriſti. pſalmo xxj. a. Longe a ſalute mea ꝟba delictoꝝ meoꝝ: vbi loq̄ṫ ꝓpheta in pſona chriſti. Un̄ ⁊ pro peccatis noſtris verberat⁹ fuit: plagat⁹ ⁊ crucifix⁹. e ¶ Et fidelis erit dom⁹ tua. q: fides nō deficiet in eccl̄ia. f ¶ Et regnū tuū vſq; in eternū. q: regni xp̄i nō erit finis Lucꝭ. j. g ¶ Ingreſſus eſt aūt dauid. Hic cōſequēter poniṫ gratiarūactio: vbi dauid p̄mo regratiaṫ de ꝓmiſſione. ſecūdo dep̄caṫ ꝓ ꝓmiſſi impletiōe/ ibi: Nūc ergo dn̄e. Circa p̄mū diciṫ: Ingreſſus ē aūt dauid: locū oratiōis iuxta tabernaculū. h ¶ Et ſedit corā: id eſt coram arca dn̄i vbi deus rep̄ſentabaṫ modo ſpeciali: licet ſit vbiq; p eēntiam p̄ſentiā ⁊ potentiā. i ¶ Quis ego ſum domine deus meus: ⁊ que dom⁹ mea: quia adduxiſti me huc uſq;. id eſt vſq; ad ſublimitatē regiam. q. di. ex me nō habeo ad hoc aptitudinem.

C

†i. ps. 22. c

†Heb. i. b

D

Diuiſio

ð v ✱ Sed ⁊ hoc

¶ ad regnum.
q̃ domꝰ mea: qꝛ adduxiſti me huc uſ
qꝫ: Sed ⁊ hoc parũ viſũ eſt in con/ a
ſpectu tuo dñe deꝰ meus: niſi loq̃re
ris etiã de domo ſerui tui in longin
a quum. Iſta eſt eñ lex adam dñe de b
us. Quid ergo addere poterit ad/ c
huc dauid vt loquaꝛ ad te? Tu eñi d
ſcis ſeruuʒ tuũ dñe deus. Propter e
a ¶ qd ſcʒ ꝓmiſiſti: abꝛaã: iſaac: et iacob.
b ¶ miſericoꝛdiam tuam ſcʒ quia non eſt ſimi/
lis tui. c ¶ mihi.
verbũm tuum: et ſm coꝛ tũum fẽci/ f
ſti oĩa magnalia hęc: ita vt notuʒ
¶ quod facturus es.
faceres ſeruo tuo. Idcirco magni/ g
ficatus es dñe deus: qꝛ non eſt ſimi
lis tui: neqꝫ eſt deus extra te in oĩni
bus q̃ audiuimus auribus noſtris.
b Quę eſt aũt vt ppl's tuꝰ iſrael gens h
in terra ꝓpter quã iuit deus vt redi i
meret eam ſibi in populum: et pone
ret ſibi nomẽ. Faceretqꝫ eis magna k
lia et hoꝛribilia ſuper terram a facie l
c ppli tui quem redemiſti tibi ex ęgy/
a ¶ in hebꝛeo gentibꝰ ⁊ dijs eaꝝ: q̃ſi egyptios ĩ
mari rubꝛo ꝑemiſti ⁊ in dijs eoꝝ feciſti iudicia.
pto gẽnte ⁊ deo eiꝰ? Firmaſti eñ tibi
pplm tuũ iſrl' in populum ſempiter/
nũ. Et tu domie factus es eis in de
um. Nunc ergo domine deus ver/ m
bum quod locutus es ſuper ſeruuʒ
a ¶ opere perfice: ſcilicet filium da per quẽ ſta/
biliatur domus mea in eternum.
tuum ⁊ ſuper domum eius ſuſcitã ĩ
ſempiternuʒ: et fac ſicut locutus es
vt magnificeꝛ nomen tuũ vſqꝫ ĩ ſem
piternũ/ atqꝫ dicaꝛ: Dominꝰ deus
a ¶ eccleſia.
exercituum: deꝰ ſuper iſrael. Et dõ
mus ſerui tui dauid erit ſtabilita co
ram domino: quia tu domine exerci
tuum deus iſrael/ reuelaſti auriculã n
¶ nathan. a ¶ per ꝓphetam.
ſerui tui/ dicẽns: domum ędificabo
a ¶ qui. ſ. reuelaſti aurẽ ſerui tui.
d tibi. Propterea inuenit ſeruus tuꝰ o
a ¶ audaciam coꝛdis.
coꝛ ſuum vt oꝛaret te oꝛatione hac.
Nunc ergo dñe deꝰ tu es deꝰ: et ver p q
ba erũt vera. Locutus es eñ ad ſer
uũ tuũ bona hęc. Incipe igiꝛ ⁊ bñ/
dic domui ſerui tui: vt ſit ĩ ſempiter
nũ coꝛã te: qꝛ tu dñe deus locutꝰ es
hęc: et bñdictione tua bñdiceꝛ do/
mus ſerui tui ĩ ſempiternũ.

E G a ¶ Lex adã dñe. ſ. hoĩs vt tibi in
ſimplicitate coꝛdis ⁊ puritate ſuiat.
⁊ tu facias ei ſm miſcdiam tuã ſicut
mihi feciſti. a ¶ Que ẽ aũt. In
terra alia p̃ter electã: ꝓpter quã ve/
nit dei filius in mundũ velut ĩ egy/
ptum vt commertio ſanguinis redi
meret ſibi populũ acceptabilẽ ſecta/
toꝛem bonoꝛum operũ. Deum autẽ
eiuſdem populi dominicũ hominẽʒ
intelligimus: quẽ de egypto. i. mun
do ꝑ vterũ virginis aſſumpſit.
c ¶ Ex egypto. Gente ⁊ deo eius
vel gentem ⁊ deum eius. Gentem
iſrael: ⁊ deum eius Moyſen d quo
Exo. 7. a ꝯſtitui te deũ pharaonis. d ¶ In
uenit ſer. tuꝰ ⁊c̃. Nihil coꝛde fu/
gacius quod inuenitur: cum per di/
ſcretionem reſtringitur.

Nico. de lyra

* a ¶ Sed et hoc parũ ⁊c̃. qꝛ
nõ ſolũ locutus es de regno ꝯfirmã
do in ꝑſona mea: ſed etiã in poſteri
tate mea. b ¶ Iſta eſt enim lex
adam. ſ. vt quilibet ſit ſollicitꝰ ⁊ de
ſiderãs ꝓſperitatẽ poſteritatis ſue.
c ¶ Quid ergo ⁊c̃. q. d. tu maioꝛa
feciſti ⁊ ꝓmiſiſti q̃ʒ ego fuiſſem au/
ſus petere. d ¶ Tu eñ ſcis ſer/
uum tuũ. i. ꝑ effectuʒ oſtendiſti ꝙ
tu habeas noticiã ⁊ memoꝛiaʒ mei:
tot ⁊ tanta mihi faciendo ⁊ pꝛomit/
tẽdo. e ¶ Propter verbũ tuũ:
id eſt ꝓpter vbũ qd locutꝰ es d me
ſamueli: iſta feciſti ⁊ ꝓmiſiſti: vt im/
pleatur quod ei dixiſti. f ¶ Et ſm
coꝛ tuum feciſti. i. ſm voluntateʒ
G tuam: qꝛ hoc ꝓcedit ex tua mera libe
ralitate nõ ex mea dignitate.
g ¶ Idcirco magnificatus es.
Modus eñi magnifici ẽ facere ma
ioꝛa q̃ʒ ſit dignitas recipientis.
h ¶ Que eſt aũt ⁊c̃. deducẽdo fi
lios iſrael in colũna ignis ⁊ nubis.
Sciẽdũ tñ ꝙ ille qui p̃cedebat erat
angelus: vt habeꝛ Exod. xiiij. tñ ali
qñ nominaꝛ deus cuius ꝑſonã rep̃/
ſentabat ſm ꝙ dicit Grego. In he/
bꝛeo habeꝛ: Prop̃ quã iuerũt dij.
qd exponit Ra. Sa. d moyſe ⁊ aa/
ron qui miſſi fuerũt ad educẽdũ po/
puluʒ iſrael de egypto. ⁊ dicunꝛ dij
ꝑticipatiue eo mõ q̃ dꝛ moyſi Exo.
vij. a. Ego ꝯſtitui te deũ pharaõis:
ſʒ hec expoſitio apparet falſa ꝑ illud
qd dicit. j. Paral. xvij. d. vbi dicit:
Ad quã pꝛexit dñs deꝰ: ⁊ ſic eſt ĩ he
bꝛeo. ex q̃ ptʒ qd intelligiꝛ d deo ve/
Sed melius poteſt exponi de plura
litate ꝑſonaꝝ in diuinis: quaꝝ ope/
ra ſunt indiuiſa. et ideo hic notatur
pluralitas ꝑſonaꝝ/ cũ dicit: Iuerũt
dij: qꝛ tres ꝑſone vere dicunꝛ tres
deitatem habentes: qꝛ tñ illa deitas
⁊ eſſentia vna eſt ſimplex in tribus.
ideo ſubdiꝛ ĩ ſingulari: i ¶ Ut re
dimeret eaʒ ſibi in populũ ⁊c̃.
qꝛ ex redemptiõe illiꝰ ppli nomĩatꝰ
eſt deꝰ iſrl' ĩ ſpeciali. k ¶ Faceret
qꝫ eis magnalia ⁊c̃. ⁊ que ſint il/
la oſtẽdit dicẽs: l ¶ A facie ppli
tui quẽ ⁊c̃. ſ. intelligiꝛ eijciẽdo. ſ.
A facie ppli tui ⁊c̃. i. populũ qui habitabat in terra chana
neoꝛũ: ⁊ deos eius quos contriuerũt filij iſrl'. Et ꝙ ſic debeat
intelligi: patet ꝑ illd qd habeꝛ. j. Paral. xvij. d. vbi iſta ſentẽ
tia clarius poniꝛ ſic: Et magnitudine ſua atqꝫ terroꝛe eijceret
nationes ⁊c̃. m ¶ Nunc ergo. Hic ꝯſequenter dauid de/
pꝛecatur

pꝛecaꝛ pꝛo ꝓmiſſi adimpletiõe: dupli/ G
ci de cauſa. Una eſt qꝛ lʒ deꝰ velit dare
beneficia in futuro: vult tñ ſuꝑ hoc de/
pꝛecari vt recipiẽtes mereanꝛ. Alia ẽ
qꝛ tales ꝓmiſſiões diuine intelligẽde
ſunt ſub cõditione. ſ. ſi homines faciãt
debitũ ſuũ: ⁊ nõ ponãt diuine ꝓmiſſio
ni impedimentũ: ꝓut diffuſiꝰ dictũ fu/
it. s. j. li. ca. ij. verſus finem. Cetera pa
tẽt vſqꝫ ibi: n ¶ Reuelaſti auricu/
lam. al's aurem ſerui tui ⁊c̃. ſequitur:
o ¶ Propterea iuenit ſeruuſ tuꝰ
⁊c̃. niſi reuelaſſes mihi ꝑ nathan ꝓphe
tam ꝙ tu velles mihi tanta bona face/
re: nullo modo p̃ſumerẽ iſta depꝛecari
a te. p ¶ Tu es deus. et ꝑ ꝯſequẽs
veritas per eſſentiã. q ¶ Et verba
tua erũt vera. per ꝯſequens niſi po
natur impedimentũ a parte noſtra.
¶ In ca. vij. vbi dꝛ in poſtil. Miſeri/
coꝛdiam aũt meã nõ auferã ab eo: ex q̃
dicũt aliqui ꝙ ſalomõ lʒ peccauerit ⁊c̃.

Additio.

Poſſibile fuit ſalo/
monẽ penituiſſe: ſic
tamen ꝓpe moꝛtem ꝙ iam nõ valebat
idola deſtruere: vnde ex hoc nõ conclu
ditur neceſſario ipm non eſſe ſaluatuʒ.
In hoc autem ꝙ dicit poſtil. Miſeri/
coꝛdiam autem meam non auferaʒ ab
eo: nõ intelligitur niſi q̃ʒtum ad ipa/
le regnum ⁊c̃. nimis videtur litterali/
ʒare. nam manifeſtum eſt ſm docto/
res noſtros ꝙ lex vetuſ diſponebat ad
chꝛiſtum: ſicut imperfectum ad perfe/
ctum. et ideo populus ille comparatur
puero ſub pedagogo exiſtenti: vt patet
ad Gala. iij. Unde contra talia bona
eis ꝓmiſſa pꝛincipaliter intelliguntur
pꝛo ſpiritualibꝰ: et ideo iſta regna da/
uid pꝛomiſſa ⁊ filio ſuo ſalomoni. Si/ H
militer et perpetuitas fidelitatis do/
mus eius: et ſic intelligantur d regno
tempoꝛali: intelligenda ſunt pꝛincipa/
lius etiam ad litteram de regno eter/
no: ſicut cum dicitur abꝛae: Et benedi/
centur in ſemine tuo omnes gentes
⁊c̃. Geñ. xxij. d. intelligendũ eſt de be/
nedictione ſpũali etiam ad litterã. Si
enim intelligerentur de benedictione
tẽpoꝛali tm̃: euacuaretur ratio apoſto/
li ad Gal. iij. quod nullo modo a catho
licis eſt aſſerendum. De damnatione
aũt ſaulis dictum eſt ſupꝛa in additio/
ne pꝛimi libꝛi ca. vlti.

Replica.

In ca. vij. vbi mul/
ta bona dicuntur d
ſalomone ⁊ eius domo: quod poſtil. ex
ponit ſm p̃ſentem iuſticiam: volens ꝙ
ex illis dictis nõ poteſt argui ſalomon
ſaluatus ſicut quidam voluerunt: huic
Burgeñ. opponit aſſerens etiam in/
telligendum non de regno tempoꝛali
ſolum ſed eterno: volens ſalomonem
ſaluare eo ſicut dicit Burgeñ. ꝙ poſſi/
bile fuit ſalomonem penituiſſe ſic pꝛo/
pe moꝛtem: vt nõ valeret idola deſtru/
ere. Sed iſtud videtur confictuʒ iuxta
achillem Burgeñ. Eſt enim commu/
ne eius argmentum ꝙ repetit et con/
ſueuit ſepe repetere: videlicet ex litte/
ra non habet fundamentum. igitur ir/
rationabiliter dictum: et maxime quã/
do ex littera poteſt rationabiliter tra/
hi contrarinm. Unde ſi per caſum a Burgeñ. poſitum ſalomo/
ni remaneret aliqua excuſatio de tanto: non tamen de toto: nul
la tamen ſucceſſoꝛibus ſuis remanet excuſatio: qui domus
eius hic dicuntur: et hec domus dicitur fidelis: pꝛout in littera.
Foꝛmetur igitur argumentum ſic: cuius domus eſt contra dei
diffinitionẽ:

Factum est autē post hec pcussit ⁊c. a ¶ Frenū tributi. Quinq ciuitates erāt philistinorū: que israelem tributarium faciebāt. Has tulit sibi dauid ⁊ fecit tributarias: sicut in Paral. legitur. Percussit dauid philistijm: ⁊ humiliauit eos: ⁊ tulit geth ⁊ filias eius de manu eorum ⁊c. ¶ Frenū tributi. Christus ꝯ aereis potestatibus triūphans: frenū erroris qđ humano generi imposuerāt cōfregit. b ¶ Coequans terre. Nō eñ homies in terra viuētes intantū humiliabant: vt funiculo supextenso terre apparerēt equales: sed adeo viles ⁊ cōtēpti vt in nullo plus valerēt q̄ terra q̄ nullos homines habet. Funiculū autez pro sorte posuit: quia funiculo solet terra mēsurari: ſm illđ: Et sorte diuisit eis terrā ī funiculo distributiōis. Significat aūt ꝙ tā libere regiones moabitarū: quibus vellet diuideret: q̄ possessor agros ꝓprios. Mēsus ē aūt duos funiculos: vnū ad occidendū: ⁊ vnū ad viuificandū. Significat autem quia quos voluit potuit occidere: ⁊ quibus voluit parcere. Or autē moab qui interp̄taſ ex parte: ⁊ syriam damasci ⁊ ceteras regiōes tributarias fecit: significat ꝙ xp̄s oēs gentes sub dñatiōe sua tenet ⁊ p̄mit: et censum bonoꝝ operuz exigit. Damascꝰ enī nobilis vrbs phenicis eodez vocabulo quo et maſeth ancille abrae filius dr: ⁊ interp̄taſ sanguinis poculuz. Syria ꝟo sublimis vel humecta. Que enī prius humecta libidīe: sanguinē humanū inexplebiliſ sitiebat: nūc mūdata baptismo xp̄i: sublimis ꝓfectu ꝟtutū sanguinis eius poculū desiderat.

☞ Sanctificauit

Replica

diffinitionem: et infidelis ille saluatus eē nō pōt: sed domus salomonis fuit infidelis: vt late declaraſ in glosa ordinaria. igiſ ⁊c. Oīa igiſ que hic laudabilia de salomone ⁊ eius domo dicunſ: intelligunſ de eo ſm p̄sentē iusticiā: ⁊ nō eternā p̄destinationē: sed ſm eternā prescientiaz intelligunſ de christo: de quo est p̄ncipalis sensus lr̄alis eoꝝ laudabiliū que hic dicunſ: ꝓut dicit eadez glosa: que est notabilis. Fictio etiā Burg. potest argui ex textu .iij. Reg. xj. et. xij. Ubi dñs p ꝓphetā ahiam silonitē diffiniuit regnū salomōis scindēdū: eo ꝙ dereliquit dñm ⁊ adorauit astarthē deam sidonioꝝ ⁊c. Et cōstat illam diffinitionē nō esse positam in executionē nisi tpe roboaz filij salomonis: q2 dicit ca. xij. Nō acq̄euit rex pplo: quoniā aduersatus fuerat eū dñs vt suscitaret verbū suuz qđ locutus fuerat in manu ahie ⁊c. vide ibi diligēter litterā. Si igiſ salomō egisset penitētiā ꝓut vult Burgeñ. illa sentētia dei nō fuisset posita in executionē post penitētiā salomonis. mutata eñ causa / mutari debuit sentētia. Nūc aūt causa scissure regni fuit idolatria salomōis: vt ptz ex lr̄a allegata. Idcirco penitētia eiꝰ debuit esse causa cōtrarij. s. vnitatis regni: qđ tamē scissum est. Huiꝰ argumentū simile accipiſ ab historia niniuitarū Jone. iij. vbi sentētia diuina lata cōtra peccata eoꝝ ꝓpter pactā penitētiā fuit īmutata: vñ videſ salomon nō penituisse. Apl's igiſ ad Gal. iiij. allegās p̄sentē lr̄az de regno eīno fideli ⁊c. Ad lr̄az ītelligiſ de xp̄o ⁊ eiꝰ domo: non de dauid ⁊ salomone nisi ſm p̄ñtē iusticiā.

Factū est autē post hec pcussit dauid philistijm: et humiliauit eos. Et tulit dauid frenū tributi ꝺ manu philistijm: ⁊ pcussit moab: ⁊ mensus est eos funiculo coequās terre. Mēsus aūt est duos funiculos: vnū ad occidēdū / ⁊ vnū ad viuificādū. Factusq ē moab dauid seruiēs sub tributo. Et pcussit dauid adadeçer filiū roob regez soba: qñ ꝓfectꝰ est vt dñareſ sup flumen euphraten. Et capt' dauid ex pte eius mille septingētis equitibꝰ: ⁊ viginti milibus peditū: subneruauit oīes iugales curruū. Dereliquit aūt ex eis cētū currus. Uenit q3 syria damasci vt p̄sidiū ferret adadeçer regi soba: ⁊ pcussit dauid de syria viginti duo milia viroꝝ. Et posuit dauid p̄sidiuz in syria damasci. Factaq est syria dauid seruiēs sub tributo. Seruauitq dñs dauid in oībus ad q̄cūq ꝓfectꝰ est. Et tulit dauid arma aurea / et torques aureos q̊s hēbāt ſui adadeçer: ⁊ detulit ea in hierusalez. Et de bethe ⁊ ꝺ beroth: ciuitatibus adadeçer: tulit rex dauid ęs multum nimis † ꝺ quo fecit salomon omnia vasa ęrea in templo: ⁊ mare ęneum et columnas ⁊ altare.

¶ hyperbole. a ¶ quos vult dānat ꝓpter peccata: q̊s vult viuificat cōdonās peccata dñs iesus. ¶ id est q̊ eā sibi tutā facerent.

Ca. VIII Factū est autē post hec ⁊c. Hic cōsequenter ostendiſ fortitudo dauid: in debellando aduersarios. Et p̄mo poniſ hmōi debellatio. Secūdo regni dauid ordinatio / ibi: Et regnauit dauid. Prima in quattuor ptes: ſm q̄ttuor gentes quas debellauit. secūda ibi: Et pcussit moab. tertia ibi: Et pcussit dauid adadeçer. q̄rta ibi: Fecit q3. Prima gēs ab eo debellata fuit gēs philistinoꝝ: qđ notaſ cū dr: b ¶ Et tulit dauid frenū ⁊c. Frenū est id quo teneſ equus sub sessore: ⁊ eodē mō tributū est id quo teneſ ppl's subiectus sub dñatore. Dauid aūt deuincēdo philisteos hoc frenū de manibꝰ eorū abstulit: q2 p̄us dñabanſ hebreis: sed postea ecōuerso seruierūt dauid ſb tributo. c ¶ Et pcussit moab. scđs ppl's a dauid debellatꝰ fuit ppl's moabitaꝝ: qđ notaſ cū dr: d ¶ Et mē. ē eos fu. agēs cū eis rigore iusticie. e ¶ Coequās tre. q2 destruxit fortalicia eorū ne postea possent rebellare. f ¶ Mēsus est aūt ⁊c. i. ordinauit duos ꝓcedendi modos. g ¶ Unū ad occi. s. magꝭ culpabiles p viā iusticie. h ¶ Et vnū ad viui. minꝰ culpabiles / dimittēs p viā misericordie. In hebreo hr̄: Mēsus ē duos funiculos ad mortificādū: ⁊ īpleuit funiculū ad viuificādū: qđ exponūt hebrei dicētes ꝙ duas ptes occidit: tertiā ptē vite reſuauit. Causa aūt q̄re sic rigide ꝯ eos ꝓcessit fuit: q2 rex moab patrē ⁊ matrē dauid ⁊ aliq̊s de amicꝭ eiꝰ q̊s ibi reliq̄rat dauid pro custodia / occidit: recedēte dauid de terra illa: ſm qđ dicit Ra. sa. ⁊ ꝓut dictū fuit. s̄. li. j. xxij. ca. Ista tñ sentētia dauid ītelligēda est q̄tū ad viros bellatores: q2 totū vulgarē pplm dimisit ad seruiēdū sibi sub tributo. i ¶ Et percussit da. ⁊c. h ponit debellatio ppl'i syrie a dauid: ⁊ primo poniſ ista debellatio. scđo ex hoc sequēs ꝯfederatio / ibi: Audiuit āt thou. Circa p̄mū dr: Et pcussit dauid adadeçer: q̊ regnabat in vna pte syrie. k ¶ Subneruauit oēs iu. cur. id ē eq̊s iugo currū applicatos: vt de cetero eēnt inepti ad p̄liū. l ¶ Dereliq̊t aūt ex eis cētū cur. i. equos cētū currū q̊ erāt ei necessarij. In quolibet aūt curru erāt q̄ttuor equi: vt ꝓbaſ p illud qđ dr. ī. iij. li. x. ca. ī fi. Egrediebaſ aūt q̄driga ex egypto. i. eq̊ ꝓ vna q̄driga sexcētꝭ siclis argēti ⁊ equus. cl. Ex q̊ ptz ꝙ ī vna q̄driga erāt q̄ttuor equi: q2 cl. sicli q̄ter accepti faciūt sexcētos siclos Et sic ptz ꝙ dauid q̄dringētos eq̊s reſuauit: q̊ erāt sibi necessarij ī diuersis negocijs. m ¶ Et posuit ⁊c. i. hoīes bellatores ī fortalicio: vt syri securiꝰ tenerēſ ſb tributo. n ¶ Et tu. da. ar. au. In hebreo hr̄: pharetras aureas. o ¶ Tulit rex da. es mul. ni. Qđ aūt seq̄ſ imediate: De q̊ fecit: vsq ibi: Et altare: nō ē ī hebreo: s3 appositū fuit a q̄dā glosatore: q2 illđ es fuit expēsuz in opibꝰ tēpli: ⁊ postea vitio scriptorum hec glosa inserta ē textui. †De conse. dis. 1. c. 1,

☞ Audiuit

Moraliter

Moraliſ. ¶ Factū ē aūt. Seq̄ſ. † ¶ Et tu. dđ fre. tri. h describiſ triumphꝰ dauid ꝺ q̄ttuor ppl'is. s. philisteis: moabitis: syrꝭ ⁊ idumeis. Moraliſ p dđ q̊ manu fortꝭ īterp̄taſ: vir fortiſ pugnāſ ꝯ passiōes īordinatas significaſ. Ipē ꝟo ꝺ q̄ttuor passiōibꝰ p̄ncipalibꝰ triūphat q̊ sūt gaudiū ineptū ī ꝓsperꝭ: ⁊ dolor nimiꝰ ī aduersis: ⁊ spes de bono futuro īcōpetēti sibi: ⁊ timor inordinatꝰ de incursiōe tpis mali: ⁊ his passiōibꝰ subiectꝭ ꝓficit hō in pfectiōe moralis ⁊ ītellectualis ꝟtutis: iō dr. vij. phisicoꝝ. Sedendo ⁊ q̊escēdo fit aīa sciēs ⁊ prudēs. q2 sedatis ⁊ q̊etatꝭ tumultibus passionū acq̊rūſ sciētie ⁊ ꝟtutes. Propſ qđ de q̄ttuor passionibꝰ p̄dictis ad q̊s alie reducunſ dr. j. de ꝯsolatiōe. Tu q3 si vis lumīe claro cernere veꝝ. Tramite recto carpe callē gaudia pelle. Pelle timorem spemq fugato. Nec dolor assit: nubila mēs est vinctaq frenis. Hec vbi regnāt. Propſ qđ ipis ablatis p dauid tolliſ frenū tributi. Per philisteos aūt q̊ cadētes īterp̄tāſ timor mūdanꝰ q̊ cadē faē hoīez a ꝟtute significaſ. Per moabitas significaſ dolor ꝺ p̄ñti pena. nā moab īterp̄taſ ex patre. Talis ꝟo dolor ꝯtrahiſ ī nob ex carnali generatiōe. Per syros aūt q̊ sublimes interp̄tanſ spes immoderata q̄ magꝭ ꝓprie dr p̄sūptio significaſ. Per idumeos aūt q̊ interp̄tanſ terreni: significaſ gaudiū ineptū de adeptiōe tpalis boni. Boecius]

E ꝭ a ¶ Sctificauit rex dauid. Si xp̄s oēs q̄s ð gētibꝰ cōuo/
cat:alios q̄ſi aurū.i.ſenſus ſpūales facit: alios q̄ſi argentū.i.
eloq̄ntie nitore ſplēdētes:alios q̄ſi es:p̄dicatiōe ſonoros ſcti
ficat dn̄o vt eiꝰ tabernaculo fideliter deſeruiāt. b ¶ Ceſis
decē ⁊ octo. Quod in quibuſdā codicibus duodecim milia
ceſa dicunt. vitio ſcriptoꝝ inolituz eſt.
Ueraciter em̄ dauid ī valle ſalinaꝝ de
cē ⁊ octo milia cecidit. Joab ꝟo.xij.mi
lia: ſicut in titulo.lviij.pſalmi ſcribit.
Significat aūt ꝙ xp̄s diſtrictione ſui
examinis in his qui de illo praua ſen/
tiunt ſtulticiam īmoderati ſaporis ex/
tinguit. c ¶ Acōmentarijs. Uicē
regis agebat:cuius iudicio leges ſcri/
bebant. Scriba ex ore regis verba de
ſcribebat. d ¶ Sacerdotes. Sacer
dos quaſi ſacer dux. Filij aūt dauid du
catum habebāt ī tribu iuda. e ¶ Ce/
lethi et pheleti ⁊c̄. Aſſiſtebant re/
gi cuſtodientes corpus eius: et inter/
pretantur interficientes et viuificātes
quoniā ſm̄ iudiciū eorū digni reſerua/
bantur ad vitam: alij ducebantur ad
mortem. Capitulū. IX

Et dixit dauid. f ¶ Pu/
taſne eſt aliqs ⁊c̄. Ecce da/
uid nō ē obliꝰ iuramēti federis quod
cū ionatha pepigit: ſ ʒ miſc̄diaʒ quā ꝓ
miſit prī: filio īpleuit. Dauid q̄ʒ xp̄m
ſignificat. Jonathā q̄ īterpretat colū/
be donū vel dn̄i donū grām ſpūſſancti.
Habuit ergo ionathas paruuluʒ filiū
nomīe miphiboſeth vtroqʒ pede clau/
dum:quē dauid ad ſe vocauit: cum p̄/
deſtinatio ⁊ p̄ſciētia dei eum quē ad ſe
culi deſideria ⁊ mūdana negocia exer
cenda ſermone ⁊ actione debilem con
ſpicit ad dei miniſterium eligit:qꝛ quē
mundus per faſtum elationis ſpernit:
deus propter deuotionē humilitat̄ ac
ꝭ quirit. Interp̄tat em̄ miphiboſeth de
ore ignominia. His em̄ cuiꝰ loquelaʒ
⁊ preſentiā ſuperbia mūdi deſpicit: ði
†ſ.20.g dono vtilis ad ſpiritale miniſteriū ī ec
1. Pa.18.d cleſia apparebit. Quid eſt auteʒ ꝙ da
uid ſibam ſeruū ſaul ð ſtirpe ip̄ius in/
terrogās inuenit miphiboſeth: niſi ꝙ
chriſtus electorū numeꝝ diſcutiendo ī
ter eos qui ꝯtempti mūdū reliquerūt:
ad ſe veīre facit. Siba eī egreſſus ve
nit interpretatur. Machir vendens:
ꝭ vel ð infir/

Audiuit aūt thou rex emath ꝙ p̄/ a
cuſſiſſet dauid om̄e robur adade/
çer. Et miſit thou ioram filium ſu
ūm ad regē dauid/ vt ſalutaret eū
cōgratulans et gratias ageret eo:
ꝙ expugnaſſet adadeçer:⁊ percuſ
ſiſſet eū: Hoſtis quippe erat thou
adadeçer. Et in manu eius erant
vaſa aūrea et vaſa argentea et va
a ſa ęrea:quę ⁊ ip̄a ſanctificauit rex b
dauid domino cū argento ⁊ auro
quę ſanctificauerat de vniuerſis
gentibus:quas ſubegerat ð ſyria/
et moab ⁊ filijs āmon ⁊ philiſtijm
et amalech ⁊ de manubijs adade
a ¶ Erexit.ſ.ſibi fornicem triumphalem
çer filij roob regis ſoba. Fēcit q̄ʒ c
ſibi dauid nomen/cū reuerteretur
b capta ſyria in valle ſalinarū/cęſis
decem ⁊ octo milibus: ⁊ in gebelē
ad vigintitria milia:⁊ poſuit ī idu d
męa cuſtodes: ſtatuitqʒ pręſidiū:
et facta eſt vniuerſa idumęa ſerui e
ens dauid. Et ſeruauit dominus f
dauid in omnibꝰ ad quęcūqʒ pro/
fectus eſt. Et regnauit dauid ſup g
omnē iſrael. Faciebat quoqʒ da/ h
uid iudicium ⁊ iuſticiam omni po i
pulo ſuo. †Joab autē filius ſaruię k
erat ſuper exercitum. Porro ioſa l
c phat filius ahilud erat acommen
tarijs. Et ſadoch filius achitob ⁊
d achimelech filius abiathar ſacer/
dotes:⁊ ſaraias ſcriba. Banaias m n
e autem filius ioiadę ſuper celethi
et phelethi. Filij autem dauid ſa/
cerdotes erant. Ca. IX

f Et dixit dauid: Pu/ o p
taſne ē aliquis qui re/
māſerit ð domo ſaul/
vt faciam cum eo mi/
ſericordiā propter ionathā: Erat
aūt dauid ð domo ſaul ſeruꝰ noīe
ſiba. Quem cū vocaſſet rex ad ſe/
dixit ei: Tu ne es ſiba: Et ille re/
ſpondit: Ego ſum ſeruus tuus.
Et ait rex: †Nūquid ſupereſt ali/
quis de domo ſaul: vt faciā cū eo
miſericordiā dei: Dixitqʒ ſiba regi:

Nico.de lyra.

✠ a ¶ Audiuit āt thou. Hic ꝯñr
pōit ſeqns ꝯfederatio:qꝛ freq̄nt ꝯtin
git ꝙ aliq̄ fiūt amici:eo ꝙ ſt inimici eiꝰ
dem:⁊ h̄ mō thou:factꝰ ē amicꝰ dauid
eo qð debellauerat adadeçer inimicū
eiꝰ ⁊ ī ſignū amicitie miſit ſibi vaſa au
rea ⁊ argentea ⁊ erea. b ¶ Que et
ip̄a ſctifi.⁊c̄.i. ꝯſecrauit vt inde fie/
rēt illa q̄ erāt neceſſaria in tēplo:ita ꝙ
de cetero nō poterat hūanis vſibꝰ ap/
plicarri. Dicit aūt h̄ Ra. Sa. ꝙ ꝓpt h̄
iſta bella dauid poſita ſūt in h̄ ca. poſt
p̄cedēs immediate:in q̄ declarat volū
tas dauid circa templi edificationē:qꝛ
oīa metalla q̄ p iſta bella acquiſiuit ad
Aliſtnum opa tēpla fiēdi ꝯſecrauit. c ¶ Fecit
q̄ʒ. Hic ponit debellatio q̄rti ppl̄i:ſcʒ
idumeoꝝ q̄s debellauit rediēs ð ſyria
ī valle ſalinaꝝ. ⁊ h̄ ē qð ðr: Fecit q̄ʒ
ſibi dð nomē ⁊c̄.i.arcū triūphaleʒ:
vt cōiter dicūt expoſitores nr̄i:poſuit ī ſignū victorie habite ð
idumeis. Sʒ h̄ nō videt ꝓbabile:qꝛ tale q̄d fit ad iactātiā ꝓ/
pter qð ſaul increpat ð erectiōe arcꝰ triūpal. vt hr̄.ſ.j.li.xv.
ca. ꝓpt qð Ra. Sa. h̄ expōit ð ſepultura idumeoꝝ tūc occiſoꝝ
in p̄lio

in p̄lio q̄s dð fec ſepeliri:⁊ ī h̄ acq̄ſiuit ſibi nomē bonuz. Tū qꝛ
exercuit circa mortuos opus miſc̄die. Tum qꝛ ſcribitur Deut.
xxiij.b. Nō abomīaberi idumeū:qꝛ frat tuꝰ ē. Jacob eī a q̄ de/
ſcēdert iudei:⁊ eſau a q̄ deſcēdert idumei:fuert frēs vterini:vt B
hr̄ Gen̄.xxv.⁊ ideo iudei ⁊ idumei frēs dicūt: ꝓpt qð dð eis ſe
pulturā exhibuit. Et idē legit feciſſe io/
ab.ī.li.iij.xj.ca. d ¶ Et po.i idu.cu.
ne rebellarēt ⁊ rcederēt ab eo. e ¶ Et
facta ē vni.⁊c̄.ſic p̄dictū fuerat Gen̄.
xxv.c. Maior ſuiet mīori. f ¶ Et ſer
uauit dn̄s da. h̄ additū ē ad oñdēdū
ꝙ dð habuit p̄dictas victorias ñ ꝟtute
hūana ſʒ diuīa. g ¶ Et reg.da. Hic
ꝯñr oñdit regni dð ordīatio/cū dicit:
h ¶ Faciebat q̄ʒ.da.iu.recte ſentē/
tiādo. i ¶ Et iuſticiā.debite exequē
do. k ¶ Joab āt.fi.⁊c̄. Sic eī regnū
bn̄ ordīat ītra ſe p iuſticiā:ita exͣ ſe rep/
mēdo adūſarios p militiā. l ¶ Joſa/
phat fi.ahilud ⁊c̄. vnū nomē ē inde/
clinabile:⁊ ſignificat idē ꝙ cancellariꝰ:
vt dicūt aliq̄. Alij aūt dicūt ꝙ ē officiuʒ
dictādi leges. In heb.hr̄ h̄: Recorda/
tor. Et ſic dic̄ Ra. Sa. ꝙ officiū eiꝰ erat
repetere ſeu recordari caſus varios q̄
venerāt ad dð:vt p ordineʒ expedirēt:
ſcʒ p̄mꝰ p̄mo ⁊ ſc̄ðs ſc̄ðo. ⁊ ſic de alijs.
m ¶ Et ſaraias ſcri.habebat eī offi/
ciū ſcribēdi geſta tempoꝝ. Alij dicūt ꝙ
ſcribebat lr̄as reḡl. n ¶ Banaias āt
⁊c̄.i.ſupſagittarios ⁊ baliſtarios: vt di
cit trāſlatio chaldaica. Filij āt dð ſacer/
dotes erāt.i.maiores vel p̄mi ad hono
res.vñ.j. Paral.xviij.hr̄: Filij āt dð p̄/
mi ad manū reḡl.nō eī pōt dici ꝙ eēnt
ſacerdotes ꝓprie ī tabnaclo miſtrātes:
qꝛ nō erāt ð genere aaron.

¶ In ca.viij.vbi ðr in poſtil. Faciebat
q̄ʒ dauid iudiciū recte ſententiādo.

Additio. Cum ſm̄ ph̄m in.iij.
Politic. Ordinatio
ppl̄i p̄cipue depēdet ex maxīo p̄ncipatu b
idcirco poſtqʒ dic ꝙ dð faciebat iudiciū
⁊ iuſticiā ⁊c̄. ſbiūgit ſuā optimā ordina
tionē ī eiꝰ officialibꝰ in q̄bꝰ tota ordina
tio regimīs p̄ncipatꝰ ꝟtualit ꝯtineri vi
det. Nā ad officiū ioab ptinebāt oīa il/
la q̄ ad defenſionē ſubditoꝝ ⁊ īuaſionē
hoſtiū erāt neceſſaria cū eēt ip̄e p̄ncepſ
militie. Ad officiū ꝟo ioſaphat pertine
bāt oīa illa q̄ ad iudicia pticularia erāt
neceſſaria p ſe vel p alios expediēda tā
qʒ ad cācellariū. Ad officiū ꝟo ſaruie p
tinebant oīa dictamina ſcripturaꝝ q̄ a
rege vel ſuis iudicibꝰ emanabāt:ſeu in
hiſtorijs regalibꝰ erāt reponenda. Ad
officiuʒ ꝟo banaie filij ioiade ptinebat
cuſtodia regis ⁊ executio iuſticie ſpecia
liter criminalis.que cū manu valida et
potenter exerceri ſolent.⁊ hoc eſt quod
dicit: Super celethi ⁊ pheleti.q̄ ſm̄ he/
braicā veritatem que in glo.in hoc loco
habetur interpretat interficientes ⁊ vi
uificātes.quoniam ſm̄ iudiciū regis vl
officialiū eius digni reſeruabant ad vi
tam: alij ducebantur ad mortem. Filij
aūt dauid non habebant nomen officij
ſed dignitatis:erant enim maiores ſeu
primi poſt regem ad honores.

Et dixit dauid. Ca. IX
Hic cōſequenter oſtēditur pie
tas dauid ad proximum faciē/
do miſericordiam erga domum ſaul ꝓ/
pter ionathan amicum ſuuʒ:que pietas
in tribus oſtenditur. primo quia diligenter inquiſiuit. qð nota
tur cum dicitur: p ¶ Putaſne ⁊c̄. h̄ q̄ſiuit dauid ab aſſiſtēti/
✠ bus ſibi

Moralit. o ¶ Et dixit dauid: Putaſne q̄s ⁊c̄. Sʒ ſm̄
✠ ſenſum lr̄alem

vel de infirmitate. Amihel ppl's ei' de
us. Lodabar: ipe v̄buz. Deniq̄ʒ dauid
nr̄ ɔtēptibiles h' mūdi: ⁊ q̄ n̄ ſūt eligēs
vt q̄ ſūt deſtruat eos vēdibiles mūdo:
⁊ in infirmitate ɔſtitutos reperiēs: po/
pulo ſuo dignos v̄bo p̄dicatiōis adiū/
git: eiſq̄ʒ regiū honorē int̄ filios ɔcedit.
Vn̄ ⁊ dauid agros ſaul ⁊ ſuitia miphi/
boſeth tribuit: ⁊ ſup mēſam ſuā cū filijs
12.a ec̄ p̄cipit: q̄ꝛ xp̄s q̄ d̄ ſtercore erigit pau/
perē: vt ſedeat cū p̄ncipib' / ⁊ ſoliū glie
teneat ɔtēptibiles ꝑſonas de mūdo au
ferēs: poſſeſſores v̄tutū efficit: ⁊ in mē/
ſa ſcripturaꝝ q̄tidie reficit. Tales v̄o ſo
bolē gignūt: q̄ꝛ dicit̄ micha. i. q̄s eſt iſte
q̄ꝛ in admiratione ppl'i veniūt: q̄ nuꝑ in
mūdo deſpecti in eccl'ia apparēt glioſi.

Factū eſt aūt ⁊c̄. Ca. X
a Faciā miſericordiā
⁊c̄. Quādo dauid fugit a fa/
cie achis reg' geth: venit ad naas regē
ammon q̄ fecit cū eo miſericordiaʒ. De
naas itaq̄ʒ venit ad ſpeluncā odollam:
vbi venerūt ad eū pater eius ⁊ mater:
⁊ oīs dom' eius: inde ꝑuenit ad moab:
⁊ dimiſit apud eū patrē ⁊ matrē ⁊ oēm
domū ſuā. Qd̄ v̄o dixit achis rex geth:
Hic ne ingrediet̄ domū meā. Abijt in/
de dauid ⁊ fugit in ſpeluncaʒ odollam:
ſtio ſubaudiendū de domo naas. Si q̄rit̄:
cur ad achis redierit: quē p̄us fugerat.
Intelligēdū eſt eū ad quē redijt fuiſſe fi
liū ei' quē fugit. Vn̄ ī ſeq̄ntib' de achis
cū q̄ deſcēdebat dauid in ꝑliū fili' fuiſſe
d̄ꝛ maoch. Non eñ a pr̄e h̄ patronymi
cū: ſʒ a mr̄e ſūpſit: q̄ maacha vocabat̄.

Ni. de ly. Tulit itaq̄ʒ

B * bus ſibi: ꝑ q̄ꝝ īdiciū vocauit ſibā: q̄
ſauli ſuierat: vt ab eo certi' de h̄ īnq̄re/
ret: ⁊ ī ꝑticulari: qui īterrogatus rn̄dit:
a Supeſt fili' io. cui' cā dicta fuit
ſ. iiij. ca. Scd̄o oñdit̄ fidelitas dauid et
ſio ei' pietas: eo ꝙ miphiboſeth q̄ſitū dul/
cit̄ recepit: qd̄ notat̄ cū d̄ꝛ: b Et ait
ei da. ⁊c̄. timebat eñ eo ꝙ au' ei' ⁊ pa
tru' fuerāt inimici dd̄: ꝓpt̄ qd̄ eū aſſecu/
rauit: ⁊ ſibi bn̄ facē ꝓmiſit di. Reſtituā
tibi oēs agros ⁊c̄. c Qui ado. eū.
adoratiōe dulie. d Dixit: q̄s ego
ſū. q. d. nulli' momēti reſpectu tāti bn̄fi
cij. e Qm̄ reſpexiſti. ocl'o pietat'.
f Sup ca. mor. i. ſup me vilē ⁊ de/
ſpicabilē: q̄ꝛ erat īpotēs corpe ⁊ genere
eo ꝙ amici ſui erāt mortui. Tertio oſtē/
dit̄ pietas dd̄: eo ꝙ ipi miphiboſeth di/
ligēter ꝓuidit / aſſignās ei ꝓcuratorē ⁊
ſuū ꝓ domo ſua ⁊ familia gub̄nāda. ſ. ſi
bā q̄ auo ſuo ſuierat: ⁊ ipʒ miphiboſeth
faciēdo ſibi cōmēſalē. et ptʒ lr̄a pauc' ex
cept' q̄ diſcurrent̄. g Dedi fi. do.
tui. i. filio miphiboſeth q̄ nūc ē dn̄s tu'
cui' fili' vocabat̄ micha: vt. ī. h̄r̄. nō eñ
pōt h̄ ītelligi de cibis adminiſtrādis mi
phiboſeth: q̄ꝛ ſꝑ comedebat ī mēſa reg'
Seq̄t̄: h Miphiboſeth aūt ⁊c̄.
⁊ ſm̄ h̄ ſiba dixit iſtud v̄buz. In hebreo
h̄r̄: Et miphiboſeth comedet ſup mēſaʒ
meā. ⁊ ſm̄ h̄ ē v̄bū ipi' dd̄: qd̄ exponūt
hebrei dicētes: ꝙ poſtq̄ʒ ſiba dixerat re/
gi: ſic faciet ſu' tu': dd̄ rn̄dit: Et miphi/
boſeth comedet ſup mēſaʒ meā: ita ꝙ h̄
ſbintelligit̄: rn̄dit dd̄. Et ē mod' loq̄ndi
q̄ apd̄ hebreos vocat̄ decurtat' vel reci
ſus. ſ. q̄n aliq̄d omittit̄: qd̄ tñ neceſſario ſbītelligit̄ ad habēdū ſnīam ꝑ
fectā. ⁊ tal' mod' loq̄ndi freq̄nt̄ iuenit̄ ī ſcptura ve. te. Cetera patet.

Supeſt fili' ionathe debilis pe/ a
dibus. Ubi inq̄t ē: Et ſiba ad re
gē: Ecce ait: in domo ē machir fi
lij amihel i lodabar. Miſit ḡ rex
dauid ⁊ tulit eū d̄ domo machir
filij amihel de lodabar. Cū autē
veniſſet miphiboſeth fili' iona/
the filij ſaul ad dauid: corruit in
faciē ſuā ⁊ adorauit. Dixitq̄ʒ da
uid. Miphiboſeth: Qui reſpō/
dit: Adſuʒ ſuus tuus. Et ait ei b
dauid † Ne timeas. q̄ꝛ faciēs faci
am in te miſericordiā ꝓpt̄ iona/
thā patrē tuū: ⁊ reſtituā tibi oīs
agros ſaul patris tui: ⁊ tu come/
des panē i mēſa mea ſemꝑ. Qui c
adorās eū dixit: † Quis ego ſum d
ſeru' tu' qm̄ reſpexiſti ſuꝑ caneʒ e
mortuū ſilēʒ mei: Uocauit itaq̄ʒ f
rex ſibā pueꝝ ſaul / ⁊ dixit ei. Oia
q̄cūq̄ʒ fuerīt ſaul: ⁊ vniuerſaʒ do
mū ei' dedi filio dn̄i tui. Opare g
igit̄ ei t'raʒ tu ⁊ filij tui ⁊ ſui tui: ⁊
iferes filio dn̄i tui cibos vt alat̄.
Miphiboſeth aūt fili' dn̄i tui co h
medet ſemꝑ panē ſuꝑ mēſā meā.
Erāt aūt ſibe q̄ndeci filij ⁊ vigin
ti ſerui. Dixitq̄ʒ ſiba ad regē: Si
cut iuſſiſti dn̄e mi rex ſuo tuo: ſic
faciet ſeru' tu'. Et miphiboſeth
comedet ſuꝑ mēſaʒ † tuā q̄ſi vn' d̄
filijs reg'. Habebat āt miphibo
ſeth filiū ꝑuulū noīe micha. Oīſ
v̄o cognatio dom' ſibe ſuiebat
miphiboſeth. Porro miphibo/
ſeth hitabat in hierl'm q̄ꝛ d̄ mēſa
dauid reg' iugiter veſcebatur: et
erat claud' vtroq̄ʒ pede. Ca. X

Factū ē āt poſt hec i
vt moreret̄ rex filioꝝ
ammon et regnaret
anon fili' ei' pro eo.
a Dixitq̄ʒ dauid: Faciā miſericor k
diā cū anō filio naaſ: ſicͦ fecͦ pr̄ ei'
mecū miſericordiā. Miſit ḡ da l
uid ɔſolans eū ꝑ ſuos ſuos ſuꝑ
pr̄is iteritū. Cū aūt veniſſent ſui m
dauid i terrā filioꝝ āmon dixerūt
ad anon p̄ncipes filiorū ammon
dn̄m ſuū. Putas ꝙ ꝓpt̄ honorē n
pr̄is tui miſerit dauid ad te ɔſo/
latores: ⁊ nō iō vt inueſtigaret: ⁊
exploraret ciuitatē ⁊ euerteret eā/

* ſenſū lr̄alem ꝑ h̄ ꝙ dauid mortuo ionatha qui fuerat ei amiciſſim' ī
vita diligent' inq̄ſiuit de poſteris ei: vt eis exhiberet bn̄ficia: docemur
amiciciā

a amiciciā ſuare poſt mortē: qd̄ tñ pauci C
faciunt ītātū ꝙ vulgarit̄ d̄ꝛ: mortu' nō
hʒ amicū. Scd̄m autē ſenſū allegoricū
ꝑ ionathā q̄ īterpretat̄ colūbe donū: ſi/
gnificat̄ ipſe xp̄s q̄ colūba d̄ꝛ amaritu/
dinis felle carēs. Eſt etiā donū ex cha
ritate pat̄na nob̄ datū. Ioh̄. iij. b. Sic
de' dilexit mūdū vt filiū ſuū vnige. da.
⁊c̄. Per filiū ionathe claudū vtroq̄ʒ pe
de: ſignificat̄ q̄libet chriſtian' qui xp̄i fi
lius eſt per baptiſmū. Claudus tamen
eſt vtroq̄ʒ pede. Nam pronus eſt dupli
citer ad cadenduʒ in peccatū: ſcilicet ꝑ
ignorantiam ⁊ infirmitatem. Per da
b uid v̄o poteſt ītelligi bonus prelatus
qui talem ad ambulanduʒ in via moꝝ t. ī. 19. c
debilē debet fouere ⁊ nutrire cibis mē
ſe ſue. ſ. alimento ſacre ſcp̄ture ⁊ ſacr̄o
euchariſtie: vt ſic diſponat̄ ꝙ ad mēſaʒ
glorie finaliter transferat̄. Ca. X

c Factū eſt aūt. Hic ɔn̄r po/ ſ1 Re. 18. d
d nit̄ gratitudo dauid erga bn̄
ficiū. Circa qd̄ p̄mo pōit̄ ipi' Diuiſio
e dauid gratia propter impenſuʒ ſibi be
f neficiuʒ. ſecundo illata ſibi iniuria per
malum conſiliū / ibi: Cum autem veniſ
ſent. tertio vindicans iuſticia: propter
illatum opprobriū / ibi: Quod cum au/
diſſet. Circa primū dicit̄: k Faciā
g miſericordiam ⁊c̄. Iſta aūt miſeri/
cordia quā fecit naas cum dauid tacta
eſt ſupra primo libro. xxij. ca. ſm̄ dupli/
ceʒ opinionē. Una eſt ꝙ iſte naas qui
h dicit̄ hic mortuus eſſʒ ſimul rex ammō
⁊ moab: quia ibidē dicit̄ ꝙ dauid dimi
ſit patreʒ ⁊ matrē ⁊ aliquos eius ami/
cos: qui non poterant ſequi eū cum re/
ge moab pro cuſtodia: ⁊ ſic voluit filio
eius recōpenſare. Alia eſt ꝙ rex moab
apud quē dimiſit p̄dictos: iratus ꝓpter
receſſum dauid de terra ſua: interfecit
eos paucis exceptis: qui fugerūt ad na Al's meam
as regem ammon: ⁊ ibi ſaluati fuerūt. P
Et iſta opinio videt̄ verior: quia ſupra
viij. ca. dictuʒ eſt qualiter dauid rigide
ꝓceſſit contra regeʒ moab ⁊ populum
eius: ⁊ hic dicit̄ quō amicabiliter volu
it ꝓcedere cōtra regē ammon. Ex quo
manifeſte videt̄ ꝙ iſte naas fuerit ali'
a rege moab: cui recōmēdauit patrē et
matrē cū eēt ī fuga ſaul. l Miſit ḡ
⁊c̄. nūcians ei ꝙ eſſet paratus ad eius
auxiliū ſi in digeret: propter patris ſui ſ1. pa. 19. a
receptū beneficiū. m Cum auteʒ
veniſſent. Hic conſequēter deſcribi/
tur illata dauid iniuria per malū conſi
liū cū d̄ꝛ: n Putas ꝙ ꝑ. q. d. nō:
ſed vt ſub ſpecie amicicie decipiat te ex
plorādo per nūcios tuos īfirma terre.
* Tulit itaq̄ʒ

Moraliter. i Factum eſt aūt. Moraliter
Per anon qui populus murmurans
interp̄tatur iudaicus populus ſignifi/
catur qui a principio fuit murmuratio/
nibus aſſuetus: ſcilicet contra moyſen
⁊ aaron: ⁊ etiam contra dominū: vt pa
tet in Exodo in locis pluribus: ⁊ in li/
bro Numeroꝝ: ⁊ poſtea contra chriſtū
vt patet ex decurſu euangeliorum. Ad
hunc autem populū miſit dauid: id eſt
chriſtus per dauid figurat' ſeruos ſu/
os: ſciliċ apoſtolos alioſq̄ʒ diſcipulos
ad ſpiritualem eius conſolationem di/
cens eis Matth. x. a. In viam gentiū
ne abieritis: ⁊ in ciuitates ſamaritanorum ne intraue
ritis: ſed potius ite ad oues que perierūt domus iſ/
rael. Sed ſicut anon ſeruis dauid vituperiū intulit:
quia ſequitur:

* Tulit itaq̄ʒ

E ꝭ a ¶ Tulit itaqꝫ ⁊c̃. Significant hec bellū diaboli ꝯ eccl̃iaꝫ Anō eñ.i.doloꝛ eoꝝ diabolū ſignat q̃ āmonitaꝝ.i.malignoꝛuꝫ ſpirituuꝫ rectoꝛ ppl̃i meroꝛis:⁊ ſp in anguſtia ꝯſtituti: q̃ cōp̄me re vl̄ anguſtiare hoīes ꝺſiderat Radit ǧ anō barbā dimidiā nūcioꝝ dauid:cū diabol⁹ q̄rūdā p̄dicatoꝝ ꝭmonē vl̄ ꝯuerſationeꝫ coꝛrūpēdo macl̃at. Precidit tunicas vſqꝫ ad inguina:cū turpia facta q̃ ꝑſuadet ī ocul̃ hoīꝫ reuelat. His neceſſe ē ſedeāt ī hiericho:donec creſcat barba:ne ſint opꝓbꝛium alioꝝ: ⁊ anathema oīm.i.donec incremēta ꝟtutū in eis naſcāt̃:⁊ digni habeant̃ preſentari ſuo regi:dauid āt nr̃ milites ſuos inultos eē nō patit̃:ſꝫ exercitu ꝯgregato ſuoꝝ iniuriā vīdicat:nec ſoluꝫ aduerſarios ꝑfctōꝝ ſuoꝝ victoꝛiā cōfundit:ſed etiā in extremo iudicio ꝑpetuis ignib⁹ tradit. Ca. XI

F Actū eſt aūt vertē te ⁊c̃. b ¶ Tpe q̃ ſolēt ⁊c̃.i.ī ꝟe qñ pulſa frigorl̃ aſpitate: pabula repiūt̃ iumētoꝝ In hebꝛeo ita legit̃: eo tpe q̃ reges ad bella ꝓceſſerāt.miſit dd̄ ioab ⁊c̃. Proceſſerant.ſ.ad pugnā ꝯ dauid:rex roob:et hiſtob ſoba ⁊ maacha: q̃ reges ſyrie fuerūt ⁊ pugnare voluer̃t ꝯ dd̄ cō ducti a rege moab:ſꝫ ꝺuicti ſūt.

ꝭ Dum hec

F **Nico. de lyra**

⁂ a ¶ Tulit itaqꝫ. quia tūc tpis erat maximū vituperiuꝫ:et adhuc ē in t̃ra illa ī q̃ hoīes ſine barba reputant̃ q̃ſi ml̃ieres.

b ¶ Et ꝑcidit ve.⁊c̃. ita ꝙ apparebāt verēda eoꝝ. c ¶ Manete ī hie. q̃ erat in p̄ncipio regni dauid ex illa ꝑte vñ vc̄iebāt vt ſic nō appareret int̃ hoīes cū turpitudīe ſibi illata. d ¶ Videtes aūt filij ⁊c̃. q: coḡuer̃t qd̄ nō ex fraudulētia ſꝫ ex ꝟa amicitia nūcios miſerat:⁊ tñ non recoḡuer̃t culpā nec petiuer̃t veniā:ſꝫ mag̃ ꝑpauer̃t ſe ad defendendū ſuā ſtulticiā vocādo alios in ſuū auxiliū ꝯ dd̄:qd̄ factū eoꝝ notabilit̃ aggrauauit. e ¶ Qd̄ cū au. dd̄. Hic ꝯñr pōit̃ vindicatio p̄dicte iniurie ꝑ viā iuſticie ⁊ h̄ notat̃ cū d̄r: Qd̄ cū audiſſet dd̄.ſ.filios āmon obſtīatos ī ſua malicia. f ¶ Miſit ioab ⁊c̃.ad vīdicādū opꝓbꝛiuꝫ ſibi illatū:nō zelo vīdicte ſed amoꝛe iuſticie. g ¶ Syr⁹ āt ſoba et roob ⁊c̃.iſti libēter iuuabāt filios āmon vt ꝑ h̄ eſſent liberati d̄ tributo dauid. h ¶ Vidēs ǧ ioab ⁊c̃.i.ante ⁊ retro. Sic eñ diuiſerāt aduerſarij ſuū exercitū vt includerēt filios iſrl̃: ꝓpt̃ qd̄ ioab exꝑt⁹ ī bellis diuiſit exercitū ī duas ꝑtes: vt q̄libꝫ ꝑs h̄ret hoſtes in frōte:⁊ ſic ſecuri⁹ poſſent pugnare:⁊ ꝑ iſtā viā habuerūt ꝯ vtroſqꝫ victoꝛiaꝫ. Cetera patēt vſqꝫ ibi: i ¶ Videntes igit̃ ſyri.ſ.ſuā debellationeꝫ et cōfuſionem

Al̃s teū

ri.pa.20.a

a miſit dauid ſeruos ſuos ad te? Tulit itaqꝫ a
a ¶ et diabolus p̄ſtinā foꝛtitudinē eripit.
anon ꝭuos dauid:rāſitqꝫ dimidiā ꝑtē bar
a ¶ et diabolus caſtitatis dignitatē nudat:⁊ turpia que perſuaſit reuelat.
be eoꝝ:⁊ p̄cidit veſtes eoꝝ medias vſqꝫ b
ad nates:⁊ dimiſit eos. Qd̄ cū nūciatū eſ
ſet dauid:miſit ī occurſū eoꝝ:Erāt eñ viri
cōfuſi turpiter valde. Et mandauit eis da †
a ¶ ſub anathemate penitentie.
uid. Manete ī hiericho donec creſcat bar c
ba vr̄a:et tūc reuertimini. Vidētes aūt fi d
lij āmon ꝙ iniuriā feciſſēt dauid : miſer̃t et
ꝯduxer̃t mercede ſyrū roob ⁊ ſyrū ſobā vi
giti milia peditū:⁊ a rege maacha mille vi
ros:⁊ ab hiſtob decē milia viroꝝ. Qd̄ cuꝫ e
audiſſet dauid:miſit ioab ⁊ omnē exercitū f
bellatoꝝ. Egreſſi ſūt ǧ filij āmon: ⁊ direxe
rūt aciē añ ipm introitū poꝛtę. Syr⁹ aūt ſo g
ba ⁊ roob ⁊ hiſtob ⁊ maacha ſeoꝛſū erāt in
cāpo. Vidēs igit̃ ioab ꝙ ꝑparatū eſſet ad h
uerſū ſe pꝛeliū:⁊ ex aduerſo ⁊ p⁹ tergū: ele
git ſibi ex oīb⁹ electis iſrl̃: ⁊ inſtruxit aciē ꝯ
ſyrū. Reliquā aūt ꝑtē ppl̃i tradidit abiſai
fratri ſuo. Qui direxit aciē aduerſus filioſ
āmon. Et ait ioab: Si ꝑualuerit aduerſuꝫ
me ſyri:eris mihi in adiutoꝛiū. Si aūt filij
āmon ꝑualuerit aduerſuꝫ te:auxiliaboꝛ ti
bi. Eſto vir foꝛtl̃:⁊ pugnem⁹ ꝓ ppl̃o nr̃o:et
ciuitate dei nr̃i. Dñs aūt faciet qd̄ bonum
eſt ī cōſpectu ſuo. Iniijt itaqꝫ ioab ⁊ ppl̃us
ei⁹ q̇ erat cū eo certamē ꝯ ſyros: Qui ſtati
fugerūt a facie ei⁹. Filij aūt āmon vidētes
q: fugiſſent ſyri:fuger̃t ⁊ ipi a facie abiſai:
⁊ igreſſi ſūt ī ciuitatē. Reuerſuſqꝫ ē ioab a
a ¶ Al̃s: vidētes igit̃ filij ammon qm̄ ſyr⁹ expauit et.
filijs āmon:⁊ vēit hierl̃m. Vidētes igit̃ ſy i
ri qm̄ coꝛruiſſēt coꝛā iſrl̃: ꝯgregati ſūt ꝑiter
Miſitqꝫ adadeçer ⁊ eduxit ſyros qui erāt
trās fluuiū ⁊ adduxit eoꝝ exercitum. So
bach āt mgr̃ militię adadeçer erat p̄nceps
eoꝝ. Qd̄ cū nūciatū eēt dd̄: ꝯxit oēm iſrae
lē ⁊ trāſiuit ioꝛdanē: vēitqꝫ ī helema. Et di
rexer̃t aciē ſyri ex adūſo dd̄:⁊ pugnauer̃t ꝯ
†iſrl̃. Fugerūtqꝫ ſyri a facie iſrl̃: Et occidit
dd̄ de ſyris ſeptigētos curr⁹:⁊ q̄dragita mi
lia eq̄tū:⁊ ſobach principē militię ꝑcuſſit q̇
ſtati moꝛtu⁹ ē. Vidētes āt vniuerſi reges q̄ k
erāt ī ꝑſidio adadeçer victos ſe eē ab iſrl̃
expauer̃t ⁊ fuger̃t q̇nq̄gita ⁊ octo milia co
rā iſrl̃. Et fecer̃t pacē cū iſrl̃:⁊ ꝭuier̃t eis. Ti
muer̃tqꝫ auxiliū ſyri p̄bere filijs āmon. XI

F †Actū eſt aūt vertēte anno eo l
tpe q̃ ſolēt reges ad bella ꝓce
dere miſit dd̄ ioab ⁊ ꝭuos ſuoſ m
cū eo:⁊ vniūſuꝫ iſrl̃ ⁊ vaſtaue
¶ vel rabba.
rūt filioſ āmō ⁊ obſeder̃t rabbach. Dauid †

cōfuſionē: vt poſſent ſe vīdicare:cōgregauerūt ml̃titudinē maioꝛē ꝓpt̃ qd̄ dd̄ in ꝓpꝛia ꝑſona ad ꝑliū venit cuꝫ exercitu ſuo maioꝛi ꝙ pꝛi⁹:⁊ eos debellauit. Et ptꝫ lr̃a vſqꝫ ibi: k ¶ Vidētes vni.re.⁊c̃.fecerūt pacē.ꝓmittētes reddere dd̄ pacifice tributū: ⁊ d̄ cetero nō p̄bere eius aduerſarijs auxilium.

⁎ a ¶ Tulit itaqꝫ anon ꝭuis dauid raſitqꝫ ⁊c̃.hic ppl̃us iudaicus ꝭuos xp̄i vitupauit ml̃tiplicit̃ et afflixit: vt h̄r̃ ī actib⁹ apl̃oꝝ ī ꝑlib⁹ locis.ꝓpt̃ qd̄ nr̃ dd̄ ſcꝫ xp̄s. † ¶ Mādauit eis ⁊ manete in hiericho ⁊c̃. Per hiericho q̃ interp̄tat̃ luna⁊ mutationē ſignat:eo ꝙ luna cōtinue variat̃ bñ gētilitas ſignificat̃ q̃ multis erroꝛib⁹ tūc tpis variabatur. In hac āt hiericho māſer̃t apl̃i aliȷ̄qꝫ xp̄i diſcipl̃i a ppl̃o iudaico reprobati ⁊ vilipenſi: ꝓpt̃ qd̄ paulus ⁊ barnabas dixer̃t iudeis Act.xiij.g. Vob opoꝛtebat p̄mū loq̇ ꝟbum dei:ſed qm̄ repellit̃ illud ⁊ indignos vos iudicatis et̃ne vite:ecce ꝯuertimur ad gentes:ſic eī p̄cepit nob de⁹. Manēdo ꝟo ī gētilib⁹ ⁊ eiſ p̄dicādo creuit barba eoꝛum.i.ꝑfectio meritoꝛum que per incrementum barbe ſignatur: eo ꝙ barba ſignum eſt maſculini ſexus q̇ ē ꝑfect⁹. d ¶ Et tūc reuertimini. Poſt ꝑfectionē eñ meritoꝝ ī doctrīa gētiliū apl̃i ⁊ alij diſcipl̃i venerūt ad dd̄.i.xp̄m ꝑ aptā ⁊ clarā viſionē.ij.Coꝝ.v.b. Audem⁹ ⁊ bonā volūtatē habem⁹ ꝑegrinari mag̃ a coꝛpe ⁊ p̄ntes eſſe ad deū. Ca. XI

F Actū eſt autē. Hic ꝯñr oñdit̃ q̄lit̃ dauid vixit īſolēter: ꝓpt̃ qd̄ fuit a deo caſtigat⁹. vbi etiā oñdit̃ ei⁹ pnīa d̄ peccatis ⁊ patiētia ī aduerſis. Prio igitur oſtēdit̃ peccaſſe ꝑ luxuriā.ſcd̄o ꝑ negligentiam ca.xxi. Tertio per ſuperbiā.ca.xxiiij. Circa p̄mū ponit̃ p̄mo culpe ꝑpetratio.ſcd̄o hūilis recognitio ca.xij.tertio punitiōis patiēs toleratio ca.xiij. Circa primū deſcribit̃ p̄mo ipſi⁹ dd̄ adulteratio.ſcd̄o q̄rit̃ facti celatio/ibi: Miſit āt dauid. tertio precipit̃ innocētis occiſio/ibi: Factū eſt ergo. Circa primū d̄r: Factū eſt aūt vertēte āno ⁊c̃.ſcꝫ in principio eſtatis: quādo terrenaſcentia ſunt in campis ad pabulum equorum. l ¶ Miſit dauid ioab ⁊c̃. Alijs eñi ꝓcedentib⁹ ad bellū remāſit dauid in hierl̃m q̄ſi ocioſus: ꝓpt̃ qd̄ fuit lapſus in adulteriū. vñ dicit Ouidi⁹ poeta: Ocia ſi tollas periere cupidinis artes. et Eccl̃i.xxxiij.d. Multam maliciā docuit ocioſitas.

⁎ Viditqꝫ

Moꝛaliter. l ¶ Factum ē aūt anno vertente eo ⁊c̃. Sequitur: † ¶ Dauid autem remanſit ⁊c̃. Per hoc autē ꝙ alijs ꝓcedētib⁹ ad bellū dauid remāſit in hieruſaleꝫ: q̄ interp̄tat̃ pacifica vel quieta.⁊ tunc enoꝛmia ꝑpetrauit pctā.ſ.adulteriū: homicidiū ꝓditoꝛiū: vt habet̃.ī. ſignificat̃ ꝙ illi qui quieſcunt ocioſi et ſe nō exercēt ī ꝑlio ꝯ tētatiōes incurrūt frequēter varias pctōꝝ enoꝛmitates: ꝓpt̃ qd̄ dic̄ Seneca: Sūma oīm vitioꝝ eſt ocioſitas. Demones eñ nūqꝫ doꝛmiūt ſꝫ ſemꝑ inſidiant̃

⁎ nobis:

a ¶ Dū̄ hec agerent. Dauid grauit peccauit qđ ꝛ p ꝓphetā deus arguit: ꝛ ipē penitēdo abluit. Sꝫ ille deſiderabilis cūct' gētib' q̄ſi ī ſolario deambulās: ī ſole poſuit tabernaculū ſuū: ꝛ amauit eccl'iam ſup tectū ſe lauātē. i. mūdātē ſe a ſoꝛdib' ſcl'i: ꝛ domū luteā ſpirituali ꝯtēplatōe trāſcēdētē ꝛ calcātē ꝛ īchoata cū illa p̄me cōuētiōis noticia: ſepatū ab ea diabolū occidit: ſibiqꜫ eā ꝑpetuo copulauit. Oderim' ḡ peccatū: ſꝫ nō extinguamus ꝓphetiā: amem' illū dauid quātuꝫ amād' eſt: q̄ nos a diabolo ꝑ miſericoꝛdiā liberauit: amem' iſtū penitētē: q̄ taꝫ graue vuln' pctī hūilitat' ꝯfeſſiōe ſanauit. b ¶ Berſabee. Jſido. Pute' ſatietat': vel pute' ſeptim'. Eccl'ia ꝟo vocat' pute' aque viue: ꝛ huic puteo ſeptenarij nomē nūeri in ſpūſſancti ſignificatiōe cōiungit: ꝓpter rōnē pentecoſtes: q̄ die ꝺ celo ſpūſſanctus miſſus eſt. Ad ꝑlix. id eſt ſpecies ſeptē vnū addit: quoniā vnitas cōmendat. Vñ: Sollicitu ſeruare vnitatē ſpūs in vinculo pacis. Do no itaqꜫ ſpirituali: id eſt ſeptenario: facta eſt eccl'ia pute' ſatietatis: q2 factus eſt in ea fons aque ſalictis in vitā eternā: quē q̄ biberit nō ſitiet in eternū. ¶ Grego. Adhuc carnis coꝛruptibil' pondere grauati non valem' ſic viuere: vt nulla nos poſſit culpe delectatio pulſare. Sed aliud eſt nolentē tangi: ꝛ aliud cōſentientē. Sancti aūt viri tāto vigilātioꝛi ſe circūſpectiōe cuſtodiūt: quāto ſe pulſari ſiniſtris motib' vel trāſitoꝛie dedignant: vt ſi q̄d foꝛte coꝛ illicitū cōcupiſceret: p̄ſſus ꝑ diſcipline magiſteriū oculus videre recuſaret. Sicut eñ ſepe tēptatio ꝑ oculos trahit: ſic nōnūqꜫ cōcepta intrinſecus cōpellit ſibi: extrinſecus ocul' deſeruire. Plerūqꜫ eñ quelibet res innocenti mente reſpicit: ſed in ipō cōſpectu anim' cōcupiſcētie gladio cōfodit. Nō eñ dauid vrie cōiugē ſtudioſe reſpexit: q2 cōcupiuerat: ſed potius cōcupiuit: q2 incaute reſpexit. Juſto ꝟo retributiōis examine q̄ exterioꝛi negligēter vtit: interioꝛi oculo cecat. Sepe aūt iā intrinſecus cōcupiſcētia dn̄at: ꝛ illecebꝛatus anim' ad vſus ſuos ſenſus coꝛꝑeos famulari moꝛe tyrānidis exigit: ſuiſqꜫ voluptatib' oculos ſeruire cōpellit: ꝛ feneſtras luminis aperit ad tenebꝛas cecitatis. Vñ ſancti viri cū ſiniſtra delectatione pulſari ſe ſentiūt ipā ꝑ q̄ foꝛme ſpecies ad mentē ingredit: diſcipline magiſterio lumina reſtringūt: ne pꝛaue cogitatiōi viſio lenocinata famulet. Que ſi vnq̄ ſbtiliter cuſtodiri negligit: cogitatiōis immūdicia ad operationē tranſit. ¶ Grego. Sepe res q̄libet ꝑ hiſtoꝛiaꝫ ꝟt' ē: ꝑ ſignificationē culpa: ſicut aliq̄n culpa in facto: in ſcp̄to ꝓphetie virtus. Quis eñ non deteſtet ꝙ dauid in ſolario deambulās berſabee vꝛie cōcupiuit vxoꝛē: quē tñ a p̄lio reuertētē ire domū monet/ pedes lauare. Qui ꝓtin' rñdit dicēs: Arca dei ſub pellib': ꝛ ego in domo mea requieſcā? Quē dauid ad menſam ꝓpꝛiā ſuſcepit: eiqꜫ epulas ꝑ quas moꝛi debeat tradit. Tenet ḡ dauid figurā ei' de q̄ ſcp̄tū eſt: Jn ſole poſuit tabernaculū ſuuꝫ. Qui berſabee ad ſe iubet ꝑducere. i. legē lr̄e carnali ppl'o ꝯiūctā ſpūali ſibi intellectu ſociare. Berſabee eñ pute'. vij. dicit. q2 ꝑ cognitionē leg' infuſiōe ſpecialis gr̄e ꝑfecta nobis ſapiētia miniſtrat. Vrias ꝟo iudaicū ppl'm ſignificat: q̄ īterp̄tat lux mea dei. Judaic' eñ populus eñ ꝑpl's q̄ de accepta legis ſcientia extollit: q̄ſi dei luce gloꝛiat. Sed huic dauid vxoꝛē abſtulit: ſibiqꜫ cōiūxit: q2 manu foꝛt' redēptoꝛ apparēſ: dū ꝺ ſe ſpūaliter legē loqui innotuit: ꝑ hoc qđ iuxta litterā tenebat. hanc a iudaico ppl'o extraneā demōſtrauit: ſibiqꜫ cōiūxit: q2 ſe ꝑ illā p̄dicatū declarauit: vꝛiā tñ ad domū monet

a aūt remāſit in hierl'm. Dum hec agerent accidit q̄dā die vt ſurge-
a ¶ māu foꝛt': vel viſu deſiderabil'. b ¶ de
ret dauid de ſtratu ſuo poſt meri
clinātē iā mūdo. a ¶ Jn ſole poſuit tabnaculū ſuū: coꝛp'. ſ. qđ aſſūpſit: cūct' patefecit
diē: ꝛ deambularet in ſolario do
mus regie. Viditqꜫ mulierē ſe la- a
a ¶ ꝓpter fluxū mēſtruū: vt q̄dā volunt.
uantem ex aduerſo ſup ſolarium
ſuum. Erat autē mulier pulchꝛa
valde. Miſit ergo rex ꝛ requiſi- b
uit q̄ eſſet mulier. Nunciatūqꜫ eſt
b ei ꝙ ipſa eſſet berſabee filia heliā
a ¶ .i. diaboli: qui falſo dixit: lux mea dei: ideoqꜫ ꝺ t'ra viuētiū merito abſciſus. Ethe' vel recheus eñ abſciſus.
vxoꝛ vꝛie ēthei. † Miſſis itaqꜫ dauid nuncijs tulit eā. Que cū ingreſſa eſſet ad illū: doꝛmiuit cum
ea. Statimqꜫ ſanctificata ē ab i- c
a ¶ .i. mēſtruali effuſione.
mundiciā ſua: ꝛ reuerſa eſt in domū ſuā concepto fetu. Mittēſqꜫ
nunciauit dauid/ ꝛ ait: Cōcepi.
Miſit aūt dauid ad ioab/ dicēs: d
Mitte ad me vꝛiam ethēū. Mi- e
ſitqꜫ ioab vꝛiam ad dauid. Et ve
nit vꝛias ad dauid. Queſiuitqꜫ f
dauid q̄ recte ageret ioab et populus: ꝛ quō adminiſtraret bel-
lum. Et dixit dauid ad vꝛiā: Va- g
a ¶ poſt laboꝛē balneis vtere ꝑtē poſuit ꝓ toto coꝛꝑe: nō eñ tāt' vir diſcalciat' ícedebāt
de in domū tuam et lauā pedes
tuos. Et egreſſus ē vꝛias de do-
a ¶ vt refect' delitioſe: ꝓuocat' libidīe doꝛmiret cū vxoꝛe: ꝛ ſic adulteriū lateret.
mo regis: ſecutuſqꜫ eſt euꝫ cibūs h
regi'. Doꝛmiuit aūt vꝛias ante
poꝛtaꝫ dom' regie cū alijs ſeruiſ
dñi ſui: ꝛ non deſcēdit ad domū
ſuā: Nunciatūqꜫ eſt dauid a di-
cētibus. Nō iuit vꝛias ad domū
ſuam. Et ait dauid ad vꝛiā: Nū i
quid non de via veniſti? Quare
non deſcēdiſti in domū tuaꝫ? Et k
ait vꝛias ad dauid. Arca dei et l
iſrl' ꝛ iuda habitant in papilionibus: et domin' me' ioab: et ſerui
dñi mei ſup faciem terre manēt:
ꝛ ego ingrediar domū meā vt comedā ꝛ bibā ꝛ doꝛmiā cū vxoꝛe
mea? Per ſalutē tuā: ꝛ ꝑ ſalutē
anime tue non faciam rem hāc.
Ait ergo dauid ad vꝛiā: Mane
hic etiam hodie: et cras dimittaꝫ
te. Māſit vꝛias ī hieruſalē ī die

Nico. de lyra

a ¶ Viditqꜫ mulierem ſe lauantem ex aduerſo ſup ꝛc. Ex quo patet ꝙ aſpect' īpudic' ē valde ꝑiculoſus: q2 dauid tā ſctūs ꝛ bonus ꝑ h̄ fuit tract' ī adulteriū: ꝛ ex ꝯſeq̄nti ad homicidiū ꝓditoꝛie ꝓcuratū: vt ex ſeq̄ntib' apparebit. b ¶ Miſit ḡ rex ꝛc. Ad h̄ eñ q̄ſiuit vt ſciret ſi eſſet ſoluta: vt ſic eā accipet in vxoꝛē ꝛ licite cognoſceret eā: inualeſcēte tñ tēptatiōe ſciēs ꝙ eſſꝫ maritata: nihilomin' mādauit ꝓ ea adducēda ꝛ cōmiſit adulteriū. c ¶ Statimqꜫ ſan. eſt ꝛc. i. a fluxu mēſtruoꝝ: nō q2 tūc pateret mēſtrua q̄n dauid eā cognuit: q2 tūc mlieres ſūt turpis coloꝛ': ꝛ abomiabiles ad actū carnalē: ꝛ ꝺ ipa dꝛ h̄ ꝙ erat pulchꝛa valde. dꝛ ḡ tūc purgata a mēſtruis futur' vſqꜫ ad ꝑtū: q̄a ī illo coitu ꝯcepit: vt ꝑꝫ ī textu: poſt ꝯceptionē aūt ceſſat flux' mēſtruoꝝ: q2 ſanguis ille cedit ī foꝛmationē fet' ꝛ ei' alimentū. d ¶ Miſit autē dauid ad ioab dicens: Hic conſequenter queritur celatio facti/ cuꝫ dꝛ: e ¶ Mitte ad me vꝛiā. ad h̄ eñ ꝓ ipō mādabat: vt vxoꝛē ſuā cognoſceret: ꝛ ſic crederet puer naſcitur' eē ſu': ꝛ ſic pctm̄ dauid occultaret: ꝛ mlier a lapidatiōe q̄ ſ̄m legē ei debebat p̄ſuaret. f ¶ Queſiuitqꜫ da. ꝛc. h̄ q̄ſiuit vt ſtatū ſui exercit' ſciret: ꝛ vꝛias cauſaꝫ ſui aduēt' nō ꝑciꝑet. g ¶ Vade i do. tu. ꝛ la. pe. i. vtere balneo ꝓpt' fatigationē laboꝛ' p̄cedēt': ꝛ ꝑ lotionē pedū deſignat ablutio toti' coꝛꝑis: ītelligēdo a ꝑte totum. h ¶ Secutuſqꜫ ē eū ci. vt ſic ꝑ balneū ꝛ cibū delicatū ꝓuocaret ad coitū. Cetera patēt vſqꜫ ibi: i ¶ Nūq̄d nō de via ꝛc. q. d. in exercitu fuiſti ī laboꝛe: ꝛ ſil'r ī via veniēdo īde: ꝛ iō indiges recreatiōe. k ¶ Et ait vꝛi. ſe excuſando valde fidelit'. l ¶ Arca ꝺi. q2 tunc erat poꝛtata ad exercituꝫ: ſic̄ fuerat tꝑe ſaul: ꝓut habet ſupꝛa. i. libꝛo. xiiij. c. ad dandū confidentiā bellatoꝛibus. Cetera patent vſqꜫ ibi: ※ Et vocauit ※ nobis: ꝛ quos ocioſos a bonis inueniunt ad peccatū inducunt. Propter quod dicit Hierony. ad Ruſticū. Semper aliquid boni facito vt te diabolus īueniat occupatū. a ¶ Viditqꜫ mulierē lauanteꝫ ſe ex aduerſo. Per hoc aūt ꝙ dauid ſanctus ꝛ deuotus ex impudico aſpectu peccatū incurrit adulterij: ꝛ vlterius homicidij ꝓditoꝛie ꝑpetrati: nobis oſtendit quāta diligentia debeat adhiberi in cuſtodia ſenſus viſus: ꝛ etiam quia dicitur Thꝛeñ. iij. f Oculus meus depꝛedatus eſt animaꝫ meam in cunctis filiabus vꝛbis mee. Et idem videtur de cuſtodia alioꝝ ſenſuum: Hiere. ix. f. Aſcendit moꝛs per feneſtras meas. Senſus enim exterioꝛes ſunt quaſi quedā coꝛpoꝛis feneſtre per quas temptatiōes contra latrones ad īterioꝛa ingrediūtur bona gratie rapientes.

Moꝛaliter

E ꝭ mũ monet ire: ⁊ pedes lauare: qꝛ in carnatꝰ iudeis ꝑcipit: vt ad ꝯſciam redeāt: ⁊ ſordes opeꝝ fletibꝰ tergāt vt ſpālr mādata legꝭ itelligāt: ⁊ pꝰ tātā duriciā ꝑceptoꝝ fontem baptiſmi iueniētes ad aquā pꝰ laborē currāt. Sꝫ vrias ꝙ arcā dñi eē ſꝫ pelli
† de offi. de lega. c. cum olim — bꝰ meminit. rñdet: qꝛ domū ſuā intrare nō poſſit. q. d. Ego mandata dei in ſacrificijs carnalibꝰ video: et redire ad ꝯſciam ꝑ ſpūalez intelligētiā nō requiro. Quaſi eñ arcaꝫ dei eſſe ſub pellibus dic̄: qꝛ ꝑcepta dei nō niſi exhibēdo miniſteriū carnalis ſacrificij intelligit. Hūc tñ redire domū nolentē dauid ad menſam vocat: qꝛ cū iudei ad cōſciāꝫ reuerti ꝯtēnāt: xp̄s tñ ſpūalia ꝑdicat di. Si crederetꝭ moyſi: cre. forſitan
Ioh. 5. g — ⁊ mihi. De me eī ille ſcpſit: Legē eī iudeꝰ tenet ꝙ eiꝰ diuinitatē loquiẗ cui credere dedignaẗ. vnō ⁊ vrias ad ioab cū eplis ex quibꝰ occidi debeat: mittiẗ: qꝛ iudeꝰ legē portat: ꝙ cōuincēte moriaẗ. Cuꝫ eni mādata legis retinēs implere nitiẗ: ipē defert iudiciū vñ dāneẗ. Quid ḡ ꝑ factū iſtū dauid ſceleſtiꝰ: ꝗd vria mūdiꝰ: Sꝫ ad myſteriū ꝗd dauid ſanctiꝰ: ꝗd vria īfideliꝰ: Quia ille ꝑ vite culpā ꝓphetie ſignat īnocētiā: ⁊
† Iudi. 9. g — iſte ꝑ vite īnocētiā in ꝓphetia exprimit culpā. Uirtꝰ enim ſacri eloquij ſic trāſacta narrat: vt vētura exprimat: ſic ī facto rē approbat vt ī myſterio contradicat. Sic geſta dānat vt hec myſtice gerenda ſuadeat.
Moraliter ¶ Gregoriꝰ. Ad ħ ī ſcriptura dauid ⁊ petri pctā ſūt indita: vt cautela minoꝝ ſit ruina maioꝝ. Ad ħ penitētia inſinuaẗ ⁊ venia: vt ſpes pereūtiū ſit recupatio ꝑditoꝝ. De ſtatu ſuo dauid cadēte nemo ſupbiat: de lapſu etiā reſurgēte dauid ñ deſperet. Mirabiliẗ ſcptura eodē v̾bo ſupbos ꝑmit: ꝙ humiles leuat. Unā nāqꝫ rē geſtā retulit: et diūſo mō ſupbos ad hūilitatꝭ formidinē humiles ad ſpei fiduciā reuocauit. Ineſtimabile noui generꝭ medicamentū: qꝺ eodē ordine poſitū ⁊ ꝑmēdo tumētia exiccat: ⁊ ſꝫ leuando arētia infundit. De maioꝝ nos la
Als † prelij — pſu terruit: ſꝫ de reꝑatione roborauit. Sic nos diuīe diſpēſatiōis miſericordia: ⁊ ſupbiētes reꝑmit: ⁊ ne deſꝑatiōe corruamꝰ fulcit. Sꝫ fortaſſe lectoris animꝰ moueẗ: cur deꝰ
Queſtio — eos ꝗs eligit ꝗſqꝫ: ad donoꝝ ſpiritualiū culmē aſſumit: a vitijs nō cuſtodit: Sꝫ mlti ꝑ accepta dona v̾tutū: ꝑ īpenſā grāꝫ bonoꝝ opeꝝ ī ſuꝑbiā cadūt: ſꝫ tñ ꝙ cecidērt ñ agnoſcūt. Cōtra eos ḡ hoſtꝭ antiquus: ꝙ iā interiꝰ dñaẗ: exteriꝰ ſeuire ꝑmittitur: vt ꝙ ī cogitatiōe elati ſūt: ꝑ carnis luxuriā ꝯſternāẗ. Aliqñ āt minus ē ī corꝑis corruptōe cadere: ꝙꝫ cogitatiōe tacita ex ꝺliberata elatione peccare: Sꝫ cū minꝰ turpis ſuperbia crediẗ: minꝰ vitaẗ. Luxuriā eo magis erubeſcūt homines: qꝛ ſilr oēs turpē nouerūt. Ideo multi ꝑ vl poſt ſupbiā in luxuriā corruētes ex aperto caſu malū culpe latētꝭ erubeſcūt ⁊ maiora corrigūt: cū ꝓſtrati ī minimis ḡuiꝰ ꝯfundūẗ. Reos eñ ſe inẗ minora ꝯſpiciūt: ꝙ ſe liberos inẗ ḡuiora crediderūt. Pia ḡ dñi diſpēſatiōe laxatos ſepe malignꝰ ſpūs ꝺ culpa ad culpā trahit: ⁊ ꝙ plus ꝑcutit eū quē ceꝑat amittit: ⁊ vñ viciſſe cernitur: inde ſuperaẗ. Cōſiderare libet intra munitū gratie
ꝭ ſinum

illa ⁊ altera. Et vocauit eū dauid vt (a)
comederet corā ſe ⁊ biberet ⁊ inebriauit eū. Qui egreſſus veſpere dormiuit in ſtratu ſuo cū ſeruis dñi ſui: ⁊ in domū ſuā nō deſcēdit† Factū ē ergo (b)
mane ⁊ ſcpſit dauid epiſtolā ad ioab miſitqꝫ ꝑ manū vrie: ſcribēs in epla.
Ponite vriā ex adūſo belli vbi for (c)
tiſſimū ē ꝓliū: ⁊ derelinquite eū vt ꝑ (d e)
cuſſus iterat. Igiẗ cū ioab obſideret (f)
vrbē: poſuit vriā i loco vbi ſciebat viros eſſe fortiſſimos. Egreſſiqꝫ viri de
ciuitate: bellabāt aduerſum ioab: et (g)
ceciderūt ꝺ populo ſeruoꝝ dauid: et mortuꝰ ē etiā vrias etheꝰ. Miſit itaqꝫ ioab ⁊ nūciauit dauid oīa v̾ba prelij Precepitqꝫ nūcio dicēs: Cū cōpleuerꝭ vniuerſos ſermones belli ad re
gē: ſi eū videris indignari / et dixerit: (h i)
ꝙre acceſſiſtꝭ ad muꝝ vt ꝓliaremini. An ignorabatꝭ ꝙ mlta deſuꝑ ex muro tela mittanẗ: Quis ꝑcuſſit abime
lech filiū hieroboal: † Nōne mlier mi (k)
ſit ſuꝑ eū fragmētū molē de muro et interfecit eū in thebes: ꝙre iuxta murū acceſſiſtis: Dices: Etiaꝫ ſeruꝰ tuꝰ vrias etheus occubuit. Abijt ḡ nūcius: et venit et narrauit dauid oīa ꝙ ei ꝑceperat ioab. Et dixit nunciꝰ ad dauid: Preualuerūt aduerſum nos viri: et egreſſi ſunt ad nos in agrum. Nos aūt facto impetu / ꝑſecuti ſumꝰ eos vſqꝫ ad portā ciuitatꝭ: et direxērt iacula ſagittarij ad ſuos tuos ex muro deſuꝑ: mortuiqꝫ ſunt de ſeruis regis. Quinetiaꝫ ſeruꝰ tuꝰ vrias etheꝰ mortuus eſt. Et dixit dauid ad nun
ciū: Hec dices ioab: Nō te frangat (l)
iſta res. Uariꝰ eni euētus eſt † belli: ⁊ (m)
nūc hūc ⁊ nūc illū cōſumit gladius. Conforta bellatores tuos aduerſus vrbē vt ꝺſtruas eā: ⁊ exhortare eos.
Audiuit autē vxor vrie ꝙ mortuus (n)
eſſet vrias vir ſuꝰ: ⁊ planxit eū. Trāſ (o)
actoqꝫ luctu / miſit dauid et introdu
a ¶ iam obſtinatio culpe occaſionē nō hꝫ defenſionis: ⁊ ideo recte propheta mittitur.
xit eā in domū ſuaꝫ: ⁊ factā ē ei vxor. Peꝑitqꝫ ei filiū. Et diſplicuit v̾buꝫ ħ qꝺ fecerat dauid corā dño.

✱ a ¶ Et vocauit ⁊c̄. faciēs ſibi ꝓpinari latēter potū inebriatiuū credēs ꝙ ꝑ ħ daret obliuiōi arcā ⁊ exercitū: et ſic vino calefactꝰ cum vxore ſua dormiret. ꝑ ħ tñ nō fuit deceptꝰ: ⁊ ſic ptꝫ bonitas ⁊ ꝑfectio ipſiꝰ ꝙ ꝓ reuerētia dei ⁊ afflictione ppli exiſtētis ī expeditiōe etiā a licitꝭ abſtinebat. Et ex hoc patet grauitas peccati dauid: qui militem tā fidelem ⁊ probuꝫ non horruit occidere ꝓditorie. b ¶ Factū eſt ḡ. hic conſequēter deſcribiẗ īnocētis occiſio cū dicitur: c ¶ Ponite vriā ⁊c̄. i. vbi aduerſarij ſūt fortes ⁊ audaceſ. d ¶ Et dere. eū ⁊c̄. retrahēdo vos ab ipſo. e ¶ Ut ꝑcuſ. itere. Sciebat eni euꝫ eſſe ꝯſtantē ⁊ ꝙ nō turpiter recederet: ſed magꝭ mori eligeret. f ¶ Igiẗ cū io. ⁊c̄. credebat eni ꝙ regem offendiſſet faciēs aliꝗd vñ dignꝰ eſſet morte et ꝙ dauid hūc moduꝫ moriēdi decreuiſſet ad celādū culpā vrie. g ¶ Et ceciderūt ⁊c̄. Ex ꝙ aggrauatū fuit ipiꝰ peccatū: qꝛ occaſiōe illiꝰ quē volebat mori fuerūt etiā alij inẗfecti. h ¶ Si eū viderꝭ indig. ꝓpẗ inẗfectionē populi. i ¶ Et dixerit: ꝙre acceſ. ad muꝝ ⁊c̄. qꝛ ex illa ꝑte ꝑſone etiā iualide pñt hoīes fortiſſimos inẗficere: qꝺ ptꝫ per exēplū. k ¶ Nōne mu. miſiẗ ⁊c̄. dices etiā ſer. tuꝰ vrias etheꝰ occu. ħ dixit ioab ad ſui excuſationē erga dauid: vt dauid coḡſceret ꝙ ioab nō fecerat illū inſultū ex iḡrātia artꝭ bellice: ſꝫ vt īpleret mādatū regꝭ. cetā patēt vſqꝫ ibi: l ¶ Nō te frā. iſta res. ab obſidione ciuitatꝭ recedendo. m ¶ Uarius eñ euentꝰ ē belli. q. d. ſi fortuna nūc fuit ꝯtra te: erit poſtea pro te. (b)
n ¶ Audiuit āt vxor vrie ⁊c̄. ficte tñ ⁊ ſm apparentiā: qꝛ bñ volebat eiꝰ mortē vt ꝑ ħ lapidationē euaderet: et vxor regis fieret: ⁊ ad iſtā intentioneꝫ ꝓcurauerat dauid mortē ſuā. Ad cuiꝰ ītellectū pleniorē ſciēdū ꝙ dicit ħ Ra. Sa. ꝙ viri ꝓcedētes ad bellū dabant vxoribꝰ ſuis libellū ſeꝑatiōis vt libere poſſent ꝯtrahere ſi viri ī ꝓlio morerēẗ: ⁊ cōputabaẗ tp̄s a die datōis libelli. et iō qꝛ vxor vrie ꝯceꝑat pꝰ receſſū mariti ſui: iō ipō mortuo euadebat penā lapidatiōis. o ¶ Trāſactoqꝫ luctu. hoc eſt tēpore determinato lugēdi: qꝛ poſt morteꝫ viroꝝ vxores eoꝝ ꝑ aliqꝺ tp̄s portabāt veſtes lugubres: ⁊ iſtud tp̄s vocatur tempus luctus.
¶ In ca. xi. vbi ꝺꝛ ī poſtil. Ad cuiꝰ planiorē ītellectū ſciēdū ꝙ ħ dic̄ Ra. Sa. ꝙ viri ꝓcedētes ad bellū dabāt vxoribus ſuis libellum ſeparationis.

Additio. Sic̄ Ra. Sa. ⁊ alij heb. expoſitores ſepe corrūpūt veꝝ intellectū ſcripturarū ꝓſequēdo lrām pluſqꝫ oportet: ī ꝗbus verificaẗ illꝺ: lrā occidit. ij. Coꝝ. iij. b. Ita ꝙ ꝙꝫpluries labūẗ ī oppoſito vitioſo ⁊ extremo. ſ. fabulādo mlta ꝯtria litere ⁊ ꝙ nuſqꝫ in ſcripturꝭ autēticꝭ reperiunẗ: ⁊ in talibꝰ de eis verificaẗ illud Pſ. cxviij. l. Narrauerūt mihi iniꝗ fabulationes: ſed non vt lex tua: vt patet in hoc paſſu. Nam hec aſſertio Ra. Sa. dependet ex opinione ꝗrundā talmudiſtaruꝫ aſſerentiū ꝙ dꝺ nūqꝫ fuit adulẗ cū vxore vrie. Ad quod fundādum fingunt illud de libello ſeparationis: quod hic ponit Ra. Sa. quod eſt falſiſſimum: et maxime contra textus planos huius hiſtorie. Unde dauid reprehenditur a deo tanqꝫ adulter ꝑ ꝓphetam: qꝺ quidem peccatū etiā v̾ificaẗ ꝑ ꝯfeſſionē ipſiꝰ dauid: vt. ī. xij. ca. et in alijs multis locis. Si auteꝫ fictio iſta Ra.
Sa. ⁊ alioꝝ

Sa. ⁊ alioꝝ ſeqntiū eſſet vera: tūc da uid nunq̄ fuiſſet reꝰ illiꝰ adulterij: nā vxor vrie eſſet libera a die datiōis libelli q̄ p̄ceſſerat tp̄s p̄me ꝯiūctōis da uid cū ea: vt ptz māifeſte. Cāz āt quā aſſignat Ra. Sa. ad dationē huiꝰ libelli repudij: dicit ꝙ h̄ fiebat ad finē ꝙ ſi viri ī bello morerent̃ vxores libere poſſent ꝯhere: q̄ q̄dē cā ē penitꝰ inanis ⁊ vacua. nā lȝ talē libellū repudij nūq̄ darēt: adhuc vxores poſſent ꝯhere marit̃ mortuis. Māifeſtū eſt em̄ ꝙ ī morte alteriꝰ cōiug̃ ſoluit̃ vīculū mr̃imōiale: etiā ſi libellū repudij nō p̄cederet: vn̄ talia nō vident̃ īterponēda īter expoſitiōes ſacraꝝ ſcp̄turaꝝ: niſi forte ad detegendum errorē male ſentientiū: vł in deriſionē talit̃ (fabulantium.

Replica. In ca. xi. vbi poſtil. allegat dictū Ra. Sa. de libello dato vxoribꝰ a vir̃ p̄cedētibꝰ ad bella ⁊ cet̃a q̄ īde ſequūt̃. Iſtō dictū Bur. rep̄hēdit ſic rep̄hēſiōe dignū ē: ſed ꝙ dīc hmōi erronea dicta in expoſitiōe nō miſcēda: nō videt̃ erudite dictū: q: ſcti doctores hereſes ⁊ errores ī libris ſuis explicāt: nō vt approbāt ſed vt derideāt: ⁊ falſitatē eoꝝ oñdāt: ita et h̄ poſtil. facit: q: ⁊ dauid cōmiſiſſe adulteriū ſepe oſtēdit: nec eū rigore huiꝰ dicti Ra. Sa. ab adulterio excuſari p̄mittit: nec videt̃ poſſe excuſari ſtāte etiā dicto Ra. Sa. q: ⁊ ſi tał libellꝰ daret̃. Añ tñ̄ mortē ſui mariti ñ haberet effectū. qm̄ ante mortē ꝯiūcta alteri adulteriū cōmiſiſſet: ſic in p̄poſito caſus berſabee habet.

Glo. ordi.

ſinū: q̄ſto deꝰ miſcdie fauore nos ꝯtinet. Ecce q̄ de v̄tute ſe extulit: p̄ vitiū ad hūilitatē redit. Qui v̄o accept̃ v̄tutibꝰ extollit̃: nō gladio ſȝ medicamēto vulnerat̃. Virtꝰ em̄ medicamētū: vitiū vulnꝰ. Quia ḡ de medicamēto vulnꝰ facimꝰ: fac̄ ille de vulnere medicamētū: vt q̄ v̄tute p̄cutit̃: vitio curet̃. Virtutū em̄ dona retorq̄mꝰ in vſū vitioꝝ: ille vitioꝝ illecebras aſſumit in arcē v̄tutū: ⁊ ſalut̃ ſtatū p̄cutit vt ſeruet: vt q̄ hūilitatē curāt̃ fugimꝰ ei ſaltē cadētes hereamꝰ. Sȝ plerīq̄ q̄ in mult̃ corruūt: artiꝰ ligant̃. Cūq̄ eos āntiquꝰ hoſt̃ ex vno vitio p̄cutit vt ꝯcidāt: ex alio ligat ne ſurgāt. Cōſideret ḡ hō: cū q̄ aduſario bellū gerat: ⁊ ſi iā ſe in aliq̄ deliq̄ſſe p̄pēdit: ſaltē ad culpā p̄trahi ex culpa p̄timeſcat: ⁊ ſtudioſe vitent̃ vulnera q̄bꝰ freq̄nt̃ īterficit: q: valde raꝝ ē ꝙ hoſt̃ nr̃ electoꝝ ſaluti etiā vulneribꝰ ſeruiat. Ad erudiēdū em̄ dñs ſepe electos tēptatorij ſbijcit: ſic̄ poſt p̄adiſi clauſtra poſt tertiū celi ſecreta ne reuelationū magnitudīe paulꝰ extolleret̃ datꝰ eſt ei āgelꝰ ſathāe. Sȝ hac tēptatiōe diſponit̃: vt q̄ elati p̄ire poterāt: hūiliati ſeruent̃. Secreto ḡ diſpēſatiōis ordīe vn̄ ſeuire p̄mittit̃ iniq̄tas diaboli: īde p̄ficit̃ benignitaſ dei: q: īde obtēp̄at nutibꝰ ſup̄ne gr̃e vn̄ exercet irā volūtat̃ ſue.

Ni. de ly. Ca. XII

Miſit ḡ dñs na. Hic ꝯñr deſcribit̃ hūilis recognitio pcti. Et p̄mo ponitur peccātis rep̄hēſio. ſcd̄o rep̄hēſi humilis cōfeſ-

a lis confeſſio/ ibi: Et dixit dauid ad nathā. Prima in duas: q: primo in rep̄henſiōe dauid p̄abola p̄ponit̃. ſcd̄o exponit̃/ ibi: Dixit aūt nathā. Circa prīca primū d̄r: b ¶ Duo viri erāt. ſ. dauid ⁊ vrias. c ¶ Paup̄ āt nihil ⁊c̃. i. vxorē vnicā. dauid āt hēbat plureſ: vt ptz ex. ſ̃. dict̃. d ¶ Quā eme

b rat. dādo p̄ ea dotē. e ¶ Et nutrierat. q: accep̄at eā p̄uulā. f ¶ De pane illius come. ⁊c̃. q: cōicabat cū eo in cibo ⁊ lecto. g ¶ Cū aūt peregri

c nus ⁊c̃. i. diabolꝰ q̄ alienatus ē a cōitate ciuiū celeſtium p̄ obſtinationē in

d pctō: cui dauid fecit conuiuiū p̄ cōſen

e ſum in adulteriū ⁊ homicidiū in opus deductū: q: diabolus in talibus dele

f ctat̃. Talē āt parabolā p̄poſuit nathā ip̄i dauid vt ignorās ſeip̄m condēnaret: ⁊ ſic frontē nō haberet defenden

g di peccatū ſuū. Ideo ſubdit̃ ſnīa dauid: h ¶ Filius mortis eſt vir q̄ hoc fecit. i. dignus morte p̄pter horrorē facti. i ¶ Quē reddet in quadruplū. Hoc ſentētiauit ſm̄ legez q̄ habet̃ Exo. xxij. a. ſ. ꝙ p̄ furto ouis reddat̃ quadruplū. ⁊ ſic factū ei eſt: q: p̄ morte vrie mortui ſunt q̄ttuor filij eiꝰ: ſcȝ primus filius berſabee: abſalō: ammon: adonias: vt habet̃ ex ſeq̄ntibuſ. k ¶ Dixit aūt nathā. Hic ꝯñr hec parabola p̄dicta expōit̃ ꝯ ip̄m dauid. Et ptz ſnīa ex p̄dictis: paucis exceptis que diſcurrent̃. l ¶ Et vxores dñi

h tui in ſinu tuo. Lȝ non legat̃ ꝙ dauid vxores ſauł accepit: tñ̄ dñs tantā

i p̄tātē ei dedit ꝙ poterat accip̄e: ⁊ forſitan aliquas accepit: q: nobiles erant. nō em̄ oīa ſcripta ſunt. m ¶ Vriaz etheū p̄cuſſi. gladio. q: ex eiꝰ mandato factū fuit: vt patet ex p̄dictis: ⁊ il

k le facit rē cuiꝰ auctoritate fit. n ¶ Q̄obrē non recedet gladius de domo tua. q: frater occidit fratrē vt abſalon ammō: vt habet̃. ī. ca. ſequēti. ⁊ ſalomon adoniā: vt hr̃. ī. iij. li. ij. ca. Et filius inſurrexit ꝯ patrē. ſ. abſalō ꝯ dauid: vt habet̃. ī. xv. ca. Ideo ſubditur:

l o ¶ Ecce ego ſuſcita. ſup̄ te malū de domo tua. ſ. abſalō filiū tuū volentē inuadere regnū. p ¶ Et dormiet cū vxoribus tuis in ocu. ⁊c̃. i. manifeſte corā oībus: p̄ut habet̃. ī. xv. ca. q ¶ Et dixit da. Hic ꝯñr ponit̃ ip̄iꝰ dauid humił cōfeſſio ⁊ penetē

m peratio. ⁊ ſcd̄o hūana ꝯſolatio/ ibi: Et cōſolatꝰ ē. tertio reaccipit̃ hiſtorie narratio/ ibi: Igit̃ pugnabat. Circa p̄mū dicit̃: Et dixit dauid. Ore ⁊ corde. ※ Peccaui dño.

n Moraliter. a ¶ Miſit ḡ dñs na ad dauid ⁊c̃. Per nathā p̄phaȝ pōt intelligi p̄dicator qui verbum dñi habet nunciare ad modū p̄phete: p̄pter qd̄ ſicut nathan pctā dauid regis non palliauit ſed efficaciter rep̄hendit: ſic

o p̄dicator peccata potentū publica non debet palliare ſed efficaciter contra ea p̄dicare: exēplo chriſti qui peccata ſcribaꝝ ⁊ pontificū efficaciter rep̄hendit.

p q ¶ Et dixit dauid ad nathā ⁊c̃. Per hoc autē ꝙ dauid ſe nō excuſauit ſed ſtatim pctm̄ ſuum tanq̄ vere penitens humiliter recognouit: exemplum dedit omībus ⁊ ſpecialiter potētibus vt peccata ſua non defendant: ſed humiliter confiteant̃ vt veniā conſequi

q mereant̃: ſicut ip̄e dauid cui dictū fuit.

p ※ Dñs trāſtu

M

†Miſit ḡ Ca. XII a

dñs nathā ad dauid. Qui cū vēiſſet ad euȝ/ dixit ei:

a ¶ cū p̄lati eccl̃ie potētes arguūt: p̄riꝰ q̄ſdā ſiſitudines velut de alieno negocio īducūt.

Rñde mihi iudicium. Duo viri b

erāt in ciuitate vna: vnꝰ diues: et alter paup̄. Diues hēbat oues et boues plurimos valde: paup̄ aūt c

nihil habebat oīno/ p̄ter ouē vnā paruulā/ quā emerat ⁊ nutrierat ⁊ d e

que creuerat apud eū cū filijs eiꝰ ſimul/ de pane illiꝰ comedēs: ⁊ de f

calice eiꝰ bibēs: ⁊ in ſinu illius dormiēs: eratq̄ illi ſic̄ filia. Cū āt pe g

regrinꝰ q̄dā vēiſſet ad diuitē/ p̄cēs ille ſumere de ouibꝰ ⁊ de bobꝰ ſuiſ: vt exhiberet cōuiuiū p̄egrino illi q̄ venerat ad ſe: tulit ouē viri pauperl̃: ⁊ p̄parauit cibos homini illi

a ¶ Poſt ſiſitudines rectā ſnīaȝ ꝯ ſe quaſi in alteꝝ p̄ferunt potentes.

q̄ venerat ad ſe. Irātus āt īdignatiōe dauid aduerſus hoīez illū nimiſ/ dixitq̄ ad nathā: †Viuit dñſ: qm̄ filius mortis ē vir q̄ hoc fecit. h

Quē reddet in quadruplū: eo ꝙ i

fecerit verbū iſtud ⁊ nō pep̄cerit.

a ¶ Tādē p̄lati modis ꝯgruētibus de p̄prio reatu potētes feriāt iā in nulla ſui defenſione erectos q̄ p̄pe ſnīa p̄prij oris ligatus,

Dixit aūtē nathā ad dauid: Tu k

es ille vir q̄ feciſti hāc rē. Hec dicit dominus deus iſrł: Ego vnxi te in regē ſup̄ iſrł: ⁊ ego erui te de †manu ſaul: ⁊ dedi tibi domū dñi tui: ⁊ vxores dñi tui in ſinu tuo: l

dediq̄ tibi domū iſrael ⁊ iuda: et ſi parua ſunt iſta: adijciā tibi multo maiora. Quare ergo ꝯtempſiſti verbū domini: vt faceres malum in conſpectu meo: Vriā ethe m

um percuſſiſti gladio: ⁊ vxorem illius accepiſti tibi vxorem: ⁊ interfeciſti eum gladio filioꝝ ammon.

Q̄obrem nō recedet gladius de n

domo tua/ vſq̄ in ſempiternū: eo ꝙ deſpexeris me ⁊ tuleris vxorez vrię ethęi vt eſſet vxor tua. Itaq̄ hęc dicit dominus: Ecce ego ſu o

ſcitabo ſup̄ te malū d̄ domo tua: ⁊ tollam vxores tuas in oculis tu is: et dabo p̄ximo tuo: ⁊ dormiet p

cuȝ vxoribus tuis in oculis ſolis huius. Tu eni feciſti abſcondite: ego vero faciā verbuȝ iſtud in cōſpectu omnis iſrael: ⁊ in cōſpectu ſolis huiꝰ. Et dixit dauid ad na q

C † 2. q. 7. §. itē cū balaā. v̄. itē cū dauid

† 3. q. 7. §. ſi.

D

alſ † domo

Diuiſio

Moraliter

G a ¶ Dixitq̧ nathā. Oia tñ q̄ ꝓ pctō p̄dicta ſūt Ca.XII
E ei: poſtmodū tolerauit: Deus delictū delet: ſꝫ inultū nō deſe/
rit. Aut em̄ hō ī ſe penitēs punit: aut deus hec cū hoīe vindi/
cās pcutit. Nō igit̄ pctō parcit̄: q꞉ ſinevindicta nō laxat̄. Sic
em̄ dauid audire poſt ꝯfeſſionē meruit: dn̄s trāſtulit pctm̄ tu/
um: ꝛ tñ multis poſt cruciatibꝰ afflictus effugiēs reatū culpe
quā ppetrauerat exoluit. Sic nos ſalutis vnda a culpa primi
parētis abſoluimur: ſꝫ abſoluti q̄ꝫ adhuc carnalit̄ obimꝰ: q꞉ de
licta nr̄a vel p nos vel p ſeip
ſum deꝰ reſecat etiā cū relax
at. Ab electꝭ em̄ ſuis iniq̄ta/
tū maculas ſtudet tpali affli/
ctione tergere: q̄s in eis p/
petuo nō vult videre.
b ¶ Miſitq̧ ioab. Hec
victoria dauid quā ioab in/
choauit: ꝛ ipē pfecit: ſignifi/
cat victoriā nr̄i regꝭ. Dux ei
ꝯ hoſtes bellū gerit cū p̄dica
torū ordo ꝯ mundi potētes
ſcutum fidei opponit. Sꝫ vi
ctoria ad xp̄m refert̄: cui oīs
ptās ꝛ potētia regni aſcribi/
tur. Deꝰ eſt em̄ q̄ opat̄ ī no/
bis ꝛ velle ꝛ pficere. Coro/
nā ḡ regis hoſtilis ppl'i tulit
dauid: ꝛ ſibi diadema fecit:
cū xp̄s diabolo regnuꝫ auſe/
rēs ſibi inſigne decorū para
uit. Eſt em̄ dauid corona cō/
uētus catholici ppl'i: q̄ caput
noſtrū. i. xp̄m fide ꝛ cōuerſa/
tione coronat ꝛ ambit. Oīs
em̄ ſanctoꝝ laboꝛ certamē et
victoria ad honorē eiꝰ refer/
tur. Rabbath ciuitas regni
ammon: q̄ nūc philadelphia
vocat̄: ꝛ interp̄tat̄ multitu/
do. Et ī euāgelio d꞉: q꞉ mul/
ti venient ab oriente ꝛ occi/
dente ꝛ recūbent cū abraam
iſaac et iacob in regno celo/
rū. c ¶ Vrbs aquaruꝫ.
Propter abundantiam que
ibi erat aque: vel vt quidam
dicunt populorum.
Et tulit dia

† Ecci.47.b.
De pe.diſt.
1.c.voluiſ/
ſent iniq̄.§.
deniq̧ et.c.
ſi pctm̄ da/
uid.et.c.ſic
p̄mi.et diſt.
2.§.opponi
tur ī fine.et
diſ.3.c.totā
penitentiaꝫ
et.c.ille rex
tantꝰ.et.c.il
lud
† 33.q.2.c.
poſt ipm̄ ꝟ.
hoc aut̄
Mat.8.b

a ¶ qui humiliter cōfitet̄ veniā mox cōſequet̄.
a than: Peccaui dn̄o. Dixitq̧ nathā ad dauid. a
† Dn̄s q̄ꝫ trāſtulit pctm̄ tuū. Nō morieꝛ. Vex b c
a ¶ apud gētes ſceleſtū habet̄: ſi q̄s vxorē alteriꝰ p vim ſibi vē/
dicauerit maxime qui preeſt.
tñ qm̄ blaſphemare feciſti inimicos nomen dn̄i d
a ¶ quia talem regē pfeciſſet.
ꝓpt̄ verbū h: filiꝰ q̄ natꝰ ē tibi morte morieſ. Et
reuerſus ē nathā i domū ſuā. Percuſſitq̧ dn̄s e
paruulū quē pepererat vxoꝛ vrię dauid: ꝛ de/ f
ſperatꝰ ē† Depcatuſq̧ ē dauid dn̄m ꝓ paruulo: g
a ¶ Et nos ieiunemus ꝛ ſup terrā iaceamus: donec peccati deſi
derium funditus aboleat̄.
ꝛ ieiunauit dauid ieiunio: et ingreſſus ſeorſum
iacuit ſup terrā. Venerūt aūt ſeniores domꝰ eiꝰ
cogētes eū vt ſurgeret de terra. Qui noluit: ne/
q̧ comedit cū eis cibū. Accidit aūt die ſeptia
vt moreret̄ infans. Timuerūtq̧ ſerui dauid nū
ciare ei q̄ mortuꝰ eſſet paruulus. Dixerūt eni:
Ecce cuꝫ paruulꝰ adhuc viueret loq̄bamur ad
eū: ꝛ nō audiebat vocē noſtrā: quātomagꝭ ſi di/
xerimꝰ mortuꝰ ē puer ſe affliget? Cū ḡ dauid au
diſſet ſeruos ſuos muſitātes: intellexit q̄ mor/
tuus eſſet infantulus. Dixitq̧ ad ſeruos ſuos:
Nūq̄d mortuꝰ ē puer? Qui rn̄derūt ei: Mor/
tuus ē. Surrexit ḡ dauid de terra: ꝛ lotꝰ vnctuſ
q̧ ē. Cūq̧ mutaſſet veſtē: ingreſſus ē domū dn̄i
ꝛ adorauit: ꝛ venit in domuꝫ ſuā. Petiuitq̧ vt
ponerēt ei panē ꝛ comedit. Dixerūt aūt ei ſerui
ſui. Quis ē ſermo quē feciſti? Propter infantē
dū em̄ adhuc viueret ieiunaſti ꝛ flebas. Mor/ h
tuo aūt puero ſurrexiſti ꝛ comediſti panē: Qui
ait: Propter infantē cū adhuc viueret ieiuna/
ui ꝛ fleui. Dicebā em̄. Quis ſcit ſi forte donet i k
eū mihi dn̄s / ꝛ viuat īfans? Nūc aūt q꞉ mortuꝰ
eſt: q̄re ieiuno? Nunq̄d potero reuocare eū am/
plius? Ego vadā magꝭ ad eū: ille vero nō reuer
tet̄ ad me. Et cōſolatꝰ eſt dauid berſabee vxorē l
ſuā. Ingreſſuſq̧ ad eā dormiuit cū ea. Que ge m
nuit filiū: ꝛ vocauit nomē eiꝰ ſalomō. Et dn̄s di n
lexit eū† Miſitq̧ eū i manu nathā ꝓphetę: ꝛ vo o
a ¶ In hebreo idida. i. dilectꝰ dn̄i ꝓpter dn̄m. ſ. ꝓpter gratui/
tā miſericordiā qua eū diligere dignatꝰ ē q̄uis manc̨er eſſet.
cauit nomē eiꝰ amabilis dn̄o: eo q̄ diligeret eū
a ¶ qn̄ cū adiectiōe ſcribit̄ rabbath: ſic h qn̄ ſine adiectiōe rabba
dn̄s. Igit̄ pugnabat ioab contra rabbath filio p
b rū ammon: ꝛ expugnabat vrbē regiā. Miſitq̧ †
ioab nūcios ad dauid / dicēs: Dimicaui aduer
c ſum rabba: ꝛ capienda eſt vrbs aquarū. Nunc q
igit̄ cōgrega reliquā ptē ppl'i: ꝛ obſide ciuitateꝫ r
ꝛ cape eā: ne cū a me vaſtata fuerit vrbs / nomi/
ni meo aſcribat̄ victoria. Congregauit itaq̧ da
uid oēm populū: ꝛ pfectus eſt aduerſum rab/

Nico.de lyra

fuiſſet dictū p ſnīam diffinitiuā: q꞉ tūc nō oraſſet ꝓ eiꝰ ſanita h
te: aut p cōminationē tm̄ ſic Ione. iij. d꞉: Adhuc. xl. b. dies ꝛ
niniue ſubuertet̄: q̄ tñ nō fuit ſubuerſa eo q̄ niniuite egerunt
pnīam: ꝓpter h dauid interrogatꝰ de fletu ꝓ puero q̄diu vi/
uebat: ꝛ cōſolatiōe ſua ipſo mortuo de quo mirabant̄ hoīes
ſui. vt ptꝫ in lr̄a / rn̄dit: h ¶ Dū em̄ adhuc viueret ieiu/
naui ꝛ fleui: ꝓ eiꝰ ſanitate īpetrāda. i ¶ Dicebā em̄. i. in
corde meo cogitabā. k ¶ Quis ſcit ſi forte do. ꝛc. ꝓpter
pnīam ꝛ afflictionē meam.
l ¶ Et cōſola. eſt. Hic ꝯn̄r
ponit̄ ipiꝰ dauid aliq̄lis ꝯſo/
latio: eo q̄ dn̄s pctm̄ ſuū remi
ſerat q̄tū ad culpā ꝛ tēpera/
uerat q̄tū ad penā. vt p̄dictū
eſt: ꝛ ideo ꝯn̄r conſolatus eſt
berſabee vxorē ſuā de morte
pueri. m ¶ Que genu. ꝛc.
q̄ interp̄tat̄ pacificus: et h fu/
it ex ordinatione diuina. fuit
em̄ ipi dauid reuelatū q̄ poſt
eū regnaret: ꝛ in tanta pace
q̄ tēplū dn̄i edificaret ſicut p
miſſuꝫ fuerat dauid a dn̄o. ſ.
vij. ca. n ¶ Et dn̄s di. eū.
dando ſibi gratiā in ſua iuuē
tute. q̄uis errauerit in ſene/
ctute: vel d꞉ q̄ dn̄s dilexit eū
eo q̄ dn̄s dedit ſibi bona na/
turalia ex pte corpis ꝛ aīe.
o ¶ Miſitq̧ eū in manu
nathan ꝓphete: vt p eū ſā
cte nutriret̄: ꝛ bn̄ doceret̄: vt
ſic poſtea ad regnū aptioꝛ effi
ceret̄. p ¶ Igit̄ pug. In/
terpoſito pctō dauid q̄tuꝫ ad
adulteriū ꝛ homicidiū. hic re/
uert̄ ſcriptura ad cōplēdū hi/
ſtoriā. ſ. inchoatā. x. ca. de ex/
pugnatione filioꝝ āmon / cuꝫ
dicit̄: Igit̄ pugnabat io/
ab contra rabbath: q̄ erat
ciuitas principalis ꝛ regia: ꝓ b
pter quod rex ꝛ bellatoreſ ſui
poſuerūt ſe in ea. q ¶ Et ca
piēda eſt ꝛc. q꞉ circa eā erāt
aq̄ ꝛ paludes ī q̄bꝰ ꝯfidebāt
interiores. Sꝫ his nō obſtan
tibus ioab tm̄ fecerat q̄ erat
in ꝓximo capiēda. r ¶ Con
grega re. ꝛc. Ex quo ptꝫ ma/
gna fidelitas ipius ioab erga
dauid: q꞉ victoriā ſuo laboꝛe
ꝓcuratā noluit ei aſcribi.
Et tulit
* b ¶ Dn̄s q̄ꝫ trāſtulit
peccatū tuū ꝛc. Surrexit
ḡ da. de ter. et lo. vnctuſ
q̧ eſt. Per hoc aūt factū da
uid oſtendit̄ q̄ licet ꝓ vita ꝓ
pinquorū languētiū q̄diu vi
uūt ſit orandū: tñ ipſis deſū
ctis cōſolatio recipi debet de
morte eorum. vnde dicitur. i.
Theſſal. iiij. c. Nolumꝰ vos
ignorare fratres de dormien
tibus vt nō contriſtemini ſi/
cut et ceteri qui ſpem non ha/
bent: ſcꝫ reſurrectionis futu/
re. † ¶ Miſitq̧ ioab nū
cios ad dauid di. ꝛc. Per
hoc autem q̄ ioab triūphū de
filijs ammon noluit ſibi aſcri/
bere ſed magis domino ſuo
dauid: nobis oſtēditur q̄ nul
lus victoriam de peccatis vl
demonibus debet ſibi attri/
buere: ſed dn̄o nr̄o ieſu chri/
ſto p dauid figurato.
* Populum

Nico.de lyra

a ¶ Peccaui domio.
non defendens peccatū ſuū:
ſed humiliter recognoſcēs.
ꝓpter q̄d ſequit̄ pene tēpe/
ratio cū dicit̄: b ¶ Dn̄s q̄
q̧ tranſtulit peccatū tu
um: q̄tū ad culpā: remitten
do ꝓpter pnīam tuā: ꝛ q̄tuꝫ
ad penā: tēperando eā: q꞉ li/
cet ſis homicida ꝛ morte di/
gnus: tñ c ¶ Nō morie. ī
ꝓpria pſona: ſed in filio tibi
nato. cuiꝰ cauſa ſubditur:
d ¶ Qm̄ bſaſphe. ꝛc. q꞉
hoīes ignorātes ꝛ mali ex h
blaſphemabāt iudicia dei oc
culta: dicētes eū iniuſte egiſ
ſe: reprobādo ſaul ꝛ eligēdo
dauid q̄ ſatꝭ peiora fecerat q̄
ſaul. e ¶ Percuſſitq̧ do
minꝰ par. infirmitate incu
rabili ſimplr̄ p naturā. iō ſb/
dit̄: f ¶ Et deſpe. ē. ſ. da/
uid de ſanatione pueri p viā
nature ꝛ artis medicine: q꞉
tñ deꝰ poterat eū ſanare. iō
ſubdit̄: g ¶ Depcatuſq̧
eſt dauid ꝛc. q꞉ neſciebat
ſi verbū dn̄i de morte pueri
fuiſſet

† 1.Pa.3.b
Mat.1.a

a ¶ Et tulit dia.reg. In Pa
ral.ita legit: Tulit dauid coronã
20.a melchõ de capite ei⁹:ꝛ īuenit in
ea auri põdo talentũ:ꝛ p̄cioſiſſi/
mas gẽmas. Fecitq̄ſibi inde di/
adema. Nõ ē eñ nomẽ ꝓprium
melchõ:ſ ĩterp̄tat rex eoꝝ. Mel
chon vt volũt hebrei idolũ ē am/
monitaꝝ:cui⁹ diadematis auꝝ ꝛ
gẽmas dauid dr̄ ꝯflaſſe ꝛ purgaſ
ſe ẜm legẽ ꝛ feciſſe ſibi diadema.

Actũ ē ꝛc. Ca. XIII
b ¶ Sorbiciũla. Eſt
qđ ad ſorbẽdũ aptũ eſt.
c ¶ Opp̄ſſit eã. Inceſt⁹ amnon
maioris filij dauid in ſorore ſua
thamar ꝛ parricidiũ abſalõ in am
non fratre:monet nos vt ſp cau/
te agam⁹:ne vitia in nob̄ dn̄ent:
ꝛ princeps pcti (q̄ falſam pacẽ pe
riclitãtib⁹ ſpondet) nos imꝑatos
ĩuenićs de ĩprouiſo trucidet. Ab
ſalõ eñ pr̄ pacis vel pr̄is pax in/
terp̄tat. Amnõ donãs. Thamar
amaritudo. Qui eñ membra ſua
donat libidini:ꝛ ẜuit iniq̄tati ad
iniq̄tatẽ:in pctĩ amaritudinẽ ca/
dit:ſ inimicus ſe q̄ſi pr̄em pacis
oñdet ꝛ ꝓſꝑa ꝓ talib⁹ fact ꝓmit
tat. Neceſſe ē eñ vt cito ad peni/
tentiã redeam⁹ne forte diabol⁹ ꝑ
malignos ſpũs in necẽ noſtram
conſpiret ꝛ morti ꝑpetue tradat.
Et exoſam

Nico.de lyra

B a ¶ Et tulit ꝛc.eoꝝ.hoc ē:
idoli ip̄oꝝ q̄ vocabat melchõ ꝛ ĩ/
terp̄tat rex coꝝ. b ¶ Et ĩpoſitũ
eſt ꝛc.primo tñ ꝯflauit ꝛ purga/
uit metallũ ẜm purgationẽ legiſ:
ꝛ poſtea fecit inde ſibi diadema.
Sꝫ ſi h̄ dicat videt dauid feciſſe
ꝯ legẽ: Deut.vij.a.vbi dr̄: Scul
ptilia coꝝ igne cõbureſ:ꝛ nõ ꝯcu
piſces auꝝ ꝛ argẽtũ de q̄b⁹ facta
ſunt ꝛc. Ad qđ ſciendũ qđ iſtud
p̄ceptũ ĩtelligit tm̄ de ciuitatib⁹ ꝛ
ppl'is q̄ erãt ĩtra termĩos terre ꝓ
miſſionis:q: de eis loquit ſic ptꝫ
ibidẽ.ppl's aũt ãmonitaꝝ nõ erat
ꝯtẽtus ĩtra termĩos terre ꝓmiſſi
onis. c ¶ Pplm̄ q̄ꝫ ei⁹ addu.
ꝛc.qđ nõ ē ĩtelligẽdũ de toto po
pulo ãmonitaꝝ:ſꝫ de illis ſolũ q̄
ꝯſiliũ dederãt q̄ fieret vituperiũ
nũcijs ſuis: q: miſerat eos bona
ĩtẽtiõe ad ꝯſolationẽ reg ꝛ red
diderũt malũ ꝓ bono:ꝛ iõ voluit
ꝯ eos exercere rigorem iuſticie ne
de cetero aliquis attẽtaret ſimile
facere.

* c ¶ Pplm̄ q̄ꝫ eius addu/
ces ſerrauit. Per hanc penã q̄
fuit valde ḡuis ꝛ ĩflicta ꝓpt̄ iniu
riã factã ip̄i dauid. Allegorice ſi/
gnificata fuit grauitas pene ꝑ ro
manos iudeis inflicte ꝓpt̄ iniu/
riã factã ip̄i xp̄o ꝑ dauid ſignifica
to vt p̄dictũ eſt. Ca. XIII

Actum eſt aũt poſt
hec ꝛc. Poſtq̄ deſcri/
pta eſt tranſgreſſio da/
uid ꝛ eius punitio occulta ꝑ pue/
ri mortẽ:hic cõſequẽter deſcribit
eius punitio manifeſta: ꝛ q: pec/
cauerat ꝑ homicidiũ ꝛ adulteriũ:
ideo primo deſcribit primogeni/
ti ſui inter

a bath. Cũq̄ dimicaſſet cepit eã†Et tulit a
diadẽa reg eoꝝ de capite ei⁹:põdo auri
talẽtũ h̄ñs gẽmaſ p̄cioſiſſimas:ꝛ ipoſitũ b
eſt ſup caput dauid. Sꝫ ꝛ ꝑdã ciuitatis
aſportauit mltã valde. Pplm̄ q̄ꝫ ei⁹ad c
a ¶ .i.ſerra ꝑ mediũ ſecuit. b ¶ ſilitudinẽ. c ¶ rotis
ducẽs ſerrãuit:ꝛ circũegit ſũp eos ferrã
incidentia. a ¶ eos. b ¶ cultros ꝑ eos.
ta carpẽta. Diuiſitq̄ cũltri:ꝛ trãſduxit
a ¶ ſimilitudine. b ¶ modo quo tranſducunt ꝑ la/
teres adhuc teneros vt conforment.
in typõ lateꝝ. Sic fecit vniuerſis ciuita
tibus filioꝝ ãmõ. Et reuerſus ē dauid ꝛ
oĩs exercitus in hierl'm. Ca. XIII

Actũ ē ãt poſt hec vt abſa/ d
lõ filij dauid ſororẽ ſpecio/
ſiſſimã vocabulo thamar ad
amaret†amnon fili⁹dauid:ꝛ
deperiret in eã valde:ita vt egrotaret ꝓ/
pter amorẽ eius:q: cũ eſſet ṽgo diffici/ e
le ei videbat:vt q̄ppiã inhoneſte ageret
cũ ea. Erat aũt amnõ amicus noie iona f
dab filius ſemma fr̄is dauid/vir pru/
dẽs valde. Qui dixit ad eũ: Quare ſic
attenuaris macie fili reg ꝑ ſingulos di/
es: Cur nõ indicas mihi: Dixitq̄ ei am
non: Thamar ſororem fr̄is mei abſalon
amo. Cui rn̄dit ionadab: Cuba ſup le/
ctulũ tuũ ꝛ lãguorẽ ſimula:cũq̄ vene/
rit pr̄ tu⁹ vt viſitet te/dic ei: Ueniat†obſe
cro thamar ſoror mea vt det mihi cibũ:
ꝛ faciat pulmẽtũ ꝛ comedã đ manu ei⁹.
Accubuit itaq̄ amnõ ꝛ q̄ſi egrotare ce/
pit. Cũq̄ vẽiſſet rex ad viſitãdũ eũ/ait
amnõ ad regẽ: Uẽiat obſecro thamar ſo
b ror mea:vt faciat ĩ ocul'meiſ duas ſorbi g
ciũculas:ꝛ cibũ ꝑatũ capiã de mãu ei⁹.
Miſit ḡ dauid ad thamar domũ/dicẽſ:
Uẽi in domũ amnõ fr̄is tui:ꝛ fac ei pul/
mẽtũ. Uẽitq̄ thamar ĩ domũ amnõ fr̄is
ſui. Ille aũt iacebat. Que tollẽs farinã
cõmiſcuit:ꝛ liq̄faciẽs ĩ ocul'ei⁹:coxit ſor
biciũculaſ. Tollẽſq̄ qđ coxerat:effudit
ꝛ poſuit corã eo:ꝛ noluit comedere. Di
xitq̄ amnõ: Eijcite vniũſos a me. Cũq̄
eieciſſẽt oẽſ/dixit amnõ ad thamar: In/ b
fer cibũ in ꝯclaui vt veſcar de mãu tua.
Tulit ḡ thamar ſorbiciũculaſ q̄ſ fecerat
ꝛ itulit ad amnõ frẽꝫ ſuũ ĩ ꝯclaui. Cũq̄
obtuliſſet ei cibũ:app̄hẽdit eã ꝛ ait: Uẽi
cuba mecũ ſoror mea. Que rn̄dit ei: No
li frat mi:noli opp̄mere me:neq̄ ei fas
ē ĩ iſrl'. Noli facere ſtulticiã hãc. Ego ei
ferre ñ potero opprobriũ meũ:ꝛ tu er q̄
ſi vn⁹de ĩſipiẽtib⁹in iſrl'. Qui poti⁹loq̄re i
ad regẽ:ꝛ nõ negabit me tibi †Noluit ãt
amnõ acq̄eſcere ꝑcibus ei⁹:ſed ꝑualẽs
c viribus opp̄ſſit eã/ꝛ cubauit cum illa.

a ti ſui interfectio.ſecundo vxoꝝ ſua/ C
rum cognitio:ca.xiiij.tertio contra †1.pa.10.b
eũ populi rebellatio:ca.xx. Circa p̄
b mum ꝯſiderandũ q̄ primogenitus
dauid occiſus eſt:eo q̄ ſororẽ ſuaꝫ
thamar violenter deflorauit:ꝛ idõ
c p̄mo deſcribit ſtupratio ſororis ab
amnõ.ſecundo cõceptio rãcoris in
corde abſalon/ibi: Porro nõ eſt lo
cutus abſalon ꝛc.tertio vindicatio
pudoris/ibi: Factũ eſt aũt poſt tẽ/
pus ꝛc. Circa primũ dr̄: Factum
eſt autẽ poſt hec vt abſalon
ꝛc. Quia in vindictã pctõꝝ dauid
amnõ primogenitus eius amore il
licito exarſit in ſororẽ ſuã:ita q̄ in/
firmabat ꝓpter eã:q: paſſiones ex
ceſſiue amoris odij vel timoris et
d h̄mõi mirabilit immutant corpus.
e ¶ Quia cũ eſſet virgo diffi/
cile ei videbat vt q̄p.ꝛc. Non
q: formidaret inhoneſtatẽ:ſꝫ quia
filie regis virgines clauſe intra do Al's† amõ
mũ cuſtodiebant:ita q̄ ſibi impoſ/
ſibile videbat q̄ poſſet eius habe/
e re p̄ſentiã ad exercendũ ſuã luxuri/
am. f ¶ Erat autẽ amnõ ami/
f cus nomine ionadab fili⁹ ꝛc.
Id eſt aſtutus:quia ad finẽ malum
ſciebat inuenire media opportuna:
ſicut patet ꝑ malũ conſiliũ quod de
dit ip̄i amnõ. Et patet lr̄a vſq̄ ibi:
g ¶ Ut faciat in oculis meis
duas ſorbiciũculas ꝛc. Id eſt
duo pulmenti genera ad ſorbendũ
apta. Cetã patẽt vſq̄ ibi: h ¶ In D
fer cibuꝫ in conclaui: Id eſt in
loco ſecreto ꝛ remoto quod dice/
bat vt poſſet ea abuti:vt patet ex
conſequẽtibus. Sequit: i ¶ Lo/ Al's toro
quere ad regem:et non nega/
bit me tibi. Hoc videt eſſe con/
tra legem: Leuit.xx. vbi ꝓhibetur
matrimoniũ fratris cum ſorore ſi/
ue ſit de patre tm̄ ſiue de matre:et
multo fortius đ vtroq̄.ad quod re
g ſpõdet Ra.Sa. q̄ dauid cepit ma
trem thamar in bello:et circũciſis
vnguibus ꝛ peractis alijs que ad
hoc requirunt:vt habet Deutero.
xxj.b. Et accepit eã vxorem.verun/
tamen tunc erat imp̄gnata de viro
quẽ prius habuerat habẽs in vte/
ro iſtã thamar:ꝛ ideo nõ erat filia
natural'ip̄i⁹ dauid.ꝓpt̄ qđ fili⁹ ei⁹
poterat eã h̄re vxorem ẜm legem.
* Et exoſam

Moraliter. d ¶ Factum eſt Moraliter
autem poſt hec vt abſalon fi/
lij dauid ſororem ſpecioſiſſi/
b mã vocabulo thamar ad ꝛc.
Per thamar virginem que cubicu
lum amnon fratris ſui ex patre ſed
nõ ex matre intrauit ſola cum ſolo
ꝛ ibidem fuit deflorata:ſignificat
quecũq̄ virgo vel mulier contine/
re[i] ꝓponens:ſed de ſua ſecuritate
nimis confidens. Nam frequẽter
in tali confidentia diabolus cuius
alitus prunas ardere facit:vt dicit
Iob.xlj.quando ſola cum ſolo etiã
valde ꝓpinquo reperit ignem con
cupiſcentie carnalis accẽdit.ꝓpter
i qđ talis ſolitudo caueri debet ſolli/
cite. Bern̄.ſuper Miſſus eſt. So †47.diſt.c.
lent virgines q̄ vere virgines ſunt ſic̄ hi.§.ne/
ſemꝑ eſſe pauide ꝛ nũq̄.ſecure ꝛ vt ceſſe
timẽda caueãt etiã tuta ꝑtimeſcere.
p ij * Porro nõ

a ¶ Et exoſam eã ha. Et nos admiſſum facin⁹ odio habeamus magis ꝙ̃ ante ꝑpetrationẽ dilexeam⁹: ⁊ ob hoc citi⁹ conſequemur veniã: ſi tamẽ in alio vitio denuo nõ offendam⁹ ſicut amnon: q̄ qꝛ poſt inceſtum ebꝛietatem non vitauit: ob hoc moꝛtem non euaſit.

Nico.de lyra

Tholomai

a ¶ Et exoſam illã habuit. qꝛ ſicut dicũt hebꝛei in ei⁹ defloꝛatiõe leſius fuit in tm̃ ꝙ doloꝛ ſequẽs maioꝛ fuit delectatione p̄cedẽti. b ¶ Maius eſt hoc ma. ſ. me expellẽdo cõfuſibiliter ſicut meretricẽ ꝙ̃ ꝙ me violẽter defloꝛaſti: qꝛ poterat eã accipere ĩ vxoꝛẽ.

c ¶ Que indu. erat tatu. In hebꝛeo habet: Serica tunica. d ¶ Que aſpgẽs cine. capi. ſuo ⁊c̃. hoc nõ fecit thamar ſtatim cuꝫ eiecta fuit ab amnon: qꝛ ſeipſaꝫ ſcãdaliçaſſet: ſꝫ poſt ꝙ̃ venit ad domum fratris ſui: ideo ſubdit: Ibat ingrediens ⁊ clamãs ⁊c̃.

e ¶ Mãſit itaqꝫ tha. cõtabeſcẽs. magis volẽs innupta manere ꝙ̃ a viro ſibi dato violata ĩueniri. Et ex hoc patet cõtinẽtia ⁊ puritas illi⁹ tẽpoꝛis in virginibus deſpõçandis. f ¶ Cũ aũt audiſſet rex dauid verba hec: cõtri. eſt valde: Cũ qꝛ fili⁹ ſu⁹ deũ offenderat faciẽdo opus nepharium: Cũ qꝛ filia ſua adoptiua erat vituperata in ꝑpetuũ. g ¶ Et noluit cõtriſtare ⁊c̃. videt ꝙ dauid in hoc grauiter peccauerit: qꝛ nõ ſolũ tenebat filiũ increpare: ſed etiã ĩterficere: vt videt ꝓ virginis violenta defloꝛatiõe. Dicendũ ꝙ nõ habebat ſibi ĩfligere penã moꝛtis: nec rõne defloꝛationis: nec rõne violẽtie. Primũ ptꝫ qꝛ amnõ ⁊ thamar erãt ꝑſone libere nullo vinculo m̃rimoniali alligate: nõ ſolũ ꝑ m̃rimonij cõſũmationẽ: ſꝫ nec etiã ꝑ affidationẽ. Lex aũt nõ ĩponit penã moꝛt talib⁹. vñ Deut. xxij. c. vbi pena moꝛt infligitur virgini defloꝛate in domo paterna: lex illa loquit de virgine alteri affidata: ſicut ibidem diffuſius fuit declaratũ. Silr̃ ſecũdũ ptꝫ: qꝛ illa violentia ⁊ totũ factum erat occultũ: nec poterat defloꝛatio ⁊ violẽtia ꝓbari: niſi ꝑ querimoniã ip̄ius thamar ⁊ ſui coꝛp̄is oſtenſionẽ qđ ipſa nõ fecit ĩmo ſimplr̃ tacuit: ⁊ đ ↄſilio frĩs ſui abſalõ: vt ptꝫ ĩ lr̃a: ⁊ iõ dauid nõ habebat viã interficiẽdi amnõ iuſte: tenẽdũ eſt tñ ꝙ alit̃ coꝛripuit eũ ſecrete: licꝫ nõ ſit ſcꝑtũ: ĩ tali aũt coꝛrectione debet expectari opoꝛtunũ tp̄s: ⁊ alie circũſtãtie: ⁊ ſic intelligit qđ hic đr: Noluit cõtri. ſpm̃ ⁊c̃. ſ. ꝓ tũc qꝛ erat debilis ⁊ infirm⁹ et dolẽs de facto: qđ ptꝫ ex h̄ ꝙ habebat thamar odio: qꝛ ⁊ ſi nõ dolebat rõne culpe: dolebat

dolebat tñ rõne leſiõis incurſe: vt p̄dictũ ẽ. Si aũt querat̃ q̄re đđ nõ coegit amnõ ad accipiẽdũ thamar vxoꝛẽ: ptꝫ reſponſio: qꝛ ꝓpter odiũ ↄ̄ eã ↄceptũ ꝓbabile erat ꝙ interfeciſſet eã. h ¶ Poꝛro nõ ẽ lo. Hic ↄñr deſcribit cõceptio rãcoꝛis: qꝛ abſalon iſtã iniuriã ſibi ⁊ ſoꝛoꝛi factã tenuit in coꝛde ſuo clauſam: ⁊ iõ magis fuit rãcoꝛ odij augmẽtat⁹ ꝙ̃ ſi ꝑ aliq̄ facta vel ſigna exterioꝛa fuiſſet extra ꝓpalat⁹: qꝛ virtus vnita foꝛtioꝛ ẽ ſeipſa diſꝑſa. i ¶ Factũ ẽ aũt. Hic ↄñr ponit p̄dicte iniurie vindicatio: mõ tñ ꝓditoꝛio: qꝛ abſalõ vocauit amnõ ad prãdiũ q̄ſi factũ eẽt totalit̃ oblitũ: ⁊ tũc ĩterfecit eũ. Et pꝫ lr̃a paucis exceptis q̄ diſcurrent. k ¶ Ut ton. oues ab. tũc enĩ faciebãt antiquit⁹ magna cõuiuia ĩ memoꝛiã p̃riarcharũ q̄ fuerũt paſtoꝛes ouiuꝫ. vt h̄r Geñ. xlvij. l ¶ Cũ aũt coge. eũ. i. obnixe rogaret patrẽ ſuũ. m ¶ Et noluiſſet ire bñdixit ei. imp̄cãdo bona ſibi abſalõ: ⁊ amicabilit̃ ſe excuſando. n ¶ Si non vis ve. in ꝑſona ꝓpꝛia. o ¶ Ueniat obſe. nobi. ⁊c̃. q̄ rep̄ſentat ꝑſonã tuã tãꝙ̃ pꝛimogenitus. p ¶ Obſeruate cuꝫ temu. fuerit ⁊c̃. qꝛ tũc nõ poterit ſibi p̄cauere. q ¶ Nolite timere ego ſũ q̄ p̄cipio. q. d. factũ ſuꝑ me accipio: ⁊ vos defendã. Unde credendũ eſt ꝙ abſalon fugiẽs duxit eos ſecũ. r ¶ Aſcenderũt ſin. mu. ſuas. licet enĩ eſſet ꝓhibitũ filijs iſrl̃ ne facerẽt cõmiſceri anĩalia diuerſe ſpeciei: vt habet Leui. xix. tamẽ poterãt vti animalib⁹ ex tali cõmixtione generat cuiuſmodi ſũt mule. s ¶ Fama ꝑuenit ad dauid. qꝛ de tali facto fama cito volat. t ¶ Percuſſit abſalõ ⁊c̃. qꝛ in talib⁹ plus cõiter dicit in pꝛĩcipio ꝙ̃ ſit in veritate.

ſequit

b ¶ Poꝛro non eſt locutus abſalõ ad amnõ nec malũ nec bo. Per abſalon qui illatã iniuriam ſue ſoꝛoꝛi falſo diſſimulauit: ⁊ cũ hoc amnon ad ↄuiuiũ inuitãdo cũ eo amicitiã ſimulauit: ſignificat quicunqꝫ inſidiatoꝛ fraudulẽt⁹ vſqꝫ quo videat vindicte tp̄s. ideo dixit ſue malicie miniſtris. p ¶ Obſeruate cũ temulẽtus fuerit amnon vino ⁊ dixe. vo. ⁊c̃. licet enĩ amnon moꝛtẽ meruiſſet nõ tñ erat inferenda per eũ nec ꝑ taleꝫ modum pꝛoditoꝛiũ. Aliter ꝑ abſalon qui interpꝛetat pater amaritudinis diabolus poteſt intelligi qui mendacij pater eſt et amaritudinis peccati. Per amnon vero quilibet inſolens quem inuitat pꝛimo diabolus ad conuiuium gule ⁊ inde pertrahit ipſum ad peccatum luxurie: quia ſicut dicit Hiero. Uẽter et genitalia ſunt mẽbꝛa ꝓpinqua: ⁊ ex vicinitate mẽbꝛoꝝ deſignat ꝓpinq̄tas vitioꝝ: ⁊ ſic diabol⁹ ip̄m iugulat moꝛte culpe ⁊ poſtea ꝑtrahit ad moꝛtẽ gehenne.

a Et exoſam eaꝫ habuit odio magno nimis: ita vt a
mai⁹ eſſet odiũ q̄ oderat eã amoꝛe quo añ dilexerat. Dixitqꝫ ei amnõ: Surge ⁊ vade. Que rñdit
ei: Mai⁹ ẽ h̄ malũ qđ nũc agis aduerſũ me ꝙ̃ qđ b
ante feciſti expellẽs me. Et noluit audire eã: ſꝫ vocato puero q̄ miniſtrabat ei dixit: Eijce hãc a me
foꝛas: ⁊ claude oſtiũ poſt eã. Que induta erat ta c
lari tunica: huiuſcemodi enĩ filie regl̃ virgines veſtib⁹ vtebãt. Eiecit itaqꝫ eã miniſter illius foꝛas:
clauſitqꝫ foꝛes poſt eã. Que aſꝑgẽs cinerẽ capi d
ti ſuo: ſciſſa talari tunica: ĩpoſitiſqꝫ manib⁹ ſuꝑ caput ſuũ: ibat ingrediẽs ⁊ clamãs. Dixit aũt ei abſalõ frater ſuus: Nũq̄d amnon frater tu⁹ ↄcubuit tecũ: Sꝫ nunc ſoꝛoꝛ tace: frater tu⁹ eſt: neqꝫ affli
gas coꝛ tuũ ꝓ hac re. Mãſit itaqꝫ thamar cõta e
beſcẽſ ĩ domo abſalõ frĩs ſui. Cũ aũt audiſſet rex f
dauid v̄ba hec: ↄtriſtat⁹ eſt valde: ⁊ noluit ↄtriſta g
re ſpm̃ amnon filij ſui: qm̃ diligebat eũ: qꝛ pꝛimo
genit⁹ erat ei. Poꝛro nõ ẽ locutus abſalõ ad am h
non nec malũ nec bonũ. Oderat enĩ abſalõ amnon: eo ꝙ violaſſet thamar ſoꝛoꝛẽ ſuã. Factũ eſt i
autẽ poſt tempus biennij: vt tonderent oues ab k
ſalon ĩ balaſoꝛ que eſt iuxta ephꝛaim. Et vocauit abſalõ oẽs filios regis. Venitqꝫ ad regẽ: ⁊ ait ad eũ: Ecce tondent oues ſerui tui: Veniat oꝛo rex cũ ſeruis ſuis ad h̄uũ ſuũ. Dixitqꝫ rex ad abſalõ: Noli fili mi: noli rogare vt veniam⁹ oẽs: et grauemus te. Cũ aũt cogeret eũ ⁊ noluiſſet ire: benedi l m
xit ei. Et ait abſalon: Si non vis venire: veniat n o
obſecro nobiſcum ſaltem amnon frater me⁹. Dixitqꝫ ad eũ rex: Nõ ẽ neceſſe vt vadat tecũ. Coegit itaqꝫ eũ abſalõ: ⁊ dimiſit cũ eo amnõ: ⁊ vniuerſos filios regl̃. Feceratqꝫ abſalõ cõuiuiũ q̄ſi ↄuiuiũ regl̃. Pꝛeceꝑat aũt abſalõ puerl̃ ſuis dicẽs:
Obſeruate cũ temulẽt⁹ fuerit amnõ vino: ⁊ dixe p
ro vob: ꝑcutite eũ ⁊ interficite: nolite timere. Ego q
enĩ ſũ q̄ ꝑ̃cipio vobis. Roboꝛamini: ⁊ eſtote viri foꝛtes. Fecerũt ergo pueri abſalon aduerſuꝫ amnon ſicut ꝑ̃ceꝑat illis abſalõ. Surgẽteſqꝫ oĩes
filij regl̃ aſcẽderũt ſinguli mulas ſuas ⁊ fugerũt. r
Cũqꝫ adhuc ꝑgerent in itinere. Fama ꝑuenit ad s
dauid dicẽs: Percuſſit abſalon omnes filios re t
gis: ⁊ nõ remãſit ex eis ſaltẽ vnus. Surrexit itaqꝫ rex dauid: ⁊ ſcidit veſtimenta ſua: ⁊ cecidit ſuꝑ terrã. Et oẽs ſerui ei⁹ qui aſſiſtebãt ei: ſciderũt veſtimẽta ſua. Reſpõdẽs aũt ionadab fili⁹ ſemmaa fratris dauid dixit: Ne eſtimet dominus me⁹ rex

a ¶ Ptolomai. Hic fuit pr̄ maacha mr̄is abſalō. quā dicūt hebrei dauid in ꝑlio cepiſſe: ⁊ ceſarie ⁊ vnguib⁹ ꝑ̄ciſis: ſm̄ legē in vxorē ſibi ſociaſſe: ⁊ ex ea generaſſe thamar ⁊ abſalon. b ¶ Ceſſauitq̧ ⁊c̄. In hebreo: Ceſſauit rex exire poſt abſalō. Perhibet̄ em̄ dauid exire voluiſſe poſt abſalō vt reuocaret eū: ſ; putās q̄ ꝗtiēs eū videret: mortē amnō ad mēoriā reduceret: ceſſauit exire.

Intelligēs ⁊c̄. Ca. XIIII c ¶ Et ācille tue ⁊c̄. Aiūt hebrei hāc mulierē vere duos filios habuiſſe: ⁊ ꝓ hereditate certaſſe: ⁊ alter̄ ab altero iterēptū. mlier tn̄ ſe in ꝑſona dauid poſuit ⁊ filios in ꝑſona amnō et abſalō. cognationē ꝟo q̄ conſurgit ꝯ filiū in ꝑſona alior̄ filior̄ dauid.

Replica. In ca. xiij. notat Bur. nr̄a; trāſlationē ſic̄ ⁊ poſtil. facit iu tractatu ſuo de differētia trāſlatiōis nr̄e ⁊ hebraice ꝟitatꝭ. Rn̄deat h̄ btūs Hiero. ꝓ q̄ nō recipio luctamē: ſed ſolū ꝓ poſtillatore. Auctas em̄ bti Hiero. ⁊ nr̄e trāſlatiōis ꝑ eccl̄ia; recepte defendit ſemetip̄a;. Ca. XIII

ꝙ oēs pueri filij regꝭ occiſi ſint. Amnon ſol⁹ a mortu⁹ ē: qm̄ i odio abſalō erat poſit⁹: ex die q̄ opp̄ſſit thamar ſororē ei⁹. Nūc ğ ne ponat dn̄s me⁹ rex ſup cor ſuū verbū iſtud/ dicens: Oēs filij regis occiſi ſunt: qm̄ amnon ſolus mortu⁹ eſt. Fugit āt abſalō. Et eleuauit puer ſpeculator oculos ſuos et aſpexit: et ecce ppl̄s multus veniebat ꝑ iter deuiū ex latere mōtis. Dixit āt ionadab ad regē: Ecce filij regis adſunt: iuxta ꝟbū ſerui tui ſic factu; ē. Cūq̧ ceſſaſſet loq̄/ apparuer̄t ⁊ filij regꝭ. Et itrātes leuauer̄t vocē ſuā ⁊ fleuerūt. S; ⁊ rex ⁊ oēs ſerui ei⁹ fleuer̄t ploratu magno nimis.
a † Porro abſalō fugiēs abijt ad ptolomai fi- b
liū āmiur regē geſſur. Luxit ğ dauid filiū ſuū c
amnō multꝭ dieb⁹. Abſalō aūt cū fugiſſet ⁊
a ¶ q̄ ceſſauit exire poſt abſalō: vel q̄ nouerat amnon flagitioſum ⁊ morte dignum.
b veniſſet in geſſur: fuit ibi trib⁹ ānis. Ceſſauit- d
q̧ dauid rex ꝑſeq̄ abſalō: eo ꝙ ꝯſolat⁹ eſſet ſuper amnō interitu. Ca. XIIII
a ¶ q̄ vidit eū ꝓ abſalon ſuſpiraſſe.
Intelligēs aūt ioab fili⁹ ſaruię ꝙ cor e
a ¶ de q̄ fuit amos ꝓpħa: cuius hec vidua putatur fuiſſe auia.
regis ꝟſu; eſſet ad abſalō: miſit thēcuā ⁊ tu- f g
lit inde mulierē ſapientē/ dixitq̧ ad eā: Luge h
re te ſimula: ⁊ iduere veſte lugubri: ⁊ ne vngaris oleo vt ſis q̄ſi mulier plurimo iā tpe lugēs mortuū. Et igredierꝭ ad regē: ⁊ loq̄rꝭ ad eū ſermōes huiuſcemōi. Poſuit āt ioab ꝟba in ore ei⁹. Itaq̧ cū igreſſa fuiſſet mulier thecuites ad regē: cecidit corā eo ſup terrā: ⁊ ad i
orauit ⁊ dixit: † Serua me rex/ ⁊ ait ad eā rex: k
Quid cauſę habes? Que rn̄dit: Heu mulier l
c vidua ego ſum. Mortuus ē em̄ vir meus et m
ancillę tuę erāt duo filij q̄ rixati ſunt aduerſum ſe in agro: nulluſq̧ erat qui eos ꝓhibere n
poſſet: ⁊ ꝑcuſſit alt̄ alter̄: ⁊ iterfecit eū. Et ec o
ce ꝯſurgēs vniuerſa cognatio aduerſū ancillā tuā/ dicit: Trade eū q̄ ꝑcuſſit frē; ſuū: vt occidamus eū ꝓ aīa fris ſui/ quē iterfecit: ⁊ de- p
leamus heredem. Et q̄rūt extinguere ſcintil- q
a ¶ reliquias meas a ſimilitudine ignis.
lām meā q̄ relicta ē: vt nō ſupſit viro meo nomen ⁊ reliquię ſup terram. Et ait rex ad mulierem: Uade in domū tuam: ⁊ ego iubebo r

Nico. de lyra

Sequit̄: a ¶ Amnō ſolus mortu⁹ ē ⁊c̄. Ex h̄ dicūt aliq̄ ꝙ iſte ionadab erat nathā ꝓpħa: ⁊ ꝙ erat binomi⁹: dicētes ꝙ ſpū ꝓpħetico ſciuit ſolū amnon mortuū: q̄ cū eſſet abſens: via hūana ſcire nō potuit. S; iſtud dictū pt; falſum: ꝑ illud ꝙ iſte ionadab dederat amnō peſſimū ꝯſiliū de ſorore ſua deflorāda: vt pt; ꝑ p̄dicta. qđ nll̄o mō feciſſet ꝓpħa dn̄i. qđ ğ dixit: Amnō ſol⁹ mortuus ē. h̄ nō dixit certitudinaliť: ſ; ꝯiecturaliť tm̄: eo ꝙ nouerat odiū abſalō ꝯ amnon: ⁊ cā; odij: vt pt; ex p̄dictꝭ. Cetera patēt vſq; ibi: b ¶ Porro abſalō fugiēs ⁊c̄. q̄ attinebat ei ex ꝑte mr̄is. erat enī pr̄ maacha mr̄is abſalō: vt habeť ex ſup̄dictꝭ. iij. ca. c ¶ Luxit ğ dauid ⁊c̄. magꝭ ꝓ morte ſpirituali q̄; corporali: eo ꝙ fuerat occiſus actu ebrius. d ¶ Ceſſauitq̧ rex ⁊c̄. eo ꝙ reuoluerat in aīo amnō flagitiū ⁊ ſic iuſto dei iudicio eū fuiſſe occiſum. ⁊ hoc ē qđ ſb̄diť: Eo ꝙ ꝯſolatus ē ſup amnon interitu.

¶ In ca. xiij. vbi d̄r in poſtilla: Ceſſauitq̧ rex dauid ꝑſeq̄ abſalon ⁊c̄.

Additio. Ubi in trāſlatione nr̄a h̄r: Et ceſſauit dauid rex: ī hebreo ē q̄ddā ꝟbū equocū: qđ vno mō idē ſignificat qđ ceſſare vl̄ ꝯſūmare. Alio mō ſignificat idē qđ deſiderare ſeu cōcupiſcere. vn̄ vt videť in ſcđa ſignificatiōe poſſet ꝓpri⁹ ītelligi. Nā dauid nunq̄; ichoauit nec incepit ꝑſeq̄ abſalō: vt pt; ex dictꝭ in h̄ ca. ⁊ iđ īpropȩ diceret: Ceſſauit a ꝑſecutione. Silr̄ vbi trāſlatio nr̄a h; ꝑſeq̄ abſalon: in hebreo h̄r: vt egrederet̄ ad abſalō: Cui⁹ ſenſus ē ꝙ dauid deſiderabat ſeu cōcupiſcebat egredi ad recipiēdū abſalō: eo ꝙ ꝯſolat⁹ eſſet ⁊c̄. Et h̄ ſenſus magꝭ cōſonat cū īmediate ſeq̄nti: vbi d̄r: Cognouit ioab ꝙ cor regis eſſet verſum ad abſalō ꝙ ſonat idē qđ egredi ad recipiendū eū. Scđm em̄ primā ſignificationē q̄ dicit eū ſolū ceſſare a ꝑſecutiōe: nō ita ꝑfecte ītelligereť cor regis eē verſum ad abſalō: ſ; ſolū ꝙ ceſſaret a perſecutione eius ⁊c̄.

Intelligēs aūt. Deſcp̄ta p̄ēa dauid rōne homicidij: h̄ ꝯn̄r deſcribiť ei⁹ pena rōne adulterij ꝑ h̄ ꝙ abſalō fili⁹ ei⁹ ip̄m fugauit ⁊ vxores ei⁹ carnaliť cog̃uit. ⁊ h̄ factū enorme oīb⁹ mānifeſtauit. Igiť circa h̄ ſic ꝓcediť: q̄ p̄mo deſcribiť ipi⁹ abſalō reuocatio. ſcđo ꝯ pr̄e; ꝯſpiratio: ca. xv. Circa p̄mū p̄mittiť mlierꝭ īformatio. ſcđo īformate petitio/ ibi: Itaq̧ cū īgreſſa fuiſ. tertio petitiōis īterp̄tatio/ ibi: Dixit ğ mu. q̄rto regis conceſſio/ ibi: Et ait rex ad io. Circa p̄mū d̄r: Intelligēs aūt ⁊c̄. q̄ videbat eū ꝯſolatū de morte amnō ⁊ ſuſpirāte; poſt abſalō. f ¶ Miſit thecuā. nomē ē ville: de q̄ fuit amos ꝓpħa. ⁊ ī terminis illi⁹ ſunt paſcua bōa. g ¶ Et tulit idē mu. ſa. i. prudēter ⁊ efficaciť loq̄ntē. h ¶ Lugere te ſimula ⁊c̄. Ex h̄ videť eſſe falſū ꝙ aliq̄ dicūt hāc mulierē ad lr̄am duos filios habuiſſe q̄r̄ vn⁹ īterfecerat aliū: q̄ tūc nō fuiſſet ſimulatio luct⁹ ſ; ꝟitas: nec eſſet locutio figuralꝭ: ſ; magꝭ rei geſte: cui⁹ ꝯriū d̄r. ī. Poſuit ī os ācille tue oīa ꝟba hec: vt ꝟtere figurā ſermonis hui⁹. i ¶ Itaq̧ cū ingreſſa. h̄ ꝯn̄r poniť mulierꝭ īformate a ioab petitio/ cum dicitur: k ¶ Serua me rex. q. d. reputo me mortuam niſi iuues me. l ¶ Heu mlier ⁊c̄. iſtđ erat ver̄ ad lr̄a;. m ¶ Et ācille ⁊c̄. totu; qđ ſequiť ē ꝑabola ꝯficta: ꝓpť illud qđ explicať poſtea n ¶ Nulluſq̧ erat ⁊c̄. de īſurrectiōe vnius ꝯ alterū. ⁊ ꝑ ꝯn̄s null⁹ erat q̄ poſſet ferre teſtīoniū ꝯ īterfectorē. o ¶ Et ꝑcuſſit alt̄ al. h̄ nō dixit mlier ꝯſitēdo ꝙ ita eēt: ſ; repetēdo qđ dicebāt ꝑſecutores filij: nō h̄ntes tn̄ legitīa; ꝓbatiōe; ꝯ eū. ideo ſequiť: Et ecce ꝯſur. vni. ⁊c̄. Sequiť: p ¶ Et deleam⁹ he. q. d. nō q̄rūt h̄ amore iuſticie: ſ; ducti hereditatꝭ cupiditate: vt deuolouať ad eos q̄ ſunt ꝓpinq̄. q ¶ Et q̄rūt ex. ſcintil. meā. i. nomē meū ⁊ nomen viri mei defuncti: vt nō ſit ex ꝑte ei⁹ q̄ noīeť in hereditate nr̄a. Sequiť regꝭ rn̄ſio: r ¶ Et ego iube. ꝓ te. ſ. ꝙ fili⁹ tu⁹ nō moriať: ſuppoſito ꝙ tu di-

Moraliť. e ¶ Intelligēs āt ioab ⁊c̄. Per reuocationē abſalō ad pr̄e; ſuū: ſignificať reuocatio pctōris ad deū. Igiť ꝑ ioab q̄ reuocationē iſtā ꝓcurauit: p̄dicator bon⁹ ſignificať cui⁹ officiū ē reuocare pctōres ad dn̄m: ⁊ noīs īterp̄tatio cōgruit. Nā abſalō idē pr̄ īterp̄tať. p̄dicator āt pctōris ad deū reuerſi pr̄ nomīať. i. Corinth. iiij. d. In xp̄o ieſu ꝑ euāgeliū ego vos genui. Mulier aūt thecuites ꝑ quā ioab fecit abſalō reuocationē: ſignat p̄dicandi grām ꝑ quā p̄dicator pctōres reuocat ad penitentiā: ⁊ noīs interp̄tatio cōgruit. Nā thecua interp̄tať tuba. De p̄dicādi vero gratia p̄dicatori diciť: Eſa. lviij. a. Quaſi tuba exalta vocem tuam: ⁊ annuncia pplo meo ſcelera eor̄: ⁊ domui iacob pctā eor̄.

Marginal notes: E; † J. 15. b; D; † 4. Re. 6. f; Moraliter

lioꝝ dauid. a ❡ In me dñe. Quaſi: qꝛ alter aduerſus alterū ſurrexit: in me ſit iniqtas: ſi tamen eē debet: in te autem nulla ſit: qꝛ abſq; culpa es ⁊ ſicut ego abſq; culpa ſum: ſi alter fili⁹ me⁹ interfect⁹ eſt ab altero: ſic ⁊ tu: ſi abſalō amnon morte dignū interfecit. b ❡ Et locutus eſt ⁊c. Ex h̄ aperit qḋ paulo ſuperi⁹ dictū ē: ceſſauit rex exire poſt abſalon.

a ꝓ te. Dixitq; mulier thecuites ad regē: In me a b
dñe mi rex ſit iniquitas: ⁊ in domum pr̄is mei:
rex aūt ⁊ thron⁹ ei⁹ ſit innocēs. Et ait rex: Qui c d
ꝯtradixerit tibi/ adduc eū ad me: ⁊ vltra nō ad e f
det vt tāgat te. Que ait: Recordetur rex dñi g
dei ſui: vt nō multiplicent̄ ꝓximi ſanguinis ad
vlciſcēdū: ⁊ nequaq̄ īterficiēt filiū meū. Qui h
ait: Viuit dñs: qꝛ nō cadet de capillis filij tui i k
ſuꝑ terraȝ. Dixit ḡ mulier: Loquat̄ ancilla tua l
ad dñm meū regē verbū. Et ait: Loquere. Di-

a ¶ abſalon. ſ. et qui cū eo erāt q̄ quaſi captiui ⁊ eiecti nō reducebant̄ ad hereditatē dei: ⁊ poterāt coacti in terra aliena ſeruire dijs alienis.

xitq; mulier: Quāre cogitaſti iſtiuſmodi rem m
b cōtra ppl'm dei: ⁊ locut⁹ eſt rex verbū iſtud vt n
peccet: ⁊ nō reducat eiectū ſuum: † Oēs mori- o
mur: ⁊ quaſi aque dilabimur in terrā q̄ nō re-

a ¶ Quaſi de⁹ reuocat pctōres q̄ a diabolo captiui tenent̄: et tu abijcis qui eum debes imitari.

uertunt̄. Nec vult deus perire aīam: ſed retra- p q
ctat cogitans ne penit⁹ pereat q̄ abiectus eſt. r s
Nūc igit̄ veni vt loq̄r ad dñm meū regē verbū t
h̄ pn̄te pplo. Et dixit ācilla tua: loq̄r ad regē:
ſi quo mō faciat rex verbū ancille ſue. Et audi
uit rex v̄ba vt liberaret ācillā ſuā de manu oīm
qui † volebant de hereditate dñi delere me/ et fi
liū meum ſimul. Dicat ergo ancilla tua/ vt fiat v x

a ¶ id eſt firmum et acceptum.

verbū dñi mei regis ſicut ſacrificiū. Sicut eīm
angel⁹ dñi ſic ē dñs me⁹ rex † vt nec bn̄dictione

a ¶ hominū b ¶ a recto.

nec maledictiōe moueat̄. Unde ⁊ dñs de⁹ tu⁹
eſt tecū. Et reſpōdēs rex dixit ad mulierē: Ne
abſcōdas a me verbū qḋ te interrogo. Dixitq;
mulier: Loquere dñe mi rex. Et ait rex: Nūq̄d
man⁹ ioab tecū eſt in oībus iſt'? Reſpōdit mu
lier/ ⁊ ait: Per ſalutē aīe tue dñe mi rex: nec ad
ſiniſtrā nec ad dexterā eſt ex oīb⁹ his q̄ locut⁹ ē
dñs me⁹ rex. Seru⁹ eīm tu⁹ ioab ip̄e ꝑcepit mi
hi: ⁊ ipſe poſuit in os ancille tue oīa verba hec

a ¶ .i. me in ꝑſona tui acciperē filios meos in ꝑſona tuoꝝ.

vt v̄terē figurā ſermōis hui⁹. Seru⁹ ei tu⁹ ioab
ꝑcepit iſtḋ. Tu aūt dñe mi rex ſapiēs es: ſicut
habet ſapientiā angelus dei: vt intelligas om-
nia ſuꝑ terrā. Et ait rex ad ioab: Ecce placat⁹ y
feci verbū tuū. Vade ergo ⁊ reuoca puerū ab
ſalon. Cadenſq; ioab ſuꝑ faciem ſuam in ter-
ram/ adorauit: ⁊ benedixit regi. Et dixit ioab:
Hodie intellexit ſeruus tuus: qꝛ inueni gratiā
in oculis tuis dñe mi rex. Feciſti eīm ſermoneȝ

¶ In pleriſq; non interponit̄ domine mi rex.

dñe mi rex ſerui tui. Surrexit ḡ ioab ⁊ abijt in

Nico. de lyra

to ꝙ tu dicas verū: ⁊ hoc erat iuſtū: qꝛ fili⁹ ei⁹ nō erat conuictus de homicidio ꝑ euidētiā facti: nec ꝑ teſtes cū eſſent ſoli in agro: nec ꝑ recognitionē ꝓpriā: ⁊ ideo iſtud debebat derelinq̄ iudicio diuino: dato ꝙ ſic eſſet in veritate.

a ❡ Dixitq; mulier ⁊c. nō cōtenta iſta reſpōſione.

b ❡ In me dñe ⁊c. qḋ ſic exponūt hebrei ⁊ bene vt videt̄. Dñe mi rex ꝓpter multa negocia magna et ardua poterit eſſe ꝙ tu des obliuioni iſtud negociū. Et tūc ī me ⁊ in domo mea erit hec iniq̄tas: id eſt fili⁹ me⁹ interficiet̄ a querentib⁹ ei⁹ ſanguinē: et tu eris innocēs: qꝛ p̄ter intētionē tuā iſtud fiet quaſi diceret: placeat tibi iſtud magis firmare: ⁊ me ⁊ filiū meū aſſecurare.

†Ecclī. 25. d c ❡ Et ait rex. reſpōdēs huic petitioni.

d ❡ Qui cōtradixerit ti. querēdo ſanguinē filij tui.

e ❡ Adduc euȝ ad me: et ⁊ ego cōpeſcā eū.

f ❡ Que ait: adhuc nō cōtenta iſto reſpōſo.

g ❡ Recordet̄ rex ⁊c. ⁊ eſt intellect⁹ hui⁹ mulieris q. d. ꝓximi q̄ querūt vltionē ḋ filio meo ſūt multi: nec poſſem omnes cōgregare ſimul ⁊ adducere ad te: ⁊ ſi adducā vnū vel duos: alij interim interficient filiū meū. Et ideo recordet̄ rex dñi dei ſui .i. firmet verbū ſuū iuramento ꝑ deū: ⁊ ꝑ publicationem hui⁹ iuramēti: ita ꝙ null⁹ audeat inuadere filiū meū. ꝓpter quod ſequit̄:

al's † q̄rebāt

h ❡ Qui ait: acquieſcēdo ei⁹ dicto.

† ſ. 19. c

i ❡ Viuit dñs .i. iuro ꝑ viuentē deū.

k ❡ Quia nō ⁊c. i. ſeruabit̄ nō ſolū a morte ſed etiā a quacūq; mutilatione ꝯtumcūq; modica.

l ❡ Dixit ḡ. Hic ꝯn̄r ponit̄ p̄dicte parabole interp̄tatio in qua ꝑ mulierē accipit̄ ipſe dauid. Per duos filios mulieris duo filij regis. ſ. amnō ⁊ abſalon. Per cognationē defūcti intelligunt̄ amici ip̄ius amnon q̄rentes vindictā de morte ei⁹. Et ꝑ h̄ cōcludit ꝙ ſicut rex ſentētiauerat ꝓ filio ſuo vt nō moreret̄: ſic deberet ſentētiare ꝓ abſalon vt ab exilio reuocet̄: qḋ quidem exiliū mors eſt ciuilis.

Prima rō ꝑſuaſionis

Premittit tñ mulier tres ratiōes īducētes ad miſericordiā circa abſalon. Prima accipit̄ ex ꝑte maioris mali euitādi: qꝛ abſalō ⁊ illi q̄ erāt cū eo erāt fugitiui ī terra idolatrie ſubdita ꝓpter qḋ erāt in periculo declinādi

declinādi ad idolatriā ꝑ eoꝝ ſuggeſtionē vel inductionē iter q̄s habitabāt. Ad qḋ euitādū erāt reuocādi ad terrā iſrl' in q̄ de⁹ colebat̄. ⁊ hec rō tangit̄ cū ḋr: m ❡ Quare co. hu. ⁊c. id eſt cōtra abſalō ⁊ ſocios ei⁹ q̄ erāt de populo dei. n ❡ Et locu. eſt rex ver. iſtud vt pec. p̄bēdo eis occaſionē idolatrādi: eo ꝙ nō ꝑmittit eos redire ad locum vbi eſt cultus dei.

Scḋa

Scḋa rō accipit̄ ex ꝑte defūcti q̄ ad vitā reuocari nō pōt ex ꝑſecutione abſalō: ⁊ hec rō tangit̄ cū ḋr: o ❡ Oēs mori. ⁊c. q. d. ex quo tu nō potes reuocare defunctū: reuoca viuū.

Tertia

Tertia rō accipit̄ ex ꝑte dei cui⁹ ꝓpriū ē ꝑcere ⁊ miſereri. ⁊ hec rō tangit̄ hic cū ḋr: p ❡ Nec vult de⁹ pe. ani. ſ. pctōris: lȝ ip̄m offenderit. q ❡ Sed re. cogi. tp̄s penitentie cōcedēs. r ❡ Ne pe. ꝑeat. pena gehēne. s ❡ Qui abie. eſt ab eo: ꝑ offenſam mortalis culpe. q. d. hec mulier: tu es quaſi loco dei in regimine ppl'i: ꝓpter qḋ debes ei in pietate cōformari: tūc ꝓcedit ad applicādū negociū/ dicēs:

t ❡ Nūc igit̄ ve. vt lo. ⁊c. ſcȝ vt ſentētia data ꝓ me et filio meo ⁊ iuramēto tuo ꝯfirmata publicet̄ coram pplo: vt eandē efficaciā habeat in te ⁊ filio tuo.

v ❡ Dicat ḡ an. tua: id eſt poſſit vere dicere.

x ❡ Ut fiat ver. dñi mei ⁊c. i. ſententia ab eo data ſit deo placita ſicut ſacrificium.

Sȝ videt̄ ꝙ iſta mulier ꝑ parabolā p̄miſſam non ꝯcludat intentū: qꝛ parabola ſua ē de homicidio occulto: qḋ nō poterat ꝓbari: vt ptȝ ex p̄dictis.

h

Abſalō aūt interfecerat amnon ꝑ ſeruos ſuos in palā coraȝ multis ⁊ ſic habebant̄ teſtes ꝯtra eū. Ad qḋ reſpōdet Rab. Sa. ꝙ oēs illi qui fuerāt p̄ſentes interfectioni amnon qui poterāt ꝓ teſtimonio induci: erāt ꝓpinqui ip̄ius defuncti: vt ſatis ptȝ ex p̄dictis: ⁊ iō nō erant idonei ad ferendū teſtimoniū in hoc caſu. Et ſi dicat̄ ꝙ ſimiliter erāt ita ꝓpinqui ipſi abſalon. Dicēduȝ ꝙ nō eſt verū: qꝛ abſalon erat de matre alienigena: vt ptȝ ꝑ p̄dicta. Amnon vero erat de matre iſraelitide: ⁊ ꝑ ꝯn̄s de pplo iſrl' qui populus alienigenas abominabat̄. Alij autē ſoluūt aliq̄ doc. ꝙ qn̄ ꝓpinqui alicui⁹ occiſi cōſentiebāt ī cōcedēda pace īterfectori: rex habēs curā toti⁹ ppl'i ad petitionē eoꝝ poterat hoc ꝯcedere: ⁊ talis caſus ꝓponebat̄ ī parabola videlicet ꝙ mater q̄ erat ꝓpinquiſſima interfecto: petebat pacē interfectoris: et eodē mō dauid qui erat ꝓpinquiſſimus ipſi amnon īterfecto: ⁊ cū hoc erat rex habens curā cōmunitatis: poterat reuocare abſalon abſq; offenſa legis: ⁊ maxime qꝛ amnō magnū flagitiuȝ fecerat: vt ptȝ ꝑ p̄dicta. Cetera patēt in lr̄a.

y ❡ Et ait rex ad io. Hic ponit̄ petitiōis cōceſſio: et qꝛ facta erat ꝑ ſuggeſtionē ioab ⁊ iō ꝯceſſio fit ei a rege: ⁊ ptȝ lr̄a vſq; ibi

Igit̄ poſt hec. Duob⁹ ānis māſit in hierl̄m Ca.XV
ꝛ regē nō vidit: tertio īitroductus ē corā rege: q̄rto fe/
cit ſibi curr⁹ ꝛ eq̄tes q̄ trāſacto expulit patrē de regno
nec ꝓ ſeductione ꝛ interfectione ſacerdotum eiectus eſt de re
gno ſed ꝓ adulterio ꝛ homicidio nathan cuncta predicente.

geſſur: ꝛ adduxit abſalō in hieru
ſalē. Dixit āt rex: Reuertat̄ i do a
a ¶ ne pn̄tia eius mortē amnō ad mēoriā re
ducēs triſticiā mihi inferat.
mū ſuā: ꝛ faciē meā non videat.
Reuerſus ē itaqꜫ abſalō in do/
mū ſuā: ꝛ faciem regis nō vidit.
Porro ſic̄ abſalō vir nō erat pul
cher in oī iſrl̄: ꝛ decor⁹ nimis. A
veſtigio pedis vſqꜫ ad verticē nō
erat in eo vlla macula. Et qn̄ tō/
a ¶ aiūt in hebreo eſſe ſtatuto tpe.ſ.xxx.die
debat capillos: ſemel āt i āno tō b
debat̄: q: grauabat eū ceſaries:
ponderabat capillos capitis du
cētis ſiclis pōdere publico. Na/ c
ti ſunt aūt abſalō filij tres: ꝛ filia
vna/noīe thamar/elegāt̄ forme.
Māſitqꜫ abſalō in hierl̄m duo/ †
bus ānis: ꝛ faciē regis nō vidit.
Miſit itaqꜫ ad ioab vt mitteret
eū ad regē: q̄ noluit venire ad eū.
Cunqꜫ ſcd̄o miſiſſet/ ꝛ ille noluiſ/
ſet venire/dixit ſeruis ſuis: Sci/
tis agrū ioab iuxta agrū meū/ha
bentē meſſem hordei. Ite igit̄ et
ſuccēdite eū igni. Succēderūt ḡ
ſerui abſalō ſegetē igni. Et veniē d
tes ſerui ioab ſciſſis veſtimēt̄ ſu/
is/dixerūt: Succēderūt ſerui ab
ſalō ꝑtē agri igni. Surrexitqꜫ io/ e
ab ꝛ venit ad abſalō in domū ei⁹/
ꝛ dixit: Quare ſuccēder̄t ſerui tui
ſegetē meā igni? Et rn̄dit abſalō
ad ioab: Miſi ad te/obſecrās vt
venires ad me: ꝛ mitterē te ad re/
gē/ ꝛ diceres ei: Quare veni d geſ f
ſur? Meli⁹ mihi erat ibi eſſe. Ob g
ſecro ḡ vt videā faciez regis. Q: h
ſi memor ē iniq̄tatis mee/ iterfici/
at me. Ingreſſus itaqꜫ ioab ad re
gē/nūciauit ei oīa hec. Vocatuſ/
qꜫ ē abſalō ꝛ itrauit ad regē: ꝛ ad
orauit ſup faciem terre coram eo.
Oſcl̄atuſqꜫ ē rex abſalō. Ca.XV
Igit̄ poſt hec fecit ſibi ab i k
ſalō currus ꝛ eq̄tes: ꝛ q̄n/
quagīta viros q̄ ꝑcederēt
eū. Et mane ꝯſurgēs ab/ l
ſalō ſtabat iuxta introitū porte in m
via: ꝛ omnē virꝫ q̄ habebat nego/ n
ciū vt veniret ad reḡ iudiciū/vo/
cabat abſalō ad ſe/ ꝛ dicebat: Be.

Ni. de ly.

Poſt q̄dragi

* lr̄a vſqꜫ ibi: a ¶ Reuertatur in domū ſuā ꝛc. ne reuocaret ad memoriā ex pn̄tia ſua mortem primogeniti: ꝛ ſic dolor regis renouaret̄: b ¶ Semel aūt in anno tōdebat̄. In hebreo habet̄: Statuto tpe: q: ſicut dicūt aliq̄ pluries in āno tōdebat̄. Pōderabat capillos capit̄ ſui.cc.ſiclis: dicunt aliq̄ ꝙ tm̄ vēdebat tōſionem capilloꝝ mulierib⁹ q̄ inde ornabāt capita ſua: ſꝫ hoc nō ē veriſil̄e ꝙ filius reḡ tōſionē capilloꝝ ſuoꝝ vēderet. Preterea dꝫ ħ ꝙ ſemel in āno ad min⁹ tōdebat̄. Creſcētia ꝟo capilloꝝ vni⁹ anni nō videt̄ ita lōga ꝙ inde poſſent fieri talia ornamēta: ꝛ iō videt̄ magis ꝓbabile ꝙ ſcriptura ſolū faciat mētionē de hoc pōdere: ad oñdendū ꝙ habebat multos capillos qd̄ facit ad pulchritudinē hoīs: q: de pulchritudine abſalō ſcriptura ħ loquit̄. c ¶ Pōdere publico. Hoc dicit̄ ad diſtinctionē pōderis ſanctuarij qd̄ erat alteri⁹ q̄ntitatis. Cetera patēt vſqꜫ ibi: d ¶ Et veniētes ſerui ioab. Iſte ꝟſus nō ē in hebreo: ſꝫ immediate ſubdit̄: e ¶ Surrexitqꜫ ioab ꝛc. ad ſciendum cāz dāni ſibi illati. f ¶ Quare veni de geſſur. q.d. nihil valet mihi ex q̄ nō poſſum accedere ad regē: imo nocet. iō ſb̄dit̄: g ¶ Melius mihi erat ibi eſſe. quia tūc nō erat mihi ꝯfuſibile faciē pr̄is mei non videre: ſꝫ ex q̄ ſum ħ in eadē ciuitate cū eo ē mihi valde ꝯfuſibile. h ¶ Q: ſi memor ē ꝛc. nolēs me videre: ħ dicebat abſalō ad inclinandū cor dauid fingēs ꝙ tm̄ eū diligeret ꝙ magis vellet mori q̄ diutius ab eius conſortio ſegregari.

* † ¶ Māſitqꜫ abſalō in hieruſalē duobus annis ꝛ faciē regis non vidit. Per iſtos duos annos intelligunt̄ integra confeſſio ꝛ debita ſatiſfactio: que poſt contritionem ad verbum p̄dicatoris conceptā requiruntur ad perfectam reconciliationem cū deo habendam.

¶ In ca.xiiij. vbi dicit̄ in poſtilla: Nec vult deus perire animā.

Additio.

Ubi tranſlatio nr̄a habet: Q: non vult deus perire animaꝫ: veritas hebraica dicit: Nō accipit deus animā. Uñ verba huius ſapientis mulier̄ ꝓfundius poſſint intelligi: ꝛ in fauorem catholice veritatis exponi. Pro cuius intellectu ſciendū ꝙ licet cōmuniter antiqui nō haberent explicitā fidē de miniſterijs xp̄i: habebant tamen implicitā: vt patet ꝑ Aug̃. in li. de correctiōe ꝛ gratia. Unde hec mulier ꝓponebat ipi dauid ꝙ totū genus humanū non ſolum erat ad mortē temporalē condemnatū: ſed etiā vltima felicitas que in adheſione ad deū ꝑ gloriā cōſiſtit ei erat interdicta. ꝛ ideo dicebat: Oēs morimur: hoc eſt morte tempali. conſequēter dicit: Quaſi aque dilabimur in terra q̄ nō reuertent̄: hoc ē dicere ꝙ poſt mortem nō congregamur in locū beatitudinis. Cuius rationem ſubdit dicens:

Quoniā non

Quoniā nō accipit deus animā. ſ. ad ſui conſortiū. Sed retractat cogitans ne penitus pereat qui abiectus eſt: hoc eſt dicere ꝙ ꝓuidentia diuina intendebat ſic diſponere: vt humanū genus quod abiectū erat nō periret. iuxta illud: Ego cogito cogitationes pacis: Hiere.xxix.c. Ex quo intendebat ꝯcludere ꝙ dauid tanqꜫ miniſter dei in terris debebat cogitare qualiter reconciliaret eiectū filiū ſuū ne periret ꝛc.

Replica.

Et qd̄ in capl̄o.xiiij Burgeñ. ponit circa illum paſſum: Nec vult deus perire animā: habeat̄ ꝓ additiōe q̄uis nō directe ad lr̄aꝫ: vt ptꝫ intuēti. Ca.XV

Igitur poſt hec. Deſcripta reuocatione abſalon ꝛ eius reconciliatione: hic conſequenter deſcribit̄ eius conſpiratio contra patreꝫ: ꝛ primo qualiter eum fugauit. ſecundo qualiter fugatum fedauit: ca.xvi. tertio qualit̄ de morte eius tractauit: ca.xvij. quarto qualiter dei iudicio interijt: ca.xviij. quinto quomō dauid ad domum regiam redijt: ca.xix. Circa primum primo ponit̄ ipius abſalon deceptio ſimulatoria. ſecundo eius cōſpiratio ꝓditoria/ibi: Miſit autem abſalon. tertio ipſiuſ dauid humiliatio meritoria/ibi: Et ait dauid. quarto eius ordinatio cōſultoria/ibi: Et dixit rex. Simulatio autē abſalon fuit in duobus: quia primo ſimulauit maximū çelum erga populuꝫ. ſecundo deuotionē erga deū/ibi: Poſt quadraginta aūt annos. Circa primuꝫ dicit̄: Igitur poſt hec: Id eſt poſt reconciliationem abſalō cum patre confidens de patris benignitate ꝛ de ioab familiaritate: ꝛ eleuatus ex ſua pulchritudine: ꝛ quia inter ceteros filios dauid remanentes erat primogenitus: q: cheleab erat mortuus: quod videtur ex hoc: quia de eo non fit aliqua mentio. k ¶ Fecit ſibi abſalon currus et equites ꝛc. Quaſi quoddam preludium ꝙ deberet regnare poſt patrem ſuum. Sed eius ambitio intantū inualuit ꝙ patrem de regno expellere voluit. ꝛ ideo corda populi ad ſe trahere diſpoſuit. Ideo ſubditur: l ¶ Et mane conſurgens abſalon: Id eſt antequꜫ aliq̄s intraret ad regē. m ¶ Stabat iuxta introitum porte in via. Ita ꝙ omnes illi qui ingrediebant̄ ad regem ꝓ negocijs habebant iuxta eum tranſire. n ¶ Et omnem virū qui habebat negociū ꝛc. Pauperē vel diuitē vt mag̃ coloraret fictionē ſuam.

* Uident̄ mihi ſer

Moraliter. i ¶ Igitur poſt hec abſalon fecit ſibi currus et equites: ꝛ quinquaginta viros qui ꝑcederent ꝛc. Per abſalon qui timēs mortem ꝓpter culpā ſuā fugerat: ꝛ per liberalitatē patris recōciliatus fuerat: ꝛ nihilominus tanqꜫ ingratus vel potius ingratiſſimus patrem ſuum malicioſe queſiuit ſubuertere: et ſibi dignitatem regiam vſurpare: ſignificat̄ quicunqꜫ malicioſus ꝛ ingratus qui ſuum ſuperiorem ꝛ benefactorem querit malicioſe ſubuertere: ꝛ eius gradum ꝑ ſerpentinam aſtutiā obtinere: ad hoc autē conſequendū facit oſtentatio ꝓprie ſufficientie ꝛ ſupioris inſufficiētie: vtrūqꜫ eñ fecit abſalon. Per hoc eñ ꝙ fecit ſibi currum ꝛ equites: oſtendit ſe potentem ad regni defenſionem: ꝛ patrē impotentem qui iam ſenex in domo quieſcebat. Per hoc autem quod dicebat:

 * Quis me cō

a ¶ Poſt q̄draginta aūt an. ⁊c. Quadrageſimꝰ annꝰ agebat̄ ex quo ſaul nobe ciuitatē ſubuertit et. lxxxv. ſacerdotes ꝓ
1.Re.22.d pter dauid interemit. Ideo hic quadrageſimꝰ annꝰ ponit̄: vt mōſtret̄ diuinā vltionē ſuſcitari ſuꝑ dauid eo ꝙ abimelech ſacerdotē fefellit: ⁊ tāte cedis cauſa fuit. In mēdoſis aūt codicibus quattuor nō. xl. legunt̄ ſ; ī hebrea veritate non q̄ttuor ſed. xl. Si q̄s vero cōtētioſus quattuor annos eſſe aſſerit: ex quo abſalon amnō interfecit: vſq3 q̄ patri dixit: Vadā ⁊ reddā vota mea q̄ voui dn̄o in hebrō: plane errat: cū abſalon interfecto amnō in geſſur apͦ tholomaim regē tribꝰ annis: ⁊ ī hierl'm reuocatꝰ: nō viſo patre duobꝰ annis moratus fuerit: et ſexto anno faciē patris viderit: dū cōtra eū ꝑduellionē nouerit. Vota nāq3 ſe vouiſſe mētiēdo dixit: quaſi oraturus in loco vbi requieſcunt abraam iſaac ⁊ iacob.

q̄ ciuitate es tu? Qui rn̄dēs aie
bat: Ex vna tribu iſrl' ego ſū ſer
uus tuꝰ. Reſpōdebatq3 ei abſa
lon: Vident̄ mihi ſermones tui a
boni ⁊ iuſti: ſed nō eſt qui te au b
diat cōſtitutꝰ a rege. Dicebatq3
abſalon: Quis me cōſtituat iu c
dicē ſuꝑ terrā: vt ad me veniāt
oēs q̄ habēt negociū ⁊ iuſte iudi
cē: Sz ⁊ cū accederet ad eū hō d
vt ſalutaret illū: extēdebat ma e
nū ſuā ⁊ apꝓhendēs oſculabat̄ f
eū. Faciebatq3 hoc omni iſrl' ve
nienti ad iudiciū vt audiret̄ a re
ge: ⁊ ſollicitabat corda viroꝝ iſ g
¶ al's quattuor.
a rael. Poſt quadraginta aūt an h
a ¶ reuerſionis.
nos dixit abſalō ad regem da i
uid: Vadā ⁊ reddā vota mea q̄ k
voui dn̄o in hebrō. Vouēs em̄
vouit ſeruus tuꝰ cū eſſet in geſ
ſur ſyrie dicens: Si reduxerit
me dn̄s ī hierl'm: ſacrificabo do
mino. Dixitq3 ei rex dauid: Va
de in pace. Et ſurrexit et abijt ī
hebron. Miſit aūt abſalon ex l
ploratores in vniuerſas tribus
iſrl' dicēs: Statim vt audieritl
clāgorē buccine dicite: Regna
bit abſalō in hebrō. Porro cū m
abſalō ierūt ducenti viri de hie
ruſalē vocati: eūtes ſimplici cor
de ⁊ cauſam penitꝰ ignorantes.
Accerſiuit q̄3 abſalon achito n
phel gilonitē cōſiliariū dauid d
ciuitate ſua gilo. Cunq3 imola
ret victimas facta eſt coniura o
tio valida: populuſq3 concur

Ni. de ly. Et depo

a ¶ Vident̄ mihi ſer. tui ⁊c. q. d. ſtatim deberet tua petitio exaudiri. b ¶ Sed nō ē q̄ te audiat ⁊c. q. d. rex iam eſt antiquꝰ nec poteſt cōpetenter intēdere talibꝰ: ⁊ iō magnū damnū eſt ꝙ alius habēs celū cōitatis non eſt ad hoc cōſtitutꝰ. c ¶ Quis me cōſtituat iu. q. d. ꝓ neceſſitate ppl'i ⁊ nō ꝓ alia re iſtud onus ſuſtinerē. d ¶ Sed ⁊ cū acce. ⁊c. tanq3 regis filiuz. e ¶ Extēdebat ma. ſuā. in ſignū familiaritatis. f ¶ Oſculabat̄ eū. in ſignū magne cōdeſcenſionis. g ¶ Et ſollicitabat cor. In hebreo habet̄: Et furabat̄ corda: qꝛ ꝑ tales fictiōeſ falſas iniuſte attrahebat ad ſe corda hominū: vt ſic ei iūgeret̄ cōtra patrē ſuū: qꝛ ꝓpter talia eis impēſa iudicabāt: et dicebāt eū eē regno dignū. h ¶ Poſt quadraginta aūt an. Hic ꝯn̄r ponit̄ fictio deuotionis erga deū ꝑ ſacrificiū in hebron offerendū. Abſalon aūt intēdebat ibi cōſpirare ꝯtra patrē ſuū. Dicit igit̄: Poſt quadraginta aūt annos ⁊c. Aliq̄ libri habēt poſt quattuor annos: q̄ accipiunt̄ a fuga abſalō vſq3 tūc ſm̄ iſtā l'ram: ſ; ꝙ ſit falſa patz ex duobꝰ: qꝛ primo a fuga abſalon vſq3 tūc cucurrit maius tp̄s: qꝛ poſt dictā fugā abſalō māſit in geſſur tribus annis vt habet̄. ſ̄. xiij. ca. in fine. Itē poſt eiꝰ reuocationē māſit in hierl'm duobꝰ annis anteq3 videret faciē regis: vt habetur. ſ̄. xiiij. ca. ⁊ ſic in ſexto anno faciem regis vidit ⁊ ꝑfecte recōciliatꝰ fuit: ⁊ poſtea fecit ſibi currum ⁊ equites ⁊ corda populi ſibi attraxit: vt p̄dictū eſt: q̄ non potuerūt fieri ī tā breui tp̄e q̄n ad minꝰ currerent ibi duo anni vel circiter: ⁊ ſic anteq3 cōſpiraſſet in hebrō cōtra patrē ſuū: iā trāſierāt ſeptē anni vl' octo. Scd̄o h̄ apparet: qꝛ hebraica veritas ⁊ libri noſtri correcti habēt hic quadraginta ⁊ non quattuor: ex q̄ ptz litterā fuiſſe corruptā vitio ſcriptoꝝ. Iſti autē quadraginta anni varie cōputant̄. In libro em̄ de hebraicis queſtionibꝰ dr̄ ꝙ hec cōputatio incipit a tp̄e quo ſaul interfecit ſacerdotes: vt habet̄. ſ̄. j. libro. xxij. ca. ⁊ terminat̄ ī ꝯſpiratione abſalon ꝯtra patrē ſuū. cuiꝰ ratio eſt: qꝛ dauid fuit cauſa ⁊ occaſio aliquo modo dicte occiſionis: licet em̄ nō peccauerit petēdo panes ⁊ gladiū ab achimelech ſacerdote: ⁊ celādo ei fugā ſuā: ꝓut ibidē dictū fuit: tn̄ ī hoc peccauit ꝙ nimis patēter hoc fecit. Ex quo em̄ ſciebat ibi eſſe doech idumeū de q̄ timebat ꝓbabiliter ꝙ iſta ſauli referret: vt ibidē dicit̄: debuit facere ita ſecrete ꝙ lateret ip̄m doech: ⁊ ideo hic fit mētio illiꝰ tp̄is: qꝛ culpa illa ip̄ius dauid in parte fuit cauſa huiꝰ rebellionis abſalō cōtra ip̄m: nec obſtat ꝙ p̄dictū eſt hāc rebellionez eueniſſe ꝓpter pct̄m dauid cū berſabee: qꝛ plura peccata poſſunt bn̄ eſſe cauſe partiales vniꝰ pene a deo inferende. Rab. Sa. dicit

Sa. dicit ꝙ iſti quadraginti anni incipiūt a tp̄e quo ppl's iſrl' petiuit regē: ⁊ ſimpliciter habere voluit ꝯtra ſamuelis ꝑſuaſionē: vt habet̄. ſ̄. j. lib. viij. ca. ⁊ fit hic memoria illiꝰ tp̄is in rebellione ip̄ius abſalō cōtra patrē: qd̄ prima facie videbat̄ magnū malū: quaſi ſcriptura reduceret ad memoriā dictū ſamuelis: videlicet ꝙ petitio populi d' inſtitutione regis nō erat ad bonū. i ¶ Dixit abſalō ad regē: ad hoc accepit licentiā vt magis operiret maliciā ſuaz excogitatā. k ¶ Vadā ⁊ red. vota mea ⁊c. id eſt offerēda in hebron. Locus enim ille ſanctus reputabat̄: eo ꝙ quattuor patriarche principales ſunt ibi ſepulti cū ſuis cōiugibꝰ. ſ. Adam et eua. Abraam et ſaraa: iſaac et rebecca iacob et lya: ſicut dictum fuit Gen̄. xxiij. et ideo abſalon fingebat illuc ire ex deuotione. Sed principaliter intendebat ibidem contra patrem conſpirare: quia locus iſte diſtat a hieruſalem per ſedecim miliaria ſm̄ Hierony. libro de diſtantijs locorum: ⁊ ideo melius poterat ibi fautores ſue conſpirationis aggregare. Item quia dauid pater eius ibi primo regnauit: vt habet̄. ſ̄. ij. capi. et ideo videbatur locus aptus vt ibi inciperet regnum eius.
l ¶ Miſit autem abſalon exploratores in vniuerſas tribus iſrael dicēs: Hic conſequenter deſcribitur ip̄ius abſalon cōſpiratio: quia ad diem determinatam congregauit fautores ſuos in hebron. Miſit enī nuncios ad ciuitates principales tribuū: ita ꝙ in qualibet ciuitate notabili erāt plures miſſi ex parte abſalon: quoruz vnus habebat tubā ſcientes horam ī qua clamaretur in hebron ad ſonitum tube: Regnabit abſalon: ita ꝙ eadem hora in omnibus ciuitatibus notabilibus nuncius abſalon habens tubam vt ſonaret: ⁊ alij diſcurrentes per vicos clamarent: Regnabit abſalon in hebron: diuulgantes ꝙ ibi erat inunctus in regem: ⁊ ꝙ principales de ciuitatibus feſtinarent illuc ad faciendum ſibi debitam reuerentiam. ideo poſtea ſubdit̄: Populuſq3 concurrens augebatur cum abſalon. m ¶ Porro cū abſalon ierunt ducenti viri de hieruſalē vocati ⁊c. ad petitionem ip̄ius abſalon vt pauciores cum dauid remanerent: et vt illi d' ciuitate regia viderent̄ ſibi fauere: quia propter multitudinem aliorū abſalon fauentium non audebant cōtradicere. n ¶ Accerſiuit q̄q3 abſalō achitophel gilonitē cōſiliariū dauid ⁊c. de cuius cōſilio iſte abſalon hoc negocium acceperat: ⁊ vt alij facilius iūgerētur ſibi videntes principalem regis conſiliarium adherentem ſibi. o ¶ Facta eſt coniuratio valida: quia illi qui erant ibi iurauerunt ſtare cum abſalon ad maiorem cōſpirationis confirmationem.

Venit igit̄.

Moralit.

c ¶ Quis me conſtituat iudicem ſuper terram: vt ad me veniant omnes qui habent negociū ⁊ iuſte iudicem. Oſtendebat ſe ſapientez ad regni negocia tractanda: et patrem notabat de deſipientia. Similiter ad ambitioſi propoſitum obtinendum facit fauor populi quem abſalon querebat: vt patet in textu: ꝓpter quod dicit̄ quod ſollicitabat corda virorum iſrael: ſcz ad ſe attrahendo. Ad hoc etiā facit apparentia zeli circa cultum dei ꝙ fingebat abſalon dicens: k ¶ Vadam ⁊ reddaz vota mea que voui domino in hebron. Cum tamē intenderet priuare regno patrem ſuum vt patuit per effectum. Per vias autez predictas ⁊ cōſimiles querunt ambitioſi bonos ſuperiores a ſuo ſtatu deijcere vt ſic ad eum poſſint aſcendere.

Egreſſus

a ¶ Et depoſuerūt arcā. Ut ab abiathar ſacerdote cōſule
ret deus q̄ deberet ire dauid. b ¶ Sadoch. iuſtus is ge/
ſtat pſonā ſanctorū q̄ tpe paſſionis dn̄i corpore quidē diſceſſe
runt verū dilectione ſeparati nō ſunt.

Nico. de lyra

Chuſai

a ¶ Venit igit nūcius ad dauid: nō tn̄ ita cito eo ꝙ
abſalō faciebat cuſtodiri vias ne hoc factum nūciaret dauid
donec haberet tantā multitudinē ꝙ dauid nō poſſet reſiſtere
ſm̄ ſuā eſtimationē. b ¶ Et ait dauid. Hic pn̄r deſcribit
ipſius dauid hūiliatio
meritoria: q2 p eā de⁹
fuit placat⁹ erga dauid
ꝛ cōtra abſalon ꝓuoca
tus: apparuit aūt iſta
humiliatio ſpāliter in
duob⁹. ſ. in humilit̄ d̄ ci
uitate regia recedēdo.
ſc̄do arcā dn̄i remitten
do/ibi: Venit aūt ꝛ ſa/
doch. Circa primū ſciē/
dū ꝙ cū dauid eſſet in
bellis exptus ꝛ auda/
ciſſimus ꝛ eſſet in loco
forti ꝛ haberet ſecū plu
res ꝛ fortiſſimos bella
tores: nō receſſit de ci/
uitate timore ipſius ab/
ſalon principaliter: ſed
timore dei quē ſciebat
ſe prius offendiſſe: ꝛ ꝓ
pter hoc ex ſentētia dei
iſtud malū ſup euꝫ eue
niſſe. ſm ꝙ dixerat ſi/
bi nathan ꝓpheta. ſ̄.
xij. ca. Hec dicit domi/
B nus: ſuſcitabo ſuper te
malum de domo tua ꝛ
ideo ad placāduꝫ iram
dei voluit ſe corā deo
humiliare: qui p̄ces hu
miliū exaudit: ꝛ iſta hu
militas apparuit incō/
fuſibili egreſſu eius de
ciuitate. cū dicit:
c ¶ Fugiam⁹ ꝛc̄. nō
ꝓpter ipſius virtutē ſꝫ
dei cui⁹ erat flagellum
ad punitionē dauid: ſe
cūdo apparuit ei⁹ humi
liatio in ꝓgreſſu. cū d̄r:
d ¶ Egreſſus eſt er.
ꝛc̄. q2 incedebat petitā
do cū tamē poſſet habe
re equos ꝛ mulos: et
nō ſolū exiuit peditādo
ſed etiaꝫ nudis pedib⁹
incedendo: vt habet. ī.
eo. ca. e ¶ Et dereli.
rex decē mulie. quia
ſciebat ꝙ nō interfice/
rent. f ¶ Stetit pro
cul a do. extra ciuita/
tē vt trāſire faceret to/
tū populū ſuum ante ſe
vt poneret ſe in maiori
periculo ſi abſalon euꝫ
inſequeret: quod fecit
eo ꝙ erat in culpa: vt p̄
dictum eſt: ꝛ alij patie
bant propter eum.
g ¶ Dixit autē rex
ꝛc̄. Dicūt aliqui ꝙ iſte
fuit filius achis regis
geth qui adheſit dauid
ꝓpter ſuam bonitateꝫ
ꝛ ꝓbitatē: et cōuerſus
erat ad iudaiſmū: ꝓpt
qd̄ dauid
magis ſibi ꝛ socijs ſuis cōpatiebat: eo ꝙ dimiſerāt
gentē ſuā ꝛ locū. h ¶ Ego aūt vadā quo itu. ſum. i. va/
gabūdus ad locū incertū quouſqꝫ dn̄s ſit mihi placatus. Cete
ra patēt vſqꝫ ibi: i ¶ Omneſqꝫ flebant vo. ma. ipſi regi
cōpatiēdo: ꝛ ad ꝓuocādū dei miſericordiā. k ¶ Venit aūt
ꝛ ſadoch. Hic cōſequēter oſtēdit humiliatio dauid in remiſ
ſione arce: cui⁹ primo deſcribit apportatio. cū dicit: Venit
aūt ꝛ ſadoch ꝛc̄. q2 volebat ſe aſſociare dauid in fuga ſua ꝛ
ꝓ eo conſulere dn̄m tēpore debito. ideo ſubdit: l ¶ Et de/
poſuerunt arcā dei. ſ. ad vnā partē ad conſulendū domi/
nū ad quē locum dauid
deberet declinare.
m ¶ Et aſcēdit abia
thar. ſ. ad cōſulendum
dn̄m ſe applicauit: quia
erat tūc ſacerdos princi † 23. q. 5. c quis enī
palis: ſed tunc non ha/
buit reſponſum p qd̄ co
gnouit dauid deum ad/
huc nō eſſe placatum er
ga ipſum: ꝓpter qd̄ ſoci
etate arce reputauit ſe i
dignum: ꝛ ideo eam hu
militer remiſit ad taber
naculū vnde fuerat aſ/
ſumpta/dicēs: n ¶ Si
inuenero gratiā ꝛc̄.
ꝛ ptꝫ lr̄a. o ¶ Si aūt
dixerit ꝛc̄. ſ. ſubire fu/
gam exilium: mortem:
vt impleat diuinū bene
placitū. p ¶ Et dixit
rex. Hic cōſequēter po
nit ordīatio ꝯſultoria:
q2 licet dauid nō deſpe/
raret de dei miſericor/ D
dia ꝯſequēda. noluit tn̄
omittere illud qd̄ pote
rat fieri via humana: ꝛ
ideo primo ordinauit d̄
ſtatu abſalon ſibi renū/
ciando. ſecūdo de conſi/
lio eius diſſipādo/ ibi:
Cūqꝫ aſcēderet dauid:
primū aūt fecit p hoc ꝙ
duos ſacerdotes remit/
tēs cum arca ordinauit
ꝙ duo filij eorum eſſent Als nō hꝫ
nūcij ad reportandū ſi/ †ſacerdos
bi illud ꝙ audiret d̄ do
mo abſalon: ꝛ eſſet expe
diens ſibi illud ſcire: et
ptꝫ lr̄a vſqꝫ ibi:
q ¶ Infatua queſo
ꝛc̄. Erat eīn iſte nimis
aſtutus ꝓpter qd̄ erat
magis timendus.
r ¶ Cūqꝫ aſcēderet.
Hic ꝯn̄r ponit ordina/
tio dauid de ꝯſilio abſa
lon diſſipādo: remitten/
do chuſai ad hoc q̄ etiā
erat valde ſapiēs ꝛ elo/
quēs: vt patebit. ī. xvij.
ca. p̄mittit tn̄ hic locus
in quo chuſai occurrit
ipſi dauid/cum dicitur:
Cūqꝫ aſcēderet da.
ſum. mō. ſcꝫ oliuarū.
✱ In quo
✱ d ¶ Egreſſus ē g Moraliter
rex ꝛc̄. Per fugā auteꝫ
dauid ad campeſteſtria
deſerti nudis pedibus
ꝛ operto capite: ſignifi/
cat patientia boni p̄lati
vel principis in pſecuti
onibus cōſtituti.
p v ✱ Ecce oc/

rēs augebat cū abſalō. Venit igit nūcius ad dauid di/ a
cēs: Toto corde vniuerſus iſrl̄ ſequit abſalō. Et ait da/ b
uid ſeruis ſuis q̄ erāt cū eo i hierl̄m† Surgite ꝛ fugiam⁹. c
Neqꝫ eīn erit nobis effugiū a facie abſalon. Feſtinate
egredi: ne forte veniēs occupet nos: ꝛ impleat ſup nos
ruinā: ꝛ pcutiat ciuitatē in ore gladij. Dixerūtqꝫ ſerui re
gis ad eū: Oīa q̄cūqꝫ p̄ceperit dn̄s noſter rex: libēter ex
equemur ſerui tui. Egreſſus ē g̊ rex ꝛ vniuerſa dom⁹ ei⁹ d
pedib⁹ ſuis. Et dereliquit rex decē mulieres cōcubinas e
ad cuſtodiendā domū. Egreſſuſqꝫ rex et oīs iſrl̄ pedib⁹ f
ſuis/ſtetit ꝓcul a domo. Et vniuerſi ſerui ei⁹ ambulabāt
iuxta eū: ꝛ legiōes cerethi ꝛ pheleti/ꝛ oēs gethei pugna/
tores validi/ſexcenti viri qui ſecuti euꝫ fuerant de geth
p̄cedebant regem. Dixit aūt rex ad ethai getheum: Cur g
venis nobiſcū: Reuertere ꝛ habita cū rege/q2 peregri/
nus es: ꝛ egreſſus es de loco tuo. Heri veniſti: et hodie
cōpelleris nobiſcū egredi. Ego aūt vadā quo itur⁹ ſuꝫ. h
Reuertere ꝛ reduc tecū frēs tuos: ꝛ dn̄s faciat tecū mi/
ſericordiā ꝛ veritatē: q2 oſtēdiſti gratiā ꝛ fidē. Et reſpon
dit ethai regi/dicēs: Viuit dn̄s: ꝛ viuit dn̄s me⁹ rex: qm̄
in quocūqꝫ loco fueris dn̄e mi rex: ſiue in morte ſiue in
vita: ibi erit ſeruus tu⁹. Et ait dauid ethai: Veni ꝛ trāſi.
Et trāſiuit ethai getheus et rex: ꝛ oīnes viri q̄ cū eo erāt:
et reliqua multitudo. Omneſqꝫ flebant voce magna: et i
vniuerſus ppl̄s trāſibat. Rex quoqꝫ trāſgrediebat tor/
rentē cedron: ꝛ cūctus populus incedebat ꝯtra viā oli/
ue que reſpicit ad deſertū. Venit āt ꝛ ſadoch†ſacerdos k
a ꝛ vniuerſi leuite cū eo: portātes arcā federi dei: ꝛ depo l

a ¶ ad orationē: vt ab omnibus videri poſſet.

ſuerūt arcā dei. Et aſcēdit abiathar: donec expletus eēt m

a ¶ Quia reſponſum datum nō eſt.

b oīs populus qui egreſſus fuerit de ciuitate. Et dixit rex
ad ſadoch: Reporta arcā dei in vrbē. Si inuenero gra n
tiā in oculis dn̄i/reducet me: ꝛ oſtendet mihi eā ꝛ taber/
naculū ſuū. Si aūt dixerit mihi: nō places: p̄ſto ſum: o
faciat qd̄ bonū eſt corā ſe. Et dixit rex ad ſadoch ſacer/ p

a ¶ .i. ꝓpheta quādo. ſ. cōſulto deo populo p̄dicebat futura.

dotē: O videns reuertere in ciuitatē in pace: et achima/
as filius tuus: et ionathas fili⁹ abiathar: duo filij veſtri
ſint vobiſcū. Ecce ego abſcōdar i cāpeſtrib⁹ deſerti: do

a ¶ Quid agam.

nec veniat ſermo a vobis idicans mihi. Reportauerūt
igit ſadoch ꝛ abiathar arcā dei in hierl̄m: ꝛ māſerūt ibi.
Porro dauid aſcendebat cliuuꝫ oliuarum: ſcandens ꝛ

a ¶ ne videret flere.

flēns: operto capite ꝛ nudis pedibus incedens. Sed et
oīs populus qui erat cū eo opto capite aſcendebat plo/
rās. Nūciatū eſt aūt dauid: ꝙ achitophel eſſet in cōiura
tione cū abſalō. Dixitqꝫ dauid: Infatua queſo dn̄e cō/ q
ſiliū achitophel. Cūqꝫ aſcēderet dauid ſūmitatē mōtis r

G a ¶ Chuſai arachites. Amicus dauid. chuſai interp̄tat̄ fe
E ſtinās q̄ hierl'm reuertēs ɔſiliū achitophel diſſipauit: ſignifi/
cat diſcipulos dñi ex iudeis occl'tos nicodemū ioſeph ⁊ ſil'es.

Nico. de lyra

in q̊ adoraturus erat dñm: ecce a b
occurrit ei chuſai arachites ſciſ/ c
ſa veſte: ⁊ terra pleno capite. Et
dixit ei dauid: Si veneris mecū/ d
eris mihi oneri. Si aūt in ciuita e
tē reuertaris ⁊ dixeris abſalō: ſer f
uus tu⁹ ſū rex patere me viuere:
ſicut fui ſeruus p̄ris tui: ſic ero ſer
uus tuus: diſſipabis conſilium g
achitophel. Habes autem te/

* a ¶ In q̊ adoraturus erat do. De loco eñ illo videbat̄ clare tabernaculū in q̊ ſeruabat̄ arca in mōte ſion ex oppoſito: ⁊ iō qñ dauid veniebat ad locū illū ſolit⁹ erat adorare dñm: ſic̄ homines a lōge vidētes eccl'iam alicuius ſancti ſolēt eū dep̄cari: ⁊ tūc ibi dauid dñm adorauit. b ¶ Ecce occurrit ei chu. arachi. q: erat d̄ ciuitate arach. c ¶ Sciſſa veſte ⁊c̄. in ſignū magne triſticie. d ¶ Si veneris ⁊c̄. q: non erat vir bellator. e ¶ Si aūt in ciuitatē re. q̄ſi nō curans de me. f ¶ Et dixeris ⁊c̄. videt̄ q dauid h̄ peccauerit īducēdo eū ad mētiēdū. dicēdū q lȝ nō ſit aliq̄ neceſſitas excuſandi dauid ⁊ chuſai de aliq̄ mendacio officioſo: cū ip̄e dauid pei⁹ fecerit tūc: vt patebit ca. ſeq̄nti. pōt tñ dici q nō erat ibi mēdaciū: ille eñ ſeruit alicui q̊ agit et agere intēdit ad bonū ip̄i⁹: bonū āt erat abſalō q a ſuo intēto peſſimo fruſtraret̄ ⁊ p̄ri traderet̄: maxīe q: nolebat eū īterficere: ſȝ mag' ɔſeruare ad ſui correctionē: vt ptȝ ex his q̄ habētur. ī. xviij. ca. g ¶ Diſſipabis ɔſiliū ⁊c̄. i. diſſipare poteris p tuā ſapīaȝ ⁊ eloq̄ntiā: ſic̄ apparuit p effectū: vt habet̄. ī. ca. xvij. Cetera patēt in l'ra.

Moraliter * b ¶ Ecce occurrit ei chuſai ⁊c̄. Per h̄ q dauid deum remiſit vt ɔſiliū achitophel diſſiparet: ⁊ ſtatū negocioꝝ p certos nūcios ſibi ſignificaret: oſtendit̄ q lȝ bonus vir ⁊ ſanctus in pſecutiōe poſitus de dei auxilio principaliter ɔfidat: tñ ea que fieri pñt via hūana ad ſui liberationē ⁊ maloꝝ repreſſionē nō debet ſciēter omittere: nā hoc eſſet deū tēptare.

¶ In ca. xv. vbi d̄r in poſtil. Iſti āt. xl. āni varie cōputant̄.

Additio.

Licet dauid fuiſſet cauſa occaſional' occiſionis ſacerdotū: nō tñ culpabilit̄ ei attribuēdū ē. F Tū q: ſacra ſcriptura nō īponit ei hmōi culpā. Tū q: nō debebat p̄ſumere in ſaule eſſe tātā maliciā: vt īterficeret ſacerdotes ꝓpt̄ hoſpitalitatē dauid q̊ erat gener reg': ⁊ nōdū publice ab eo eiectus neq̄ dānatus: lȝ in occulto ſaul cōcepiſſet rācorē de eo: qd̄ latebat abimelech: vt. s̄. j. Reg. xxij. Tū q: puerſitas ip̄ius doech nōdū erat ip̄i dauid nota: q: nihil legit̄ ɔtigiſſe añ illd̄ factū: in q̊ dauid potuiſſet h̄ p̄ſumere d̄ doech: nec ip̄e doech h̄ reuelauit ſauli ſpōte q̄ſi ingerens ſe ad h̄: ſed poſt inſtantē inq̄ſitionē ip̄ius ſaul': vt ptȝ. s̄. j. Reg. xxij. ca. Ex q̊bus videt̄ q h̄ geſtū nullā hȝ ɔtinuationē cum facto abimelech: nec rōnabiliter habet reſpectū ad petitionē populi de rege inſtituēdo: vt Ra. Sa. dicit. Tū q: in hmōi petitione lȝ populus peccaſſet: non tamen dauid qui ꝓtunc erat innocens. Tū q: illa mala q̄ ſamuel p̄dixerat pp'o eſſe ventura veriſimiliter ex inſtitutione regis: nō ſunt huic caſui abſalon ſil'ia: ſed oīa ptinebāt ad malū regimē regis q̊ ad tyrannidē ſe inclinaret: qd̄ nullo mō dicendū eſt de dauid: cuius regimē publicum fuit a deo approbatū: vt. s̄. ca. viij. Unde cōputatio hoꝝ. xl. annoꝝ melius videret̄ inchoari a prima vnctiōe ip̄ius dauid in regem. de qua. s̄. j. Reg. xvj. Que quidē vnctio in ordine temporis fuit poſt petitionē populi de inſtitutione regis: ⁊ añ occiſionē ſacerdotum p̄dictā. Ratio aūt huius continuationis talis eſt: Nā in prima p̄dicta vnctione legit̄: Directus eſt ſpiritus dñi in dauid a die illa ⁊ deinceps: qui quidē ſpūs dñi exponit̄ cōmuniter de ſpū fortitudinis ⁊ ɔſtantie: q̄ poſt vnctionē viguerūt in dauid: vñ extunc incepit dauid in virtutibus florere ⁊ ad magnos honores aſcēdere. Et exīde ɔtinue fuit in cunctis ꝓſpere agēs: ⁊ famoſiſſimus in oībus actibus virtuoſis: ⁊ in victorijs bellicis adeo vt nō ſolū in iſrael: ſed in ceteris nationibus p gyꝝ timeret̄: ⁊ in magna reuerētia haberet̄ tanq̄ dñs p̄cipuus ⁊ ſtrēnuus vir bellator: vt ptȝ. j. Reg. xvj ⁊. xvij. ⁊. xviij. ⁊. ij. Regū. v. ⁊ in q̄plurimis alijs locis. Cuius tñ oppoſitū videt̄ ei contingere in pſecutione abſalon: in qua ꝓſperitas ſua ⁊ celeritas ſeu claritas ſue fame fuit multipliciter denigrata: cum ille qui de fructu ventris ſui egreſſus fuit tam inuerecunde ⁊ audacter illū pſecutus eſt vſq̄ ad eiectionem pſone ſue de domo ⁊ ciuitate regia: ⁊ deturpationeȝ concubinaꝝ ⁊ huiuſmodi. Nec ſolum hoc: ſed etiā p vnū ſimplicem hominem. ſ. ſemei fuit in facie blaſphematus: ⁊ verbis ⁊ factis grauit̄ iniuriatus: vt patet. ī. xvj. ca. Merito igitur ſacra

tur ſacra hiſtoria accipit computationem huius perſecutionis G abſalon a prima vnctione ip̄ius dauid. Tum quia oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcunt: Tum ad oſtendendum q celeberrima ꝓſperitas ip̄ius dauid viguit continue p quadraginta annos dū ip̄e dauid recte ambulauit cū deo: ⁊ deinde incepit denigrari ſeu debilitari p talē infortuniū qd̄ ſibi ɔtigit ex ordinatione diuina ꝓpter peccatū cōmiſſum: ex quo fideles poſſunt ſalubriter erudiri. Quecūq̄ eñ ſcripta ſunt ad noſtrā doctrinam ſcripta ſunt: ad Roma. xv. a. ⁊ vt intelligamus q ꝓſperitas ip̄ius dauid cū ad culmen celſitudinis ſublimatus fuit ex ſuo peccato faciliter verſa fuit in ꝓfundū. iuxta illud: Eieciſti eos cū alleuiarent̄. quod totū etiā in bonū ſpirituale ip̄ius dauid redūdauit: vt ip̄e dixit. ī. xvj. c. Forte videbit deus afflictionē meam ⁊c̄. Vñ iuxta ſententiā ap'li: Diligētibus deū omnia cooperant̄ in bonū: ad Roma. viij. c. Nā ƀm doctores deus tñ dat iuſtis de bonis vel malis tēporalibus q̄tum decet eoꝝ ſaluti ſpūali: ꝓut in prima. ij. q. vlt. arti. vlti. reſpondendo ad queſtionē.

Replica.

In cap̄. xv. vbi dicit̄ de quadraginta annis poſt quos abſalon cōtra dauid p̄rem ſuū ſe erexit: Poſtilla. dicit: Initiū illoꝝ. xl. annoꝝ a diuerſis varie cōputari. Nam beatus Hiero. computat eos ab occiſione ſacerdotum in nobe cui neci dauid cauſam ⁊ occaſionem dedit ⁊c̄. Burgeñ. licet in ꝓlogo ſui operis valde rep̄hendit poſtillatorem: quia aliqñ dicta ſanctoꝝ precipue ſancti Tho. ex magnis cauſis declinauit: hic ip̄e ſine ratione beato Hierony. contradicit: aſſerens q p̄dicta occaſio ſacerdotum non ſit ip̄i dauid culpabiliter attribuēda: nec ſacra ſcriptura vt dicit imponit ei huiuſmodi culpam: ſed ecce Burgeñ. non veretur ſe opponere rotundo textui: non mirum igit̄ q ſe opponat ſancto doctori: dicit̄ eñ. j. Reg. xxij. d. Cūq̄ abiathar necem ſacerdotum ip̄i dauid nunciaſſet. Reſpondit dauid: Sciebā in illa die q cum ibi eſſet doech idumeus proculdubio annunciaret ſauli/ dicendo: Ego ſum reus omnium animaꝝ patris tui. Et beatus Hiero. dicit: ⁊ aſſumit̄ in Glo. ordi. ideo hic. xl. annus ponit̄ vt monſtret̄ diuinam vltionem ſuſcitari ſup dauid: eo q abimelech ſa- H cerdotem dei fefellit ⁊ tante cedis cauſa fuit: nec poteſt dici q dauid ex humilitate ſit mentitus/ dicens: Ego ſum reus: hec et alia ppendant qui Burgeñ. deliramenta grandipendunt. Illud aūt qd̄ Burgeñ. quaſi ſuam computationē ſubiūgit nō minus deliramentum videt̄. Computat eñ illos q̄draginta annos a prima vnctione dauid vſq̄ ad rebellionem viri ſui abſalon: vt oppoſita iuxta ſe poſita magis moueāt: vtputa quia dauid ab illa vnctione q̄draginta annis fuit in cōtinua ꝓſperitate. ⁊ poſt cepit rebellio: de qua p̄ſens ſermo. Sed de opinione beati Hiero. Ra. Sa. Burgeñ. ⁊ alioꝝ circa hanc computationē nō faciendo vim. Ratio cōputationis Burgeñ. nihil videtur valere. Nā prima vnctio dauid que facta fuit primo anno regni ſaul: vt vult beatus Aug⁹. xvij. de ciuitate dei ca. vij. Et ponitur dictum eius in glo. j. Reg. xv. ſup verbo: ꝓiecit te dominus ne ſis rex. q̄dragīta aūt annis regnauit ſicut ⁊ dauid: vt dicit idē beatus Aug⁹. ibidem. Dauid aūt ꝓ tūc nullum ius in regno habuit: licet haberet ius ad regnum: nec habebat executionē ꝓ tunc regie poteſtat': vt dicit Burgeñ. s̄. j. Reg. xxviij. ca. ⁊ tamen vt ptȝ ex decurſu primi libri Regū p totū: viuente ſaul ⁊ regnante nll'a fuerit ip̄i dauid ſecuritas neq̄ ꝓſperitas: ſed neq̄ ſuis: nec auſus fuit quiſq̄ in regno iſrael cum aut ſuos recipere in domum ſuam: nec quicq̄ humanitatis exhibere: quia bannitus coactus eſt ſe tranſferre ad achis regem geth: vt patet. j. Regū. xxvij. ⁊. xxviij. A prima igitur vnctione dauid vſq̄ ad mortem ſaul fluxerunt. xxxix. anni quibus fuit ſub continua fuga et tribulatione: niſi quis illam tribulationem proſperitatem dicere voluerit: quia in bonum ſui pari modo ⁊ rebellio abſalon dicenda erit ꝓſperitas: quia in bonum ſcilicet humiliationem dauid: ⁊ conſequenter exaltationem vt etiā dicit Burgeñ. Videtur igitur manifeſtum deliramentum dicere dauid fuiſſe in continua ꝓſperitate ante adeptum regnum quando fuit ſecundo vnctus. Nam talis modus loquendi eſt omnium ſanctoꝝ doctoꝝ qui dicunt dauid tempe aduerſitatis in virtutibus creuiſſe: ſed tempe ꝓſperitatis turpiter peccaſſe. ſicut patet p decurſum ſecundi libri ⁊c̄. Reliq̄ vſq̄ ad finē libri ſecūdi ſtant in difficultate vocali ⁊c̄.

Cunq; dauid trãſ. ⁊c̃. a ¶ Quid Ca. XVI mihi ⁊ vo. eſt ⁊c̃. Solus abiſai dixerat: Uadã et amputabo caput ei⁹: ⁊ dauid abiſai ⁊ ioab reſpõdit. Quid mihi ⁊ vo. filij ſar. ⁊c̃. Nũqd vult interficere iſtũ ſicut iterfeciſtis abner? b ¶ Dimittite eũ vt ma. ⁊c̃. Gre. Qui verboꝝ cõtumelijs preſſus ꝟtutẽ patiẽtie ſeruare nõ po teſt vel ſufficit: factũ dauid ad memoriã reuocet: quẽ cũ ſemei cõuitijs vrgeret: ⁊ armati ꝓceres vlciſci cõtẽderẽt/ait: Quid mihi ⁊ vo. fi. ſar. ⁊c̃. ⁊ paulopoſt. Dimittite euz vt maledicat iuxta p̃ceptũ dñi ⁊c̃. Quib⁹ ꝟbis indicat: q; ꝓ pctõ berſabee inſurgẽtẽ ꝯ ſe filium pateret. Fugiẽſq; reduxit ad animũ malũ qd fecit: ⁊ ꝯtumelioſa ꝟba nõ tã cõuitia q̃ adiutoria eſſe credidit qb⁹ ſe purgari ſibiq; miſereri poſſe iudicauit. Tũc eñi illata cõuitia bñ toleram⁹: cũ i ſecreto mentis ad mala ꝑpetrata recurrim⁹: leue q̈ppe videt ꝙ i iuria ꝑcutimur: dũ cõſpicim⁹ q̃ penis meruim⁹: ſicq; fit vt cõtumelijs gr̃a magis q̃ ira debeat quorũ interuẽtu deo iudice pena grauior declinat.

Cunq; dauid trãſiſ Ca. XVI a
ſet paululũ mõtis verticẽ ap b
paruit ei ſeba puer miphiboſeth i occurſũ ei⁹ cũ duob⁹ aſinis q̇ onerati erãt ducẽtis panib⁹ ⁊ centũ

a ¶ ficorũ palatas appellat eo ꝙ ꝑ maſſas ꝓmerent inter duas tabulas q̃s palas dicũt a q̇b⁹ palate vocant.

alligaturis vuę paſſę: ⁊ ſeptẽ maſſis palatarũ ⁊ duob⁹ vtrib⁹ vini. Et dixit rex ſebę: Quid ſibi volũt hęc? Rñditq; ſeba regi:

a ¶ Sunt. b ¶ Sup eos filij regis.

Bñe mi rex aſini domeſticis reg vt ſedẽ c
ant: ⁊ panes ⁊ palatę ad veſcẽdũ pueris d
eius: vinũ aũt vt bibat ſi q̇s defecerit i deſerto. Et ait rex: Ubi eſt fili⁹ dñi tui? Rñ e
ditq; ſeba regi: Remãſit in hierl̃m dicẽs: f
Hodie reſtituet mihi dominus iſrael regnũ patris mei. Et ait rex ſebę: Tua ſint g
omnia quę fuerũt miphiboſeth. Dixitq; ſeba: Oro vt inueniã gratiam corã te domine mi rex. Uenit ergo rex dauid vſq; h
bahurim. Et ecce egrediebat vir inde de i
cognatione domus ſaul nomine ſemei fili⁹ gera: ꝓcedebatq; egrediẽs ⁊ maledicebat: mittebatq; lapides: ꝯ dauid ⁊ ꝯ vniuerſos ſeruos reg dauid. Ois aũt ppl̃s ⁊ vniuerſi bellatores a dextro ⁊ a ſiniſtro latere reg incedebãt. Ita aũt loq̄bat ſemei cũ malediceret regi: Egredere/egre k
dere vir ſãguinũ/ ⁊ vir belial: reddidit ti l
bi dñs vniuerſũ ſanguinẽ dom⁹ ſaul: qm̃ inuaſiſti regnũ ꝓ eo: ⁊ dedit dñs regnũ i manu abſalon filij tui: et ecce premunt te mala tua: qm̃ vir ſanguinũ es. Dixit aũt abiſai fili⁹ ſaruię regi: Quare maledicit canis hic mortur⁹ dño meo regi? Uadã
a ⁊ amputabo caput ei⁹. Et ait rex: Quid m

a ¶ In hebreo nõ habet dimittite vt maledicat: ſed tãtum maledicat.

b mihi ⁊ vobis eſt filij ſaruię? Dimittite eũ n

a ¶ Permittendo.

vt maledicat: dñs eñi precepit ei vt male o

¶ Penitendo.

diceret dauid: ⁊ quis eſt q̇ audeat dicere/

Ni. de ly. ¶ Semei

Cunq; da. Ca. XVI ⁊c̃. Hic ꝯñr oñdit qualiter abſalõ patrẽ ſuũ fedauit ingrediendo ad eius vxores. Permittunt tñ hic q̈ttuor: q; primo dauid a ſeba dcipit. ſcdo a ſemei impetit/ibi: Uenit g̃ rex. tertio chuſai ab abſalon recipit/ibi: Abſalon aũt. quarto abſalõ adv xores pr̃is ingredit/ibi: Dixit aũt abſalõ: Circa p̃mũ ſciẽdũ ꝙ adulatores intẽdẽtes magnates decipere: ꝯſiderãt tp̃s ⁊ locum ⁊ alia ad h apta: ⁊ h notat cũ dr: Cũq; dauid trã. pau. mõtis verti. q; iã erat fatigat⁹ ex itinere ⁊ triſticia. b ¶ Apparuit ſeba ⁊c̃. q̈ſi multũ parat⁹ ad ſuccurrendũ regi i tali neceſſitate. vñ ſequit: c ¶ Aſini do. re. vt ſedeãt. i. ſi aliq̇s de domo tua fuerit ita fatigatus ꝙ nõ poſſit incedere poterit ſup aſinũ ſedere. d ¶ Et panes ⁊c̃. palate dicunt ficus cõp̃ſſe inter tabulas. e ¶ Ubi ẽ fili⁹ dñi tui: habebat eñi ei⁹ curaz ꝓpter ionathe amicitiã. f ¶ Reſpõditq; ſe. ⁊c̃. iſte ſeba mentiebat: vt ptz ex his q̃ habent. ĩ. xix. ca. q; miphiboſeth d fuga dauid fuit valde triſtis ſicut apparebit. ibi: Cogitabat eñi ſeba ꝙ dd ꝓpt ſapiãm ſuã ⁊ bonã militiã finalit obtineret victoriã: ⁊ id ſtudebat hereditatẽ dñi ſui ĩpetrare a dd: qd ⁊ factũ eſt. vnde ſubdit: g ¶ Tua ſint omia ⁊c̃. qd fuit male ⁊ p̃cipitant ⁊ iniuſte dictũ: Tũ q; iſte ſeba dixerat falſũ: Tũ q; dato ꝙ verũ dixiſſet. tñ miphiboſeth dñs ſuus nõ erat cõdẽnãdus anq; audiret: vel anq; veritas alio mõ ſufficiẽt declararet. h ¶ Uenit g̃ rex. Hic ꝯñr dauid a ſemei ĩpetit ꝟbis maledic ⁊ alijs iniurijs. ⁊ h ẽ qd dicit: i ¶ Egrediebat vir ⁊c̃. ĩ. xix. ca. dr ꝙ erat de domo ioſeph. Dicẽdũ ꝙ erat de domo ioſeph ex ꝑte pr̃is. ſ. de tribu ephrai: ſz ex ꝑte matris erat de cognatiõe ſaul: q; mulieres in hereditate non ſuccedẽtes poterãt ꝯhere mr̃imoniũ cũ viris alteri⁹ trib⁹: ꝓut dictũ fuit Nu. xxxvi. k ¶ Egredere egre. vir ſang. i. effuſor multi ſãguinis innoxij. l ¶ Et vir be. i. abſq; iugo diſcipline ⁊ legis diuine. Cetera patent vſq; ibi: m ¶ Quid mihi ⁊ vo. fi. ſar. ex h ptz ꝙ ioab ſil̃r ſemei occidere volebat ⁊ fratrẽ ſuũ abiſai ad h ĩcitabat. n ¶ Dimittite eũ vt ma. q; ei⁹ maledictio ẽ mihi materia ad exercitiũ patiẽ. o ¶ Dominus eni p̃cepit ei vt malediceret da. ⁊c̃. hic occurrit ꝑplexitas q; ſi dñs p̃cepit ei nõ peccauit h faciẽdo ſicut nec miniſter iudicis de p̃cepto ei⁹ malefactorẽ ĩterficiẽdo. Dauid aũt peccauerat coraz deo: ⁊ dign⁹ erat hac pena ⁊ maiori: vt ptz ex ſupradict. xi. ca. Sz ad h ſequit ꝙ dd peccauit iniungẽdo ſalomõi ei⁹ ĩterfectionẽ: vt hr ĩ. iij. li. iij. ca. Cui⁹ ꝯtrariũ videtur ſcr̃ptura ĩnuere ibidem. Si aũt dicat ꝙ ſemei malediciẽdo dauid peccauit: ſequit incõueniens. ſcz ꝙ deus p̃ceperit euz peccare: et ſic fuit cauſa peccati per ſe ⁊ directe: quod eſt impoſſibile. Dicendum ad hoc ꝙ dauid videns ſemei ſolum et ĩermem ita conſtanter ⁊ intrepide ſibi iniuriantem et manifeſte corã bellatorib⁹ multis fortiſſimis et audaciſſimis: et ad vindicandum regis iniuriam promptiſſimis: perpendit ꝙ hoc non proueniebat ab ipſo ✠ ſemei tm̃ An ſemei maledicendo dauid peccauerit

Moraliter. a ¶ Cũq; dauid tranſiſſet paululũ mõtis verticẽ apparuit ſeba puer miphiboſeth ⁊c̃. Hic duo ſunt notãda. Primum eſt cautela malicioſa ſebe detractoris: qui conſiderans dauid et ſeruos eius in anguſtia poſitos et fuga et fame fatigatos obtulit dauid pauca reſpectiue vt per hoc mendaciter acquireret hereditatem domini ſui detrahendo ſibi: ⁊ ꝯſimiliter faciunt in curijs magnatorum cupidi et auari. Scdm eſt periculum potentũ in verbis talium detractorum: quia dauid ſanctus ex verbis ⁊ dono licet modico huius adulatoris ⁊ detractoris in tantuz fuit deceptus ꝙ ſine verborum eius examinatione dedit ei hereditatem domini dicẽs: g ¶ Tua ſint omnia que fuerũt miphiboſeth. propter quod principes et prelati tales adulatores ⁊ detractores multum debent abhorrere: et ne precipitanter rem concedant alienam diligẽter p̃cauere. i ¶ Et ecce egrediebat vir inde de cognatione domus ſaul noie ſemei filius gera. Per ſemei qui maledicebat dauid ⁊ eum lapidibus ⁊ terra impetebat: ſignificat quicunq; dans afflicto afflictionẽ iniuſte: ⁊ ſicut ſemei ex h finaliter incurrit mortem corporalem: ſic talis incurrit mortem culpe et finaliter niſi peniteat mortem gehenne.

Moraliter

D

† 3. Re. 2. b

† De cõ. di. 1. c. p̃mo

† ĩ. 19. d

Ecci. 23. c

✠ Ingrede

a ¶ Semei aũt. Hic ẽ nabach pr̃ hieroboã ſm̃ hebreos: q̃ ẽ fili⁹ iemini dr̃: ⁊ in çelo dom⁹ ſaul maledicit dauid. Nomen ṽo aui ei⁹ iemini fuit. Ipe ſemei ex tribu ephraĩ filij ioſeph extitit. vñ dicit ad dauid: p̃m⁹ veni hodie de oĩ tribu ioſeph: ſʒ ſemei vt ſupi⁹ legiť de cognatiõe ſaul fuit. Saul ṽo de beniamĩ. In Heſter ſemei fili⁹ cis legiť: q² ⁊ cis ⁊ geravocabať pr̃ eius fili⁹ gemini.i. beniamĩ ħ legiť: ſʒ de tribu ioſeph p̃m⁹ veniſſe dr̃: q² in tribu ioſeph habitauit. b ¶ Ingredere ad ↄcu. Cõcubĩas dauid abſalõ polluit. Iudaicã plebẽ ſcribe q̃ʒ ⁊ pharisei ſupſtitiõib⁹ corrũpũt: ſicq̇ʒ a vero dauid alienã faciũt. c ¶ Achitophel ⁊c̃. Interp̃tať ruina fr̃is: iudas de ruina xp̃i agẽs: ↄſiliũ dedit iudeis aduerſus chriſtũ vterq̇ʒ ſuſpendio interijt.

tj.20.b

Et fortiſſim⁹.

Nico.de lyra

✱ ſemei tm̃: ſʒ a deo ĩpãliť ħ agẽte: ⁊ ħ vocauit p̃ceptũ dei: ⁊ lʒ ſemei in ħ peccauerit volũtate iniq̃ maledicẽs dauid: nõ tñ ꝓpť ħ de⁹ fuit cã pctĩ inq̃ʒtũ pctm̃ ẽ. Ad cui⁹ ĩtellectũ ſciẽdũ ꝙ ad pctm̃ plura ↄcurrũt. ſ. potẽtia q̃ peccať q̃ eſt liberꝝ arbitriũ: ⁊ mot⁹ liberi arbitrij in ↄſenſum: ⁊ ad ĩpulſũ potẽtiaꝝ executiuaꝝ: ⁊ totum iſtud ẽ a deo q̃ ẽ actor nature ⁊ opationũ ei⁹. Eſt etiã ibi deformitas in actu q̃ ẽ q̇dã defectus ex q̊ actus hʒ rõnẽ pctĩ. ⁊ hui⁹ de⁹ nõ eſt cã ſʒ defectibilitas liberi arbitrij: ſic̃ in claudicatiõe q̇cq̇d eſt ibi ãbulatiõis ſeu motiõis reduciť invirtutẽ motiuã ſic̃ in cãʒ. illud ãt qð ẽ ibi deformitat⁊ ⁊ defect⁹ reduciť in cãʒ tibie curuitatis. ⁊ ſic ptʒ ꝙ de⁹ nõ ẽ cã pctĩ: lʒ ſit cã liberi arbitrij ⁊ motiõis ip̃i⁹. Sic igiť põt dici ꝙ ↄſtãtia et audacia q̃ fuit in ſemei dauid ĩpetẽdo: ⁊ entitas illi⁹ actiõis totũ fuit a dõ: vt ꝑ ħ dauid punireť ⁊ ei⁹ patientia ꝓbareť. Sʒ deformitas ſeu defect⁹. ſ. ꝙ iniq̃ volũtate ħ fecerit: ħ nõ reduciť in deũ ſic̃ in cãʒ: ſʒ in liberi arbitrij defectibilitatẽ. a ¶ Ecce fili⁹ me⁹ ⁊c̃. ħ dr̃ ꝓ tãto: q² ſemẽ viri qð ẽ p̃ncipiũ generatiõis filij ẽ de ſupfluo alimẽti: qð in vtero digeriť: ⁊ ad mẽbra generatiue ṽtut⁊ deferť. Cetera patent ex dictis. b ¶ Abſalõ ãt. ħ ↄñr chuſi ab abſalon recipiť. Et ptʒ lr̃a vſq̇ʒ ibi: c ¶ Hec ẽ inq̇t gr̃a ad ami. tuũ. ſ. ad dauid. q. d. nõ oñdiſti te eſſe ei fidelẽ. ħ ãt dicebat abſalon vt exploraret mẽtẽ ip̃i⁹ chuſai. d ¶ Rñdit q̇ʒ chuſai ad ab. neq̃. ſ. debui ire cũ dauid. e ¶ Quia illi⁹ ero ⁊c̃. ĩ ħ mẽtit⁹ ẽ chuſai q² abſalõ nõ erat a deo elect⁹: ſʒ dixit ħ chuſai vt abſalõ eũ recipet citius: nec oportet eũ excuſari de mendacio officioſo. f ¶ Dixit aũt ab. ad achi. ħ vltĩo abſalõ ad vxores pr̃is ſui ingrediť de ↄſilio achitophel. Cui⁹ cã ſubdiť: g ¶ Vt cũ audie. oĩs iſrl̃ ⁊c̃. Perpẽderat

Plura ad pctm̃ cõcurrentia

Alſtomis

tj.pa.27.d

†47.diſt.§. neceſſe

pẽderat eñ achitophel ꝙ multi erãt cũ abſalõ vacillãtes: eo ꝙ timebãt ne pr̃ ei⁹ ⁊ fili⁹ recõciliarenť ⁊ ſic fierẽt odioſi vtriq̇ʒ: eo ꝙ fauiſſent abſalõ in malo: ex q̊ timebãt poſtea grauiť puniri: ⁊ iõ ad remouendũ hũc timorẽ ⁊ vacillationẽ achitophel: ↄſuluit abſalõ vt patẽter fedaret pr̃em ſuũ eius vxores cognoſcendo carnaliter: vt ꝑ tale vituperiũ ip̃i dauid illatũ crederet a populo dictã recõciliationẽ nõ poſſe fieri: ⁊ ſic firmiter ſtarẽt cum abſalõ. Iſtud aũt cõſiliũ lʒ fuerit ad malũ finẽ ordinatũ: tñ erat valde accõmodũ ad finẽ intẽtuʒ. Iõ ſubdiť: b ¶ Cõſiliũ autẽ achito. ⁊c̃. Iſta ſĩilitudo nõ tenet in oĩbus: q² ↄſiliũ dei nõ põt ad malũ ordinari: ſʒ tenet q̇ʒtum ad ħ ꝙ conſiliũ dei eſt accõmodũ ad finẽ intentum. Dicũt aũt aliq̇ ꝙ achitophel dedit hoc ↄſiliũ: eo ꝙ berſabee neptẽ ſuã dauid polluerat ꝑ adulteriũ.

✱ † ¶ Ingredere ad concubinas patris tui ⁊c̃. Per abſalon qui cognoſcẽdo ↄcubinas patris ſui mãifeſte ip̃m fedauit: ſignificať quicũq̇ʒ ſb̃ditus rebellis ſuo ſupiori: cuius famam ſtudet denigrare ꝑ ſuſpecta mulieꝝ ↄſortia ⁊ alia mendacia q̃ in appellatiõibus cõtra ſupiores bonos ſolẽt poni. Per achitophel aũt qui dedit abſalon hoc ↄſiliũ: ſignificať aduocatus qui cauſaʒ ꝓmouet taliter appellãtis: ⁊ ſicut achitophel ſuſpendit ſeip̃m: ſic talis aduocatus ſibi ꝓcurat inferni patibulũ. Ca. XVII

Dorm

D Ixit igiť ⁊c̃. Hic ↄſequẽter oñdiť qualiter abſalõ de morte patris ſui tractauit. Et primo circa hoc conſiliũ tractať. ſecũdo hmõi tractatus ip̃i dauid renunciať/ibi: Et ait chuſai. Circa p̃mũ p̃mittitur conſiliũ achitophel. ſecundo ip̃ius chuſai/ibi: Aitq̇ʒ autẽ abſalon. Circa primum diciť: Dixit igiť achitophel ⁊c̃. volens abſorbere dauid ex cauſa predicta. k ¶ Eligã mihi duodeci milia viroꝝ. Tot eñ videbantur ſufficere ad debellandũ dauid et eius exercitũ: q² erant fugitiui ⁊ ſtupefacti d̃ hoc quod acciderat. l ¶ Et conſurgens pſequar dauid hac nocte. Anteq̇ʒ poſſit aliquod fortalicium intrare. ⁊ ibidem populum ſibi fauẽtem recolligere. m ¶ Et irruens ſuper eum quippe qui laſſus eſt. i. ex itinere fatigat⁹. n ¶ Et ſolutis manibus. i. deſtitutis viribus. o ¶ Percutiam eũ. Tanq̇ʒ facilem ad debellanduʒ. p ¶ Et reducam vniuerſum populum quomõ vnus ⁊c̃. Ad obediendũ tibi. q ¶ Unũ enim virum tu queris. ſ. dauid. r ¶ Et omnis populus erit in pace: Id eſt eo ĩterfecto omnes obedient tibi pacifice. s ¶ Placuitq̇ʒ ſermo ei⁹ abſalon: ⁊ cunctis maioribus ⁊c̃. Tanq̇ʒ valde accõmodus ad finem attentũ lʒ malũ. t ¶ Ait autem abſalon. Hic ↄſequenter ponitur conſilium ip̃ius chuſai. ⁊ primo diſſipat achitophel ↄſiliũ. ſecundo dat ſuum/ibi: Sʒ hoc mihi rectum videtur eſſe conſilium. Circa primum dicit ſic:

Diuiſio

h

✱ Nõ ẽ bonũ

a ¶ quia iuſte oĩa fecerit.

q̃re ſic fecẽrit? Et ait rex abiſai ⁊ vniuerſis ſeruis ſuis: Ecce fili⁹ me⁹ q̊ egreſſus eſt de vtero a
meo q̃rit aĩaʒ meã q̇ʒtomag⁊ ħ fili⁹ gemini ma

a ¶ ꝓmerui eñ.

ledicet mihi? Dimittite eũ vt maledicat iuxta
p̃ceptũ dñi ſi forte reſpiciat dñs afflictioneʒ
meã: ⁊ reddat mihi dñs bonũ ꝓ maledictiõe
hac hodierna. Ambulabat itaq̇ʒ dauid ⁊ ſo-
a cij ei⁹ ꝑ viã cũ eo. Semei aũt ꝑ iugũ mõtis ex
latere ↄ̃ illũ gradiebať/maledicẽs ⁊ mittẽs la

a ¶ vt fedaret eos.

pides aduerſus eũ: terramq̇ʒ ſpargẽs. Uenit
itaq̇ʒ dauid rex ⁊ vniuerſus ppl̃s cũ eo laſſus:
⁊ refocillati ſunt ibi. Abſalõ ãt et † vniuerſus b
ppl̃s ei⁹ ingreſſi ſũt hierl̃m: ſʒ ⁊ achitophel cũ
eo. Cũ ãt vẽiſſet chuſai arachites amic⁹ da-
uid ad abſalõ/locut⁹ ẽ ad eũ: Salue rex: Sal

a ¶ in hebreo miſericordia quaſi nullius miſericordie videris: quia dimiſiſti amicum tuum.

ue rex. Ad quẽ abſalõ: Hec eſt inq̇t gr̃a tua c
ad amicũ tuum: Quare nõ iuiſti cum amico
tuo? Rñditq̇ʒ chuſai ad abſalõ: Neq̃q̇ʒ: q² il- d e
li⁹ ero quẽ elegit dñs ⁊ oĩs ħ ppl̃s ⁊ vniuerſus
iſrl̃ ⁊ cũ eo manebo. Sʒ vt ⁊ ħ inferã: cui ego
ſeruiturus ſum? Nõne filio reg⁊? Sicut parui
patri tuo/ita parebo ⁊ tibi. Dixit aũt abſalon f
ad achitophel: † Inite ↄſiliũ q̊d agere debea-
b mus. Et ait achitophel ad abſalõ: Ingrede- †
re ad ↄcubinas pr̃is tui q̃s dimiſit ad cuſto-
diendã domũ: vt cũ audierit oĩs iſrl̃ ꝙ fedauer⁊ pr̃eʒ tuũ: roborenť tecũ man⁹ eoꝝ † Tetẽ- g
derũt igiť abſalõ tabernaculũ in ſolario. In-
greſſuſq̇ʒ ẽ ad ↄcubinas pr̃is ſui corã vniuer-
c ſo iſrl̃. Cõſiliũ aũt achitophel qð dabat in di h
ebus ill̃: q̃ſi ſi q̊s ↄſuleret deũ. Sic erat oĩe
ↄſiliũ achitophel: ⁊ cũ eſſet cũ dauid: ⁊ cum
eſſet cum abſalon. Ca. XVII

D Ixit igiť achitophel ad abſalõ: i
Eligã mihi duodeci milia viroꝝ k
⁊ ↄſurgẽs pſequar dauid hac no- l

a ¶ p̃ timore.

cte: ⁊ irruẽs ſup eũ q̇ppe q̊ laſſus eſt ⁊ ſolũt is m n

a ¶ a facie noſtra.

manibus/⁊ ꝑcutiã eũ. Cũq̇ʒ fugẽrit oĩs ppl̃s o

a ¶ ꝓpter fugã ſocioꝝ.

qui cũ eo eſt: ꝑcutiã regẽ deſolãtum: ⁊ redu- p

a ¶ id eſt concorditer.

cam vniuerſum ppl̃m: quõ vnus hõmo reuer

a ¶ Unde expedit vt vnus moriať homo ⁊c̃.

ti ſolet. Unũm eñ viꝝ tu q̃ris ⁊ oĩs ppl̃s erit q r
in pace. Placuitq̇ʒ ſermo eius abſalõ: ⁊ cun- s
ctis maioribus natu iſrael. Ait aũt abſalon: t

A a ¶ Et fortiſſimus Ca. XVII
quiſq; ⁊c. In hebreo fortiſſimus
ipſe cuiꝰ eſt cor quaſi leonis pa. ſo.
ſubaudis: nō fortiſſimꝰ iſte dauid ī
telligit. vñ: Scit em̄ oīs iſrael pa-
trē tuū eſſe fortiſſimum. ¶ Iſido.
Scd̄m allegoriā cōſiderari opor-
tet q̄d ſit ꝙ abſalō parricida patrē
inſequit: Primo pater fugit de vi
ctoria ſecurus: ⁊ interitū parricide
deplorabat: quez pariturū ſciebat.
Scribit em̄ fugiſſe dauid a facie fi
lij. Et de populo hierl'm dicit dñs:
La. filios enutriui ⁊ exaltaui: ipſi aūt
ſpreuerūt me. Filiꝰ aūt eiꝰ: ppl's iu
daicus qui tradidit eū. Abſalō aūt
p̄ris pax iterp̄tat: qḋ ī hiſtoria mi-
rū videt: quō ſcz pax patris intelli-
gat vel dicat q̄ patrē pſequit. Sz
abſalō hierl'm ſignificat q̄ viſio pa
cis dicit: a cuiꝰ facie fugit xp̄s quā
do eā deſeruit ⁊ ad gētes trāſijt.
b ¶ Abſalon. Alij abſalon Iu-
dā traditorē accipiūt quē xp̄s ptu-
lit tanq̄ eius cogitationes ignora-
uerit ⁊ cōuiuiū participauit ei: in q̄
corporis ⁊ ſanguinis figuram di-
ſcipulis cōmendauit. In ipſa vero
traditione ab ip̄o oſculum accepit:
ideo abſalon pax pacis dicit: quia
pacem pater habuit: quā ille nō ha
buit. c ¶ Achitophel ⁊c. Qui
recedens a dauid ad abſalō migra
uit: hereticos ſignificat qui relin-
quūt veritatē ⁊ ſequūt errorē. In-
terp̄tat achitophel frater meus ca
dēs. Silonites vero trāſmigratꝰ
a. cōtra quos dicit: In dño confido
quō dicit anīe mee ⁊c. Et merito
tales laqueo diaboli malicie ſue vi
tā finiūt: q̄ alienā prauis pſuaſioni
bus corrūpūt: ſicut achitophel in p
B pria domo ſuſpēdio interijt: qui in
aliena vite dauid inſidiatus eſt.
b Qui em̄ fodit foueā: incidit in eam
a ⁊ in inſidijs ſuis capient iniqui.
d ¶ Chuſai. Arachites antiquꝰ
amicus dauid: ſignificat credentes
de gentibꝰ: q̄ licet cū abſalon aliq̄n
fuiſſe viſi ſūt: tñ operibus eius nō
cōicantes: nec prauis ſuggeſtioni-
bus achitophel cōſentiētes: cū da-
uid fideliter pmāſerunt. Interp̄tat
chuſai ethiops. Arachites lōgitudo
b mea. Unde vertit ethiops pellem
g ſuā: ⁊ alibi: Ethiopia p̄ueniet vel
feſtinet manus eiꝰ dare deo: q: gē-
tilis populus poſtq̄ ſe in nigredi-
ne pctōꝝ exuit: nūquā a tergo dñi
receſſit. Or aūt abſalon cōcubinas
dauid ad cuſtodiendā domū dimiſ
ſas ſtuprādo corrupit: ſignificat ꝙ
apoſtata angelus quoſdam qui vi-
dēt regere ⁊ cuſtodire populū dei
heretica prauitate ſeducit. Ad q̄s
tamē dauid vltra nō ingredit: ſed
in cuſtodia poſitis alimenta p̄bet:
q̄ in viduitate viuentes clauſe ſūt
vſq; ad diē mortis ſue: quia cū he-
retici a via veritatis aberrantes re
dire ſe ſimulant: nō ſunt digni co-
habitatiōe chriſti: ſed clauſi ⁊ ſepa
rati a conſortio eius debēt aliena-
5. g ri. Ille tamen qui ſolem facit oriri
ſup bonos ⁊ malos: ⁊ pluit ſup iu-
ſtos ⁊ iniuſtos: non renuit talibus
paſtū ī hoc mūdo p̄bere vt cōuertā
tur beneficiorum occaſione.

Jonathas

Uocate chuſai arachitā ⁊ audi
amꝰ q̄d etiā ip̄e dicat. Cūq; ve-
niſſet chuſai ad abſalō: ait abſa
lō ad eū: Huiuſcemōi ſermonē
locutꝰ ē achitophel: facere debe
¶ tu quid dicis
mꝰ an nō? Qd̄ das conſiliū? Et †
dixit chuſai ad abſalō: Nō ē bo a
num cōſiliū quod dedit achito
phel hac vice. Et rurſuz intulit
chuſai: Tu noſti p̄rem tuū et vi b
ros q̄ cū eo ſūt eē fortiſſimos et
amaro aīo: veluti ſi vrſa raptis
catulis in ſaltu ſeuiat. Sz ⁊ pat c
tuꝰ vir bellator eſt: nec morabit
cū ppl'o. Forſitā nūc latitat ī fo
ueis / aut ī vno q̄ voluerit loco.
a ¶ ſiue paruus ſiue magnꝰ.
Et cū ceciderit vnꝰs / quilibet ī
a ¶ .i. in nouitate regni tui. b ¶ id eſt auditum habuerit.
principiō audiet quicūq; audie
rit ⁊ dicet: Facta ē plaga ī ppl'o
a q̄ ſequebat abſalon. Et fortiſſi-
mꝰ quiſq; cuiꝰ cor eſt quaſi leo-
nis pauore ſoluet. Sicut ei om
nis populus iſrl' fortē eſſe patrē
tuū: ⁊ robuſtos oēs q̄ cū eo ſūt.
Sed hoc mihi rectuz videt eſſe d
cōſiliū. Cōgreget ad te vniuer- e
a ¶ duo termini terre pmiſſionis.
ſus iſrael a dān vſq; berſabee
quaſi arena maris inumerabi-
lis: ⁊ tu eris ī medio eorū: et ir- f
ruemꝰ ſup eū ī q̄cūq; loco inuētꝰ
fuerit: ⁊ opiemꝰ eū ſicut cadere g
ſolet ros ſup terrā: ⁊ nō relique-
mꝰ de viris q̄ cū eo ſūt nec vnuz
quidē. Or ſi vrbē aliquā fuerit h
ingreſſus: circūdabit oīs iſrael i
ciuitati illi funes: ⁊ trahemꝰ eā ī
a ¶ Hyperbole. b ¶ paruus lapis.
torrentē: vt nō reperiat / nec cāl
b culꝰ quidē ex ea. Dixitq; abſa- k
lon ⁊ omnes viri iſrael: Meli-
c us eſt conſiliuz chuſai arachite
cōſilio achitophel† Domini aūt l
nutu diſſipatū eſt cōſilium achi
tophel vtile: vt induceret dñs
d ſup abſalon malū: ⁊ videret cōſi
liū chuſai bonū corā abſalō. Et m
ait chuſai ſadoch ⁊ abiathar ſa-
cerdotibꝰ. Hoc ⁊ h̄ mō cōſiliū de
dit achitophel abſalō ⁊ ſeniori-
bꝰ iſrael: ⁊ ego tale ⁊ tale dedi cō
ſiliū. Nūc ergo mittite cito ⁊ nū n
ciate dauid dicētes: Ne more-
ris hac nocte in cāpeſtribꝰ deſer
ti: ſed abſq; dilatiōe trāſgrede-

* a ¶ Nō eſt bonū hoc cōſiliū ⁊c. q̄ſi C
ſi diceret licet ſit ſapiens homo ⁊ cōſuetꝰ
dare bona cōſilia: tamē defecit iſta vice: h̄
aūt dixit chuſai ne videretur contra achi-
tophel inuidia moueri: ⁊ ideo licet de ſa-
pientia eum cōmēdauerit generaliter. nō
tñ in hoc facto: ſm̄ illud: Quādoq; bonꝰ Horatiꝰ in
dormitat homerus. Rationē aūt huiꝰ de- arte
fectus oſtendit ex tribꝰ rationibꝰ. Prima
accipit ex fortitudine dauid ⁊ volūtate ſe
vindicandi: ⁊ ſimiliter aliorum qui cū eo
erāt: qḋ notat cū dr̄: b ¶ Tu noſti pa-
trē tuū ⁊c. q. d. periculoſuz eſt inuadere
eū: ⁊ maxime mō: q: ex amaritudīe animi
ponet totū p toto ad ſe vindicādū. Scd̄a
rō accipit ex prudētia bellica q̄ erat in da-
uid ex multis experimētis. ⁊ hoc notat cū
dicit: c ¶ Sed ⁊ pater tuus ⁊c. Mo
dus em̄ eſt ducū exercitꝰ q̄ timēt inuadi p-
ſonaliter de nocte quieſcētibꝰ alijs ſe cum
paucis ſolēt abſentare maxime qñ timent
a ſuis tradi: q: dicebat chuſai ipſuz dauid
ḋ hoc pbabiliter ſe timere vt tradētes eū
haberēt gratiā abſalō. q. d. chuſai ſic faci-
et pater tuꝰ. Et ideo ſi pcutiat totus eiꝰ po
pulus: nō habebis intētū: q: nō morabit
cū eis in caſtris: ſz alibi vbi poterit ad eū
poſtea ppl's aggregari. Tertia rō accipit
ex pte viroꝝ abſalō: q: cōiter in talibꝰ in-
uaſionibꝰ cadūt aliq̄ de inuadentibꝰ: ⁊ ex
feſtuca fit trabs: q: ex modica pcuſſiōe fit
rumor magne occiſionis: ⁊ ſic expaueſcūt
inſequētes: ⁊ diſſoluūt ⁊ fugiūt: ⁊ hec rō
notat cū dicit: Et cū ceciderit vnꝰ quilibet
in principio ⁊c. d ¶ Sed hoc mihi re.
videt. Hic cōñr chuſai dat ſuū cōſiliuz / di
cēs: e ¶ Cōgreget ad te vniuer. iſrl'.
.i. in tanta multitudine: ꝙ nullus poſſit ti
bi reſiſtere. f ¶ Et tu eris in me. eoꝝ.
ſicut rex potentiſſimꝰ ⁊ glorioſiſſimꝰ: ⁊ ſic D
attribuet tibi victoria de dauid ⁊ nō achi
tophel vel cuicūq; alteri ad hoc miſſo.
g ¶ Et operiemꝰ eū ⁊c. i. in tāta multi-
tudine ꝙ nō poterit ſe ptegere. h ¶ Or
ſi vrbē aliquā fuerit ingreſ. te fugien
do. i ¶ Circūdabit oīs iſrl' ⁊c. loquit
metaphorice: ⁊ eſt ſenſus: ita deſtruemus
totā illā ciuitatē ꝙ nō erit aliqua reſiſtētia
Uñ in hebreo habet: Circūdabit oīs iſrl'
ciuitati illi ſocietates. ſ. armatoꝝ ad totum
ppl'm deſtruēdū. k ¶ Dixitq; abſalon
⁊ oēs viri iſrl' ⁊c. ita ꝙ diſſipatū fuit cō-
ſiliū achitophel. cuiꝰ cā ſubdit: l ¶ Dñi
aūt nu. diſ. eſt. q: dñs humiliationē da-
uid ⁊ eiꝰ patiētiā reſpexerat oculo miſeri-
cordie: ⁊ abſalō reddere volebat penā ſue
malicie: totā aūt p̄dictā contionē narrauit
chuſai vt dauid haberet tempus ſe recolli
gēdi in aliq̄ fortalicio: ⁊ cōgregandi ppl'm
ſibi deuotū ⁊ ordinādi eū ad pugnādū cō-
tra abſalō. m ¶ Et ait chuſai. Hic cōñr Diuiſio
tractatus conſilij p̄dicti renunciat ipſi da- † ſ. 15. g
uid: ⁊ primo deſcribit huiꝰ cōſilij renūcia-
tio. Scd̄o ipſius achitophel digna puni-
tio / ibi: Porro achitophel. Tertio pugne
cōtra dauid p̄paratio / ibi: Dauid āt. Sen-
tentia prime partis ptz vſq; ibi: n ¶ Et
nūciate dauid ⁊c. hoc āt dixit chuſai ti-
mēs ne in eiꝰ abſentia achitophel ſuade-
ret abſalō executionē ſui cōſilij. Unde vbi
trāſlatio noſtra habet.
* Ne forte
* † ¶ Et dixit chu. ⁊c. Per chuſai q̄ ī Moraliter
terp̄tat ſilētiū vel archanū: ſignificari po-
teſt quilibet homo deuotꝰ q̄ in abſcondito
orat deū: ⁊ talis p orōnis ſue meritū freq̄n
ter diſſipat cōſiliū malignoꝝ qḋ ordinatū
fuerit ad deſtructionē bonoꝝ.

* Jonathas

G a ¶ Jonathaſ
E aūt ⁊c. Raba.
Moraliter Qđ āt ionathas
qui interꝑtať co
lumbe donum: ⁊
achimaas frater
eius ad explorā/
duȝ factū abſalō
⁊ dauid renūciā/
dū decreti fugiē/
tes abſalō decli/
nauerunt in do/
mum cuiuſdā vi
ri in bahurī qui
hēbat puteuȝ in
veſtibulo ⁊ deſcē
derunt in eū ⁊c.
Non ſine myſte
rio credendū eſt.
Significāt enim
hi duo eos qui ꝑ
gratiam ſpūſſan
cti ſunt renati: et
Ars† inue/niſſent in numero fratꝝ
ſunt aſcripti: qui
credentes ab ab
ſalon fugiūt: cuȝ
malignos ſpiri/
tus euadere que
rūt. Hi ſtant iuꝫ
fontē rogel: qui
interꝑtať triſtis
vel deorſum: cuȝ
luctum et deſpe/
ctū in mundo ap
G petūt ꝓpter cele
ſtis regni deſide
rium: declināt in
domū viri in ba/
hurim: qui locus
interpretatur ele
ctus vel viuens:
cum adoleſcentie
tꝑa in memoriaȝ
reducūt: deſcen/
dunt in puteū q̄
erant in veſtibu/
lo cū penitentie
ſe humiliter ſbij/
ciunt: que cunctꝭ
neceſſaria eſt an/
te finem preſen/
tis vite. Expādit
mulier velamen
ſup os putei cuȝ
eccl'ia precum aſ/
ſiduitate delicta
iuuētutis ⁊ igno
rantie filioꝝ ab/
ſcondit: quaſi ſic/
cās ptiſanas cuȝ
carnis laſciuiam
per continentie
rigoreȝ ſtringit:
⁊ ſic rei latet trāſ
greſſio: id eſt hu/
mane vite: qui
per aſſiduitatem
precum in com/
punctiōe lachry/
marum ⁊ per ca/
ſtigationem cor/
poris omnia de/
licta abſcondun/
tur: ⁊ homines a
perſecutione ho/
ſtis protecti libe/
rabunť.

re: ne forte abſorbeať rex: et oīs ppl's q̄ cū eo a
a eſt. Jonathas āt ⁊ achimaas ſtabāt iuꝫ fōtē b
a ¶ quaſi pānos lauatura.
rogel. Abijt ancillā ⁊ nūciauit eis: ⁊ illi ꝓfe/ c
cti ſūt vt referrēt ad regē dauid nūciū. Nō ei d
a ¶ filius eiuſdē ācille vt d'r.
poterāt videre aut ītroire ciuitatē. Vidit aūt
eos q̄dā puer ⁊ indicauit abſalō. Jlle vō cō/
cito gradu ingreſſi ſunt domum cuiuſdā viri
in bahurim q̄ hēbat puteū in veſtibulo ſuo: ⁊ e
deſcēderūt in eū. Tulit aūt mulier ⁊ expādit
a ¶ Hordeū ſiccatum pila tuſum decorticatū inde fit cibus aptus carenti dentibus: hoc eſt ptiſana.
velamē ſup os putei q̄ſi ſiccāns ptiſanas: et f
ſic latuit res. Cūq; vēiſſent ſui abſalō in do
mū ad mulierē/ dixerūt: Ubi ē achimaas ⁊ io
nathaſ? Et rūdit eiſ mlier: Trāſierūt feſtināter g
guſtata paululū aq̄. At hi q̄ q̄rebāt cū nō īre
periſſent: reuerſi ſūt i hierl'm. Cūq; abiſſent/
aſcēderūt illi d' puteo: ⁊ ꝑgētes nūciauerūt regi
dauid atq; dixerūt: Surgite ⁊ trāſite cito flu/
uiū: quoniā huiuſcemodi dedit conſiliū con
tra vos achitophel. Surrexit ergo dauid et
omnis ppl's qui cū eo erat: ⁊ tranſierūt iorda
nem donec diluceſceret/ anteq; denudare/
tur verbum: ⁊ nec vnus quidem reſiduus fu
it qui nō tranſiſſet fluuiū. Porro achitophel h
videns q̄ non fuiſſet factum conſiliū ſuum: i
ſtrauit aſinū ſuū: ſurrexitq; et abijt in domū
a ¶ Joſephus dicit hoc ipm feciſſe potius ex magnanimitate q̄ ex puſillanimitate.
ſuam et in ciuitatē ſuam. Et diſpoſita domo k
ſua ſuſpendio interijt: ⁊ ſepultus eſt in ſepul l
a ¶ hebraice manaym: vbi. ſ. angeli obuiauerūt iacob.
chro patris ſui. Dauid autē venit in caſtra: m
⁊ abſalon tranſiuit iordanem ipſe ⁊ omnes vi n
ri iſrael cum eo. Amaſam vero conſtituit ab/ o
ſalon pro ioab ſuper exercitum. Amaſa au/
tem erat filius viri qui vocabatur iegra de
a ¶ qui ⁊ iſai ⁊ ieſſe dicit: vt ferūt iudei.
iegreli: qui ingreſſus eſt ad abigail filiā naas p
ſororem ſaruię: quę fuit mater ioab. Et ca/
ſtrametatus eſt iſrael cum abſalon in terra
a ¶ filius. ſ. naas regis cū q̄ pugnauit ſaul. Naas q̄ȝ
galaad. Cūq; veniſſet dauid in caſtra/ ſobi q
fecit miſericordiā cū dauid: q̄n fugiebat a facie ſaulis. Interempto vō a dauid anon q̄ ſeruos eius decaluauerat ꝯſtitutus ē ab eodē dauid in loco fratris iſte ſobi.
filius naas de rabbath filiorū ammon et ma r
chir filius ammihel de lodabar/ et berçellai
a ¶ lectoꝝ.
galaadites de rogelim/ obtulerunt ei ſtrato/ s
ria et tapetia/ ⁊ vaſa fictilia/ frumentū ⁊ hor/
a ¶ purā farinā. b ¶ genus leguminis.
deum/ et farinam et polentam/ ⁊ fabam ⁊ len/
a ¶ decoctū vel nouū. b ¶ Chriſtus poſtq̄ iudeos reliq̄t ſpūalibus honorať mūeribus apud gentes.
tem et frixum oleo cicer/ et mel/ et butyrum/
oues/ et pingues vitulos: dederuntq; dauid
et populo qui cum eo erat ad veſcendum.
Suſpicati enim ſunt populum fame et ſiti
fatigari in deſerto.

∗ a ¶ Ne forte abſorbeať rex ⁊c. i. da/ G
uid. Jn hebreo habeť: Ne ꝯſulať regi. ſ. ab/
ſalon: q̄ faciat conſilium achitophel: ⁊ ſic in/
ueniret dauid ⁊ eius exercitus laſſus ⁊ fati/
gatus: ⁊ ſic de facili poſſet capi rationibus ꝑ/
dictis in ꝯſilio achitophel. b ¶ Jonathas
autem ⁊c. Expectantes extra ciuitatem ru/
mores de domo abſalō. c ¶ Abijt ancilla
⁊c. Ad hoc em̄ fuit miſſa vt magis lateret ne
gocium: quia ibat quaſi ad lauandū pannos
ibidē. d ¶ Nō em̄ poterant videri ⁊c.
Jam em̄ ſciebat abſalō q̄ erāt cōiuncti ipi da
uid: ⁊ ideo iuſſiſſet eos interfici. e ¶ Qui
habebat puteum in veſtibulo ſuo. i. in
curia ſua ſeu atrio. f ¶ Quaſi ſiccās pti/
ſanas. i. hordeū decorticatū. g ¶ Trāſie/
rūt feſtināter gu. ⁊c. Jn hebreo habetur:
Trāſierūt riuum aq̄ꝝ. qđ exponūt hebrei de
iordane q̄ d'r riuus aq̄ꝝ: eo q̄ riui fontiū illi⁹
terre deſcēdūt in eo ſicut in fluuio ꝑncipali.
Eſt igiť ſenſus: Tranſierūt fluuiū aq̄ꝝ. i. iam
ſunt ita elōgati q̄ trāſierūt iordanē: ꝓpť qđ
nunciū abſalō de ꝑſecutiōe eoꝝ deſperati reū/
ſi ſunt in hierl'm. Ceťa patent. h ¶ Porro
achitophel. Hic ꝯñr poniť ipi⁹ achitophel Diui
digna punitio: q2 ꝓpter nimiā iniq̄tatē ſuā ꝑ
miſſus ē a deo interficere ſeipm. ⁊ h̄ ē qđ d'r:
i ¶ Videns q̄ nō fu. ⁊c. de h̄ fuit valde idi/
gnat⁹ eo q̄ ꝯſiliū chuſi approbatū fuerat ⁊ ſuū
reprobatū. k ¶ Et diſpo. do. ſua. q2 filijs
ſuis diuiſit bona ſua. l ¶ Suſpēdio inte/
rijt. ꝑ ſeipm. qđ fecit nō ſolū ꝓpť indignatio
nē ꝑdictā: ſȝ etiā q2 ſtulticiā abſalō ⁊ ppl'i qui
erat cū eo ꝑcipiebat: ⁊ ex h̄ firmiť tenebat q̄
dauid ꝑualeret ⁊ in regnū rediret: ꝓpter qđ
timebat ab eo occidi morte turpi ⁊ doloroſa: h
⁊ iđ voluit magꝭ ꝑueire mortē ſuā ꝑ aliā viā.
m ¶ Dauid aūt. Hic ꝯñr deſcribiť belli ꝑ/
paratio: q2 dauid trāſito iordāe vēit ad quen
dā locū fortiť munitum: ꝓpť qđ vocabať ma
naym. i. caſtra: q2 iacob ibi obuiauit angelus:
vt habeť Geñ. xxxij. Et ibi dauid ppl'm ad ſe
venientē recollegit ⁊ ipm ordinauit ad reſiſtē
dum abſalō: vt plenius habeť. ī. n ¶ Et ab
ſalō trāſijt iordanē. vt capet dauid ꝯfidēs
de multitudīe ppl'i cū eo exiſtētis. o ¶ Ama
ſam vō ꝯſtituit abſalō ꝓ ioab ⁊c. Ex q̄
ptȝ q̄ ꝓponebat ioab occidere cum dauid: ⁊
iſte amaſa erat nepos dauid: qđ ptȝ ex hoc qđ
ſequiť de prē eius. p ¶ Qui igreſſus eſt
ad abigail filiā naas. i. iſai pr̄is dauid q̄
vocat⁹ ē ieſſe: iſai ⁊ naas. q ¶ Cūq; vēiſſet
da. Hic reuertiť ſcptura ad oñdēdū q̄liť da/
uid fuit ibi recept⁹/ cū d'r: r ¶ Sobi fili⁹ na
as ⁊c. iſte naas fuit rex ammō q̄ fecit cū dauid
miſericordiā: vt dictū ē. ſ. x. ca. Cui⁹ fili⁹ anon
deturpauit nuncios dauid: ꝓpť qđ fuit ab eo
interfect⁹: ⁊ ſobi frať ei⁹ ꝓ eo rex ꝯſtitutus: q2
illud vituꝑiū nō fuit factū ꝑ ipm: ⁊ q2 tunc da
uid miſericordiť egit cū eo: iđ viceuerſa dauid
fugiēti ꝑbuit auxiliū ꝯ abſalō: ⁊ neceſſaria ꝓ/
ut potuit miſtrauit. ⁊ ſilr̄ āmihel ⁊ berçellai.
s ¶ Stratoria ⁊ tapetia. i. neceſſaria ꝓ le
ctis. Cetera patēt.
∗ b ¶ Jonathas autē ⁊ achimaas ſta Mo
bant iuxta fontem rogel ⁊c. Per iona/
than aūt ⁊ eius ſociū q̄ denūciauerunt dauid
achitophel ⁊ chuſi ꝯſiliū ad ꝑmunitionē ipi⁹
dauid ⁊ viroꝝ ſuoꝝ: ſignificanť cōſolationes
ſpūſſancti date diuinit⁹ afflictis iniuſte ꝑ orō/
nes hoim deuotoꝝ ⁊ īterꝑtatio nois ad h̄ cō/
gruit: q2 ionathas colūbe donuȝ interꝑtať: ꝑ
quā ſpūſſanctus ſignificať. q ¶ Cūq; ve/
niſſet dauid in caſtra ſobi fili⁹ naas ⁊c.
Per iſtos q̄ dauid ⁊ virꝭ ei⁹ fame ⁊ labore af/
flictꝭ miſtrauerūt charitatiue neceſſaria: ſigni/
ficanť illi q̄ afflictis iniuſte ꝯſolationes ꝯſilia
⁊ auxilia subminiſtrant.

A ¶ In ca. xvij. vbi dꝛ in poſtil. Circūdabit oīs iſrl̕ ciuitati illi funes ꝛc̄. Loquit̃ metaphoꝛice.

Additio. j. Immo in hebreo habet̃ ꝓꝛie funes: ſic ī trāſlatiōe nr̄a: ꝛ eſt intelligēdum metaphoꝛice. q. d. ſic attraherem⁹ illā ciuitatē vſq ad toꝛrētē: ac ſi eēt aliqua res mobilis ꝙ per funes poſſet attrahi ꝛc̄.

¶ In eo. ca. xvij. vbi dꝛ in poſtil. Ne cōſulat̃ regi. ſ. abſalon ꝛc̄.

¶ Additio. ij. Immo in hebreo hr̄. Ne abſoꝛbeat̃ regi expꝛeſſe ꝛc̄.

Glo. oꝛdi.

B Igit̃ cōſidera. da. ꝛc̄. Ca. XVIII

a ¶ Accidit autē. Rab. Abſalō mulo fugiēs ī quercu ꝑ ceſariē capit̃ ſuſpē ſus ẽ: qꝛ iudei ſtulticie carnalis ſenſus incūbentes ꝓpter ſupſtitionē phariſeoꝝ legem coꝛrūpētes: ꝑ ipāꝫ quā ad coꝛrectionē vite ꝑceperant moꝛtis occaſionem habuerunt. Unde eſt ꝙ accuſat vos moyſes: ī ꝙ ſperatis. Ioab vero ī coꝛ abſalō tres lanceas figit: cū diabol⁹ auariciā ſupbiā et inuidiā vel ꝑfidiā ī coꝛ iudaici ppl̕i mittit: ꝙ illis maxime ſūt cā ꝑditionis. Ex ſupbia eī in cōtēptū dei idola fabricauerūt. Ex cupiditate res trāſitorias ꝟtutibus ꝑpoſuerūt.
B Ex ꝑfidia ꝛ īuidia nō ſolū dicta legis ꝛ ꝓphetaꝝ: ſed etiā ipius ſaluatoꝛis p̄ſentiā ſpꝛe
9. c uerūt. vn̄: Nō habem⁹ regē niſi ceſarē: ꝛ ſi hūc dimittis: nō es amicus ceſaris. Abſalon poſt moꝛtē in foueā grandem mittit̃: ꝛ quiſq iniquus poſt obitū carnis ī lacū infernı: ſup quē aceru⁹ lapidū cōgerit̃ dū duricia mētis expꝛobrat̃. Dauid extinctū abſalō ploꝛauit: ꝛ ꝓpter interitū iu
g. daici ppl̕i xp̄s vidēs ciuitatē fleuit: cui⁹ miſerie cōpatiēs ī eruditionē ꝛ curā ſalutis ei⁹ vſq ad moꝛtē crucis ꝑmāſit. Scribe ꝛ phariſei p̄ncipes iudeoꝝ in ligno crucis ī quo dn̄m ſuſpēderūt: occulto iudicio damnati ſūt: ꝛ ꝙ carnali ſenſu velut irrōnabili mulo p̄ſidere videbant̃: in diſꝑſionem gētiū ꝑtrāſeunt: ipſi pꝛincipatū pariter ꝛ ppl̕m amiſerūt.

I Gitur cōſiderato dauid Ca. XVIII a ¶ Super mille. populo ſuo / cōſtituit ſuꝑ eos tribu b nos ꝛ cēturiōes: ꝛ dedit ppl̕i tertiā c d partem ſub manu ioab: ꝛ tertiā ſub manu abiſai filij ſaruię fratris ioab: ꝛ tertiā

a ¶ Iſte fili⁹ illi⁹ achis putat̃ cū ꝙ dauid amicitiā habuit.

ſub manu ethāi / qui erat de geth. Dixitq rex ad populum: † Egrediar ꝛ ego vobiſcū. e Et reſpōdit populus: Nō exibis. Siue eīn f fugerimus / nō magnopere ad eos de nobis ꝑtinebit: ſiue media ꝑs ceciderit e nobis: nō

¶ ſolus.

ſatis curabūt: qꝛ tu vn⁹ ꝓ decē milib⁹ cōputaris. Meli⁹ eſt igit̃ vt ſis nobis in vꝛbe ꝑſi g dio. Ad q̊s rex ait: Qd̕ vobis videt̃ rectū / hoc faciā. Stetit g̊ rex iuxta poꝛtā. Egredie h bat̃q ppl̕s ꝑ turmas ſuas cēteni ꝛ milleni. Et ꝑcepit rex ioab ꝛ abiſai et ethai / dicens:

a ¶ nō etate ſed paruitate ſenſus.

Seruate mihi puer̊ū abſalon. Et oīs ppl̕s i k audiebat ꝑcipientem regem cūctis pꝛincipibus ꝓ abſolon. Itaq egreſſus eſt populus l in cāpū cōtra iſrl̕. Et factum eſt ꝑliū in ſaltu m ephꝛaim. Et cęſus eſt ibi ppl̕s iſrl̕ ab exercitu dauid: factaq eſt plaga magna in die illa viginti miliū. Fuit aūt ibi ꝑliū diſꝑſum ſuꝑ

a ¶ beſtie. ſ. ꝙ in ſaltu erāt: vel ipſe ſaltus aſperitate.

faciē oīs terrę: ꝛ multo plures erāt q̊s ſaltus n cōſūpſerat de ppl̕o / q̃ꝫ hi q̊s voꝛauerat gla-
a di⁹ ī die illa. Accidit aūt vt occurreret abſa o lō ſuis dauid ſedēs mulo. Cūq igreſſus fuiſſet mul⁹ ſubter ꝯdēſāꝫ quercū ꝛ magnā: ad p heſit caput ei⁹ quercui † Et illo ſuſpēſo iter cęlū ꝛ terrā: mul⁹ cui inſederat ꝑtrāſiuit. Uidit †

Nico. de lyra

fio I Gitur cōſiderato. Hic ꝯn̄r oſtēdit̃ qua Ca. XVII liter abſalon dei iudicio in bello interijt. Et pꝛimo ex ꝑte dauid deſcribit̃ oꝛdinatio ppl̕i. ſcd̕o cōgreſſio belli ibi: Itaq egreſſus. tertio denūciatio facti / ibi: Achimaas au
tk tē. quarta lamētatio filij / ibi: Cōtriſtatus itaq. Circa pꝛimum ſciēdū ꝙ ſm̄ Uegetiū libꝛo de re militari: pauci bn̄ oꝛdinati ꝛ cōſtātes ſūt diſpoſiti ad victoꝛiaꝫ: multitudo vero inoꝛdinata nō eſt niſi victima parata ad cedē: ꝓpter ꝧ dauid expꝑtus ī rebus bellicis ppl̕m ſuū ꝙ paru⁹ erat cōparatiue: diligēter oꝛdinauit. ꝛ ꝧ eſt qd̕ dꝛ: b ¶ Cōſtituit ſuꝑ eos tri. quoꝛū quilibet p̄erat mille bellatoꝛib⁹. c ¶ Et cēturiones: p̄ſidentes centū. d ¶ Et dedit po. ter. partem: qꝛ de toto ppl̕o fecit tres acies. e ¶ Egrediar ꝛ ego vo. qꝛ volebat eē de p̄mis ad laboꝛē ꝛ pericula. f ¶ Nō exibis: cui⁹ rō ſubdit̃: Siue eīn fugerim⁹ ꝛc̄. q. d. parū curāt d̕ nobis: qꝛ te ſolū querūt. g ¶ Meli⁹ ē igit̃ vt ſis no. ꝛc̄. vt ſi debellati fuerim⁹ poſſim⁹ ibi habere refugiū vt poſſit ibi iterū exercit⁹ ꝯgregari. h ¶ Stetit g̊ rex iuxta poꝛ. vt videret q̄liter exirēt oꝛdinate: ꝛ eos aiāret ad foꝛtiter ꝑliandū. i ¶ Seruate mi. pue. abſalō. ſ. viuū ſi ei ꝑualebitis: ꝧ dicebat dauid ne moꝛeret̃ ī pctō moꝛtali ꝑſequēdo patrē ꝓꝑꝛiū: ꝛ ſic eternaliter dānaret̃. k ¶ Et oīs ppl̕s au. ꝧ faciebat rex vt nullus eum interficeret. l ¶ Itaq egreſſus eſt. Hic ꝯn̄r deſcribit̃ cōgreſſus belli: ꝛ notat̃ locus cū dicit̃: m ¶ In ſaltu ephꝛaim. i. ꝓpe ſaltū illū: qꝛ pugnabāt in cāpo plano nō in nemoꝛe. Sꝫ queri- Diuiſio rit̃ hic quō vocabat̃ ſalt⁹ ephꝛaim: cum nō eſſet in ſoꝛte ephꝛaim: ſed vltra ioꝛdanē: vt patet ex p̄dictis. Dicendū ꝙ erat ex oppoſito ſoꝛtis ephꝛaim: ita ꝙ ioꝛdanis fluuius tm̄ erat intermedius: ꝛ ex hoc ſoꝛtitus eſt iſtud nomen. Queſtio n ¶ Et multo plures ꝛc̄. qꝛ ibi erāt fouee magne: vt ptꝫ ex hoc quod. ī. dicit̃ ꝙ abſalon fuit ꝓiectus in foueā magnā: ꝛ in foueis illis fugientes de exercitu abſalon ceciderūt et moꝛtui ſūt. Dicūt etiā hebꝛei ꝙ in illo ſaltu erāt fere terribiles que multos de illo exercitu fugientes ꝛ ītrātes ſaltū occiderūt. † ſ. 21. d o ¶ Accidit aūt ꝛc̄. qꝛ fugientes de ꝑlio vagant̃ incerti ꝛ frequenter incidūt in illos quos fugere intēdūt. p ¶ Adheſit caput ei⁹ quercui ꝛc̄. qꝛ vidēs ſuos deuictos ad fugiēdū expeditius depoſuerat galeā: ꝛ ſic ꝑ capillos ſuos qui multi erant vt dictū eſt. ſ. xiiij. ca. retentus eſt frondibus quercus. Cetera patent vſq ibi: ⁂ Non ſicut

Moꝛaliter. a ¶ Igit̃ dauid cōſiderato ꝛc̄. Moꝛaliter per dauid qui manu foꝛtis interp̄tatur: ſignificat̃ homo virtuoſus ꝙ ꝯtra vitia foꝛtiter ꝑliat̃: d̕ quo ꝑlio dicit Seneca. Habeto pacem cū hominib⁹ ꝛ cū vitijs bellum. Igit̃ virtuoſus diſponit exercitum ſuū. ſ. cōgerie̅ actuū bonoꝛū in tres ꝑtes: ſicut dauid ſuum exercituꝫ diſpoſuit. Pꝛima pars eſt interioꝛū meditationuꝫ reſpectu dei. Scd̕a ꝑs cōſiſtit in actib⁹ charitatis reſpectu ꝓximi ꝑ elemoſynas coꝛꝑales ꝛ ſpūales. Coꝛꝑales cōtinent̃ in ꝧ verſu. Uiſito poto cibo redimo tego colligo condo. Qui ſic intelligit̃. Uiſito infirmū: poto ſitientē / cibo famelicū / redimo captiuū / tego nudū / colligo hoſpitē / condo. i. ſepelio moꝛtuū. Iſte ſūt ſeptē elemoſyne coꝛpoꝛales. Spūales aūt elemoſyne ꝯtinent̃ in ꝧ verſu. Cōſule caſtiga remitte ſolare fer oꝛa. Qui ſic intelligit̃. Cōſule ſꝫ ꝙ verbo intelligit̃ cōſiliū ꝛ doctrina: iō ſic accipit̃: cōſule dubitantē ꝛ doce ignoꝛantē: ꝛ ſūt due elemoſyne ſpūales: caſtiga delinquētē: remitte offenſam: ſolare. i. cōſolare triſtē: fer. i. ſuppoꝛta infirmū. ſ. in moꝛib⁹: oꝛa ꝓ oībus: ꝛ ſic ſūt ſeptē elemoſyne ſpūales. Tertia ꝑs exercit⁹ virtuoſi eſt geſtuū ꝛ verboꝛū modeſtia reſpectu ſui. Per iſtas tres ꝑtes ſeu acies debellant̃ exercit⁹ vitioꝛū. Pꝛinceps aūt exercitus iſti⁹ eſt ſupbia ſicut dicit̃: Ecc̄i. x. b. Initium omnis ſupbia. Superbus autem excellenter dici poteſt ſuperbia in abſtracto: ſicut excellenter liberalis dicit̃ liberalitas: ꝛ talis ſuperbus ꝑ abſalon figurat̃ qui ex nimia ſuperbia contra patrem rebellauit: ꝛ contra ipſumtanq̄ pꝛinceps mouit exercitum. † ¶ Mulus cui inſederat pertranſijt. Iſte mulus ſuper quem ſedet ſupbus eſt gloꝛia mundana que cito tranſijt. ſ. Ioh̄. ij. c. Mūdus trāſijt ꝛ concupiſcentia eius. Et ſuperbus per abſalon figuratus remanet ſuſpenſus in arboꝛe: ꝑ quā ſignificat̃ patibulum gehenne: et configitur tribus lanceis ſcꝫ pena ignis et pena vermis ꝛ pena carentie viſionis.

Moꝛaliter D

Seneca

† 47. diſt. c. ſic hi. ꝟ. neceſſe

E a ¶ Nõ ſicut tu vis. Abſalõ ſeruabit vi/
uus. b ¶ Sed aggrediar eũ corã te ⁊c.
interficiẽdo. c ¶ Et tulerũt abſalon ⁊c. Ex
quo patꝫ qd dictũ eſt ꝙ in illo ſaltu erãt fouee ma/
gne. d ¶ Et cõportauerũt ſup eũ aceruũ
⁊c. Hoc fecerũt ſm legẽ Deut. xxi. vbi ꝑcipit fi/
liꝰ ↄtumax a ꝓplo lapidari. Iſte aũt nõ ſolũ erat
ↄtumax: ſed etiã manifeſte pſeq̃bat patrẽ: ⁊ idõ
nõ ſolũ erat dignus a gladio perimi: ſꝫ etiã a po
pulo lapidari. e ¶ Porro abſalon ⁊c. dicit
Joſephus — Joſephꝰ ꝙ fecerat ſtatuã marmoreã ad ſui mẽo/
riã in poſteꝝ. Alij dicũt ꝙ fecerat qdã edificiũ
notabile ⁊ altũ ad eundẽ finẽ. f ¶ Dixerat ei:
Nõ habeo fili. ſ. xiiij. ca. dictũ ẽ ꝙ habuit tres
filios: ⁊ idõ dicẽdũ ẽ ꝙ erãt mortui vl' inepti ad re
gnãdũ poſt ipm. g ¶ Et appellat manꝰ ab/
†Job. 7. d — ſalon. i. opus eius memoria dignũ. Manꝰ eñ
eſt organũ organoꝝ: vt habet. iij. de aĩa. ⁊ ideo
ꝑ eã ſignant opa ⁊ maxĩe ſolẽnia ⁊ memoria di/
gna. h ¶ Achimaas aũt. Hic ↄñr deſcribit
denũciatio facti: qꝛ achimaas zelãs ꝓ dauid de
ſiderabat victoriã ſuoꝝ nũciare: ſꝫ ioab impedie
bat dicẽs: Nõ eris nũciꝰ in hac die. i ¶ Sꝫ
nũciabis in alia. ſ. de alia victoria futura que
magis placebit regi. Sciebat eñ ioab dauid de
morte abſalõ turbari: ⁊ idõ nolebat iſtũ quẽ dili/
gebat rumores iſtos portare. ꝓpt qd miſit aliũ. ſ.
chuſi. Sciẽdũ tñ ꝙ iſte chuſi nõ erat ille de q̃ di/
ctũ ẽ ca. ꝑce. ꝙ erat amicꝰ ⁊ ↄſiliariꝰ dauid. Tũ qꝛ
tãtus hõ ad h nõ mitteret ſic curſor. Tũ qꝛ nõ fu
erat in bello: ſꝫ fuit aliꝰ eiuſdẽ noĩs ⁊ d hũili ple/
be. k ¶ Rurſus ãt achi. ⁊c. qꝛ oĩbꝰ modis vo
lebat currere ad dauid. ꝓpt eiꝰ ĩportunitatẽ ꝑmi
ſit h ioab: maxĩe qꝛ credebat ꝓbabilit ꝙ chuſi ꝑ
ueniſſet ⁊ mortẽ abſalõ nũciaſſet. l ¶ Si ſolꝰ ẽ
bonꝰ ẽ nũ. ⁊c. Illi eñ q̃ reuertunt de ꝑlio fugi
tiui nõ veniũt ſoli ſꝫ turmati. victores aũt rema/
nẽt: qꝛ ſunt intẽti ad rapiẽdũ ſpolia deuictoꝝ: ⁊
idõ ex h ꝙ erat ſolus bñ ↄiecturauit dauid ꝙ erat
euẽtꝰ ꝓſperi nũciꝰ: ⁊ eodẽ mõ d alio ipm ſeq̃nte.
m ¶ Cõtẽplor ait ⁊c. iã eñ erat ita ꝓpe ꝙ po
terat pſonã currẽtis diſcernere. Cetera patent vſq̃
ibi: n ¶ Uidi tumultũ mag. Aliq̃ libri hñt:
Tumulũ ⁊ male: qꝛ hebraica ꝟitas ⁊ libri corre/
cti hñt Tumultũ. ⁊ accipit h vidi ꝓ audiui ſicut
Exo. xx. c. Cũctꝰ ãt ppl's videbat vo. i. audiebat.
q. d. tãtꝰ erat ibi tumultꝰ ꝙ ego nõ potui audire
ſeu ꝑcipe q̃d eẽt factũ de abſalõ: ſꝫ mentiebat ne
regẽ offenderet: qꝛ viderat ipm mortuũ: denũcia
Alis tſuo — uit tñ victoriã q̃ erat bonũ nũciũ. o ¶ Tranſi
ait ⁊ ſta hic. dõec audiamꝰ q̃d dicet curſor aliꝰ.
p ¶ Judicauit ei ⁊c. tuos adũſarios debellã/
do. q ¶ Fiãt inq̃t ⁊c. ꝑ h intellexit rex ablalõ
eſſe mortuũ: qꝛ ꝑ talẽ modũ loq̃ndi mors alicuiꝰ
nũciabat cõiter. r ¶ Contriſtatus ita rex. h
vltĩo ponit lamẽtatio filij, cũ dꝛ: s ¶ Aſcẽdit
cenaculũ porte. i. ſolariũ vt in loco ſeq̃ſtrato
ab alijs fleret ⁊ plãgeret filiũ ſuũ, dicẽs: t ¶ Fi
li mi abſalõ ⁊c. Plãgebat eñ mortẽ eiꝰ ſpũa/
lẽ: qꝛ mortuus erat in pctõ mortali actualit pſe/
quẽdo prẽꝫ ⁊ ꝓpt h ꝟbũ iſtud: v ¶ Abſalon
Sex cõditiones pene gehenne — fili mi. Ponit h ſex vicibus: q̃ter in h ca. ⁊ bis
in ſeq̃nti ꝓpt ſex ↄditiões pene gehẽne: qꝛ ibi ẽ
pena dãni: ⁊ pena ſenſus: ſtridor dentiũ: ⁊ fletꝰ:
exteriores tenebre: ⁊ duratio ſine fine. ¶ Mo/
Moraliter — raliter exponendo abſalon perſequens dauid ⁊
viros eius: tyrannum ſignificat ſimplicium op/
preſſorem: cuius caput adheret quercui: mũdi ſb
limia appetendo. Tribus lanceis configit: tripli
ci concupiſcentie aſſentiendo: in foueam ꝓijcitur
ad inferos deſcendendo.

¶ In ca. xviij. vbi dꝛ in poſtil. Sciendũ tñ ꝙ
iſte chuſi nõ erat ille de q̃ dictũ eſt ꝑcedẽti caplo.

Additio. In hebreo noĩa iſtoꝝ ſunt diũ
ſa. Nã ille amicꝰ dauid vocat
chuſai: iſte ãt vocat chuſi. ⁊ ex vitio trãſlatoꝝ ſeu
ſcptoꝝ vocatꝰ ẽ vtꝗ chuſi. Chuſi ãt in hebreo eſt
equiuocum. Uno modo ſignificat idem ꝙ ethi/
opꝰ. alio

aũt hoc quiſpiã ⁊ nũciauit ioab, dicẽs: Uidi abſalõ pẽdere G
de q̃rcu. Et ait ioab viro q̃ nũciauerat ei: Si vidiſti quare
nõ cõfodiſti eũ cũ terra: ⁊ ego dediſſem tibi decẽ argenti ſi/
clos ⁊ vnũ baltheũ? Qui dixit ad ioab: Si appenderes in
manibus meis mille argẽteos: nequaq̃ mitterẽ manũ meã
in filiũ regis. Audiẽtibus eñ nobis ꝑcepit rex tibi ⁊ abiſai
⁊ ethei dicẽs: Cuſtodite mihi pueꝝ abſalon. Sed ⁊ ſi feciſ/
ſem cõtra animã meã audacter, nequaq̃ hoc regẽ latere po
a tuiſſet: ⁊ tu ſtares ex aduerſo. Et ait ioab: Nõ ſicut tu vis:
b ſed aggrediar eũ corã te. Tulit ergo ioab tres lãceas in ma/
nu ſua: ⁊ infixit eas in corde abſalõ. Cũq̃ adhuc palpitaret
herẽs in quercu: cucurrerũt decẽ iuuenes armigeri ioab: et
ꝑcutiẽtes iterfecerũt eũ. † Cecinit aũt ioab buccina: ⁊ retinu
it populũ ne pſequeret fugientẽ iſrl': volens parcere multitu
c dini. Et tulerũt abſalõ ⁊ ꝓiecerũt eũ in ſaltu in foueã grã/
d dem: ⁊ cõportauerũt ſup eũ aceruũ lapidum magnũ nimis.
e Omnis aũt iſrl' fugit in tabernacula ſua. Porro abſalõ ere
f xerat ſibi cũ adhuc viueret titulũ q̃ eſt in valle regis. Dixe/
a ¶ Qui. ſ. cũ abſalon rebellis extiterat.
rat eñ: Nõ habeo filiũm: ⁊ hoc erit monimentũ nomĩs mei.
g Uocauitq̃ titulũ noĩe ſuo: ⁊ appellat manus abſalon vſq̃
h ad hanc diem. Achimaas aũt filius ſadoch, ait: Curram: ⁊
nũciabo regi: qꝛ iudicium fecerit ei deus de manu inimicoꝝ
i eius. Ad quẽ ioab dixit: Nõ eris nuncius in hac die: ſꝫ nun
ciabis in alia. Hodie nolo te nũciare: filius eñ regis ẽ mor/
tuus. Et ait ioab chuſi: Uade ⁊ nuncia regi q̃ vidiſti. Ado/
a ¶ nomen appellatiuũ. i. egyptius.
k rauit chuſi ioab: ⁊ cucurrit. Rurſus aũt achimaas filius ſa H
doch dixit ad ioab: Quid ĩpedit ſi etiã ego curro poſt chu/
ſi? Dixitq̃ ei ioab: Quid vis currere fili mi? Ueni huc: Nõ
eris boni nuncij baiulus. Qui reſpondit: Quid eñ ſi cu/
a ¶ Sic q̃dẽ ↄuerſione nouiſſimi fide ⁊ dilectione fiunt primi.
currero? Et ait ei: Curre. Currẽns ergo achimaas ꝑ viã cõ
pendij tranſiuit chuſi. Dauid autẽ ſedebat inter duas por/
tas. Speculator vero qui erat in faſtigio porte ſuper murũ
eleuans oculos vidit hominem ſolum currentem: et excla/
l mans indicauit regi. Dixitq̃ rex: Si ſolus eſt bonus ẽ nun
cius in ore † eius. Properante autem illo ⁊ accedẽte ꝓpius:
vidit ſpeculator hominem alterum currentem: et vociferãs
in culmine ait: Apparet mihi alter homo currẽs ſolus. Di/
m xitq̃ rex: Et iſte bonus eſt nuncius. Speculator aũt ↄtem/
plor ait curſum prioris quaſi curſuꝫ achimaas filij ſadoch.
Et ait rex: Uir bonus eſt: ⁊ nunciũ portans bonum venit.
Clamans aũt achimaas dixit ad regẽ: Salue rex. Et ado/
rans regẽ coram eo ꝓnus in terram, ait: Bñdictus dominꝰ
deus tuus: q̃ ↄcluſit homines qui leuauerũt manus ſuas ↄ̃
dñm meum regem. Et ait rex: Eſt ne pax puero abſalon?
n Dixitq̃ achimaas: Uidi tumultum magnum cum mitteret
ioab ſeruus tuus o rex me ſeruum tuum. Neſcio aliud. Ad
o quem rex: tranſi ait: ⁊ ſta hic. Cumq̃ ille tranſiret ⁊ ſtaret ap
paruit chuſi: ⁊ veniens ait: Bonum apporto nuncium do/
p mine mi rex. Judicauit enim ꝓ te dominus hodie de ma/
nu omnium qui ſurrexerunt contra te. Dixit autem rex ad
chuſi: Eſt ne pax puero abſalon? Cui reſpondens chuſi:
q Fiant inquit ſicut puer inimici domini mei regis: et vni/
r uerſi qui conſurgunt aduerſus eum in malum. Contriſta/
s tus itaq̃ rex aſcendit cenaculum porte: et fleuit: et ſic lo/
t v quebat vadens: Fili mi abſalon: abſalõ fili mi. Quis mihi

A ops. Alio modo eſt nomen ꝓpriū: q̄ iſtoꝝ modorū accipiat in hoc ca. nō bñ ex lr̄a cōprobat. Ca. XIX

Nunciatū eſt. Hic cōſequēter oſtēdit qualiter dauid in regnū ſuum redijt. vbi primo deſcribit ipſius dauid ꝯſolatio. ſecūdo conſolati reuocatio / ibi: Ois quoq; pplꝰs. tertio reuocati reductio / ibi: Miſerūtq; ad regē. quarto reducētiū ꝯcertatio / ibi: Omis aūt ppl's iuda. Circa ꝑmū dicit: Nūciatū eſt aūt ioab. ab illis q̄ formidabāt redire ad domū regis ꝓpter eiꝰ luctū. vnde ſubdit: b ¶ Et declinauit pplꝰs ꝛc. Et ideo iminebat periculū ne pplꝰs indignatus ꝯtra dauid faceret ſibi aliū regē: qđ aduertens ioab reprehendit eū acriter / dicens: c ¶ Cōfudiſti hodie vultus ꝛc. Cū tñ debe res eos honorare ꝛ congaudere de victoria in qua expoſuerunt ſe periculo ꝓ te.

d ¶ Diligis odiētes te. i. tu oſtēdis hoc ꝑ ſignū lugendo abſalon aduerſariū tuū.

e ¶ Nunc igit ſurge. De luctu. f ¶ Et ꝓcede. Ad recipiendū bellatores tuos honorifice. g ¶ Et alloquēs ſatiſfac ſeruis tu. Promittēdo eis honores ꝛ ꝑmia ꝓ victoria. h ¶ Iuro eni tibi ꝑ dñm. Quaſi de re certa. Qđ ſi nō exieris. ad ſatiſfaciendū eis mō ꝑdicto. i ¶ Ne vnꝰ q̄dē remāſurus. Quia illi qui pugnauerunt ꝓ te ꝯtra abſalon recedēt a te ꝛ iūgent alijs ad faciendū regē ſup totuȝ pplm: ꝛ tu remanebis ſolus ab oībus derelictꝰ. k ¶ Surrexit ḡ rex. De luctu acq̄ſcēs rationabili reꝑhenſioni.

l ¶ Et ſedit in porta. In loco patēti ꝛ cōmuni: vt poſ oēs venientes amicabiliter recipere et gratioſe alloq̄. et ſic recollegit populum.

m ¶ Iſrl' aūt fugit. ſ. illi q̄ erāt cū abſalon. n ¶ Ois q̄q; ppl's. Hic ꝯñr deſcribit ipiꝰ dauid reuocatio: q2 populus q̄ fuerat cū abſalon videbat ſe deceptū. iō dicebāt:

o ¶ Rex liberauit nos. ſ. dauid. ſ. qui pplm iſrl' de inimicis ſuis exiſtentibus ꝑ circūitū liberauit: vt patȝ ex ſupra dictis. viij. ca. p ¶ Et nūc fugit de terra. i. de vrbe regia ꝓpter abſalon. cuiꝰ mala reducebāt ad memoriā in fedatione patris ꝛ eiꝰ ꝑſecutione: q̄ſi diceret. indignū eſt ꝙ ꝓ ipo fugiat. q ¶ Uſq; quo ſiletis. A recognitione culpe ꝛ petitione venie.

r ¶ Et nō reducitiſ regē. Ad locū ſuū honorifice. s ¶ Et cōſiliū totius iſrl' venit ad regē. Quia ꝑ nūcios certos et ſolēnes ſignificata fuerūt ſibi iſta. q̄bus auditis rex miſit ad viros iuda qui fuerant cuȝ abſalon: vt eſſent de primis ad ipm reducendū. Ex hoc enim ꝙ erant de tribu dauid verecundabant apparere in cōſpectu eius: q2 plus ſibi fore fecerāt q̄ȝ extranei. ꝛ ideo dauid hoc aduertens mandauit ꝓ eis vt venirent ſecure: q2 paratus erat remittere: cuius ratione tangit. t ¶ Os meū ꝛ caro mea vos: Quare nouiſſimi reducitis regē. Quaſi diceret: nō poſſem vos odire: q2 hoc eſſet cōtra me. v ¶ Et amaſe dicite: Nōne os meū es ꝛ caro mea: Iſte inter omnes plus peccauerat cōtra dauid: q2 fuit princeps exercitus abſalon: vt habet ſupra. xvij. ca. cum tamen eſſet nepos dauid. ꝛ ideo ipm ſpecialiter nominauit: ſicut ꝛ chriſtus poſt reſurrectionē ſuā per angelū expreſſit: ſpecialiter petrū / dicens: Dicite diſcipulis ſuis et Petro. Mar. xvj. b. q2 ꝓpter chriſti negationem non fuiſſet auſus inter diſcipulos cōparere: niſi fuiſſet ſpecialiter nominatus. x ¶ Hec faciat mihi deus ꝛ hec addat. i. maiora mala q̄ȝ ſuſtinuerim in ꝑſecutione abſalon. y ¶ Si nō magiſter mili. fu. corā me omi tpe ꝓ ioab. Aliqui libri habēt ſub. i. ſub ioab. dictio eniȝ hebraica que ibi ponit aliq̄ñ ſignificat ꝓ: aliquādo ſub. tamen eſt eadē ſentētia: q2 dauid nō intendebat amouere ioab de ſuo officio: ſed ꝙ iſte ſuppleret vices eius ꝓ tempore ꝛ loco vbi videret expedire. z ¶ Et inclinauit cor omniū viroꝝ iuda. Ad ſe ꝑ ſuū benignū mandatū. tō. 18. g.

a ¶ Miſeruntq; ad regē / dicentes: Reuertere tu. Hic cōſequenter deſcribit ipſius reuocati reductio: vbi interponit benignitas dauid in ſemei obuiatione. ſecūdo eius inequalitas in hereditatis miphiboſeth diuiſione / ibi: Miphiboſeth quoq;. tertio eius curialitas in berçellai licentiatione / ibi: Berçellai quoq;: Circa primū dicit: Miſeruntq; ad regē. ſ. viri iuda. C

* Et oīs iu

Moraliter. a ¶ Nunciatū eſt aūt ioab ꝙ rex fleret ꝛc. Per dauid lugētem mortē filij ſui. ſignificat bonꝰ ꝑlatus lugēs mortē culpe ſubditi: maxime qñ ꝓbabiliter eſtimat ꝙ comitetur mors inferni: ſicut dauid ꝓbabiliter eſtimabat de filio q̄ mortuꝰ fuerat in ꝑſecutiōe pr̄is actuali. q ¶ Uſq; q̄ ſiletis ꝛc. Per reditū dauid ad regnū ſuū de quo fuerat expulſus ꝑ abſalon ꝓpter vrie pctm̄: ſicut dixerat ſibi dñs ꝑ nathan ꝓphetā. ſ. xij. ca. Ecce ego ſuſcitabo ſup te malū de domo tua: ſignificat peccator vere penitēs ꝛ ad bonū regimen vite ſue redīēs: et ſic eſt in via vite ꝑ quā venit ad regnū celeſte. Ipm autē comitat berçellai valde ſenex: per quē ſignificat ſapiētia. de qua dicit Prouer. viij. c. Ab eterno ordinata ſum et ex antiquis. † ¶ Uſq; iordanē. i. vſq; ad mortem que ꝑ iordanē ſignificat: eo ꝙ iordanis iudiciū riuus interꝑtat. ꝛ in morte eſt hominis iudiciū particulare. Ecci. xxxviij. c. Memor eſto iudicij mei: ſic enī erit ꝛ tuū: mihi heri ꝛ tibi hodie. Per hoc aūt ꝙ in trāſitu iordanis occurrerūt dauid viri iuda ꝛ iſrl': ſignificat ꝙ bene moriēti occurrunt angeli ſancti qui dicunt viri iſrael: q2 vident deum clare. ꝛ viri iuda: q2 laudant eum continue. Ps. lxxxiij. a. Beati qui habitant in domo tua dñe: in ſecula ſeculorum laudabūt te.

Moraliter

tribuat vt ego moriar pro te: Abſalon fili mi:
fili mi abſalon.
Ca. XIX
a Nunciatū eſt aūt ioab ꝙ rex fleret ꝛ
lugeret filiū ſuū: ꝛ v̂ſa eſt victoria
in die illa i luctū oī pplo ſuo. Au
diuit eī ppl's i die illa dici: Dolet
b rex ſup filio ſuo. Et decliauit ppl's i die illa in
gredi ciuitatē: quō declinare ſolet ppl's v̂ſus ꝛ
fugiēſ d̄ ꝑlio. Porro rex opuit caput ſuū: ꝛ cla
mabat voce magna † Fili mi abſalō: abſalō fili
mi. Ingreſſus ḡ ioab ad regeȝ in domū / dixit:
c Cōfudiſti hodie vultꝰ oīm ſeruoꝝ tuoꝝ: q̄ ſal
uā fecerūt aīam tuā: ꝛ aīam filioꝝ tuoꝝ ꝛ filiaꝝ
tuaꝝ / ꝛ aīam vxorū tuarū / et aīam cōcubinarū
d tuaꝝ. Diligis odiētes te: ꝛ odio habes diligē
tes te. Et oſtēdiſti hodie q2 nō curas de duci
bus tuis ꝛ de ſeruis tuis. Et vere cognoui mō
q2 ſi abſalon viueret / ꝛ oēs nos occubuiſſemꝰ:
e f tūc placeret tibi. Nūc igit ſurge ꝛ ꝓcede: ꝛ allo
g h q̄ns / ſatiſfac ſeruis tuiſ. Iuro eni tibi ꝑ dñm ꝙ
i ſi nō exieris / ne vnꝰ q̄dē remāſurꝰ ſit tecū nocte
hac ꝛ peius erit hoc tibi: q̄ȝ oīa mala q̄ venerūt
k ſup te ab adoleſcētia tua vſq; i pñs. Surrexit
l ergo rex / ꝛ ſedit in porta. Et oī populo nuncia
tū eſt ꝙ rex ſederet in porta. Venitq; vniuerſa
m multitudo corā rege: iſrl' aūt fugit in taberna
n cula ſua. Ois quoq; ppl's certabat in cunctis
o tribubus iſrl' / dicēs: Rex liberauit nos de ma
nu inimicoꝝ noſtroꝝ: ipe ſaluauit nos de ma
p nu philiſtinoꝝ: ꝛ nūc fugit de terra ꝓpter abſa
lon. Abſalon aūt quē vnximꝰ ſup nos: mortuꝰ
q r eſt in bello. Uſq; q̄ ſiletis / ꝛ nō reducitis regē: †
s Et ꝯſiliū totiꝰ iſrl' venit ad regē. Rex vero da
uid miſit ad ſadoch et ad abiathar ſacerdotes
dicēs: Loq̄mi ad maiores natu iuda / dicētes:
Cur veniſtis nouiſſimi ad reducēdū regē i do
mū ſuā: Sermo autē oīs iſrl' ꝑuenerat ad regē
vt reducerēt eū i domū eiꝰ: q2 dixerat rex: Hec
dicetl ad pplm iuda: Frēs mei vos: os meū ꝛ
caro mea voſ. Quare nouiſſimi reducitl regē:
Et amaſe dicite: Nōne os meū es ꝛ caro mea t v
es: Hec faciat mihi deꝰ ꝛ hec addat. Si non x y
magr̄ militie fueris corā me oī tpe ꝓ ioab. Et z
inclinauit cor oīm virorū iuda q̄ſi viri vnius.
Miſerūtq; ad regē dicentes: Reuertere tu ꝛ a
oēs ſui tui Et reūſuſ ē rex: ꝛ veīt vſq; iordanē.

Et oīs iuda venit vſqꝫ in galgala vt occurreret re a
gi ⁊ traduceret eū ioꝛdanē.†Feſtinauit aūt ſemei b
filiꝰ gera filij iemini de bahurim: ⁊ deſcēdit cū vi
ris iuda in occurſū regis dauid cū mille viris de
beniamin: ⁊ ſiba puer de domo ſaul ⁊ q̄ndecim fi
lij eius: ac viginti ſerui erāt cū eo. Et irrūpentes c
ioꝛdanē ante regē tranſierūt vada/ vt traducerēt
domū regis: ⁊ facerēt iuxta iuſſionē eius. Semei
aūt filius gera ꝓſtratus coꝛā rege cū iaꝫ trāſiſſet:
ioꝛdanē/ dixit ad eū: Ne reputes mihi dn̄e mi ini
quitatē: neqꝫ memineris iniuriarū ſerui tui in die
qua egreſſus es dn̄e mi rex de hieruſalē: neqꝫ po/
nas rex i coꝛde tuo.†Agnoſco eni ſeruꝰ tuus pec
catū meū: ⁊ idcirco hodie p̄mus veni de om̄i do
mo ioſeph: deſcēdiqꝫ in occurſum dn̄i mei regis.
Reſpōdēs vero abiſai filiꝰ ſaruię dixit: Nunq̇d d
pꝛo his verbis nō occideᷣ ſemei/ q̄ maledixit xp̄o
a dn̄i? Et ait dauid:†Quid mihi et vobis filij ſar/
a ¶ id eſt contrariū.
uię? Cur efficimini mihi hodie i ſathan? Ergo ne e
a ¶ Illos occidā hodie: qui me fecerūt regem ſuꝑ ſe.
hodie interficieᷣ vir in iſrl'? An†ign ōꝛo hodie me
factū regē ſuꝑ iſrl'? Et ait rex ſemei: Nō moꝛieris. f
Iurauitqꝫ ei. Miphiboſeth quoqꝫ filiꝰ ſaul deſcē g
b dit in occurſum regis illotis pedibꝰ ⁊ intonſa bar h
ba: veſteſqꝫ ſuas ñ lauerat a die q̄ egreſſus fuerat i
rex/ vſqꝫ ad diē reuerſiōis eiꝰ i pace. Cūqꝫ hierl'm
occurriſſet regi/ dixit ei rex: Quare nō veniſti me/
cū miphiboſeth? Et rn̄dēs ait: Dn̄e mi rex/ ſeruꝰ
meus ɔtempſit me. Dixitqꝫ ei: ego famulꝰ tuus vt
ſterneret mihi aſinū / ⁊ deſcēdēs abirem cū rege.
Claudus eni ſum ſeruꝰ tuus. Inſuꝑ et accuſauit
me ꝑuū tuū ad te dn̄m meū regē. Tu aūt dn̄e mi
a ¶ Quo ad ſcientiā: qꝛ ſicut angelus ſcis voluntatē dei.
rex ſicut angelus di ēs: fac qꝺ b n̄placitū eſt tibi.
†Neqꝫ ei fuit domꝰ patris mei niſi moꝛti obnoxia
dn̄o meo regi. Tu aūt poſuiſti me ſeruū tuū inter
cōuiuas mēſę tuę. Quid g̊ habeo iuſtę q̄relę: aut
q̇d poſſuꝫ vltra vociferari/ ad regē? Ait aūt ei rex:
c Quid vltra loq̄ris? fixū eſt qꝺ locutꝰ ſum. Tu et k l
ſeba diuidite poſſeſſiōes. Rn̄ditqꝫ miphiboſeth
regi: etiā cuncta accipiat poſtq̄ꝫ reuerſus eſt dn̄s
meus rex pacifice in domū ſuā†Berçellai quoqꝫ m
galaadites/ ſenex valde deſcēdēs de rogelim trāſ
duxit regē ioꝛdanē paratus etiā vltra fluuiū ꝓſe/
qui eū. Erat autē berçellai galaadites ſenex val/
de: id eſt octogenariꝰ. ⁊ ip̄e p̄buit alimēta regi cū
moꝛareᷣ in caſtris: fuit quippe vir diues nimis.
Dixit itaqꝫ rex ad berçellai: Ueni mecū vt requi/
eſcas ſecurus in hieruſalē. Et ait berçellai ad re/
gem: Quot ſunt dies annoꝝ vitę meę: vt aſcēdā n
cum rege in hieruſalē? Octogenariꝰ ſum hodie:
Nunq̇d vigent ſenſus mei ad diſcernendū ſuaue
vel amarū: aut delectare poteſt ſeruū tuū cibus
aut potus: vel audire poſſum vltra vocē cantoꝝ
atqꝫ cātatricū? Quare ſeruus tuus ſit oneri dn̄o
meo regi? Paululū ꝓcedā famulus tuus ab ioꝛ/
dane tecū. Nō indigeo hac viciſſitudine: ſed ob/

Glo.oꝛdi.

a ¶ Quid mi Ca.XIX
hi ⁊c. Timebat dauid ſi in
†3.Re.2.b terficereᷣ ſemei: ꝙ reliq̄ q̄ ſi
militer regē offenderāt nol
lent eum ſibi facere regem.
b ¶ Illotis pedi. In he/
breo infectis. Fecerat enī ſi
bi miphiboſeth ligneos pe
des ſm̄ hebꝛeos q̄bus pꝛo
naturalibꝰ vtebaᷣ: erat enī
claudus. c ¶ Tu ⁊ ſeba.
In hebꝛeo: Dixi tu et ſeba
diuidite agrum. Qꝺ dauid
īmemoꝛ federis ⁊ iuramēti
qꝺ fecerat cū ionathan tam
iniuſtū ꝓtulit iudiciū: ideo
† 3.16.b roboā ⁊ hieroboā diuiſerūt
regnū eius. Miphiboſeth
enī in libꝛo ſamuelis legiᷣ:
⁊ interp̄taᷣ os verecundie.
In paral'. v̄o idē miphibo/
ſeth meriboal legitur. i. liti/
gans cū altiſſimo: qꝛ dauid
†3.16.b ſcꝫ reduxiſſet cū pace. et qꝺ
ait cūcta accipiat poſtq̄ꝫ re/
uerſus eſt dn̄s meus in do/
mū ſuā pacifice: indignādo
⁊ verba obliquādo ꝓtulit ɔ
altiſſimū.

aſtigras

Nico.de lyra

a ¶ Et oīs iuda. i. tri/
bus iuda: vt occurreret re/
gi ⁊ traduceret eū ioꝛdanē:
in nauibꝰ ad hoc parat' ab
ipſis: vt dicūt aliq̄. Alij aūt
dicūt ꝙ iſta traductio intel/
ligiᷣ ꝑ hoc ꝙ viri iuda trāſi/
erunt ioꝛdanē ante regē in
eq̄s: ad exploꝛandū vbi aq̄
eēt bn̄ vadabilis. b ¶ Fe/
ſtinauit aūt ſe. fi. ge. ⁊c.
vt apud dauid inueniret mi
ſericoꝛdiā. c ¶ Et irrūpē/
tes ioꝛ. aū regē ⁊c. trāſeū
tes ad ripam oppoſitam in
†3.9.b qua adhuc erat dauid vt ſi/
bi ſeruirēt in tranſitu. Cete
ra patēt vſqꝫ ibi: d ¶ Nū
quid ꝓ his ver. nō occi
deᷣ ſemei. q. d. magnū ma
lum eſſet ſi viuus euaderet:
quia incurrerat crimen leſe
maieſtatis. e ¶ Cur effi.
mihi hodie in ſathā: qꝛ
ſi dauid eum ſtatim occidi ꝑ
†3.Re.2.b miſiſſet: alij qui cuꝫ abſalon
fuerāt in ꝑſequendo dauid
timuiſſent ſibi: ⁊ illi qui nō/
dū venerant retroceſſiſſent
⁊ foꝛte aliqui qui iam vene
rāt occulte receſſiſſent: et ſic
eius occiſio potuiſſꝫ eſſe oc/
caſio magne ſciſſiōis ⁊ ma/
gni mali ɔtra dd̄. f ¶ Nō
moꝛieris: iurauitqꝫ ei. Sꝫ
videᷣ quod dauid iſtud iu/
ramentū fregerit: qꝛ iniun/
xit filio ſuo ſalomōi de moꝛ
te eius: vt habeᷣ. ꝫ. iij. li. ij.
ca. Dicendū ꝙ dauid nō iu/
rauit niſi ꝙ nō moꝛereᷣ tūc
et pꝛo illa cauſa tm̄: ſed qꝛ
erat homo ſeditioſus mo/
nuit dauid filiū ſuum: vt cō
tra hoc poneret cautelā/ di/
cens: Uir autē ſapiēs es vt
ſcias que facies ei: vt ibidē
habetur:

habeᷣ: ꝓpter qꝺ ſalomon
inhibuit ei ſub pena moꝛtis
ne exiret hierl'm p̄cludendo
ſibi viam faciēdi colligatio/
nes: ⁊ ꝓpter tranſgreſſionē
huius p̄cepti fuit moꝛtuus.
dauid etiaꝫ bn̄ cogitabat ꝙ
cautelā ſibi impoſitā nō ſer/
uaret: et ſic moꝛtē de nouo
incurreret. g ¶ Miphi/
boſeth. Hic oñdiᷣ ineq̄li/
tas dauid in hereditatis mi
phiboſeth diuiſione/ cū dici
tur: Miphiboſeth q̊ꝫ fi
lius ſaul. i. nepos. Alij li/
bꝛi habēt: Filius ionathan
filij ſaul. Sꝫ veritas hebꝛai
ca ⁊ libꝛi coꝛrecti nō habēt.
Dauid enī nō fuit tūc recoꝛ
datus amicitie ionathā pa/
tris miphiboſeth. Si enim
fuiſſet recoꝛdatꝰ: medietatē
hereditat' ſue ſeruo ſuo nō
dediſſꝫ. h ¶ Intōſa bar.
In heb. habeᷣ: Incōpoſita
barba: qꝛ illo tp̄e nō tonde/
bant barbā filij iſrl': ꝓut ha
beᷣ. ꝫ. x. ca. de nūcijs dauid
i ¶ Ueſteſqꝫ ſu. nō la. in
ſignū triſticie ꝓpter fugam
dauid. Ex quo ptꝫ verū qꝺ
dictū eſt. ꝫ. xvi. ca. ſcꝫ ꝙ ſiba
ſeruus ſuus falſo diffama/
uerat eū apꝺ dauid. Cetera
patēt vſqꝫ ibi: k ¶ Quid
vltra loq̄. q. d. pꝛo nihilo:
qꝛ dictū meū nō retractabo
totaliᷣ. retractauit tn̄ in par
te/ dicēs: l ¶ Tu ⁊ ſeba
diui. poſſeſſio. iniuſte cō/
cedēs ſeruo ſuo medietatē
hereditatis ſue. pꝛopter qꝺ
regnū eius fuit poſtea diui
ſum tp̄e roboā nepotis ſui:
ꝓut dictū fuit plenius. ꝫ. i.
lib. ij. ca. Hic aūt aduerten/
dum q̄tū adulatoꝛes et de/
tractoꝛes ſunt periculoſi p̄n
cipibus: qꝛ dauid tā ſctūs ⁊
iuſtꝰ v̄bis ſebe adulatoꝛis
⁊ detractoꝛis: vt ptꝫ ex p̄di/
ctis fuit ita captꝰ ⁊ inuolutꝰ
ꝙ hereditatē miphiboſeth
dn̄i ſui ei ɔceſſit in abſentia
miphiboſeth. ⁊ eo nō audi/
to: ⁊ qꝺ peius eſt poſtq̄ꝫ au
diuit miphiboſeth ſevere ex
cuſantē: vt ptꝫ ꝑ p̄dicta non
retractauit dictū ſuū iniuſtū
totaliter: ſed ſeruū ſuū peſſi/
mū fecit equalē dn̄o quē tn̄
debuiſſet ſuſpendiſſe ꝓpter
falſam accuſationeꝫ dn̄i ſui
de crimine leſe maieſtatis.
m ¶ Berzellai q̊ꝫ. Hic
ɔn̄r oñdiᷣ gratitudo dauid
erga berçellai q̄ ſibi neceſſa
ria ꝓ ꝑte miniſtrauerat: vt
ptꝫ ex p̄dictis: ⁊ eū vſqꝫ ad
ioꝛdanē ɔduxerat cui dauid
obtulit p̄mia et honoꝛes ſi
vellet ire hierl'm ſecū: ſꝫ ex/
cuſauit ſe ꝓpᷣ ſenectutē/ di.
n ¶ Quot ſūt di. an. vi.
mee. q. d. tp̄s eſt ꝙ ego co/
gitē de moꝛte: nō de hono/
ribus aut delitijs qꝺ eſt cō
tra ſenes ſe igerētes curijs
magnatoꝝ

Cōtra adu latores et detra

a altiſſimū. a ¶ Eſt aūt ſeru⁹ tu⁹ chamaā. Eſt aūt in hebreo: Ecce ſeruus tu⁹ chanaan. Chanaan interp̄taẽ ſuſpirās: q̄diu cū pr̄e fuit: ſuſpirās vocatus eſt. Poſtq̄ꝫ vero ad doctrinā dauid trāſijt: nō chanaam/ſed chamaā vocat⁹ eſt. i. fidelis.

☞ Et tenuit

Nico. de lyra

✳ magnatorū: miſit tñ filiū ſuū cū dauid di. a ¶ Eſt aūt ſer. t. chamaā. Ita ꝙ debet ſcribi p m in medio ꝛ in fine. b ¶ Ipe vadat tecū. Ipe eſt enim iuuenis ꝛ poterit addiſcere ea q̄ ſunt ꝟtutis ꝛ honoris. Notandū eſt hic ꝙ in curia dauid erāt cātores ꝛ cātatrices inſtrumentis ꝛ vocibus humanis. talib⁹ enī licitū eſt vti moderate: q꞉ ſicut mēbra corporis indigēt quiete ꝛ recreatione: ita ꝛ vires aīales: ad qđ mltū facit melodia. c ¶ Et oſ. eſt rex ber. In ſignū magne amicitie. d ¶ Et bñdixit ei. Imprecans ei bona vite p̄ñt. ꝛ future. e ¶ Omnis aūt pplus. Supra poſita eſt ipi⁹ regis reductio. hic ꝯñr poſt interpoſitionē p̄dictorū deſcribiẽ reducētiū cōcertatio: cui⁹ cauſa exprimiẽ/cū dr: Ois aūt ppl's ꝛc. Iordanē fluuiū modo ſupradicto.

f ¶ Et media tm̄ ps af. de po. iſrl. Et iō in hoc reputabāt ſe dehonoratoſ. Tū q꞉ plures erāt: Tū q꞉ p̄mo nūcios miſerāt ad dauid ꝓ ei⁹ reuerſione: vt p̄dictū eſt: ꝓpter qđ dixerūt regi: g ¶ Quare te furati ſūt ꝛc. q. d. in clanculo factuꝫ eſt anteq̄ꝫ veniremus in cōtēptum nr̄m. h ¶ Et rñdit ois vir iu. Supbe. i ¶ Quia mi. ꝓpi. eſt rex. i. de tribu et cognatione mea. k ¶ Decē ptib⁹ ego ma. ſū. q. d. licꝫ nō ſit de tribu nr̄a: tamē multo plus valem⁹ ſibi in ſubſidiū tpale ꝛ adiutoriū ꝯtra aduerſarios.

l ¶ Duri⁹ aūt re. vi. iuda. Tū q꞉ erāt viri bellicoſi ꝛ aīoſi. Tū q꞉ erāt hoīes de tribu regia ex q̄ p̄ aliis in ſupbiā erigebanẽ.

Accidit q̄ꝫ. Ca. XX
Poſtq̄ꝫ deſcripta eſt punitio dauid rōne homicidij vrie: ꝛ rōne adulterij cū Berſabee. hic ꝯſequēter poniẽ eiuſdē punitio rōne ꝓditionis: q꞉ vriā occidit ꝓditorie: vt patꝫ ex ſupradictis xj. ca. ꝛ de hoc puniẽ hic p rebellionē ppl'i cōtra ipm ad inſtinctū ſeba filij bochri. Circa qđ ſic ꝓcediẽ: q꞉ primo deſcribiẽ hui⁹ rebellionis ortus. ſcđo punitiōis modus/ibi: Dixit aūt rex amaſe. Pr̄a in duas: in ptē p̄ncipalē ꝛ īcitalē. ſcđa/ibi: Cūq̄ꝫ veniſſet rex. Circa primū diciẽ: Accidit q̄ꝫ ꝛc. ſ. in cōtētione aliarū tribuū ꝯ tribū iuda. n ¶ Vir belial. i. abſq̄ꝫ iugo diſcipline ꝛ legis diuie. o ¶ Noie ſeba. Et ſic debet ſcribi vbiq̄ꝫ per e. ſed cōmunis vſus nō habet. p ¶ Vir gemineus. i. de ſtirpe gemini. et ſic patꝫ ꝙ erat de cognatione ſaul ꝓpter qđ odiebat dauid ꝓpter tranſlationē regni de domo ſaul ad ipꝫ.

ſecro vt reuertar ſeru⁹ tu⁹: et moriar in ciuitate mea: ꝛ ſepeliar iuxta ſepulchꝝ
a p̄ris mei ꝛ mr̄is meę. Eſt autē ſeru⁹ tu⁹ a

a ¶ in hebreo chanaan.

chāmaam ipe vadat tecū dñe mi rex: ꝛ b
fac ei q̄cq̄d tibi bonū videẽ. Dixit itaq̄ꝫ ei rex: Mecū trāſeat chamaā et ego faciā ei q̄cq̄d tibi placuerit: et oē qđ petieris a me ipetrabiſ. Cūq̄ꝫ trāſiſſet vniuerſus ppl's/ꝛ rex iordanem: reſtitit: et c
oſculat⁹ eſt rex berçellai/et bñdixit ei. d
Et ille reuerſus eſt in locū ſuū. Tranſiuit ergo rex in galgalā/ꝛ chamaā cum eo. Ois aūt ppl's iuda traduxerat re- e
gē: ꝛ media tātū pars affuerat de pplo f
iſrl'. Itaq̄ꝫ oēs viri iſrl' ꝯcurrētes ad regē. Dixerūt ei: Quare furati ſunt fra- g
tres nr̄i viri iuda: ꝛ traduxerūt regē et domū ei⁹ iordaneꝫ: oēſq̄ꝫ viros dauid cū eo? Et rñdit ois vir iuda ad viros h
iſrael: q꞉ mihi† ꝓpior eſt rex Cur iraſce- i
ris ſup hac re? Nūq̄d comedim⁹ aliq̄d ex rege: aut munera nobis data ſunt? Et rñdit vir iſrl' ad viros iuda/ꝛ ait: Et p̄mogenit⁹ ego ſū: decē ptib⁹ ego maior k
ſū apud regē: magiſq̄ꝫ ad me ptinet dauid q̄ꝫ ad te. Cur feciſti mihi iniuriā: et nō mihi nunciatū eſt priori vt reducerem regē meum? Durius aūt reſpōde- l
runt viri iuda viris iſrael.

Ccidit quoq̄ꝫ vt Ca. XX m
ibi eſſet vir belial noie ſeba n
o
filius bochri vir gemine⁹: p
ꝛ cecinit buccina/ꝛait: Nō q
r
eſt nobis pars in dauid: neq̄ꝫ heredi- s
tas in filio iſai. Reuertere in taberna-

a ¶ damnati ab eccl'ia in ſua prauitate moriunẽ: priuſq̄ꝫ quod ceperāt iplere poſſunt.

cula tua iſrael. Et ſepāratus eſt om- t
nis iſrael a dauid: ſecutuſq̄ꝫ eſt ſeba filiū bochri. Viri aūt iuda adheſerūt regi ſuo a iordane vſq̄ꝫ hieruſalē. Cūq̄ꝫ v
veniſſet rex in domū ſuā in hieruſalē: tulit decem mulieres cōcubinas ſuas quas dereliquerat ad cuſtodiendā domū: ꝛ tradidit in cuſtodiā eas: alimēta eis prebens ꝛ nō eſt ingreſſus ad eas: ſed erant clauſę vſq̄ꝫ ad diē mortis ſuę in viduitate viuentes. Dixit autꝫ rex x
amaſę: Conuoca mihi oēs viros iuda in diē tertiū: ꝛ tu adeſto p̄ſens. Abijt ꝰ amaſa vt conuocaret iudā: ꝛ morat⁹ eſt extra palatiū qđ ei conſtituerat rex. Ait aūt dđ ad ab iſai† Nūc magiſ affli ctur⁹ eſt nos ſeba fili⁹ bochri q̄ꝫ abſalō.

maior audientia. r ¶ Et ait. Voce magna. s ¶ Non eſt nobis pars in dauid ꝛc. Quaſi diceret ex quo cōtēpſit nos: nos debemus eum dimittere ꝛ aliū regē eligere. t ¶ Et ſe. ē ois iſrl' a da. Ad tp̄s vt ſic dauid de ꝓditiōe ꝯtra vriā puniretẽ. ꝛ ſeba ꝓpter ſuā maliciā occideretẽ. v ¶ Cūq̄ꝫ ve. rex. Hec eſt ps incidētalis: q꞉ dauid veniens in hierl'm repperit ſe eſſe fedatū in vxoribus ſuis p abſalon: vt dictū eſt. ſ. xvj. ca. ꝛ ideo recluſit eas: ꝓuidens eis de victu et veſtitu duplici rōne. p̄mo q꞉ ꝓhibetẽ Leui. xviij. b. Turpitudinē nur⁹ tue nō diſcooperies. lꝫ autē iſte mulieres nō fuerint vxores abſalon filij dauid ſm veritatē: fuerāt tñ ſm apparētiā ꝓpter cōcubitū carnalē. ꝛ iō nō erat decēs ꝙ dauid vltra ad eas accederet: nec etiā aliq̄s ali⁹: ꝛ iō fecit eas recludi. ſcđo q꞉ ſi viderentẽ in publico rememorarentẽ factū abſalon: qđ in vituperiū dauid redūdabat. x ¶ In vi. viuētes. Ex hoc ptꝫ qđ p̄dictū eſt. ſ. eas fuiſſe vxores dauid. Aliter nō dicerētẽ hic viuere ī viduitate. Iſta tñ viduitas intelligiẽ q̄ꝫtū ad ſeparationē thori: nō q̄ꝫtū ad mortem mariti: q꞉ dauid adhuc viuebat. Abſalō aūt nūq̄ꝫ fuit earū marit⁹: q꞉ nullus poterat accipe vxorē patris. maxīe eo viuente: y ¶ Dixit aūt rex. Hic ꝯñr deſcribiẽ punitio ſebe de rebelliōis cōmotiōe. vbi primo deſcribiẽ ipius inſecutio. ſcđo eius occiſio/ibi: Venerūt itaq̄ꝫ. tertio repetiẽ regni dauid ordinatio/ibi: Fuit ergo ioab. Prima in duas. in ptē p̄ncipalē ꝛ incidētalē. ſcđa ibi: Cūq̄ꝫ illi eſſent. Circa primū ſciēdū ꝙ dauid habebat bellatores ex trib⁹ partib⁹. vna erat tribus iuda q̄ ſibi adheſerat: vt dictū eſt: et ꝯgregationē iſtoꝝ cōmiſit amaſe: q꞉ erat p̄nceps militie illius tribus: q꞉ licꝫ ioab eſſet ſup totū exercitū generaliter. tñ in qualibet tribu erat vn⁹ p̄nceps militie ſpecialiter. iđo ꝯgregationē militie trib⁹ iuda meli⁹ poterat facere amaſa q̄ꝫ ali⁹. Alia parſ erat bellatoꝝ q̄ erāt de domo dauid tāq̄ꝫ famuli ei⁹: ꝛ ſtipendiarij ſpeciales: ꝛ iſtos cōmēdauit abiſai dicēs:

✳ Tolle ergo

Moraliter. m ¶ Accidit quoq̄ꝫ vt ibi eſſet vir belial noie ꝛc. Per iſtū q̄ cū ſonitu buccine mouit ſeditionē in pplo ꝯ regē: ſignificatẽ q̄libet ſeditioſus in regno vel p̄ncipatu: ciuitate: eccl'ia vel cenobio turbās cōmunitatis pacē. y ¶ Dixit aūt rex amaſe: Conuoca mihi oēs vi. iuda. Per hoc autē ꝙ dauid ſebā pſeq̄ iuſſit: ſignificatẽ ꝙ ſuperior in regno/p̄ncipatu ciuitate/eccl'ia ꝛ cenobio debet ſeditioſū hoīeꝫ p ſe ꝛ p ſuos pſequi ne p euꝫ corrūpantẽ alij. ꝛ ſicut caput ſeba fuit abſciſum: vt diciẽ infra: ſic talis ſedicioſus priuari debet capite. i. vita corpali per potētiā ſecularē ſi ptineat ad ei⁹ iuriſdictōeꝫ: ſi aūt ad foꝝ ptineat eccl'ie p̄uari debet capite. i. ſuo gradu ꝛ poteſtate et ſic arceri ꝙ non poſſit tales malicias exercere. Per hoc autꝫ ꝙ

ꝛ ideo vidēs ppl'm diſpoſitū ad rebellādū ipi dauid. q ¶ Cecinit buc. Et ex repētino ſonitu omēs tacerēt. ꝛ ſic dareẽ ei maior au

mulier ſapiēs dedit conſiliū de ſebe decapitatione: ſignificatẽ ꝙ tales punitiones fieri debent cū magna diſcretione.

Marginalia: C — al's† ꝓpitior — D — Diuiſio — Moraliter — †ſ. 16. c.

 ✳ Fuit autē

a ¶ Et tenuit. Dextera C.XX
mentū tenere eſt q̄ſi ex benignita/
Dētū dex te blādiri. Sed ſiniſtrā ad gladiū
tra tenere mittit: q̄ latenter ex malicia ꝑcutit.
b ¶ Nōne ego ſuꝫ ⁊c̄. Ra. Iſte
eſt ſermo legis in qua iubet̄ vt filij
iſrael ingreſſi terrā chanaā prius
pacē offerāt: ⁊ eos q̄ pacē ſuſcepe/
rint tributarios faciāt. eos ꝟo qui
nō ſuſceperint: deleāt. Ideo muli/
er ſapiēs exclamaſſe dicit̄: Nōne
ego ſum q̄ reſpōdeo veritatē in iſrl̄
⁊c̄. Quaſi cur deſtruis hanc ciuita
tē anteq̄ꝫ pacē offeras ſ̄m legē: cur
nō ſeruas legē in iſraelitis: q̄ olim
ſeruata eſt

Ni. de ly.

al's tſabrefactus

a ¶ Tolle ꝫ ſer. dñi tui ⁊c̄.
q: de facili nō poſſet ibi capi. Ter/
tia pars erat bellatoꝝ de diuerſis
12.Re.2.a tribub⁹ iſrl̄: q: licꝫ multitudo cuiuſ
libet tribus receſſiſſet a dauid exce
pta tribu iuda: tñ de q̄libet tribu
erāt viri bellatoꝛes robuſti qui cō/
iūcti fuerāt ipſi dauid a tp̄e quo fu
git a facie ſaul: vt hr̄. j. Paral. xij.
ca. ⁊ iſti volebāt iuuare ip̄m dauid
⁊ ad hos cōgregādos exiuerat io/
ab: q: erat difficili⁹ negociū: ꝓpter
qđ in eius abſentia duꝫ eſſet dicto
mō occupat⁹: ⁊ periculū eſſet ī mo/
ra ꝑſeq̄ndi ſeba: dauid cōmiſit abi
ſai bellatoꝛes de domo ſua q̄ erāt
aſſueti exire cuꝫ ioab ⁊ obedire ei:
R.2.f verūtamē ioab ⁊ abiſai cū ſuis ſo/
cietatibus cōuenerūt in vnū ſicut
erat cōdictū. ⁊ ſ̄m iſta patꝫ littera.
b ¶ Cūq̄ꝫ illi eſſent. Hec eſt ꝑs
ī occidētalis in q̄ agit̄ de īterfectio
ne amaſe q̄ occurrit ioab ī dicta in/
ſecutiōe ſeba. c ¶ Qui fabri. le/
ui mo. ⁊c̄. In heb. hr̄: Et exijt et
cecidit. qđ exponēs Ra. Sa. d. ꝙ
ioab a ꝓpoſito ſic diſpoſuit vt cade
ret ad terrā de vagina vt ſic amaſa
crederet ꝙ ioab leuaret đ terra ad
reponēdū in vagina: ⁊ nō ad ꝑcuti
endū ip̄m. iō ſubdit̄: d ¶ Porro
ama. nō obſer. i. nō ſe obſerua/
uit a ꝑcuſſione gladij: ⁊ īterfecit eū
ꝓditoꝛie ſub ſigno pac̄ ⁊ amicitie
di. Salue mi frater. Erat enī eius
cognat⁹ german⁹: q: erāt de dua/
bus ſoroꝛib⁹: vt ptꝫ ex p̄dictis. xvij
ca. ⁊ iō vocauit eū fratrē. Occidit
aūt eū ex īuidia timēs ne ei eq̄ret̄:
q: dauid ei iurauerat. Hoc faciat
mihi deus ⁊ h̄ addat: ſi nō mgr̄ mi
litie fueris coꝛā me oī tp̄e ꝓ ioab:
vt dictū eſt ca. p̄ce. ꝓpt̄ qđ aliq̄ de
amicis ioab vidētes eū moꝛtuū di
xerūt inſultādo: e ¶ Ecce q̄ eſſe
vo. ꝓ ioab co. da. q. d. ꝓpt̄ ſuā
ambitionē reportauit moꝛtē. Cete
ra patēt vſq̄ꝫ ibi: f ¶ Porro il.
trāſi. ſ. ſeba fili⁹ bochri. g ¶ Per
oēs tri. il. ſollicitādo eas vt cōſti/
tuerēt eū regē. h ¶ Uſq̄ꝫ i abe.
nomē eſt ciuitat̄ foꝛtis et murate.
i ¶ Et in bethmacha. nomē eſt
territoꝛij ī quo ciuitas illa eſt ſita:
k ¶ Oēſq̄ꝫ viri ele. ⁊c̄. Iſtud ex/
ponit̄ dupliciter. Uno mō ꝙ fuiſſent
ꝯgregati ad ſeba filiū bochri. Alio
mō ꝙ eſſent cōgregati ad ioab: ve/
rūtñ q̄litercūq̄ꝫ accipiat̄ li oēs acci
pit̄ pro multis: q: multi ꝯgregati
ſūt ⁊ ad iſtū ⁊ ad aliū: verūtñ videt̄
ꝙ foꝛtioꝛ

Tolle igit̄ ſeruos dñi tui ⁊ ꝑſeq̄re eū: a
ne foꝛte inueniat ciuitateſ munitas: ⁊
effugiat nos. Egreſſi ſunt ꝫ cū eo viri
¶ due legiones.
ioab: cerethi q̄ꝫ ⁊ pheleti: ⁊ oēs robu/
ſti exierūt đ hierl̄ꝫ ad ꝑſeq̄ndū ſeba fi
liū bochri. Cūq̄ꝫ illi eēnt iuxta lapidē b
grandē qui eſt in gabaon: amaſa veni
ens occurrit eis. Porro ioab veſtit⁹
¶ .i. loꝛica.
erat ſtricta tunica ad menſuram habi
tus ſui: et deſuꝑ accinctus gladio de
pendēte vſq̄ꝫ ad ilia in vagina: qui †fa c
bꝛicat⁹ leui motu egredi poterat et ꝑ/
cutere. Dixit itaq̄ꝫ ioab ad amaſam:
a †Salue mi frat̄. Et tenuit manu dex/
tera mētū amaſe q̄ſi oſculās eū. Por d
ro amaſa non obſeruauit gladiū quē
hēbat ioab. Qui ꝑcuſſit eū ī latere et
effudit īteſtina ei⁹ ī terrā: ⁊ moꝛtu⁹ eſt.
Nec ſcđꝫ vuln⁹ appoſuit. Ioab aūt ⁊
abiſai frater eius perſecuti ſunt ſeba
filium bochri. Interea quidam viri
cum ſtetiſſent iuxta cadauer amaſe
de ſocijs ioab dixerūt: Ecce qui eſſe e
voluit pro ioab comes dauid †Ama
ſa aūt ꝯſꝑſus ſāguie iacebat ī via me
dia. Uidit h̄ q̄dā vir ꝙ ſubſiſteret oīs
ppl̄s ad vidēdū eū: ⁊ amouit amaſaꝫ
de via ī agrū: oꝑuitq̄ꝫ eū veſtimēto/ ne
ſubſiſterēt trāſeūtes ꝓpt̄ eū: Amoto
igit̄ illo de via trāſibat oīs vir ſeq̄ns
ioab ad ꝑſequēdū ſeba filiū bochri.
Porro ille trāſierat ꝑ oēs trib⁹ iſrl̄ vſ f g
q̄ꝫ ī abelā ⁊ ī bethmacha oēſq̄ꝫ viri ele h i
cti ꝯgregati fugerāt ad eū. Uener̄t ita k l
q̄ꝫ ⁊ oppugnabāt eū in abela ⁊ ī beth
macha: ⁊ circūdeder̄t munitiōib⁹ ciui
tatē: ⁊ obſeſſa ē vꝛbs. Oīs aūt turba
q̄ erat cū ioab moliebat̄ deſtruere mu
ros. Et exclamauit mulier ſapiēs de m
ciuitate: Audite audite: dicite ioab: n
Appꝛopinq̄ huc ⁊ loq̄r tecū. Qui cū
acceſſiſſꝫ ad eā/ ait illi: Tu es ioab? Et
ille rñdit: Ego ſū. Ad quē ſic locuta
eſt: Audi ſ̄mōes ancille tue. Qui rñ
dit: Audio. Ruſūq̄ꝫ illa: Sermo in o
a ¶ In hebꝛeo nō habet̄ ꝓuerbio.
q̄t dicebat̄ in veteri ꝓūerbio. Qui in p
a ¶ Quaſi hec eſt vꝛbs conſilij.
terrogāt/ iterrogēt ī abela: ⁊ ſic ꝑficie q
b bāt. Nōne ego ſū q̄ rñdeo ꝟitatē ī iſrl̄: r
⁊ tu q̄ris ſubuertere ciuitatē: ⁊ euerte s t
a ¶ Que eſt mater conſilij.
re mātrē in iſrl̄? Quare p̄cipitas here
ditatē dñi? Rñdēſq̄ꝫ ioab ait: Abſit: v
abſit h̄ a me: nō p̄cipito neq̄ꝫ demoli
oꝛ: nō ſic ſe hꝫ res: ſꝫ hō đ mōte ephꝛa x

ꝙ foꝛtioꝛ pars cōgregata fuerit ad
ioab: q: ſeba obſeſſus non audebat
exire. l ¶ Uenerūt ita. Hic ꝯñr
deſcribit̄ ip̄i⁹ ſeba occiſio: q: ciuitas
obſeſſa erat in ꝑiculo deſtructiōis:
qđ notat̄ cū đr: Oīs aūt tur. q̄
erat cū io. mo. deſtru. ⁊ iō exco/
gitata fuit via ſaluatiōis ciuitatis ꝑ
modū q̄ ſeq̄t̄: m ¶ Et excla. mu.
ſa. Dicunt hebꝛei ꝙ iſta mulier fuit
ſara filia aſer q̄ deſcēdit cū iacob in
egyptū. vt hr̄ Geñ. xlvj. ⁊ ꝙ habuit
ſp̄m ꝓphetie ꝑ quē reuelauit iacob
cū lugeret filiū ſuū ioſeph eſtimans
eū moꝛtuū ꝙ ip̄e viuebat: lꝫ nō cre/
diderit donec vidit plauſtra et mu/
nera ſibi miſſa a ioſeph: de q̄b⁹ hr̄
Geñ. xlv. Dicūt etiā ꝙ ipſa oſtēdit
moyſi ſepulchꝛū ioſeph q̄ñ filij iſrl̄
egreſſi fuerūt de egypto. ⁊ ſ̄m h̄ ex/
ponūt qđ ſequit̄ poſtea: Nōne ego
ſū q̄ rñdeo ꝟitatē in iſrl̄. ſ. reuelādo
Iacob ⁊ moyſi q̄ dicta ſunt: ſꝫ iſtud
videt̄ oīno ficticiū: q: ſ̄m p̄dicta iſta
mulier añ deſcēſuꝫ iacob in egyptū
hēbat ſp̄m ꝓphie: ⁊ ꝑ ꝯñs ad min⁹
hēbat. xx. an. vel circit̄. Itē a deſcen
ſu iacob ī egyptū vſq̄ꝫ ad exitū filio
rū iſrl̄ đ egypto fluxerūt āni. ccxx. ſic̄
ptꝫ ex his q̄ dicta fuer̄t Exo. xij. Itē
ab exitu de egypto vſq̄ꝫ ad fūdatio/
nē tēpli q̄rto āno regni ſalomōiſ flu
xerūt an. cccclxxx. vt hr̄. iiij. Re. vj.
Qui ſiml̄ iūcti faciunt an. dccxx. Se
ditio ꝟo excitata ꝑ ſeba filiū bochri
fuit circa finē vite dđ: q: iam erat ſe
nex: cū igit̄ ſalomō fuerit coꝛonat⁹
ip̄o adhuc viuēte: vt hr̄. ꝭ. iij. li. j. ca.
⁊ tēplū fundauerit q̄rto anno regni
ſui: vt hr̄. ꝭ. iij. li. ca. vj. opoꝛtet dice
re ꝙ iſta mlier tūc hr̄et ſeptingētos
annos vl̄ circit̄: qđ eſt incōueniēs ꝓ
illo tp̄e in q̄ vita hūana ꝓtendebat̄
vſq̄ꝫ ad. c. an. ad pl⁹ cōiter: ⁊ iō dicē
dū ꝙ fuit alia mulier: ⁊ đr ſapiēſ nō
ꝓpt̄ ſp̄m ꝓphie ſꝫ ꝓpt̄ induſtriā natu
ralē ⁊ eloq̄ntiā. ſic̄ dictū eſt. ſ̄. xiiij.
ca. de mlr̄iere thecuite. n ¶ Dicite
io. ap. huc. q: volebat loq̄ cū eo ſe
crete q̄ꝫtum poterat fieri. o ¶ Ser
mo inq̄t ⁊c̄. vet⁹ ꝓuerbiū hic acci
pit̄ ꝓ lege. ſic̄ dictū fuit. ſ̄. j. li. xxiiij.
ca. in q̄ p̄cipit̄ filijs iſrl̄ vt veniētes
ad expugnādum ciuitatē p̄mo offer/
rēt ei pacē: vt hr̄ Deut̄. xx. ⁊ h̄ eſt qđ
đr hic: p ¶ Qui iterrogāt iter.
in abe. i. filij iſrl̄ q̄ expugnādo ciui/
tatē debēt p̄mo interrogare de pa/
ce. ſic debent facere in hac ciuitate.
q ¶ Et ſic ꝑfi. q: ſic implerēt leg̃
mādatū ⁊ haberēt intētū. r ¶ Nō
ne ego ſū ⁊c̄. in iſrl̄. loquit̄ in ꝑſo
na ciuitat̄. q. d. iſta ciuitas ſꝑ tenuit
ꝟitatē ⁊ fidē regi. Uñ ī heb. hr̄ ſic:
Ego pacifica ꝝ veraciū iſrl̄. i. vna de
nūero pacificarū ciuitatū ⁊ veraciū
regi. s ¶ Et tu q̄. ſubuer. ci. q. d
malū facis. t ¶ Et euer. ma. ī iſ.
q: q̄libꝫ ciuitas eſt mr̄ ppl̄i ibidē na
ti ⁊ nutriti. In aliq̄b⁹ libꝛis īterpo/
nit̄: Ciuitatū. ſꝫ nō eſt đ textu: q: nō
eſt in hebꝛeo nec in libꝛis coꝛrectis.
v ¶ Abſit ab. h̄ a me. h̄ ꝟbū du/
plicauit ioab ad maioꝛē aſſertionē:
vel vt dic̄ Ra. Sa. ſemel ꝓ rege et
ſeml̄ ꝓ ſe. q. d. nec rex q̄rit h̄ nec ego
iō ſubdit̄: x ¶ Sꝫ hō de monte
eph. ⁊c̄. q̄ cōmouit ſeditiōeꝫ ꝯ regē
illū ſolū

ſeruata eſt alienigenis. a ¶ Qui abſciſum ⁊c. Rab. Reditus ppl'i ad dauid poſt interfectionē abſalon reditū prioris ppl'i ad chriſtū poſt moꝛtē prauoꝝ magr̄oꝝū: ſignificat ꝙ in ſynagoga iudeoꝝ diu regnabat: ⁊ a veritatis auditu ppl'm ſubuertebat. Interp̄tat̄ aūt ſeba ſecta a ſecando / nō ſectādo. Bochri ꝑo p̄mogenitus meꝰ iſrl': de ꝙ dicitur: Filiꝰ meꝰ p̄mogenitus iſrl' ſeba. i. erroꝛē ſecutus ſeparauit ſe a domo dauid. i. eccl'ia: ſed ad mulieris ſapiētis. i. ſpūalis doctrine ſuggeſtionē caput ſebe. i. diabolū a coꝛde ſuo abſcidit: ⁊ ad dauid. i. chriſtū filiū dei rediꝫ.

Facta eſt quoqꝫ. C. XXI Rab. Fames facta ī iſrl' ꝓpter gabaonitas ſterilitatē bonoꝝū operū ſignificat in ſubditis ꝓpter negligētiā doctoꝝ: ꝙ nō ꝓcurāt eis paſtū verbi dei dū inſeruiūt terrenis. Necant̄ ꝙ gabaonite: cū ſtudiū recte ꝯuerſatiōis ⁊ reformatio pn̄ie poſt lapſum ſubtrahit̄ incautis ꝑ hereticos. ſ. vel ſpūs malignos. Gabaon enī collis meroꝛis interp̄tat̄. Gabaonite interficiunt̄ cū deſidioſi poſt ꝑpetrata ſcelera vana ſpe ſecuritatis a diabolo deluduntur: ꝙ dicūt faciamus mala vt veniāt bona: quoꝝ dānatio iuſta eſt: ſꝫ reſpha ꝙ interp̄tat̄ curſus filia achia: ꝙ interp̄tat̄ pater eiꝰ tollēs ciliciū. ſubſtrauit ſupra petrā ⁊c. q: pia ſollicitudo ſanctorū talibꝰ ſuccurrēs rigoꝛe ieiunij ⁊ inſtātia p̄cū incūbit donec miſericoꝛdiaꝫ dei de celo impetret ſuꝑ eos: cōpeſcēs prauos hoīes ⁊ malignos ſpūs. ne vitā eoꝝ praue ſuggerēdo coꝛrūpāt vlterius. c ¶ Et voluit ſaul ⁊c. Dicēs ſcꝫ Joſue gratis gabaonitas viuere ꝑmiſiſſe: ⁊ filijs iſrl' ⁊ iuda p̄dā eoꝝ in iuſte abſtuliſſe. Huiꝰ ꝑo vltiōis cā in gabaonitas achimelech ſacerdos fuit.

Ni. de ly.

⁂ Tulit itaqꝫ illū ſolū querimꝰ. a ¶ Ingreſſa eſt ꝙ ad oēm ppl'm. i. ad maioꝛes ciuitatis in quibꝰ ppl's virtualiter ꝯtinetur. Sic enī volebat loꝙ vt lateret ip̄m ſeba. b ¶ Et locuta eſt eis ſapiē. Quid aūt dixerit nō exp̄mit̄. ſed dicūt aliꝙ ⁊ ꝓbabiliter ꝙ ip̄a oſtēdit eis bona ip̄iꝰ dauid. ⁊ mala ip̄iꝰ ſeba. ⁊ ꝙ tota ciuitas erat ꝓpinqua exterminio ꝓpter eū. Ex his ꝯcludens ꝙ meliꝰ erat ip̄m ſolū occidi ꝗꝫ ip̄m ⁊ oēs alios ꝓpt ip̄m: ⁊ ſic factū eſt. c ¶ Fuit ꝙ ioab ⁊c. Hic ꝯſeꝗnter poſt reductionē dauid in regnū ⁊ ſedationē cōmotionis excitate ꝑ ſeba. ꝯuenienter repetit̄ oꝛdinatio domꝰ dauid: et ptꝫ ſnīa ex dictis. ſ. viij. ca. in fine. his exceptis. d ¶ Adurā vero ſuꝑ tri. Que reddebant̄ ip̄i dauid a nationibꝰ ſibi ſeruiētibꝰ ſub tributo: ꝓut dictū fuit. ſ. viij. ca. e ¶ Hirā aut hiraites. Dicit̄ hiraites a ciuitate de ꝙ erat. f ¶ Sacerdos dauid. i. magnꝰ apud eū: ſicut dictū eſt. ſ. viij. ca. ꝙ filij dauid ſacerdotes erāt. Dicit aūt Ra. Sa. ꝙ dauid fecerat iſtū principē ⁊ iudicē. i. magnū inter p̄ncipes ⁊ iudices.

✱ c ¶ Fuit ꝙ ioab ⁊c. Per hoc aūt ꝙ decapitato ſeba oꝛdinatio domꝰ dauid recolit̄. ſignificat̄ ꝙ ſubtractis de medio ſeditioſis ꝗtū ad regnū / p̄ncipatū / eccl'iaꝫ vel cenobiū: ꝙ olibet iſtoꝝ ad bonū ſtatū ⁊ diſpoſitionē refoꝛmat̄.

¶ In ca. xx. vbi dicit̄ in poſtil. Qui interrogāt: interrogēt in abela ⁊c.

Additio. Veritas hebꝛaica ſic habet: Interrogare interrogāt in abela: ⁊ ſic ꝑfecerūt ſeu ꝯſummauerūt: ego pacificarū ⁊ veraciū iſrl' ꝗre ſubuertis ciuitatē ⁊ matrē in iſrl'. Ad cuiꝰ ſenſum ꝓpꝛiū dicēdū ꝙ cū ioab veniſſet ꝑſequēdo ſeba: gētes ſue ꝑ viā querebāt ꝓ ciuitate abela: eo ꝙ audiſſent ip̄m ſeba ibidē eſſe recluſū ⁊ nō ceſſabāt interrogare ꝓ hac ciuitate donec ad eā ꝑuenerūt. Idcirco hec mulier in ꝑſona ciuitatis dicebat ip̄i ioab: Audiui ꝙ tu ſeu gētes tue ꝑ viā interrogaſtis ꝓ iſta ciuitate ꝯtinue donec ad eā ꝑueniſtis. ⁊ hoc eſt ꝙ dꝛ: Interrogare interro. i. gentes tue. In abela. i. ꝓ abela. ⁊ ſic ꝑfecerūt viā ſuā. i. donec acceſſerunt ad eā. ⁊ q: ip̄e ioab veniebat cū exercitu diſpoſitꝰ ad bellū. ⁊ ciuitas illa nō turbabat pacē regni iſrl': neqꝫ ſubtrahebat veritatē fidelitatis ip̄iꝰ regni iſrl': idcirco nō apparebat cauſa aliꝗ ꝗre p̄nceps militie regis ip̄am ciuitatē debuiſſet debellare. vn̄ ꝯn̄r ꝗrebat ab ip̄o ioab cām ꝗre ſic veniebat interrogādo ꝓ ciuitate in bellico apparatu. ꝗſi ad deſtructionē eiꝰ. ⁊ hoc cuꝫ dicit: Ego pacificarū ⁊ veraciū iſrl': quare ſubuertis ⁊c. C

im ſeba filiꝰ bochri cognoīe: leuauit manū ſuā ꝯ regē dauid. Tradite illū ſolū / ⁊ recedemꝰ a ciuitate. Et ait mulier ad ioab: Ecce caput eiꝰ mittet̄ ad te ꝑ muꝝ. In a greſſa eſt ꝙ ad oēm ppl'm: ⁊ locu b a ta eſt eis ſapiēter. Qui abſciſum caput ſebe filij bochri ꝓiecerunt ad ioab † ⁊ ille cecinit tuba: ⁊ receſſerūt ab vrbe vnuſꝗſqꝫ in tabernacula ſua. Joab autē reuerſus eſt hierl'm ad regē†. Fuit ergo io c ab ſuꝑ oēm exercitū iſrl'. Banaias aūt filius ioiade ſuꝑ cerethe os ⁊ pheletheos: aduraꝫ ꝟo ſuꝑ d tributa. Poꝛro ioſaphat filiꝰ abi
a ¶ idē ꝙ cancellariꝰ.
lud acomētarijs. Seba aūt ſcriba. Sadoch ⁊ abiathar ſacerdotes: hirā aūt hiraites erat ſacer e f dos dauid. C. XXI

Facta eſt quoqꝫ fa g mes in diebꝰ dauid h tribꝰ annis iugiter: ⁊ i k ꝯſuluit dauid oꝛaculū dn̄i. Dix l itqꝫ dn̄s: ꝓpter ſaul et domū eiꝰ †ſanguinuꝫ: q: occidit gabaonitas. Vocatꝭ ergo gabaonitis rex m dixit ad eos: † Poꝛro gabaoni n te non erant de filijs: ſed reliquie ammoꝛreoꝛum. Filij quippe iſra o
a ¶ in hebꝛeo nō habet̄ ne perimerēt eos.
el iurauerant eis †ne perimerent c eos: et voluit ſaul ꝑcutere eos p

Facta eſt ⁊c. Ca. XXI poſt punitionē dauid de pcō luxurie. hic ꝯn̄r ponit̄ punitio ꝓ pcō negligētie. ⁊ p̄mo narrat̄ factū. ſcdo explicat̄ ꝗdruplex belluꝫ / ibi: Factū eſt aūt. Circa primū ſciēdū ꝙ ioſue ⁊ p̄ncipes iſrl' iurauerūt gabaonitꝭ ꝙ nō interficerent̄: ꝓut hꝛ̄ Joſue. ix. ca. Saul aūt cū regnaret multos eoꝛū interfecit ꝯ p̄dictū iuramētū ꝙ obligabat nō ſolū ioſue ⁊ p̄ncipes iſrl' illiꝰ tēpoꝛis / ſed etiā poſteros eoꝝ. factū aūt iſtud erat notoꝛiū. ⁊ iō debuit puniri ꝑ dauid ꝙ ſucceſſit ſauli: ⁊ q: circa hoc fuit negligens ſecuta eſt vltio diuina cogēs ad vindicādū iſtud factū. Sic igit̄ ꝓcedit̄. q: p̄mo ponit̄ afflictio ppl'i. ſecūdo vindicatio delicti / ibi: Vocatis ꝙ. Primū ponit̄ cū dꝛ: Facta eſt ⁊c. ſ. in terra iſrl'. b ¶ In diebꝰ dauid. Eo ꝙ negligēs fuerat de iuſticia fiēda modo p̄dicto. i ¶ Tribꝰ an. iugit̄. i. ꝯtinue ſe habētibꝰ. k ¶ Et ꝯſuluit oꝛa. dn̄i. Ra. Sa. ꝙ p̄mo anno nō ꝯſuluit: eo credidit ꝙ ſterilitas terre cōtigiſſet ex curſu naturali tēꝑis. ſcdo anno credidit ꝙ ꝯtigiſſet ꝓpter idoluꝫ Miche: ꝙ adhuc erat in tribu dan: vt dicit Ra. Sa. ꝓpter ꝙ illud idolū deſtruxit: ſed q: ſterilitas terre ꝑ hoc non ceſſauit: tūc ꝯſuluit dn̄m de cā ſterilitatis. ſcdo ponit̄ reuelatio pcti ꝓpter ꝙ dicta ſterilitas acciderat / cū dicit̄: l ¶ Dixit dn̄s ꝓ ſaul ⁊c. Domus ſaul vocat̄ domus ſanguinū. i. digna ſanguinis ſui effuſione. m ¶ Vocatis ꝙ gabaonitis. Hic ꝯn̄ter ponit̄ vindicatio delicti. Circa ꝙ p̄mo deſcribit̄ pene taxatio. ſcdo executio ibi: Tulit itaqꝫ rex. Tertio moꝛtuoꝝ tumulatio / ibi: Et nūciata ſunt. Circa p̄mū dicit̄: n ¶ Poꝛro gabaoni. nō erāt de filijs ⁊c. Hoc introducit̄ duplici cauſa. vna eſt: vt ſciret̄ ꝓpter quā cām reſeruati fuerāt a filijs iſrl' ceteris interfectis: ꝙ notat̄ / cū dicit̄: o ¶ Filij ꝗppe iſrl' iurauerāt eis. ſ. ꝙ nō interficerent̄. vn̄ aliꝗ libꝛi ſic habent: Ne perimerēt eos. Sed nō eſt in hebꝛeo nec in libꝛis coꝛrectis. ſubintelligit̄ tn̄: ꝓpter ꝙ aliꝗs poſuit per modū gloſe. ⁊ poſtea inſertū eſt textui ꝑ imperitiā ſcriptoꝛū. iuramentū autē factū gabaonitis ⁊ modus obligationis: plene habet̄ Joſue ix. ca. Alia cauſa eſt: vt dicit Ra. Sa. Quia ſi gabaonite fuiſſent de filijs iſrl': fuiſſent magis miſericoꝛdes: ⁊ indulſiſſent factū ſaulis ꝯtra eos: ſicut indulſerāt ſacerdotes qui remāſerāt poſt moꝛtē achimelech ⁊ alioꝝ qui fuerunt interfecti cū eo: vt habet̄. ſ. j. libꝛo. xxij. ca. ⁊ ſic ppl's nō fuiſſet fame punitus. p ¶ Et voluit ſaul ꝑcutere ⁊c. Dicunt aliqui ꝙ nō interfecit gabaonitas: ſed q: interfecit ſacerdotes: vt dictū eſt: ⁊ gabaonite

Moꝛal'r. g ¶ Facta eſt ⁊c. Que fuit a deo immiſſa ꝓpter pctm̄ ſaulis ex gabaonitaꝝ occiſiōe. ⁊ ꝑ hoc oñdit̄ ꝗnta ſit pcti grauitas ī īnocētū deꝑſſiōe: ⁊ maxīe eiꝰ ꝙ tenet̄ eos cuſtodire. Nā ꝓpter hoc pctm̄ tribꝰ annis totus ppl's afflictꝰ fuit fame. Sūt enī tria genera pctōꝝ ꝙ ꝓpter ſui grauitatē dicūt̄ ad deū clamare. Primū ē īnocētiſ occiſio Geñ. iiij. b. Ecce vox ſanguinis fratris tui abel clamat ad me de t̄ra. Scdm̄ eſt pctm̄ ꝯ naturā Geñ. xviij. c. Clamoꝛ ſodomoꝝ ⁊ gomoꝛreoꝛuꝫ venit ad me. Tertiū eſt defraudatio pauperum Jac. v. b. Ecce merces oꝑarioꝝ vr̄oꝝ ꝙ fraudati ſūt a vobis clamat: ⁊ clamoꝛ eoꝛū in ✱ aures dn̄i

Marginalia: Diuiſio — † ſ. 2. g. — † ſ. 8. d — D — al's †et ſanguinē — † Joſ. 9. c — Diuiſio — Al's nō hꝫ †ne perimerēt eos — Moꝛaliter

G E a ¶ Tulit itaq ⁊c. Qui cū doech idumeo adhuc pueri ſa/ cerdotes et gaboanitas occiderūt armoni.ſ. et miphiboſeth. b ¶ Filios michol. Quos ſcilicȝ michol vxoꝛ dauid que et egla dicit̄ adoptauit ſibi inter filios: quos merob ſoroꝛ eius de filio Berçellai ſuſcepit.

Ni. de ly.

¶ Gob. qd

* baonite habebāt ab eis vi/ ctū et veſtitū eo ꝙ ſeruiebāt eis poꝛtando ligna et aquas ad lo/ cū cultus diuini: pꝛout determi natū fuerat per Joſue ⁊ princi/ pes iſrl̄. vt habet̄ Joſue. ix. pro pter quod loquit̄ ſcriptura ac ſi ſaul īterfeciſſet gabaonitas: qꝛ ille quodāmodo dicit̄ hoīem in terficere qui aufert ſibi victum. Sed littera nō cōcoꝛdat huic ex poſitiōi: qꝛ dicit̄: Voluit eos ꝑ cutere çelo q̄ſi pꝛo filijs iſrael ⁊ iuda. ſaul aūt nō interfecit ſacer dotes hoc çelo: ſed qꝛ dederant panes ⁊ gladiū ipi dauid: vt ha bet̄. ſ. li. j. xxij. ca. ⁊ iō dicūt alij ꝙ iſte çelus intelligit̄: qꝛ ſaul cu piens poſſeſſiones gabaonitaꝝ eo ꝙ erāt in tribu beniamin: et occupabāt vnā ciuitatē notabi/ lem. dicebat ꝙ meli⁹ eſſet ⁊ deo acceptius ꝙ filij iſrl̄ ipimet aq̄s ⁊ ligna miniſtrarēt in loco diui/ ni cultus: ⁊ illi delerent̄. p hoc pallians cupiditatē ſuam. Sed hoc nō eſt veriſimile: qꝛ illa cō/ poꝛtatio aquarū et lignoꝝ fuit gabaonitis impoſita tanq̄ ſer/ uitus ⁊ moꝛs ciuilis: ꝓut dictū fuit Joſue. ix. ca. ⁊ ideo nō erat ꝓ filijs iſrael: ſed cōtra ipos hanc ſeruitutē ad eos trāſferre. ꝓpt̄ qd̄ dicūt alij ꝙ ſaul motus cupi ditate p̄dicta: dicebat ꝙ Joſue ⁊ pꝛincipes tribuū male fecerant dimittēdo gabaonitas: qꝛ par/ tē hereditatis iſrl̄ occupabāt: et ꝙ debebat hoc coꝛrigere cū eēt tante ptātis ⁊ maioꝛ in regimi/ ne ppl̄i q̄ ioſue ⁊ pꝛincipes tri/ buū: qui nō habuerūt regiā po/ teſtatē. a ¶ Qd̄ erit veſtri piaculū. i. emenda vobis ſuffi/ ciens. b ¶ Ut bn̄dicatis he redita. dn̄i. i. vt deus placat⁹ emēda vobis ſufficiēti: bn̄dicat terre iſrl̄ dando pluuiā ad terre fecundationē. c ¶ Nō eſt no bis ſup au. ⁊c. Erant enī pau peres: et ideo veriſil̄e eſt ꝙ da/ uid eis obtulerit pꝛimo emendā pecuniariā: ſed ipſi rennuerunt dicentes: d ¶ Uirū q̄ attri. nos ⁊ op. inique ⁊c. ita ꝙ pꝛi mo petiuerūt occiſionē oīm qui erāt de domo ſaulis: ſȝ qꝛ dauid eis ſuggeſſit ꝙ nimis petebāt:

çelo quaſi ꝓ filijs iſrael et iuda. Dixit
ergo dauid ad gabaonitas: Quid fa/
ciā vobis: ⁊ qd̄ erit veſtri piaculū / vt bn̄ a b
dicatis hereditati dn̄i: Dixerūtq ei ga
baonite: Nō eſt nobis ſup auro ⁊ argē/ c
to q̄ſtio: ſed ꝯtra ſaul et ꝯtra domū ei⁹:
neq volumus vt interficiat̄ hō de iſrl̄.
Ad quos rex ait: Quid ḡ vultis vt fa/
ciā vobis: Qui dixerūt regi: Uirū q̄ at d
triuit nos: ⁊ opp̄ſſit iniq̄ ita delere debe
mus vt nec vnus q̄dē reſidu⁹ ſit de ſtir/
pe eius in cunctis finib⁹ iſrl̄. Dent̄ no/ †
bis ſeptē viri de filijs eius: vt crucifiga e
mus eos dn̄o in gabaa ſaul quōdā ele/
cti dn̄i. Et ait rex: Ego dabo. Peper/ f
citqȝ rex miphiboſeth filio ionathe filij
ſaul ꝓpter iuſiurandū dn̄i: qd̄ fuit iter
a dauid ⁊ inter ionathan filiū ſaul. Tulit g
itaqȝ rex duos filios reſpha filie abia/
quos pepit ſaul armoni ⁊ miphiboſeth:
b ⁊ q̄nqȝ filios michol filie ſaul q̄s genue h
rat hadrieli filio berçellai / q̄ fuit de mo
lathi: ⁊ dedit eos in man⁹ gabaonitaꝝ:
qui crucifixerūt eos in mōte corā dn̄o. k
Et ceciderūt hi ſeptē ſimul occiſi i die/
bus meſſis p̄me / incipiēte meſſione hoꝛ
dei. Tollēſ aūt reſpha filia abia ciliciū / l
ſubſtrauit ſibi ſupꝛa petrā ab initio meſ
ſis / donec ſtillaret aq̄ ſup eos de çelo: ⁊ m
nō dimiſit aues lacerare eos p diē / ne/
qȝ beſtias p noctē. Et nūciata ſunt da/ n
uid q̄ fecerat reſpha filia abia ꝯcubina
ſaul: ⁊ abijt dauid ⁊ tulit oſſa ſaul ⁊ oſſa o
ionathe filij ei⁹ a viris iabes galaad: q̄
furati fuerāt ea de platea bethſan / in q̄
ſuſpēderāt eos philiſtijm / cū interfeciſ/
ſent ſaul in monte gelboe: ⁊ aſpoꝛtauit
inde oſſa ſaul et oſſa ionathe filij eius.
Et colligētes oſſa eorū q̄ affixi fuerāt: p
ſepelierūt ea cuȝ oſſibus ſaul ⁊ ionathe
filij eius in terra beniamin: in latere in q
ſepulchꝛo cis patris eius. Feceruntqȝ

fuerūt finaliter ꝯtenti de ſeptē viris. e ¶ Ut crucifigam⁹ eos dn̄o. i. ad declarationē iuſticie diuine. f ¶ Et ait rex ego da. Tum qꝛ ſciebat voluntatē dn̄i ꝙ factū ſaulis puniretur: vt ptȝ ex p̄dictis. Tum qꝛ magis erat cōdeſcēdendū toti ppl̄o q̄ affligebat̄ fame q̄uiſq hoc factū vindicaret̄. g ¶ Tulit itaq. Hic ponit̄ pene taxate executio / cuȝ dr̄: Tulit itaq rex duos fi. reſpha fi. abia / q̄s pe. ſaul ar. ⁊c. Dicit Ra. Sa. ꝙ iſti duo ſpecialiter noīant̄: qꝛ fuerūt in occiſione ſacerdotū cum doech. h ¶ Et q̄nq fili. mi. fi. ſaul q̄s ge/ nue. ⁊c. Iſti fuerūt filij merob ſoroꝛis michol naturales: ſed michol eos nutriuit ⁊ adoptauit poſtea: eo ꝙ nō habebat fili/ os naturales: iō dicunt̄ eius filij: ⁊ ſm̄ hoc dicit̄ eos genuiſſe hadrieli: nō ꝙ fuerit eius vxoꝛ ſed merob ſoroꝛ eius: vt habe tur. ſ. j. li.

tur. ſ. j. li. xviij. ca. i ¶ Qui crucifixerūt eos in mō. i. in loco patēti. k ¶ Corā dn̄o. i. ad declarationē diuie iuſticie. l ¶ Tollēs autē reſpha fi. abia cili. ſub. ſibi ⁊c. qꝛ coꝛ/ poꝛa illa dimiſſa fuerūt in patibulis: voluit ea ſeruare intacta ab auibus ⁊ feris: iō parauit ſibi lo cū iuxta ea: nec tamē erat ſola: quia nō poſſȝ ſic cuſtodire: qꝛ aliq̄n opoꝛ tebat eā doꝛmire. tamē ſola nomīat̄ qꝛ erat p̄ncipalis in hoc facto. Sed videt̄ ꝙ dd̄ fecerit ꝯtra legē Deut. xxi. vbi p̄cipit̄ ꝙ adiudicat⁹ moꝛti et appēſus in patibulo deponat̄ eadē die ⁊ ſepeliat̄. Dicēdū ꝙ illud erat fiendū de cōmuni lege. Sed in hoc facto fuit p̄ncipalr̄ reuelatū ipſi na/ than ꝓphete ⁊ per nathan denunci atū dauid ꝙ voluntas dei erat ꝙ re manerēt in patibulis donec oſtēde/ ret̄ ſignū ꝓpitiatiōis diuine per da tionē pluuie: qꝛ dicta ſterilitas ꝑ ſic citatem contigerat. et ideo ſubdit̄: m ¶ Donec ſtilla. aqua. madefa ciēs terra. ſup eos de ce. ⁊c. No/ minant̄ iſti ſuſpēſi ſpecialiter: qꝛ de ſcēſus pluuie erat ſignū ꝙ tunc de/ berent tradi ſepulture. Ra. Sa. aſſi gnat etiā aliā cauſam moꝛe ipſoꝝ in patibulo: qꝛ erāt iuxta viā cōmunē in qua multi gētiles tranſibāt: ⁊ cū peterēt q̄les hoīes fuiſſent: reſpon/ debat̄ eis: de genere regio: ⁊ cuȝ q̄ rerent vltra cauſam ſuſpēſionis: re/ ſpondebat̄ eis ꝙ hoc erat ꝓpter oc ciſionē gabaonitaꝝ qui de gentilita te cōuerſi fuerāt ad iudaiſmū: qꝛ tē/ poꝛe ioſue fuit iſta cōuerſio. vt dictū fuit Joſue. ix. ca. ⁊ ꝑ hoc multi genti les mouebant̄ ad hoc ꝙ tranſirent ad fidē ⁊ ritū iudeoꝝ. n ¶ Et nū ciata ſunt da. Hic ꝯſ̄ter ponit̄ iſtoꝝ venerabilis tumulatio / cū di/ cit̄: Et nūciata ſunt da. que fe. reſpha. cuſtodiēdo coꝛpa. o ¶ Et abijt da. ⁊ tu. oſſa ⁊c. que erāt ſe pulta in nemoꝛe iabes. vt habet̄. ſ. lib. j. xxxi. ca. qui nō erat locus ſolē/ nis ꝓ talibus ꝑſonis. p ¶ Et col ligentes oſſa eoꝝ q̄ affi. fue. ſe pe. ⁊c. in terra beniamin de cuius tribu erant. q ¶ In latere in ſe/ pulchꝛo cis patris eius. i. iuxta latus ſepulchꝛi cis patris ſaul.

* Factū eſt aūt.
* aures domini ſabaoth introiuit.

† ¶ Dent̄ nobis ſe. viri. Sicut dic̄ Greg⁹. Homel. xxiiij. Qm̄ totū tēpus ſeptē diebus cōpꝛehendit̄: re cte ſeptenario numero vniuerſitas deſignat̄. Per ſeptē igit̄ viros cru cifigēdos pꝛo pctō expiādo vt deus terre repꝛopitiaret̄: ſignificat̄ vni/ uerſitas hoīm carnē ſuam crucifige tiū cū vitijs ⁊ cōcupiſcētijs ꝓ pctōꝝ ſuoꝝ ⁊ alioꝝ expiatiōe: pꝛopter qd̄ iſti dicunt̄ crucifigi corā dn̄o ad dif/ ferentiā hypocritarū qui carnē ſuam crucifigūt corā mundo Matth. vi. c. Extermināt facies ſuas vt videant̄ hominibus ieiunantes. ideo ſubditur: m ¶ Et nō dimiſit aues lace rare ⁊c. Per aues autem ſignificant̄ demones: vt habetur Matth. xiij. In parabola ſeminantis. Similiter per beſtias vt habet̄ in pluribus ſacre ſcripture locis. Igit̄ p aues ad al ta volātes ſignificant̄ demones de vana gloꝛia tēptantes. et per beſtias de nocte circūeuntes ſignificant̄ demones de ni/ mia carnis afflictione tentātes: ſicut in collatiōib⁹ patrū dici tur de abbate Johāne quē diabolus induxit ad immoderatū ieiuniū: p qd̄ impediuit bonoꝝ actuum exercitiū. Carnes igit̄ ſe crucifigentiū corā dn̄o mō p̄dicto nō lacerant̄ ab auib⁹: qꝛ ſibi cauent de vanitate gloꝛie. nec a beſtijs: qꝛ ſibi cauent ab

* indiſcretione

a ¶ Gob. Q̄d interp̄tat̄ lacus: q: ſicut in lacu leonū q̄s mitti tur: ita ſemetip̄m miſit dauid ꝯtra goliā. b ¶ Tertiū q̄z ꝛc̄. Ra. Joſeph⁹ de tertio p̄lio ita dicit: poſt hāc vero cōpaſſionē paleſtini denuo pugnauerunt: ſup q̄s exercitū mittēte dauid fortiſſim⁹ apparuit ephan cognat⁹ ei⁹. Nā ꝯtra ſingulos for/ tiſſimos philiſtinoꝝ ſolus pugnādo pe mit eos: alios ꝯuertit in fugā: q̄rū etiā multi in p̄lio ceciderūt. Utrū aūt ephā adeodatū appellauerit: vel quemlibet aliū etiā incertū eſt. d ¶ Quartum bellū. Goliath iterat̄ q̄d egit dauid primit⁹ tp̄e ſaulis. Nā in Paral̄. non niſi tertio principaliter pugnaſſe ꝯ phi liſteos legit̄. ¶ Rab. Quattuor bella dauid ꝛ ſeruoꝝ ei⁹ ꝯtra philiſteos xp̄i bellū ſignificant: q̄d oī tp̄e hui⁹ vite in mēbris ſuis ꝯtra p̄ſecutores ꝛ neq̄tias ſpūales ꝯtinuat̄: licꝫ enī faſtus mundi vel ꝓteruitas malignoꝝ ſpirituū ſe eri gat ꝯtra eccl̄iam dei: oīs tn̄ p̄ncipatus aduerſariorū ꝓ dauid īperāte et p̄lio ſeruoꝝ ſuoꝝ diſponēte cedit: ꝛ ad nihi lū reducit̄. vn̄: Uana ſalus hoīs. In deo faciem⁹ virtutē. ꝛ ip̄e ad nihilū re ducet tribulātes nos. c ¶ Bethlee/ mites. Quia Noemi ꝛ Ruth ex qui bus dauid ort⁹ eſt tp̄e vbertatis reuer ſe ſunt in bethleē: ꝛ q: cā panis Ruth Booꝫ nota eſt: locus ille dom⁹ panis vocat⁹ eſt. Uel q: Noemi cū nuru il/ luc reuerſa panis abūdantiā in domo Booꝫ ꝯſecuta eſt. Ca. XXII

Locut⁹ eſt aūt dauid do. Ra. Solus decimuſſeptim⁹ pſ̄. in libris regum reperit̄: q: regnū illud ſignificat vbi aduerſari um nō habebim⁹. Titulus enī ei⁹ eſt: In die q̄ eripuit eū deus de manu ini/ micoꝝ ei⁹/ ꝛ de manu ſaul. Dauid enī ſignificat eū q̄ natus eſt ex ſemine da/ uid ſm̄ carnē: q̄ in corp̄e ſuo q̄d eſt ec/ cleſia adhuc patit̄ inimicos. vn̄: Sau/ le ſaule q̄d me p̄ſeq̄ris. Eripiet̄ aūt oī/ no corpus eius: cū nouiſſima deſtruet̄ mors/ vt ꝑueniat̄ ad regnuꝫ dei. Pſ̄. iſte nō pōt ꝯuenire vni p̄ſone. Primo enī ꝓpheta loquit̄ gr̄as agens: q: de graui periculo diuina pietate liberat̄ hic. Circūderūt me gemit⁹ mortis ꝛc̄. Secūdo lo

oīa quecunq̄ ꝑceperat rex: ꝛ re/ propitiat⁹ eſt de⁹ terre poſt hec. Factū eſt aūt rurſum ꝑliū phili a ſtinoꝝ aduerſum iſrl̄: et deſcēdit dauid ꝛ ſerui ei⁹ cū eo: et pugna/ bāt ꝯtra philiſtijꝫ. Deficiēte aūt dauid ieſbidenob/ q̄ fuit de gene b c re arapha: † cui⁹ ferrū haſte trecē tas vncias appēdebat: et accin/ d ctus erat enſe nouo: niſus eſt ꝑ/ cutere dauid: ꝑſidioq̄ ei fuit abi ſai filius ſaruie: ꝛ ꝑcuſſum phili/ ſteū interfecit. Tūc iurauerūt vi ri dauid/ dicētes: Jā nō egredie ris nobiſcū in bellū: ne extiguas lucernā iſrl̄. Secūdū bellū quo/ e

a ¶ vrbs q̄ ꝛ gaſer.

a q̄ fuit in gob contra philiſteos.

¶ locus eſt.

Tūc ꝑcuſſit ſobochai de vſathi: f g cephi de ſtirpe arapha d̄ genere h b gigantiū. Tertiū q̄z fuit bellū in i gob ꝯtra philiſteos In q̄ ꝑcuſſit k

a ¶ dauid qui. ſ. elect⁹ eſt a deo in regnū.
b ¶ q: de ſaltu vbi paſcebat oues accepit eū deus. c ¶ q: de genere beſeleel mater ei⁹.

adeodat⁹/ filius ſaltus polymita l m

a ¶ de bethleem extitit.

c rius bethleemites/ goliath gethe n o um: cui⁹ haſtile haſte erat q̄ſi lici d atoriū texētiū. Quartū bellū fu/ p it in geth in quo vir fuit excelſus: q̄ ſenos in manib⁹ pedibuſq̄ ha/ q bebat digitos: id eſt vigintiq̄ttu/

a ¶ hāc dicūt iudei matrem gigantiū fuiſſe orphan noemi nurum.

or: ꝛ erat de origie arapha: ꝛ blaſ r phemauit iſrl̄. Percuſſit autē eū ionathas fili⁹ ſammaa fratris dd̄. Hi quattuor nati ſūt de arapha in geth: ꝛ ceciderūt in manu dauid ꝛ ſeruoꝝ eius. Ca. XXII.

e Locut⁹ ē aūt dd̄ dn̄o s

Nico.de lyra

a ¶ Factū eſt aūt. Hic ꝯn̄r po/ nit̄ q̄druplex bellū. ꝛ p̄mo oſtēdit̄ qua liter dn̄s ꝓtexit dauid in illis ꝑiculis. ſcd̄o gr̄arumactio reddit̄ ꝓ his ꝛ alijs bn̄ficijs ca. xxij. Circa p̄mū d̄r: Factū eſt aūt rurſuꝫ ꝛc̄. Dicūt aliq̄ ꝙ iſtud acciderat ante famē p̄dictaꝫ: q: iā ante in p̄ſecutiōe abſalon ſerui dauid nō ꝑ/ miſerāt ip̄m ire cū alijs ad p̄liū: vt ha/ bet̄. ſ̄. ca. xviij. ſed hoc nō videt̄ verꝫ ꝑ hoc q̄d dicit̄ hic: Poſt hec ꝛc̄. ꝛ ſic vi/ det̄ referri ad factū narratū an̄ īmedia te. alit̄ nō haberet̄ aliq̄d certū ad q̄d re ferret̄. Preterea iſtud bellū videt̄ ꝯti giſſe q̄n vires dauid iā debilitate erāt ex ſenectute vt oſtēdūt circūſtantie lr̄e. Nec valet iſtud q̄d inducit̄ de bello ꝯtra abſa lon. Q: enī ſerui dauid non ꝑmiſerūt ip̄m ire ad preliū fuit ex cauſa ſpeciali. ſ. q: dauid p̄ncipaliter ꝛ ſingulariter q̄ſi ad mor tē q̄rebat̄: vt patꝫ ibidē. ꝛ ca. xvij. Dixit achitophel de dauid: Unū enī virū tu q̄ris ꝛc̄. et iō illud īpedimētū fuit ſingulare. Sed ī iſto bello vidētes ſerui dauid ip̄m viribus debilitatū: ordinauerūt ꝛ iuramēto firmauerūt ꝙ de cetero nō iret ad p̄/ liū in ꝓpria p̄ſona. b ¶ Jeſbidenob. Dicūt aliqui ꝙ ſunt tres dictiones: ita ꝙ deeſt p̄poſitio/ ꝛ nob nomē loci: ſed patꝫ hoc falſum. Tū q: iſte nō fuit de nob/ ſed de geth: vt ptꝫ in fi/ ne hui⁹ ca. Tū q: in hebreo li de nō pōt eſſe p̄poſitio: ꝛ iō to/ tū eſt vna dictio. c ¶ De genere arapha. i. gigāteo: vt di/ cūt hebrei. d ¶ Et accīct⁹ erat en. no. In hebreo hr̄: Et ac cinctuſ erat de nouo. ita ꝙ li enſe nō eſt de textu. Dicūt enī he brei ꝛ eſt veriſil̄e ꝙ illa die fuerat fact⁹ miles de nouo. ꝛ iō̄ nitebat̄ facere ꝓbitatē euidētē in ꝑcuſſione regis. Cetera pa/ tēt ex dict̄. e ¶ Scd̄m bel. ꝛc̄. Li ſcd̄m nō ſignificat hic ordinē tp̄is: q: ꝥ mō nō narrant̄ hic iſta bella: q̄d ptꝫ ex ꝥ ꝙ illud bellū q̄d d̄r hic t̄tiū fuit ſimpl̄r primū: vt patebit. illd̄ aūt q̄d d̄r hic p̄mū fuit ſimpl̄r vltimū: q: poſt illud dd̄ non iuit ad p̄liū. Narrat̄ tn̄ hic p̄mo ꝓpt̄ ꝯtinuationē ad p̄cedētia īmediate: q: ꝯtigit poſt famē ſu pradictā in ſenectute dd̄: ꝛ iō nō eſt ꝥ or/ do tp̄is/ ſꝫ narratiōis: q: iſtud bellū īme/ diate narrat̄ poſt p̄cedēs. ꝛ ita dicēdū de alijs ſeq̄ntib⁹. f ¶ Tūc ꝑ. ſo. Nomē ē ꝓpriū militis. g ¶ De vſathi. i. de tali loco. h ¶ Zephi. Al̄s ciph nomē eſt gi gātis ab eo ꝑcuſſi. i ¶ Tertiū quoq̄ fuit bellū in gob cōtra philiſteos. Iſtud fuit bellū in q̄ dauid iterfecit goli/ ath: vt ptꝫ ex ſeq̄ntib⁹: ꝓpt̄ q̄d dicēdū q̄d gob eſt nomē loci ſpecialis q̄ erat in val/ le terebinthi in q̄ fuit illud bellū: ſicut hr̄ . ſ̄. li. j. ca. xvij. ſicut in valle ſueſſionenſi ſūt multa loca ꝑticularia. ꝛ ſic iſtud bellū q̄d fuit in gob tanq̄ in loco ꝑticulari. fuit etiā in valle terebinthi ſicut loco cōi. k ¶ In q̄ ꝑ. adeo. i. dauid q̄ fuit a deo elect⁹ ꝛ dat⁹ ad regimē ppl̄i: vt ptꝫ ex di/ ctis. ſ̄. j. li. xvj. ca. l ¶ Fili⁹ ſal. Quia lō go tp̄e habitauit in nemorib⁹ fugiēs a fa/ cie ſaul: vt patꝫ ex p̄dictis. ſ̄. j. li. ca. xxiij. m ¶ Polymitari⁹. q: deſcēdit de gene re beceleel q̄ fuit p̄ncipal̄ ī op̄e polymita/ rio tabnacl̄i: vt hr̄ Exo. xxxj. n ¶ Beth/ leemites. Quia ibi fuit natus: vt ptꝫ ex dictis. ſ̄. li. j. ca. xvj. o ¶ Goliath ge. Cū q̄ pugnauit dauid ad ſingulare certa mē: ꝛ ex ꝥ pꝫ q̄d dictū ē. ſ. ꝙ iſtud bellū or dine tp̄is fuit p̄mū: q: an̄ bellū illd̄ nō fu it dd̄ in aliq̄ bello: īmo domi remanſerat alijs fratrib⁹ ſuis ad bellū poſt ſaul eūti/ bus tāq̄ nimis iuuenis. p ¶ Quartū bel. ꝛc̄. In q̄ fuit vir excelſus. i. magnitu dine excedēs cōmunē ſtaturam hoīm. q ¶ Qui ſenos in ꝛc̄. Hoc ponit̄ ad oñdēdū ꝙ ſicut erat exceſſiue magnitudi nis: ita etiā erat terribil̄ in alijs. r ¶ Et blaſ. iſrl̄. i. vitup̄auit ꝓuocādo eos ad p̄ liū: ſic̄ de golia d̄r. ſ̄. j. li. xvij. ca.

Moraliter

✳ indiſcretione. a ¶ Poſt hec factū eſt aūt rurſum preliū philiſtinoꝝ. Hic deſcribunt̄ q̄ttuor bella dauid ꝛ ſer uoꝝ ei⁹ ꝯ aduerſarios: ꝑ q̄ ſignificant̄ q̄t tuor bella xp̄ianoruꝫ ꝯ infideles ꝛ iniq̄s. Primū fuit ꝯtra p̄ncipes iudeoꝝ. Scd̄ꝫ ꝯtra īperatores romanoꝝ. Tertiū cōtra ꝯſutias hereticoꝝ in q̄b⁹ habuerūt victo riā ꝑ patiētiā: ſapiētiā ꝛ op̄ationē miracu loꝝ. Quartū bellū erit ꝯtra antixp̄ꝫ de q̄ victoria habebit̄ ꝑ ieſum xp̄m. Naꝫ ip̄m interficiet ſp̄ū oris ſui ꝛ deſtruet illuſtra tione aduentus ſui: vt dicitur. ij. Theſſa lo. ij. Ca. XXII

Diuiſio

Locut⁹ eſt aūt da. ꝛc̄. Poſt liberatiōeꝫ dauid a ꝑi culis. Hic ꝯn̄r ponit̄ cāticū gr̄arūactiōis. ꝛ p̄mo po/ nit̄ gr̄arūactio ꝓ p̄teritis. ſcd̄o vaticinatio de futur̄ ✳ ca. xxiij.

Moraliter

Moraliter. s ¶ Locutus eſt aūt dauid dn̄o verba car. hui⁹. Dauid figura xp̄i fuit. ꝓpter q̄d xp̄s dauid noīat̄ Oſee. iij. vbi dicit̄: Et querēt dn̄m deū ſuū ꝛ dauid regē ſuū. Et trāſlatio chaldaica ſic habet: Et obediēt dauid meſſie ſuo. Propter q̄d iſte pſ̄. exponit̄ myſtice de chriſto hoīe qui libe/ ratus fuit ab aduerſarijs ſuis in ſua reſurrectiōe. ꝓpter quod tunc dixit Matth. vlti. d. Data eſt mihi omnis poteſtas in ce lo ꝛ in terra. igitur in eius perſona dicitur:

E ☞ Secūdo loquit̄ eccl'ia que ante aduentū dn̄i innumeras ptulit calamitates. Poſteaqꝫ miſert⁹ deus medicinā ſancte icarnationis indulſit: ⁊ baptiſmatis bn̄ficio xp̄ianū pp̄l'm de orbis vniuerſitate collegit/ibi: Deus q̄ accinxit me ꝟtute. Tertio mire miſericordie vox ſaluatoris illabit̄: vbi pulcherrimis alluſionib⁹ virtus ei⁹ deſcribit̄/ibi: Uiuit dn̄s: ⁊ bn̄dictus deus meus. Quarto iterum eccleſie catholice dicta profe/runtur: et cum magna exultatione diuinitatis conceſſa munera laudantur.

¶ anticipatio.

a vba carmis hui⁹/ i die q̄ libe/rauit eū dn̄s de manu oīm in
b imicoꝝ ſuoꝝ ⁊ de manu ſaul.
c d Et ait dn̄s petra mea/ ⁊ robur meū: ⁊ ſaluator me⁹. De⁹ dn̄s † fortis meus: ⁊ ſperabo in eū.
e f † Scutū meū ⁊ cornu ſalutis
g mee: eleuator me⁹: et refugiū meū: ſaluator me⁹: de iniq̄ta/ †
h te liberabis me. Laudabilem
i iuocabo dn̄m: et ab inimicis
k meis ſaluus ero. Quia circū/dederūt me cōtritiōes mortī:
l torrētes belial terruerūt me.
m Funes iferi circūdedeꝛt me:
n p̄uenerūt me laquei mortis.
o In tribulatiōe mea iuocabo dn̄z: ⁊ ad deū meū clamabo.

a ¶ templū dei filius dei.

p Et exaudiet de tēplo ſancto ſuo vocem meā: ⁊ clamor me
q us veniet ad aures ei⁹. Com/

¶ peccatores.

mota eſt et contremuit terra:

¶ ſpes. ¶ ſuperborū.

et fundamēta montiū cōcuſ/ † ſa ſunt et conquaſſata: quo/

a ¶ recognouerūt iram dei.

niā irat⁹ eſt eis dn̄s. Aſcēdet r

a ¶ compunctio penitentiū.

fumus de naribus eius: ⁊ ig/ s

a ¶ corda hoīm inflāmata a ſpūſctō.

nis de ore eius volauit: cār/bones ſuccēſi ſunt ab eo: Et

a ¶ ap'los aduētus ſui nuncios miſit.
b ¶ formā ſerui ſuſcepit.

inclināuit cęlos ⁊ deſcēndit: t
et caligo ſub pedibus eius. v

a ¶ plenitudinē ſciētie.

Et aſcēdit ſup cherubin ⁊ vo x

a ¶ ſcientiā ſanctoꝝ.

lauit: ⁊ lapſus eſt ſup pēnas

Nico.de ly. ☞ Ceruis.

☞ ca.xxiij. Circa p̄mū p̄mittit̄ q̄dā prefatio. ſcdo ſubdit̄ grarūactio/ibi: Dn̄s petra mea. Circa primū dicit̄: Locut⁹ eſt aūt dauid do.ver.car.hu.ſ.qd ſequit̄ poſtea. Et dr carmē: q: pſalmus

† Ps.17.a iſte in hebreo cōpoſitus eſt metrice: ⁊ p modū laudis diuine. a ¶ In die q̄ li be.eū dn̄s ⁊c. Ex quo pꝫ ꝙ iſte pſalmus fuit factus a dauid poſt oēs pſecutiones ei⁹ ⁊ ſedatis aduerſarijs ipō exiſtente inq̄ete ꝯtēplatiōis. b ¶ Et de manu ſaul. iſta pſecutio ſpecialiter exprimit̄: q: fuit diuturnior alijs ⁊ periculoſior. c ¶ Dn̄s petra me. Hic ꝯn̄r

Diuiſio ponit̄ canticū ꝓ grarūactione: vbi primo ponit̄ cantici narratio. ⁊ ſcdo intenta ꝯcluſio/ibi: Uiuit dn̄s. Canticū aūt iſtud factū fuit a dauid ꝓ ſua liberatione a periculis multis: vt pꝫ ex dictis: ⁊ ideo p̄mo exp̄mit̄ dei ipm liberātis efficacia. ſcdo ſue liberatiōis materia/ibi: Saluator me⁹. tertio mod⁹ ſiue forma/

Diuiſio ibi: Miſit de excelſo. Circa p̄mū dicit̄: Dn̄s petra mea. i. fundamētū me ſtabiliens contra multiplices impulſus. d ¶ Et robur meū. me fortificās contra hoſtiles iſult⁹. e ¶ Scutū meū.

F muniēs me ꝯtra hoſtiū ictus. f ¶ Et cornu ſa.mee. repellēs ⁊ deijciēs aduerſarioꝝ incurſus. g ¶ Saluator me⁹. Hic ꝯn̄r exp̄mit̄ materia huius librationis: videlꝫ multa mala ⁊ pericula de q̄bus liberat⁹ fuit virtute diuina. Circa qd p̄mo deſcribit̄ ſua liberatio. ſcdo ſubdit̄ liberatio pp̄li de egypto q̄ſi ꝓ exemplo/ibi: Cōmota eſt. Circa ea q̄ ſunt dicēda in hoc cantico: cōſiderandum ꝙ factū fuit metrice: vt dictū eſt: ⁊ ideo rōne metri hic ponunt̄ aliq̄ modi loquēdi qui nō ponunt̄ cōiter in orōne ꝓſaica: q: frequēter accipit p̄teritū pro p̄ſenti vl' futuro ⁊ ecōuerſo: ⁊ aliq̄n de figuratiua locutione tranſit ad planā ⁊ ecōuerſo. Dicit igit̄: Saluator me⁹ de iniq̄tate liberabis me. i. liberaſti. Et notat̄ hic iniq̄tas dauid in facto berſabee de qua fuit liberat⁹ q̄ꝫtum ad culpā per verā cōtritionē ⁊ cōfeſſionē: ⁊ q̄ꝫtuꝫ ad penā p diuinā vltionē: vt patꝫ ex ſupra dictis. h ¶ Laudabilē inuo.dn̄m. i. dignū oīm laude. i ¶ Et ab ini.me.ſal.ero.ſ. ab inimicis inuiſibilib⁹ qui ſunt maligni ſpūs ſicut iam liberatus ſum ab inimicis viſibilib⁹. k ¶ Quia circūde.me ⁊c. poſt mala ſpūalia a q̄b⁹ liberat⁹ fuit: enarrat corꝑalia ex pſecutiōe ſaulis: in hoc qd dr: Circūdederūt me: q: ſaul ⁊ viri eius cingebāt dauid in modū corone: ita ꝙ dauid deſperabat ſe poſſe euadere: vt habet̄. ſ. li.j.xxiij.ca. l ¶ Torrētes be. i. impetus pſecutionis ſaul. q̄ erat abſqꝫ iugo diſcipline ⁊ legis diuine. m ¶ Funes infer. In hebreo habet̄: Societates inferni. i. demones incitātes ſaulē ad me pſequēdū. n ¶ Preuenerūt me la.mor. ſcꝫ Ziphei: ⁊ alij inſidiatores q̄ q̄rebant tēpus ⁊ locū quomō dauid caperet̄: vt habet̄. ſ.i.lib.xxiij.ca. o ¶ In tribula.mea inuo.dn̄m. i. inuocaui. p ¶ Et exaudiet de tē. i. de celo qd eſt templū glie ſue. q ¶ Cōmota eſt. Hic inducit exemplū de liberatiōe pp̄li iſrl' de egypto: vt dicit Ra.Sa. q: modus fuit hebreoꝝ in liberatiōibus particularibus facere mentionē de liberatiōe egyptiaca q̄ fuit ge/

G neralis toti pp̄lo: vt pꝫ in plurib⁹ locis ſacre ſcripture. Dicit igit̄: Cōmota eſt ⁊ cōtre.ter. q: ꝓpt̄ plagas inflictas egypto a dn̄o oēs habitātes terrā egypti fuerūt cōmoti ⁊ cōterriti: vt habet̄ in Exo.10. Et etiā ad litterā iter plagas illas egypti fuerūt facte coruſcationes et tonitrua horribilia: vt habet̄ Exo.viij. ita ꝙ videbat̄ tremere tota terra: ⁊ mōtiū fundamēta cōmoueri. r ¶ Aſcendit fu.de na. ei⁹. loquit̄ de deo more hoīs irati de cui⁹ narib⁹ exit fum⁹: q: ira eſt accēſio ſanguinis circa cor. ⁊ inde aſcēdūt ſpiritus ad ſuperiora: ⁊ iō ira maxime apparet in facie: vt in oculis ⁊ naribus. Sciendū tn̄ ꝙ ira ⁊ alie paſſiōes in deo nō habēt locū: niſi ꝑm quendā modū. Dicit̄ enī deus iraſci q̄n punit pctōres: q: ad modū hoīs irati ſe habet. s ¶ Et ignis de ore ei⁹ vo. q: ignis grādo mixta pariter ferebant̄ ad punitionē egyptioꝝ: vt habet̄ Exo.ix.e. Et dicit̄ hic ꝓceſſiſſe de ore dei: q: de volūtate ⁊ p̄cepto eius fiebat talis punitio. t ¶ Et inclinauit ce. ⁊ deſcē. nō p locl mutationē ſed p effect⁹ exhibitionē. ſcꝫ ad punitionē egyptioꝝ ⁊ liberationē hebreorū. v ¶ Et caligo ſub pe.ei⁹: q: fecit tenebras palpabiles tribus dieb⁹. in egypto: vt hr̄ Exo.x. x ¶ Et aſcēdit ⁊c. Per h̄ deſignat̄ velocitas diuini ſubſidij ad liberationē pp̄li de egypto: q: oēs filios iſrl' eadē die ſimul eduxit. cū tn̄ eſſent in numero maximo: vt habet̄ Exodi.xij. ☞ Poſuit tene.

✳ c ¶ Dn̄s petra mea. i. fundamentū meū. nā humana xp̄i natura in diuino ſuppoſito ſuſtētabat̄. d ¶ Et ro.meū. Nam opa miraculoſa fecit ꝟtute diuina. Do † ¶ Et ſal.me⁹ deus me⁹ ⁊c. Hec verba ſunt xp̄i ꝑm ꝙ hō. ſic enī minor eſt pa/ b tre: ⁊ ꝑm hoc dr pater ⁊ ſaluator ei⁹ ⁊ deus eius. ⁊ hoc mō exponat̄ in ſequētibus in q̄b⁹ eſt talis loquēdi modus. † ¶ De iniq̄tate libe.me. i. de manib⁹ iudeorū q̄ dicunt̄ hic iniq̄tas ī abſtracto. ꝓpt̄ exceſſuꝫ malignitat̄ eoꝝ. m ¶ Circūde.me ⁊c. l anguſtia mee paſſiōis l ¶ Torrētes be. i. impetus tribulatiōis a diabolo excitati. l ¶ Terruerūt me. Sic dicit̄ Mar.xiiij.c. Cepit Jeſus pauere ⁊ tedere. ⁊ hoc fuit ad declarandū in eo veritatē humane nature. m ¶ Funes infer. circū.me ⁊c. Et loquit̄ de funib⁹ q̄bus fuit ligatus p ꝓcurationē demonis q̄ vocat̄ hic infern⁹. o ¶ In tribula.inuo. do. Nā in anguſtia crucis orauit patrē/ dicēs: Pater in man⁹ tuas cōmēdo ſpm̄ meū Luc.xxiij.f. p ¶ Et exaudiet de tē.ſan.ſuo vo.mea. Sicut dicit Heb. v.c. Qui in dieb⁹ carnis ſue p̄ces ſupplicationeſqꝫ ad eū qui poſſit illū ſaluū facere a morte cū clamore valido ⁊ lachrymis offerens exauditus eſt pro ſua reuerētia.

q ¶ Cōmota eſt ⁊ ꝯtre.ter. ſcꝫ in paſſiōe. Matth.xxvij.f. Mota eſt terra ⁊ petre ſciſſe ſunt. † ¶ Fundamēta mō. cōcuſſa ſunt ⁊ cōquaſ. q̄m irat⁹ eſt eis dn̄s. De⁹ enī in vindictā mortis xp̄i hominis venire fecit exercitū romanorū cōtra principes iudeoꝝ: qui dicunt̄ hic montes ꝓpter ſtatus eminentiā ⁊ eorū corda que dicunt̄ hic fundamēta. concuſſa fuerunt timore in romanorū aduentu: ⁊ cōquaſſata in templi populi ⁊ ciuitatis interitu. r ¶ Aſcēdit fumus de nari. eius. ſcꝫ dei de quo loquit̄ ad modū hominis irati de cui⁹ naribus exit fumus. s ¶ Et ignis de ore ei⁹. Nā romani ex inſtinctu dei tēplū ⁊ ciuitatē incenderūt. t ¶ Et inclinauit ce. ⁊ deſcē. Per effectū iuſticie ſue quē oſtdit. v ¶ Et caligo ſub pedi.eius. Nā iudei remanentes erroris caligine ſunt inuoluti. x ¶ Aſcendit ſup cherubin. i. ſuper ap'los quos repleuit ſciētia: ꝓpter qd cherubin noīant̄. † ¶ Et lapſus es ſup pen.ven. Naꝫ xp̄s in celū aſcēdit velocius q̄ ✳ moueat̄ vent⁹.

a ¶ Poſuit tene.in cir.ſuo.hoc intelligit de nube exiſtē/ te inter filios iſrl' ⁊ exercitū egyptiorū ſup mare rubrū q̄ erat obſcuriſſima ⁊ denſiſſima ex pte egyptiorꝫ: ita ꝙ nō poterant accedere ad filios iſrael: vt habet Exo.xiiij. b ¶ Cribrans aquas de nu.celo.q̄ꝛ ex denſitate illius nubis fluebāt plu/ uie groſſe ad maius impedimētū egyptiorꝫ: verūtñ qꝛ illa nubes il luminabat noctē ex pte filiorꝫ iſrl' vt ibidē dꝛ.iō ſubdit: c ¶ Pre fulgore in cōſpe.ei⁹ nu. et qꝛ ex nube illa generata fuerūt ful/ gura et tonitrua qb⁹ rote currū ferebant in ꝓfundū: ſicut dictuꝫ fuit ibidē.iō ſubdit: Succēſi ſunt carbones ignis ⁊c. d ¶ Miſit ſagit.et diſſi.eos.i. fulgura et coruſcationes qb⁹ territi dixerūt:
4.f Fugiam⁹ iſraelē.dñs enī pugnat ꝓ eis cōtra nos: qꝛ tñ ſicut ibidē dicit: Fugiētib⁹ egyptijs occurre rūt aque.iō ſubdit: e ¶ Et ap/ paruerunt effu.ma.egyptios ſubmergētes. f ¶ Et reuelata ſūt fun.or. qꝛ ſupficies terre q̄ erat in ꝓfundo maris fuit diſco/ operta: ita ꝙ filij iſrl' tranſierūt p mediū maris: vt hr̄ Exo.xiiij. Di cit aūt terra q̄ eſt ſub aq̄s maris fundamētū orbis ad ſilitudinem fundamēti dom⁹ qđ eſt pars infe rior. Similit terra q̄ eſt in ꝓfun/ do maris habet ſup ſe elementū aque ⁊ poſtea aeris: ⁊ ꝯñter ali/ as ptes orbis. Cōſequēter oſten/ dit a quo talis punitio egyptiorꝫ facta ſit/cuꝫ dꝛ: Ab increpatione dñi ⁊c. g ¶ Miſit de excel. Hic deſcribit forma ſiue mod⁹ li beratiōis ip̄ius dđ: q̄ mod⁹ fact⁹ eſt ꝟtute diuina. ⁊ p̄mo deſcribit mod⁹ ſue liberatiōis p modū eua ſiōis de manu aduerſariorū.ſcđo p modū inſecutōis ⁊ deſtructiōis eorꝫ/ibi: In te enī currā accinct⁹. Prima in duas.in partē p̄ncipa lē ⁊ incidentalē.ſcđa ibi: Cū ſctō. Circa p̄mū dicit: h ¶ Libera/ uit me.ſ.deus ſua grā ⁊ virtute. i ¶ Ab inimico meo po.i.ſau le. k ¶ Et ab his q̄ ode.me.i. abſalon ⁊ ſuis ſeq̄cib⁹. l ¶ Qm̄ robu.me erāt.⁊ ī hoc ꝯfitet dđ ſe liberatū ꝟtute diuina: nō ſua. m ¶ Preuenit me in die af. mee. qꝛ cū deſperaret ſe nō poſſe euadere a facie ſaul: vt habet.ſ. .j.li.ca.xxiij.venit nūcius ad ſaul di. Feſtina ⁊ veni: qm̄ philiſtijm infuderūt ſe ſup terrā: qđ factum fuit ordinatiōe diuina: vt ſaul o/ mitteret pſequi dauid. n ¶ Et eduxit me in lati.qꝛ dauid q̄ a ſaul ⁊ viris eius erat circun dat⁹ in modū corone vt ibidē dicit: recedēte ſaule liber potuit ire quo voluit. o ¶ Retribuet mi.do.⁊c. Ex hoc enim ꝙ ſauli pepcit: cū tñ poſſet eū occidere: vt habet.ſ.li.i.ca.xxiiij. ⁊.xxvi.⁊ qꝛ abſalon ſe pſequētē ſaluare voluit ne in pctō mor tali moreret: ꝓut dictū fuit.ſ.ca.xviij. Ex miſcđia fuit diſpoſi tus ad h̄ ꝙ de⁹ eſſet ſibi miſericors ⁊ ꝓpiti⁹ in dando ſibi gra tiā in p̄ſenti ⁊ gloriā in futuro: ſm̄ illud Matth.v.a. Beati miſericordes qm̄ ip̄i miſe.ꝯſequent. p ¶ Oīa enī iudi.ei⁹ in cōſpe.meo.vt caueā ab eorꝫ trāſgreſſiōe. q ¶ Et ero pfe.co.eo.qꝛ in ꝯiunctiōe ad deū per charitatē cōſiſtit eſſen tialiter pfectio vite. r ¶ Et cuſtodiā me ab iniq.mea.ca uendo diligēter de cetero a recidiuo. s ¶ Cū ſancto. Hec eſt pars incidētalis: qꝛ dauid locut⁹ fuerat de ſua liberatione ꝓpter ſuā innocētiā: iō hic incidētaliter oſtēdit dei miſcđiam ⁊ benignitatē generalr erga bonos: dicēs ip̄ſi deo: Cū ſan/ cto ſctūs eris: qꝛ ſanct⁹ te ſanctū cōfitebit a quo ſua ſancti/ tas deriuat.

a venti. Poſuit tenebras in circūitu ſuo
b latibulū: cribrās aquas de nubibus ce
c lorū. Pre fulgore in cōſpectu eius nu
bes: ſuccēſi ſunt carbones ignis. Tona †
a ¶ apoſtolis.
bit de celo dñs: et excelſus dabit vocē
a ¶ euangeliſtas.
d ſuam. Miſit ſagittās ſuas ⁊ diſſipauit
¶ miracula.
e eos/fulgura ⁊ cōſumpſit eos. Et appa/
a ¶ manifeſtata fides eccleſie.
f ruerūt effuſiones maris/ et reuelata ſūt
fundamēta orbis/ab increpatione dñi/
¶ filium ſuum.
g ab inſpiratōe ſpūs furoris eius. Miſit
¶ vel celo. ¶ eccleſiā.
de excelſo ⁊ aſſumpſit me/⁊ extraxit me
¶ diabolo.
h i de aquis multis. Liberauit me ab ini/
k mico meo potētiſſimo: ⁊ ab his qui ode
l rant me: quoniā robuſtiores me erant.
m Preuenit me in die afflictionis mee: ⁊
n factus eſt dñs firmamētū meū. Et edu
¶ charitatē.
xit me in latitudinē: liberauit me qꝛ cō/
o placui ei. Retribuet mihi dñs ſm̄ iuſti
ciā meā/⁊ ſm̄ mundiciā manuū mearū
reddet mihi. Quia cuſtodiui vias dñi:
p ⁊ nō impie egi a deo meo. Omnia eni iu
dicia eius in conſpectu meo: et p̄cepta
q eius nō amoui a me. Et ero pfectus co
r rā eo/ et cuſtodiā me ab iniq̄tate mea.
Et reſtituet mihi dñs ſm̄ iuſticiā meā:
⁊ ſm̄ mundiciā manuū mearū in cōſpe
s ctu oculorū ſuorꝫ. † Cum ſācto ſanctus
¶ o deus.
eris: ⁊ cū robuſto pfectus. Et cū electo t v x
a ¶ qꝛ ei nō faues: puerſus videris.
elect⁹ eris: ⁊ cū pūerſo puerteris. Et pplm y z a
¶ vel humilē.
paupē ſaluū facies oculiſq; tuis excel/ b
ſos hūiliab. Quia tu lucerna mea dñe c

C

tas deriuat. t ¶ Et cū robuſto.ad tolerandū aduerſa pa/ tiēter. v ¶ Perfectus.ſ.eris dādo ſibi gratiā tolerādi ad uerſa: nō ſolū patiēter: ſꝫ etiā ſuſcipiēdi gaudēter ſicut marty res gaudebāt in paſſionib⁹: qđ eſt maxime pfectionis in virtu te fortitudinis. x ¶ Et cū electo.ad vitā beatā ex tua libe/ ralitate. y ¶ Elect⁹ eris.qꝛ eliget te oīb⁹ alijs cōtēptis. z ¶ Et cū puer.puer.reddendo ei penā ſm̄ puerſitatē ſuā: iuſte tñ ex pte tua. Vel alit: Cū puer.puer.ſ.ſm̄ iu/ diciū ſuū erroneū: qꝛ hoīes puerſi cū ab eo puniūt iuſte: dicūt deū cū eis puerſe agere. a ¶ Et pplm pau.i.abiectū ⁊ hūilē. b ¶ Sal uū fa.⁊c.qꝛ ſm̄ qđ dꝛ Iaco.iiij.b De⁹ ſupbis reſiſtit: humilib⁹ autē dat grām. c ¶ Quia tu lu.me. do.qđ pōt intelligi dupl'r. Lucer/ na enī eſt lumē in teſta: ⁊ iō lumen naturale intellect⁹ hūani poſitū in corpe terreo bñ dꝛ lucerna dñi: qꝛ lumē naturale rōnis ē q̄dā imp̄ſſio diuini lūinis: ſm̄ illđ pſ.iiij.b. Si gnatū eſt ſup nos lu.⁊c. Itē deus p̄ſens homini p grām ſuam dicit ei⁹ lucerna: qꝛ oīs creatura ad deū cōparata tenebra eſt.ideo ſubdit:
Et tu dñe
✳ moueat vent⁹. a ¶ Poſuit tene.⁊c. Nā ip̄o aſcēdēte nubes ſuſcepit eū ab oculis eorꝫ. Act.i.b. — Moraliter
b ¶ Cribrāſ aq̄s ⁊c.i.aq̄s ſapīe ſalutares p p̄dicationē aplorꝫ: q̄ di cunt nubes. Eſa.lx.b. Qui ſūt iſti q̄ vt nubes volāt. Ipſi ꝟo p⁹ aſcē/ ſionē xp̄i ad p̄dicādū p orbē fuerūt diſpſi. c ¶ Pre fulgore ei⁹ ⁊c. ignis. Nā ad p̄dicationē aplorū fulgore miraculorꝫ ꝯfirmatā genti les q̄ erāt q̄ſi carbōes extincti p in fidelitatē: ſuccēſi ſūt ad amorē xp̄i p fidē charitate formatā. † ¶ To nabit de ce.do. Per aplos ali/ oſq; diſciplos p̄dicātes. d ¶ Mi ſit ſa.ſu.i.ſacras ſcrip̄turas p p̄di/ catores ⁊ doctores. d ¶ Et diſſi pa.e.ſ.ꝯdicētes euāgelice ꝟitati. — D
e ¶ Fulgura.i.miraculorꝫ ſigna. e ¶ Et cōſum.e. Nā p euidētia miracula īpugnatores euāgelij fue rūt ꝯfuſi. e ¶ Et appa.ef.i.mul titudīes credētiū. Eſa.lx.a. Mira bit ⁊ dilata.cor tuū qñ ꝯūſa fuerit ad te multitudo maris: fortitudo gē tiū venerit tibi. f ¶ Et reue.⁊c.i. regna q̄ttuor orbis p̄ncipalia.ſ. ba byloniorꝫ/pſarꝫ/grecorꝫ/romāorꝫ q̄ p lapidē abſciſum ſine manibus.i. xp̄m ſūt ꝯtrita: ⁊ impiū xp̄i manet in ſecula ſeclorꝫ: vt habet Dan.ij. g ¶ Miſit de ex.⁊c. Loquit hic xp̄s ꝓ ſuo corpe myſtico de aq̄s tribulationū p iudeos ⁊ impe/ ratores romanorꝫ diuinit⁹ liberato. h ¶ Libe.me ⁊c. Hoc dꝛ ꝓpter īperiū romanū qđ fuit potētiſſimū ⁊ multipl'r attēta uit deſtruere corp⁹ xp̄i myſticū. k ¶ Et ab his q̄ ode.me.i. a iudeis. l ¶ Qm̄ ro.me erant.ſ.in p̄mitiua ecclia: vt ptꝫ Act.viij.⁊.ix. m ¶ Preuenit ⁊c.ſ.de⁹ dās ſuis fidelib⁹ vir tutē patiētie. n ¶ Et edu.me in la.fidē xp̄i diffundendo p orbē. o ¶ Retri.mi.do.⁊c. Hic exp̄mit ecclie meritū ⁊ ſe/ quēs p̄miū ꝯ̄gtū ad illos q̄ numero ⁊ merito ſunt de corpe xp̄i myſtico.⁊ iſti ſūt q̄ cauēt ab īmūdicia pctōrꝫ ⁊ ſtudēt adimple/ tionē mādatorꝫ diuiorꝫ.⁊ p h̄ ptꝫ ſnīa vſq; ibi: s ¶ Cū ſctō. .i.xp̄o. s ¶ Sctūs e.ꝯformādo te ei ꝯ̄gtū ad p̄cepta. t ¶ Et cū ro.i.xp̄o: cui⁹ virt⁹ eſt īfinita. v ¶ Perfect⁹. ꝯformādo te ei ꝯ̄gtū ad euāgelica ꝯſilia. x ¶ Et cū ele.i.xp̄o. y ¶ Ele ct⁹ e. Trāſlat⁹ ad gliaꝫ electorꝫ. z ¶ Et cū puer.i.diabolo q̄ totalr auerſus ē a deo. z ¶ Peruerteris. Ip̄m ſeq̄ndo. c ¶ Tu lu.m.do. Nā i vita ꝯtēplatiua de⁹ ē lucerna ecclie.

Pſ.17.d

q v ✳ Currā accinct⁹

a ¶ Ceruis. Cerui ſpūales viri ꝓpter alacritatē: vepres. i. implicamēta ſeculi trāſilientes.

Nico. de lyra

a ¶ Et tu dn̄e illu. tene. meas. Pōt etiā dici ꝙ tenebre hic vocanī opa meritoria p peccatū mortale ſupueniēs extincta. q̄
† Ps. 17. d viuificanī ⁊ illuminanī recuperata grā. b ¶ In te eni. Hic ponitur liberatio dauid p modū inſecutionis ⁊ deſtructionis aduerſariorū ſuoꝝ/cū dr̄: In te. i. in tua ꝟtute. c ¶ Currā accinct⁹. i. ad prelīū expeditus. d ¶ In deo meo trā. murū. Capiēdo aduerſarios intra ſuū fortalitiū. e ¶ De⁹ im. via eiuſ. Via iſta eſt lex diuina in q̄ nō eſt aliqua imūdicia ꝯceſſa tan ꝙ licita: lȝ aliqua mala fuerint permiſſa ꝓpter maiora mala euitāda: ſicut libell⁹ repudij pmiſſus fuit in
† Ps. 17. e. et. 143. a le. ve. ⁊ vſura cū extraneis: ne vxores occiderēt ⁊ ne frēs ſuos vſuris grauarent: ꝓut dictū fuit plenius Deu. xxiij. ⁊ xxiiij. f ¶ Eloquiū dn̄i igne examinatū. i. puruȝ et mūdū: ſicut metallū in fornace ꝓbatū. g ¶ Scutū eſt oim ⁊c̄. ſ. ipſe deus. h ¶ Quis deus ⁊c̄. q. d.
† Ps. 17. f. nullus: q2 alij ſūt dij participatiue: ſcȝ hoīes ſcti: ſm illud Ps. lxxxi. b. Ego dixi: dij eſtis. vel dij falſi: ſicut idola gentiū. i ¶ Deus q̄ ac. me fortitudine. Corpali ꝯtra hoſtes viſibiles/⁊ ſpūali ꝯtra inuiſibiles. k ¶ Et cōpla. pfectā viā meā. Auferendo offendicula corpalia et ſpūalia. l ¶ Coequans pedes me. ⁊c̄. Dādo mihi agilitatē ad inſequendū hoſtes meos fugiētes: ⁊ eſt locutio hyꝑbolica: q2 nō habuit tantā velocitatē currendi ſicut ceruus. ſicut dicit: talis mulier eſt albior niue. ad deſignādū excellentiā ſue albedinis/ ꝙuis nō ſit ita alba ſicut nix. m ¶ Et ſup excel. mea ſtatuēs me. i. ſtabiliens in regia dignitate. n ¶ Docēs manus meas ad p̄. Quia artē p̄liādi me docuit. o ¶ Et cōpones q̄ſi arcū ereū ⁊c̄. i. fortitudinem ad hoc cōuenientē mihi dedit. In hebreo habeī. Et ꝯcuſſus arc⁹ ereus brachio meo: q2 arcū ereū faciliter tendebat: vt di. Ra. Sa. p ¶ Dediſti mihi clypeū ⁊c̄. q. d. fortitudo mea parū eſſet niſi adeſſet ꝓtectio tua. q ¶ Et mā. mea ⁊c̄. Eſt enī diſpoſitio ad hoc ꝙ hō multipliceī in bonis tpalib⁹ et ſpūalib⁹: ſm illud Mat. v. a. Btī mites qm̄ ipi poſſidebūt terrā. In heb. habeī: Et manſuetudo tua multiplicauit me: ⁊ eſt ſenſus: ex benignitate tua ꝓuenit mihi multiplicatio in bonis tpalibus ⁊ ſpūalib⁹ ⁊ ꝓle ⁊ nō ex merito meo. r ¶ Dilataſti ⁊c̄. In hebreo habeī: Paſſus meos: qn̄ enim pedes ſunt cōiuncti adinuicē: tūc homo eſt diſpoſitus ad cadendū: ſed qn̄ ſunt ꝯuenieñter elongati/tūc ſtat firmius. Per hāc igiī ſimilitudinē intelligiī ꝙ firmitas in ſtatu regio inerat ipſi dauid a deo. Cetera patēt ex dictis vſq; ibi: s ¶ Inimicos meos de. mihi dorſum. i. vertentes dorſum coram me fugiendo. t ¶ Clamabūt. Ad idola. v ¶ Et nō erit q̄ ſal. Quia in eis nulla virt⁹ eſt ſaluādi. Vel aliter. Clamabūt. inuocando auxiliū hūanū. ⁊ nō erat q̄ audeat iuuare. x ¶ Ad dn̄m. Cōuertēt ſe humano auxilio deficiēte. y ¶ Et nō exau. eos. Quia talis clamor ꝓcedit ex ſeruili timore. z ¶ Saluabis me. i. ſaluaſti. a ¶ A cōtradictionib⁹ ppl̄i mei. i. in rebellione ppl̄i mei ꝯtra me excitata p ſeba filiū bochri: vt dictū eſt. s. xx. ca. b ¶ Cuſtodies me in ca. gē. i. in ſtatu regni. c ¶ Ppl̄s quē ignoro ⁊c̄. Quia philiſtei: ammonite ⁊ moabite ⁊ idumei ſeruiebāt ei ſub tributo: vt patȝ ex p̄dictis ca. viij. ⁊ xij.

viij. ⁊ xij. qui tamē erāt gentiles ⁊ idolatre: ⁊ ſic erant ignoti ipi dauid noticia approbationis. d ¶ Filij alieni re. mihi. i. illi qui deberēt eſſe filij mei. per maliciā ſuā alienati reſtiterūt mihi: vt patuit. s. in rebellione abſalon et alioꝝ exiſtentiū cū eo: qui tn̄ debebāt obedire dauid ſicut patri. e ¶ Auditu au. obe. mihi. i. ſimulatorie ⁊ non vere: q2 abſalon ⁊ ſui ſeq̄ces q̄ ſimulabāt ſe dauid obedientes: de facto fuerūt rebelles. f ¶ Filij alieni de. Quia debellati fuerunt: ⁊ mortuo abſalon fugerūt: vt dictū eſt. s. xviij. g ¶ Et cōtra. in angu. ſuis. In hebreo habeī: In clauſuris ſuis: q2 ſeba cū fautorib⁹ ſuis pre timore recluſit ſe in abela: vbi fuit decapitat⁹: vt dictū eſt. s. xx. h ¶ Viuit dn̄s. Hic ponit hui⁹ cantici intēta concluſio: videlicet diuini noīs magnificatio ꝓ p̄dictis bn̄ficijs. et hoc eſt quod dicit: Viuit dn̄s. q2 eſt ipa vita p eſſentiā. ⁊ oīa viuūt in eo. ſm qd̄ dr̄ Joh. i. a. Qd̄ factuȝ eſt (. ſ. oīs creatura) in ipo vita erat: q2 creatura anteꝙ creeī nō eſt niſi ipſa creatrix eſſentia: que eſt idē ꝙ intelligere diuinū ſiue intelligentia diuina. ⁊ q2 intelligere eſt ſupm⁹ grad⁹ vite: vt habeī. ij. de aīa. ⁊ de⁹ ſolus vnico actu intelligēdi pfecte ſe cōphendit ⁊ oīa: q̄ quidē actus eſt ſempiternus. ideo dicit phs. xij. Metaphyſice. Q2 de⁹ viuit vita nobiliſſima ſempiterna ⁊ optīa. i ¶ Et bn̄dict⁹ ex bn̄ficijs. Mihi collatis.

Et exaltabiī

c ¶ Curram accinctus. In actiue vite operibus. d ¶ In deo meo tranſiliā murū. i. tentatiōis impedimētum. f ¶ Eloquiū dn̄i igne examinatū. Quia nō habet aliq̄d īpuritatis vel falſitatis admixtū. g ¶ Scutū eſt oim ſperantiū in ſe. Cōtra inuaſiōes poteſtatis maligne. k ¶ Et cōplanauit pfe. viā meā. Oīa offēdicula auferēdo. l ¶ Coequans pe. meos ceruis. Dans mihi ꝓmptitudinem volūtatiſ ad currēdū poſt ipm̄ in bonis. m ¶ Et ſup excel. ſua ſtatuens me. i. me firmādo in conſilioꝝ obſeruatione. n ¶ Docēs man⁹ meas. i. opatiōes meas. o ¶ Ad preliū. Cōtra incentiua vicioꝝ. q ¶ Et manſuetudo mea multiplicauit me. ſ. meritorie ⁊ diſpoſitiue. Nam manſuetudo eſt quedā tractabilitas mentis ad oē bonum. r ¶ Dilataſti greſſus meos ſubtus me. Ad ambulandū ſine caſu in via morū. † ¶ Perſequar inimicos meos ⁊ cōterā. i. vicia et diabolos. † ¶ Incuruaſti reſiſtētes mihi. i. motus ſenſualitatis inclinādo ſub obediētia rationis. Poteſt ⁊ hoc aliter exponi de impugnatoribus eccl̄ie qui facti ſunt ei obedientes vt ſaulus ⁊ ꝯſimiles. s ¶ Inimicos meos dediſti mihi dorſum. i. obſtinatos in iudaiſmo qui fugati ſunt ⁊ diſperſi per mūdū. † ¶ Quaſi lutū plateaꝝ cōminu. eos. Quia cōtēptibiles ſunt oībus alijs gentibus. z ¶ Saluabis me a contradictionibus ppl̄i mei. Quia contra eccleſiā non audēt modo loqui. c ¶ Populus quem ignoro ſeruiet mihi. Quia gentiles qui a deo videbanī ignorati: eo ꝙ erant in idolatria derelicti deuote ſeruiunt in eccleſia chriſti. e ¶ Filij alieni reſiſtent mihi. i. iudei a veritate alieni ꝙtum potuerunt reſtiterunt eccleſie chriſti. e ¶ Auditu auris obedient mihi. Et non auditu cordis quod dicitur ꝓpter illos qui ficte conuertunī de iudaiſmo. ꝓpter quod ſubdiī: f ¶ Filij alieni defluxerunt. A via veritatis. g ¶ Et contrahenī in anguſtijs ſuis. In gehenne penis. h ¶ Viuit domin⁹ ⁊ benedictus deus. Hec ſunt verba cuiuſlibet membri chriſti vniti per gratiam.

Deus for

---

† ⁊ tu dn̄e illuminabiſ tenebras meas. a b
In te eni currā accinctus: in deo meo c d
a ¶ peccatorū qui eſt inter deū ⁊ hoīes.
tranſiliā murū. Deus imaculata via e
eius: eloquiū dn̄i igne examinatū: ſcu f g
tū eſt oim ſperantiū in ſe. Quis eſt de h
us preter dn̄m/ et quis de⁹ fortis p̄ter
deū noſtrū? Deus qui accinxit me for i
titudine: ⁊ cōplanauit perfectā viā me k
am: coequās pedes meos ceruis: ⁊ ſu l m
p excelſa mea ſtatuēs me. † Docēs ma n
nus meas ad preliū: et cōponēs quaſi o
arcū ereū brachia mea. Dediſti mihi p
clypeū ſalutis tue: et māſuetudo mea q
multiplicauit me. Dilataſti greſſus r
meos ſubtuſ me: ⁊ nō deficiēt tali mei.
a ¶ chriſtus infideles electus vicia.
† Perſequar inimicōs meos ⁊ ꝯterā: ⁊ †
nō reuertar donec cōſumā eos. Cōſu
mā eos ⁊ cōfringā vt nō cōſurgant: ca
dēt ſub pedib⁹ meis. Accinxiſti me for †
titudine ad p̄liū: incuruaſti reſiſtentes
a ¶ vſq; donec ponā inimicos tuos ſca. pe. tuorū.
mihi ſubtus me. Inimicōs meoſ dedi s
ſti mihi dorſum/ odiētes me/ ⁊ diſpdā
eos. Clamabūt ⁊ non erit q̄ ſaluet: ad t v
dn̄m et nō exaudiet eos. Delebo eos x y
vt puluerē terre: q̄ſi lutū plateaꝝ cōmi †
nuā eos atq; ꝯfringā. Saluabis me a z a
a ¶ iudeorum.
ꝯtrādictionib⁹ ppl̄i mei: cuſtodies me b
in caput gentiū. Ppl̄s quē ignoro ſer c
a ¶ iudei ex patre diabolo nati.
uiet mihi: filij alieni reſiſtēt mihi: audi d e
tu auris obediēt mihi. Filij alieni de f
fluxerūt: ⁊ ꝯtrahenī in anguſtijs ſuis. g h
Viuit dominus et benedictus deus

* a ¶ Et exaltabit. nõ in ſe cũ ſit magnitudinis infinite: ſʒ in creaturꝭ ipm laudãtib⁹. b ¶ De⁹ q̄ das vin. mi. ⁊c̃. vt ptʒ ex p̄cedẽtib⁹: ꝓpter qd̃ ꝯcludit: c ¶ Propterea ꝯfi. ti. do. in pſalmis laudis tue. d ¶ In gentib⁹: qꝛ pſalmi facti a dd̃ deriuati ſunt ad gẽtes ꝯuerſas ad fidẽ xp̄i in diuerſis ꝑtibus orbis. e ¶ Magnificãs ſa. re. ſui. .i. meiꝭ q̄ ſũ cõſtitut⁹ rex ab eo. f ¶ Et faciẽs mi. xp̄o ſuo da. q̄ de manda to dei vnct⁹ fuit a Samuele: vt hr̃. ꝰ. j. li. xvj. ca. g ¶ Et ſemini ei⁹ vſq; in ſem. qꝛ filij dd̃ regnauerũt vſq; ad ca/ ptionẽ babylonicã: ⁊ p⁹ reuerſionẽ de babylõe Zorobabel q̄ deſcẽdit de dd̃ habuit ducatũ ſuꝑ ppl̃m: ⁊ alij ꝯñr de tribu dauid vſq; ad herodẽ alienige/ nã ſub quo natus eſt xp̄s de ſemĩe dd̃ ſm carnẽ: cui⁹ regnũ ⁊ imperiũ manet in ſcl̃a ſcloꝝ amẽ: Et iſta fuerũt diffuſi us tractata Geñ. xlix. ⁊ Mat. ij. ⁊ in q̄ dã q̄ſtione de q̄libet quã de hac mate/ ria diffuſius diſputaui.

✱ a ¶ De⁹ for. ſa. mee. ad me ꝓte/ gẽdũ ab ipulſu oĩs ꝓtãtis aduerſarie. b ¶ De⁹ q̄ das vin. mi. ꝯtra mũdũ/ carnẽ/ diabolũ. † ¶ Deiecisti ppl̃oſ ſub me. i. motus meos ĩtertores ⁊ ex teriores ſb̃ijciẽs rõni recte. † ¶ Qui educꝭ me ab ini. meis. ſ. mũdo/ dia bolo/ carne. † ¶ A viro iniq̄ li. me. ſ. ab antixp̄o q̄ erit ĩiq̄ſſim⁹. c ¶ Pro pterea cõfi. tibi dñe ⁊c̃. gr̃as agen do magnifice de beneficijs ſupradictꝭ.

meus: ⁊ exaltabit de⁹ fortis ſalu/ a tis mee. De⁹ q̄ das vindictas mi b
a ¶ in iudicio cũ reddã malis iuxta merita.
hi: ⁊ deiecisti ppl̃os ſub me. Qui † educis me ab inimicꝭ meis: ⁊ a re
a ¶ diabolo.
ſiſtẽtib⁹ mihi eleuas me † a virõ ini †
a ¶ eccleſiã meã.
quo liberabis me. Propterea cõ c fitebor tibi dñe in gentibus: ⁊ no d mini tuo cãtabo. † Magnificãs e ſalutes regꝭ ei⁹: ⁊ faciẽs miſericor f
¶ ſaluatori. a ¶ electis.
diã xp̄o ſuo dauid et ſemini eius g vſq; in ſempiternũ. Ca. XXIII

a ¶ qꝛ hanc laudẽ dauid in articulo mortis domino de uote cantauit.

a Hec aũtẽ ſunt verba b nouiſſima q̄ dixit da uid filius iſai: Dixit vir cui cõſti i k tutũ eſt de chriſto dei iacob: egre l m
a ¶ al̃s pſalmiſta. ¶ ſanctus.
gius pſaltẽs iſrael † Spũs dñi lo n
¶ filius.
cut⁹ eſt ꝑ me: ⁊ ſmo eius ꝑ linguã o meã. Dixit: De⁹ iſrl̃ mihi locut⁹ p q eſt fortis iſrl̃. Dominator hoim: r s c iuſtus dominator in timore dei. t

Glo. ordi.

Hec aũt ſunt Ca. XXIII verba nouiſſima ⁊c̃. Ra/ ba. Quia vltimã cõfeſſionis laudẽ ſignificãt: quã ſuꝑato hoſte ⁊ ꝑ/ acta victoria mortꝭ ſcti cãtabũt in eter/ nũ. b ¶ Egregi⁹ pſal. qꝛ luculẽtiſſi/ me de xp̄o dei: ⁊ de incarnatiõe ei⁹ ac redẽptione hũani generis ꝓphetauit. c ¶ In timo. dei. q̄ in timore dĩ dña/ tionẽ in ſubditis exercet: lucꝭ opa ꝑ ſolẽ iuſticie illumiata ꝓfert: nec ĩ eis aliq̄d obſcuꝝ remanet: ſʒ im/ bre celeſtꝭ gr̃e irrigat⁹ germĩa ꝟtutũ ĩ carne viuẽs fructificat.

Ni. de ly.

☞ Nec eſt q̄cq;
Ca. XXIII

Hec aũt ſunt. Poſita gratiarũactione de p̄teritis. hic ꝯñr deſcribit ꝓphetia dauid de futuris. ⁊ primo ponit hmõi vaticiniũ. ſcd̃o cathalog⁹ fortiũ/ ibi: Hec ſt̃ noĩa. Circa p̄mũ p̄mittit ꝓphetia dd̃ de p̄miatione bonoꝝ. ſcd̃o de punitiõe maloꝝ/ ibi: Preuaricatores autẽ. Circa p̄mũ primo oñdit excellentia ꝓphetie dauid ꝟbo. ſcd̃o exẽplo/ ibi: Sicut lux aurore. Circa p̄mũ ſciendũ ꝙ excellẽtia ꝓphetie maxĩe ac/ cipit ex duob⁹. ſ. ex materia reuelata ⁊ ex mõ reuelatiõis. pri/ mo q̄ oſtendit excellẽtia ꝓphetie dauid ex p̄mo. ſcd̃o ex ſcd̃o/ ibi: Spũs dñi. Circa p̄mũ ſciendũ ꝙ q̄to aliq̄d futurũ eſt ex/ cellẽtius: tãto reuelatio facta de illo ſiue ꝓphetie eſt excellen/ tior: qꝛ cognitio nobilitatẽ ſortit ex obiecto: vt hr̃. j. de anima. Tpe aũt ve. te. illud qd̃ fuit futurũ excellẽtiſſimũ fuit incarna tionis myſteriũ: qd̃ fuit reuelatũ ipſi dd̃ nõ ſolũ q̄tũ ad futu/ ritionis certitudinẽ: ſʒ etiã q̄tũ ad ei⁹ ꝓgeniẽ: videlʒ ꝙ Chri ſtus de ſemine ſuo eſſet naſcitur⁹: ⁊ ꝑ eũ mũdus eẽt ſaluãd⁹: ſicut dauid a ꝑſecutiõibus inimicorũ ſuoꝝ fuerat ꝟtute diuĩa ſaluat⁹. ⁊ h̄ eſt qd̃ dr̃: h ¶ Hec aũt ſunt ver. no. ⁊ id̃ pre ceteris memoriter retinẽda: ſm ꝙ dicit Greg⁹. homel. xix. Id circo dñs tunc diſcipulos increpauit cũ eos corꝑaliter reliq̄t: vt ꝟba q̄ recedẽs diceret artius in corda audiẽtiũ impreſſa re manerẽt. i ¶ Dixit vir. i. dauid. k ¶ Cui cõſti. eſt. i. fir/ miter ꝓmiſſum abſq; retractatiõe. l ¶ De xp̄o dei ia. i. de xp̄o quẽ iacob ſpũſancto inſpiratus p̄dixit venturũ ad ſalutẽ hoim: ſm ꝙ dicit. Geñ. xlix. b. Nõ auferet ſceptrũ de iuda: ⁊ dux de femore ei⁹: donec veniat q̄ mittẽdus eſt: ⁊ ip̄e erit ex pectatio gentiũ tanq; ſaluator eaꝝ. Ubi notandũ eſt ꝙ trãſla/ a tiõ chaldaica habet: donec veniat meſſias. i. xp̄s grece: et vn/ ctus latine. q̄ quidẽ ꝓphetia fuit impleta in dño nr̃o ieſu xp̄o vncto p̄ ceteris plenitudine gr̃e: vt habet Joh̄. j. b. Uidimus eum quaſi

eum q̄ſi vnigenitũ a patre plenũ gr̃e ⁊ veritatis: qꝛ natus fu/ C it de ꝟgine tpe herodis regis ſub quo fuit trãſlatũ ſceptrũ re gni ad alienigenã: vt dictũ eſt ca. p̄cedẽti: qꝛ pater ei⁹ fuit idu/ meus: vt al̃s eſt diffuſius declaratũ. m ¶ Egregi⁹ pſal. iſ. qꝛ cãtica q̄ cantabant in tẽplo erãt de pſalmis dd̃. n ¶ Spi rit⁹ dñi. Hic oñdit excellẽtia ꝓphe/ tie dauid ex mõ reuelatõis ſibi facte. Circa ꝙ ſciendũ ꝙ lʒ reuelatio ꝓphe/ tica fiat multis modis vt plenius de/ claraui ſuꝑ Danielẽ ⁊ ſuꝑ libꝝ Pſal moꝝ: tñ duo modi ſũt magis genera les q̄s accipio q̄tũ ad p̄ſens. vn⁹ eſt q̄ñ mẽti ꝓphe fit reuelatio alicui⁹ futu ri ſuꝑnaturaliter cogniti: ⁊ cũ hoc in ꝟtute imaginatiua ꝓphete ꝟtute di/ uina formatꝭ aliq̄ viſio imaginaria in q̄ tanq; in ſpeculo inſpicit ꝟitas ĩtel lectualis: ſicut in cognitiõe naturali cognitio q̄dditatiua inſpicit ĩ fantaſ/ matib⁹ in ꝟtute imaginatiua forma/ tis: ſm ꝙ dicit ph̄s. iij. d̃ aĩa. Intelli gentib⁹ nobis neceſſe eſt fantaſmata ſpeculari. ⁊ h̄ mõ Hieremias ꝓph̄a vidit deſtructionẽ ciuitatꝭ hierl̃m fu/ turã ꝑ intellectũ in viſiõe imaginaria olle ſuccẽſe ⁊ virge vigilantis: vt hr̃ Hiere. j. Alio mõ fit reuelatio ꝟitatꝭ ſuꝑnaturalis abſq; tali viſiõe imagi/ naria. et iſte mod⁹ ꝓphetie altior eſt p̄mo: ſicut melioris intellect⁹ iudicat ille in cognitiõe naturali q̄ ꝟitatẽ in/ telligibilẽ ſibi propoſitã ſtatim capit abſq; exẽplo ad h̄ manuductiuo: q; il le q̄ nõ põt eaꝫ caꝑe niſi ſibi ꝓponat exẽplũ ſenſibile manuductiuũ. et ſil̃r ille q̄ ꝯcluſiões geometricas ĩtellige ret abſq; deſcriptiõe alicui⁹ figure: q; ille q̄ nõ poſſʒ h̄ caꝑe abſq; tali deſcri ptiõe. Iſto aũt ſcd̃o mõ fuit cognitio ꝓphetica ip̄i⁹ dd̃. vt hr̃ in ꝓlogo ſuꝑ Pſalmi. et h̄ eſt qd̃ dr̃: Spũs dñi lo. eſt ꝑ me. i. ſpũali viſiõe inſtruxit me abſq; viſiõe imaginaria. o ¶ Et ſer. ei⁹ ꝑ lin. meã. qꝛ nõ ſolũ illumi nauit intellectũ meũ ad intelligẽdũ: ſʒ etiã linguã meã ſpeãli mõ direxit ad loq̄ndũ: qꝛ ꝓphetias ſuas locut⁹ eſt ꝑ modũ lau dis diuine magꝭ q; alij ꝓphete. q ¶ Dixit. ſ. dd̃. r ¶ De⁹ iſrl̃ mi. lo. eſt. lʒ eñi ſit de⁹ oĩm general̃r: tñ dr̃ de⁹ iſrl̃ ꝑ ve/ rã fidẽ ⁊ cultũ latrie ſpecial̃r. s ¶ Fortis iſ. i. ad ꝓtectionẽ iſrl̃: ſic patuit in eductiõe iſrl̃ de egypto in ſignis mirabilib⁹. s ¶ Dñator ho. iu. reddẽs vnicuiq; ꝓp̄a merita. t ¶ Dña tor i ti. qꝛ a ſb̃ditꝭ ſuis vult timeri timore filiali: ñ timore ſuili

✱ Sicut lux.

Moral̃r. h ¶ Hec ſunt ver. no. q̄ di. da. ⁊c̃. Per dd̃ q̄ in gloſa ſuꝑ pſalmũ dr̃ eximi⁹ ꝓphetarũ: ſignificat hõ ꝑfect⁹ in vita ꝯtẽplatiua. nã antiq̄tus ꝓphete appellabant videtes .j. Reg. ix. b. Qui hodie dr̃ ꝓpheta olim appellabat vidẽs. Uita ꝟo ꝯtẽplatiua cõſiſtit in or̃one deuota: ⁊ in meditatio/ ne ſanctarũ ſcripturarũ diuinit⁹ eleuata. Et talis cõtemplati/ uus bene dicit fili⁹ iſai. i. dei. Nã iſai interp̄tat ſalus mea. et de deo dicit Pſ. xxvj. a. Dñs illumĩatio mea ⁊ ſal⁹ mea ⁊c̃. Talis aũt cõtemplatiu⁹ mõ ſpeciali aſſimilat deo: ꝓpter qd̃ dr̃ ei⁹ fili⁹. Et q̄ñ recognoſcit ſicut grat⁹ dei bñficia: dʒ regra/ tiando dicere ⁊ maxĩe circa finẽ vite ſue. i ¶ Dixit vir. i. di cat loquẽs de ſeip̄o ſicut de alio. nã hic eſt mod⁹ loq̄ndi ſctõꝝ de ſeip̄is. vñ Moyſes Nu. xij. a. dixit. Erat aũt moyſes mã ſue. ⁊c̃. Et ioh̄es euãgeliſta: Hic eſt diſcipul⁹ ille q̄ teſtimoniũ ꝑhibet ⁊c̃. k ¶ Cui ꝯſti. ẽ de xp̄o. i. ꝓmiſſũ eſt ei ꝙ ſit eter naliter cũ ip̄o. Joh̄. xij. d. Ubi ego ſum illic et mini. me⁹ erit. m ¶ Egregi⁹ pſal. iſ. Quia talis ꝯtẽplatiu⁹ ĩ diuinis laudi bus cõponẽdis ⁊ dicẽdis eſt p̄cipu⁹: ⁊ qꝛ talia nõ attribuit ſi/ bi ſʒ gr̃e dei. ſubdit: n ¶ Spũs dñi lo. eſt ⁊c̃. ꝑ lin. meã. in diuinis laudib⁹ ⁊ doctrinis. p ¶ Dixit. i. dicat regratiã/ do. q ¶ Deus iſrl̃. i. angeloꝝ deũ clare vidẽtiũ. q ¶ Mi/ hi lo. eſt. Nã ꝑ angelos fiunt cõiter illuſtrationes hominũ. r ¶ Fortis iſ. Nã angeli ſcti hñt ab ipſo ꝟtutẽ. s ¶ Dña tor ho. Quos regis ꝑ angelos tanq; ꝑ medios inter hoĩes ⁊ deũ. t ¶ In timore dei. ſ. filiali q̄ ſemꝑ ꝯiũgit charitati.

✱ Sicut lux

Propheti/ca reuelatio

† Pſ. 17. d
Ro. 15. b

al̃s † magnificantes
Ph̄us

† 36. diſ. c. q̄ eccl̃iaſticis .§. ecce

D

Moraliter

G L Ps. 1. a. a ¶ Nec eſt quicq̄ ex eo ꝛc. Raba. Qui in lege dñi meditat die ac nocte fit tanq̄ lignū qd plātatū iuxta aquas dat fructū ſuū in tēpore ſuo: ꝛ oīa q̄cūq̄ faciet ꝓſperabunt. b ¶ Et ſi qs tangere voluerit eas ar. ferro ꝛ lig. ꝛc. Qui ſcȝ cōmunicās pctīs alienis ꝑpē cordis ſui duriciā iniq̄tatū pōdere ꝑmittit: ꝛ iaculis pctōꝝ ꝯfodit: eiuſq̄ opa eternis ignibus digna: ad nihilū redigent. c ¶ Hec ſunt noīa. Iſid. Texit cathalog⁹ viroꝝ fortiū in figura ſctōꝝ: q̄ q̄uis virtutū ſublimitate ꝓficiāt: tñ vſq̄ ad excellentiā diuine trinitatis nō attingūt. Hoc eſt enī quod ſcriptū eſt / vſq̄ ad tres ꝑmos nō ꝑuenit. Quis enī in nubib⁹ equabit dño:
Ps. 88. b aut ſimilis erit dño in filijs dei:
d ¶ Fortiū dauid. De his fortibus
Joſephus ait Joſephus. Primus oīm erat euſebius fili⁹ achimee: qui aciē hoſtiū frequēter irrūpens nō ceſſauit donec nōgētos occideret. Poſt hunc erat eleaçar fili⁹ dodi: qui cū rege fuerat in ſarpha. Hic iſraelitis formidantib⁹ philiſtinorū exercitum ꝛ fugientibus ſolus reſtitit: ꝛ multos occidit vt ſanguīe occiſoꝝ gladius eius hereret in dextera. Iſraelite ꝟo vidētes paleſtinos in fugā cōuerſos: deſcēdentes de mōtibus ꝓſecuti ſunt eos: ꝛ ꝑuenit iſraelitis famoſa victoria. Tertius fuit ſemeias filius heli: q̄ in loco maxille cū hebrei fugerēt exercitus paleſtinoꝝ ſolus portauit alios ꝓſternēs / alios in fugā cōuertēs. e ¶ Ipe eſt. Rab. Virga de radice ieſſe abſq̄ nuptiali ope florē ꝓ-
E tulit: qui de vno hoīe typū gentiū ꝑferēte: vno īpetu. i. ſermōnis īperio: legionē expulit demonū. f ¶ Tenerrim⁹ ligni ver. Ra. Virtus viri bellica ꝛ modeſta ſignificat: qꝛ ſic̄ ꝟmiculus ligni tener q̄dē ꝛ fragilis ꝛ modicus apparet: fortiſſimū tñ lignum terebrat ꝛ conſumit (vnde a terendo teredinis nomen accepit) ſic ille domi omībus affabilis quietus ꝛ humilis: in certamine publico robuſtū ſe et intolerabilem hoſtibus exhibebat. Hūc tñ ꝑncipē fortiū hebre⁹ ſuſpicat eſſe dauid de quo dꝛ: ſedēs in cathedra ſapiētiſſim⁹ ꝛc̄. cui⁹ ſapīa oñdit ī ſapiētiſſimo: hūilitas ī ꝟmiculi exēplo: in īterfectiōe octingētoꝝ fortitudo.

G Semma

a ¶ ecclie. b ¶ reſurgēte xp̄o a mortuis.
Sicut lux aurore oriēte ſole ma a
a ¶ infidelitatis. b ¶ miraculis.
ne abſq̄ nubibus rutilat: ꝛ ſicut b c
a ¶ ꝑdicatione. b ¶ vir infidelis de eccl'ia.
pluuijs germiat herba de terra.
a Nec tāta eſt dom⁹ mea apd deū: d
vt pactū ſempiternū intret mecū e
firmū in oib⁹ atq̄ munitū. Cun- f
a ¶ in ei⁹ poteſtate cōſiſtit.
cta enī ſalus mea / ꝛ oīs volūtas: g
nec eſt quicq̄ ex eo qd nō germi h
a ¶ oīs arbor q̄ nō facit fructū bonū eradicabit ꝛ in ignē mittet.
net. Preuaricatores aūt q̄ſi ſpi- i
a ¶ ſpecialiter iudei ꝛ heretici de terra viuētiū euulſi: eterno incēdio tradunt.
ne euellent vniuerſi: q̄ nō tollun k
b tur manib⁹: Et ſi qs tāgere volue l
rit eas armabit ferro ꝛ ligno lan
ceato: igneq̄ ſuccēſe cōburēt vſ- m n
c d q̄ ad nihilū. Hec ſūt noia fortiū o
dauid. Dauid ſedēs i cathedra p
a ¶ ieſbaan fili⁹ abamoni: ſicut Para. legit.
ſapiētiſſimus ꝑncēps inter tres: q
a ¶ q̄ ait ego ſum vermis ꝛ nō homo ꝛc̄.
e f Ipe eſt q̄ſi tenerrim⁹ ligni vermi r

Nico. de lyra

a ¶ Sicut lux. Hic inducit exēpla ad ꝑdicta. ꝛ primo ad vltimū dictū. ſ. de ꝓphetia ꝛ viſione ſpūali abſq̄ imaginaria. Ad cui⁹ intellectū ſciēdū ꝙ ſol dupliciter videt. vno mō tect⁹ aliq̄ nubecula. Alio modo in ſua claritate ſine tali nube: ꝛ certū eſt ꝙ ille eſt acutioris viſus q̄ pōt eū videre ſine tali nube: q̄ ille qui nō pōt videre abſq̄ nube exceſſū claritatis ſolis ſuo viſui cōtēperāte: ꝛ iō iſtud ꝓ exēplo inducit ad oſtēdēdū excellentiā ꝓphetie dauid q̄ fuit ſine imaginib⁹: vt ꝑdictū eſt: que ſūt quaſi q̄dā nubes ꝯtēꝑantes veritatē intelligibilē debilitati intellect⁹ hūani: vt ptȝ ex ꝑdictis. ꝛ h̄ eſt qd dꝛ: b ¶ Abſq̄ nu. rutilat. i. abſq̄ imaginib⁹ viſiōe ītellectuali me illuſtrat. Scdo inducit exēplū ad aliud dictū. ſ. de reuelatiōe facta ipſi dauid de xp̄o naſcituro de ſemine ſuo: qd factū eſt ex diuina liberalitate / ꝛ nō merito hūano. ꝛ hoc eſt qd dꝛ in exemplo: c ¶ Et ſicut pluuijs ꝛc̄. Terra enī q̄ de ſe ē arida nō habet aptitudinē ad ꝓferēdū herbā: ſed eā ꝓfert ex humore pluuie deſuꝑ deſcēdētis. Sic chriſt⁹ nat⁹ eſt de beata virgine ꝑfuſa plenitudine grē. ꝑm illud Eſa. xlv. b. Rorate celi deſuꝑ ꝛ nubes pluāt iuſtū: aperiat terra ꝛ germīet ſaluatorē. vñ ſubdit: d ¶ Nec tā. eſt ꝛc̄. i. tāti meriti. e ¶ Ut pa. ſem. ꝛc̄. De chriſto naſcituro de domo mea cui⁹ regnū ſtabit in eternū: ꝑm ꝙ dꝛ Eſa. ix. b. Suꝑ ſoliū dauid ꝛ ſuꝑ regnū ei⁹ ſedebit vt ꝯfirmet illud et corroboret in iudicio et iuſticia amodo et vſq̄ in ſempiternū. iō ſubdit: f ¶ Cūcta ei ſa. mea. Supple depēdet ꝛ expectat ab eo. g ¶ Et oīs v. mea. i. oē deſideriū meū ſupple tēdit in ip̄m: ꝛ eſt mod⁹ loq̄ndi q̄ apud hebreos vocat decurtat⁹. ſ. q̄n loquēs nō exꝑmit totū ꝯceptū ſuū: qd maxime cōtingit q̄n loquit ex exceſſu deuotiōis / ſicut erat in ꝓpoſito. h ¶ Nec eſt q̄cq̄ ꝛc̄. Qd fit q̄n ex volūtate nihil ꝓcedit deliberate qd nō ordinet in deū: ꝑm ꝙ dicit apl's. i. ad Cor. x. g. Oīa in gl'iam dei facite et in ſtatu tali erat dauid in fine vite ſue q̄n dixit iſta ꝟba. i ¶ Preuaricatores aūt ꝛc̄. Hic ponit ꝓpheta dauid de punitiōe maloꝝ. ꝛ ꝑmo q̄tū ad penā temporalē / cū dꝛ: Preuaricatores aūt ꝛc̄. ꝛ hoc īpletū fuit q̄n iudei ꝑ Titū ꝛ Veſpaſianū ꝓpter ꝑuaricatiōez in xp̄m fuerūt de terra iſr'l euulſi. k ¶ Que nō tol. ma. Quia correctionē xp̄i ꝛ aploꝝ māſuetā nō receperūt: ſed ꝯtra eos inſurrexerūt: ꝛ iō omiſſa eſt correctio dura romanoꝝ q̄ notat / cū dicit: l ¶ Et ſi qs tāgere ꝛc̄. Quia romani venerūt ſuꝑ iudeos cū exercitu mag̃ ꝛ bñ armato. m ¶ Igneq̄ ſuccēſe. Quia romani cōbuſſerut ciuitatē ꝛ tēplū ꝛ magnā ꝑtē ppl'i ibidē exiſtētē. ſcdo tāgit pena eterna / cū ſubdit: n ¶ Cōburent vſq̄ ad ni. Quia mortui in infidelitate deſcēderunt ad ignē gehēne. Pōt etiā h̄ intelligi de punitione maloꝝ in generali in iudicio extremo. o ¶ Hec noīa. Hic ponit cathalogus fortiū dauid. ꝛ primo exꝑmunt noīa aliq̄ꝝ valde notabiliū. ſecūdo alioꝝ magis cōmuniū / ibi: Aſahel. Circa ꝑmū ſciēdū ꝙ alit exꝑmūt hic ꝛ. i. Paral. xi. ꝛ aliq̄ ibi exꝑmunt q̄ hic tacēt ꝛ ecōuerſo: ꝛ aliq̄ hic tacent q̄ ſupi⁹ ſunt ſufficiēter exꝑſſa. ꝛ oīa iſta ſūt ꝯſiderāda ad ītelligēdū iſtū cathalogū. Sciēdū igitur ꝙ in vniuerſali fuerūt. xxxix. cōputat dauid rege ꝛ ioab ꝑncipe militie: et ꝑter iſtos duos fuerūt. xxxvij. vt ꝯcludit in fine hui⁹ ca. q̄ꝝ ſeptē fuerūt valde notabiles: q̄ꝝ tres ꝑmi dicunt robuſtiſſimi: qꝛ q̄libet eoꝝ debellauit q̄ſi vnū exercitū. ꝛ ꝑmus de illis trib⁹ fuit Jeſbaan. de q̄ h̄r .i. Paral. xi. ſecūd⁹ fuit eleaçar fili⁹ ahoy. terti⁹ fuit Sēma fili⁹ agge: de q̄b⁹ h̄r in hoc ca. Poſt iſtos fuerūt tres alij valde fortes: q̄ꝝ q̄libet īterfecit vnū gigātē. primus iſtorū fuit abiſai frater ioab q̄ interfecit ieſbidenob. ſecūdus Sobochai: q̄ interfecit çaph. terti⁹ Joathan fili⁹ ſemmaa fratris dauid q̄ īterfecit illū gigātē q̄ habebat ſenos digitos in manib⁹ ꝛ pedib⁹: ꝛ de iſtis trib⁹ dictū eſt. ſ. ca. xxi. Poſt iſtoſ tres fuit Banaias fili⁹ ioiade: de q̄ agitur in h̄ ca. q̄ fuit valde fort. ꝛ iō ſingularit noiat pōſt ſex ꝑcedētes: ꝛ añ. xxx. ſeq̄ntes. His viſis deſcēdamus ad l'ram. p ¶ Dauid ſe. ꝛc̄. Plus enī cōmendat de ſapiētia q̄ de fortitudine. qꝛ Prou. viij. b. dicit: Melior eſt ſapiētia q̄ vires. q ¶ Princeps in. tres. i. excellētior in fortitudine q̄ tres ꝑmi q̄ vocati ſūt robuſtiſſimi. r ¶ Ipe eſt q̄. te. ꝛc̄. Quia licȝ iſte ꝟmicul⁹ in ſe ſit molliſſim⁹: tñ ꝑforat lignū durū. ſic dd in ſe māſuetiſſim⁹ ꝛ mitiſſim⁹: ꝯ hoſtes rebellātes fuit fortiſſim⁹.

Qui octin

a ¶ Sicut lux au. ori. ſole. Verba ſunt ꝯtēplatiui dei bñficia recognoſcētis: vt ſit ſenſus: ſicut lux aurore eſt a ſole: ſic a deo eſt illuſtratio mētis mee. b ¶ Abſq̄ nu. i. abſq̄ falſitat admixtiōe. c ¶ Et ſi. plu. ger. ꝛc̄. Nō virtute terre ſed pluuie. ſic germinat mēs mea in ꝓfectu bonoꝝ ꝟtute grē diuine. d ¶ Nec tā. eſt do. mea. i. edificiū ꝟtutū q̄tū eſt ex me. e ¶ Ut pa. ſē. in. mecū. De btītudine ſuꝑna ꝯſeq̄nda. ſȝ totū eſt ex ſua grā. f ¶ Cūcta enī ſal⁹ ꝛc̄. Supple tēdit ad beatitudinē ꝯſeq̄ndā inq̄tū mouet ex dei grā. h ¶ Nec eſt q̄cq̄ ex ea ꝛc̄. Bonū inq̄tū mouet ꝑ diuinū īſtinctū. i ¶ Preuaricatores aūt. Hic ꝯñr tāgit ſtatū pctōꝝ: vt oppoſita iuxta ſe poſita magis elucēſcāt. Dicit igit: i ¶ Preuaricatores aūt q̄ſi ꝛc̄. ſ. de cōſortio ſctōꝝ. k ¶ Que nō tol. ꝛc̄. ſ. hoīm ſimpliciū / ſed iudicū locū dei tenētiū. l ¶ Et ſi qs ꝛc̄. Pena debita feriēdo. † ¶ Armabit ferro ꝛ ligno lan. i. debita poteſtate ꝛ efficaci ad hoc faciēdū. m ¶ Igneq̄ cōburent. ſ. gehenne ſi in ſuis peccatis moriant. o ¶ Hec noīa fortiū dauid. Per quos ſignificant bonus ꝑlatus et eius coadiutores. p ¶ Dauid ſedēs in ca. ſapiētiſſim⁹. Per quod deſignat ꝙ bonus princeps vel ꝑlatus qui habet alios iudicare debet eos in ſapiētia ſuperare. r ¶ Ipe eſt q̄ſi tenerrim⁹ ligni vermicul⁹. Sicut enī ligni ꝟmiculus eſt valde mollis ꝛ tñ ꝑforat lignū durū. ſic bon⁹ ꝑnceps vel ꝑlat⁹ bonis eſt ſuauiſſim⁹: ꝛ ꝯtra rebelles ꝛ malos acut⁹. iō ſubdit:

Qui octingen

a ¶ Semma.audiēs. b ¶ Agge.meditans ſiue loquens. c ¶ Arari. Montanus qui geſtat pſonā xp̄i ſiue p̄dicatoꝝ eiꝰ. d ¶ Stetit. Rab. Chriſtus cū ſpiritūſctō in agro eccl'ie ſtans īfirmos velut hordeū tuet̄: vel certe verecūdiā caſtitatis in cōtinentibus q̄ſi lentes gladio oris cōtra luxuriā defendit. e ¶ Deſcēde.tres. Tres fortes ſupra nominati. Ieſbaā filius achamoni quē Ioſephus euſebiū filiū achimee noīat: ⁊ eleaçar filius achoi: quē dicit filiū eē dodi: ⁊ ſemmaa filiꝰ agge: quē ſemeiā filiū heli vocat. Hebrei aūt tres iſtos arbitrant̄ fuiſſe abiſai filiū ſaruie: et ſobochai vſathitem: ⁊ ionathā filiū ſemmaa fratris dauid: q̄ ſupra memorati ſunt in p̄lījs philiſtinoꝝ. Cui ſentētie ꝯgruere videt̄ qđ ſequit̄: Abiſai quoqꝫ frater ioab filiꝰ ſaruie ⁊c̄. Hinc enim apparet ꝙ abiſai princeps erat: ⁊ noīatus inter tres ſequētes. ¶ Io
18 ſephus. Cū eſſet rex in hierl'm paleſtinorū ſupuenit exercitus: tūc dauid aſcēdit in arcem vt de bello cōſuleret dn̄m. Caſtra ꝟo inimicorū erant in valle fixa vſqꝫ bethleem que ꝓcul eſt ab hierl'm ſtadijs viginti. Dauid ergo ait: Bonā aquā habemꝰ in regione mea: ⁊ p̄cipue laudabat eam q̄ erat iuxta puteū in porta: mirabat̄ ſi eſſet q̄ ex eo poculū ei p̄beret: qđ magis q̄ꝫ pecuniā magnā optaret. Hoc cū audiſſent iſti tres viri irrūpentes per medios hoſtes venerūt in bethleē: ⁊ haurientes aquā per inimica caſtra reuerſi ſunt ad regem obſtupeſcentibus paleſtinis fiduciā ⁊ magnitudinē eoꝝ qui ſic eos contēnebāt. f ¶ At ille noluit. Gregꝰ. Cogitandū eſt vt qui illicita cōmiſit: a quibuſdā etiā licitis abſtineat vt ꝑ hoc cōditori ſuo ſatiſfaciat: vt qui cōmiſit ꝓhibita: abſcidat ſibi etiā cōceſſa: ⁊ ſe reprehendat in minimis: quē meminit peccaſſe in maximis. Lex veteris teſt. vxorē alienā cōcupiſci ꝓhibet. A rege ꝟo fortia iuberi militibꝰ vel deſiderare aquā nō penaliter vetat. Dauid ꝟo alienā vxorē cōcupiuit et abſtulit cuius culpā digna verbera ſunt ſecuta: ⁊ malū qđ ꝑpetrauit per penitētie lamenta correxit. Qui cū longe poſt ꝯtra hoſtiū cuneos ſedit: aquā ex eorū ciſterna deſiderauit. cuiꝰ electi milites intra cateruas hoſtiū erumpētes: aquā quā deſiderauerat illeſi ꝑtulerūt. Sed vir flagellis eruditus ſe ꝓtinus cū periculo militū aquā deſideraſſe rep̄hendit: eamqꝫ dn̄o fundēs libauit. In ſacrificiū enī dn̄i effuſa aqua cōuerſa eſt: q2 culpā cōcupiſcētie mactauit ꝑ penitentiā ſue reprehenſionis. Qui ḡ cōcupiſcere alienā coniugē nō timuit: poſt etiā q2 aquā cōcupiſcet expauit. g ¶ Sed libauit eā dn̄o/di. ꝑpi. ⁊c̄. Exemplū fortitudinis ⁊ cōſtantie militibꝰ p̄buit: vincēs naturā ne ſitiēs biberet: vt exercitus ſitim tolerare diſceret. ¶ Myſtice ꝟo aquā nō ſitiebat: ſed naſciturū in bethleē de virgine chriſtū p̄uidebat: cuius lauacrū et ſanguinem ſitiebat. Aquā ergo nō bibit ſed fudit Sitiebat enim fontē eternū qui nō periculis q̄rit̄ alienis ſed aliena pericula abluit.

Nicō.de ly.

☞ Tres p̄mos

✻ a ¶ Qui octingentos interfe.impetu vno. Qđ non eſt intelligendū ſic ꝙ omnes interfecerit ꝓpria manu: ſed quia per eius probitatē fuerūt principaliter occiſi. Vel quia fugiētes eum pre timore aliqui ciciderūt in aquā vel loca ruinoſa vbi fuerunt mortui. ⁊ ẛm iſtam expoſitionē de dauid oportet dicere ꝙ ieſbaan hic nō nominat̄: quia īmediate ſubdit̄: b ¶ Poſt hūc Eleaçar

a ¶ in Paral'.ccc. ſed qđ ibi minꝰ habet̄ hic ſupplet̄.
culus: q̄ octingēntos iter/ a
fecit īpetu vno. Poſt hūc b
¶ dauid.
eleaçar filius patrui eius
ahoites inter tres fortes q̄
erāt cum dauid: qn̄ expro
a ¶ in Paral'.in aphec dn̄i.
brauerūt philiſtijm: ⁊ ꝯgrē
gati ſunt illuc in p̄liū. Cū/
qꝫ aſcēdiſſent filij iſrl'/ipſe †
ſtetit et ꝑcuſſit philiſteos:
donec deficeret manꝰ eiꝰ: ⁊ c
obrigeſceret cū gladio. Fe d
citqꝫ dn̄s ſalutē magnā in
die illa: ⁊ ppl's q̄ fugerat re e f
uerſus eſt ad ceſoꝝ ſpolia g
a detrahēda. Et pꝰ hūc ſem h
b c ma filiꝰ agge de arari. Et
ꝯgregati ſunt philiſtijm in
ſtatiōe. Erat q̄ppe ibi ager
a ¶ In Paral'.hordeo.
lentē plenꝰ. Cūqꝫ fugiſſet
d ppl's a facie philiſtijm/ſte/ i
tit ille ī medio agri et ītuitꝰ k
eſt eū. Percuſſitqꝫ philiſte
os: ⁊ fec̄ dn̄s ſalutē magnā l
e Nec nō ⁊ ante deſcēderāt m
a ¶ abiſai: ſobochai: ionathan.
tres q̄ erāt p̄ncipes iter tri/
ginta: ⁊ venerāt tp̄e meſſis
ad dauid ī ſpelūcā odollā
Caſtra aūt philiſtijm erāt
a ¶ .i. valle raphaim.
poſita in valle gigāntū: et
dauid erat in p̄ſidio. Por
ro ſtatio philiſtinorū tunc
erat in bethleē. † Deſidera
uit igit̄ dauid aquā de la/
a ¶ vt ſuos temptaret.
cu/ēt ait: O ſi q̄s mihi da/ n
ret potū aque ď ciſterna q̄
eſt in bethleē iuxta portā.
Irruperūt ḡ tres fortes ca
ſtra philiſtinoꝝ/ ⁊ hauſer̄t
aquā de ciſterna bethleē q̄
erat iuxta portā: ⁊ attuler̄t
f ad dauid. † At ille noluit o
g bibere ſꝫ libauit eā dn̄o/di
cēs: Propitiꝰ ſit mihi dn̄ſ:
ne faciā hoc. Num ſangui
nē hoīm iſtoꝝ q̄ ꝓfecti ſūt/
⁊ aīarū periculū bibā: No
luit ḡ bibere. Hec fecerūt
tres robuſtiſſimi. † Abiſai p
q̄ꝫ frater ioab filiꝰ ſaruie/
p̄nceps erat de tribus. Ip q
ſe eſt qui leuauit haſtā ſuā

hunc eleazar filius patrui eius ⁊c̄. C
In aliq̄bus aūt libris hebraicis ⁊ latinis
a fit hic punctus. Dauid ſedēs in cathedra
b ſapiētiſſimus: ⁊ qđ ſequit̄: Princeps inter tres. Intelligit̄ de ieſbaan: q̄ fuit primus inter tres robuſtiſſimos: vt dictum eſt: Ipſe eſt quaſi tenerrimus ⁊c̄. i. valde dulcis et amicabilis erga ſuos: et durus cōtra aduerſarios. Qui octingentos īterfecit. j. Paral'. xj. dicit̄ ꝙ ipſe leuauit haſtam ſuam ſuꝑ. ccc. vulneratos. Dicendū ꝙ hic narrat̄ vna de victorijs ſuis ⁊ maior: ⁊ ibi alia ⁊ minor. vnde ibidē dicitur: Leuauit haſtā ſuaꝫ ſuper. ccc. vulneratos
† vna vice. per hoc denotans aliam eius victoriam. Poſt hūc eleazar filius pa
c trui eius ahoites ⁊c̄. De huius ꝓbitate ſubditur: Ipſe ſtetit in bello ſocijs ſuis
d retrocedētibꝰ: vt ptꝫ ex ſeq̄ntibꝰ. c ¶ Donec deficeret manus eius ⁊ obrige.
e cū gladio. Ex labore ⁊ ſanguine aduer
f ſariorū ad manū eius decurrēte. d ¶ Fe
g citqꝫ dn̄s ſalutē mag. in die illa ⁊c̄.
h Per eius probitatē. vn̄ ſubdit̄: e ¶ Et populꝰ qui fugerat. de eius ſocietate. f ¶ Reuerſus eſt. ſcꝫ ad preliū animatꝰ probitate ipſius: ⁊ ſic patet ꝙ per eum debellatus fuit exercitus aduerſariorum. g ¶ Ad ceſorū ſpolia detrahenda. Habita perfecta victoria. h ¶ Et poſt hunc ſemma filiꝰ agge de arari. De
i cuius probitate ſubdit̄: i ¶ Stetit ille
k in medio agri. fugiētibꝰ ſuis. k ¶ Et intui. eſt eū. q2 defendit agrū. l ¶ Et fecit dn̄s ſalutē mag. q2 tunc per illuꝫ
l populꝰ iſrael habuit victoriā. m ¶ Nec
m nō ⁊ ante deſcē. Iſtud factū de apportatione aque ipſi dauid tam ꝑiculoſa: in libro de hebraicis q̄ſtionibꝰ exponit̄ de tribus fortibꝰ ſequētibꝰ ſcꝫ abiſai ⁊ alijs duobus poſt eū. Sed hoc nō videt̄ verū q2 in D
fine ꝯcludit̄: Hec fecerūt tres robuſtiſſimi: ⁊ iō de tribꝰ p̄mis ſimpl'r videt̄ intelligi ⁊ nō de abiſai: ⁊ duobus ſibi adiūctis: maxīe q2 ſubdit̄ poſtea cōmēdatio abiſai. n ¶ Si q̄s mi. da. po. aq̄ de ci. ⁊c̄. et dixit dđ hoc nō ꝓpter ꝯcupiſcētiā aq̄: ſed q2 volebat audaciā ſuoꝝ experiri. vn̄ ſubdit̄: o ¶ At ille no. bi. ſed li. eā dn̄o. Per hoc oñdēs ꝙ exponēs ſe ꝑiculis cōtra infideles facit ſacrificiū dn̄o acceptiſſimū. † 1.pa.11.d
p ¶ Abiſai q̄ꝫ. Hic ponit̄ cōmendatio triū fortiū q̄ erāt in ſcđo gradu: q̄ꝝ
n p̄mꝰ erat abiſai q̄ interfecit ieſbidenob gigantē: vt dictū eſt. ſ̄. xxj. ca. et cū hoc fecit aliā ꝓbitatē notabilē: que notat̄ cū dicit̄: q ¶ Ipe eſt q̄ le. ha. ſu. ⁊c̄. et patꝫ l'ra. Alij ꝟo duo de iſto ternario. ſ. ſobochai ⁊ ionathan filius ſemmaa fratris dđ hic tacent̄: q2 ſufficienter. ſ̄. exprimunt̄. xxj. ca.

☞ Et banaias

✻ a ¶ Qui octingētos ⁊c̄. Nā malorū multitudine nō terret̄ nec ab executiōe Moraliter
o iuſticie p̄pedit̄. b ¶ Poſt hūc ele. per †41.diſ.c.2
iſtū ſignificat̄ fortis bellator ꝯ vitia vſqꝫ ad horā mortis. iō ſubdit̄: † ¶ Ipe ſtetit ⁊c̄. manꝰ eius. In morte nāqꝫ bellū cōtra vitia terminat̄. h ¶ Et poſt hūc ſem. ⁊c̄. Per iſtū ſignificat̄ fortis defenſor eccleſie. ideo ſubdit̄: i ¶ Stetit ille in me. agri ⁊ itui. eſt eū. Ager iſte ē eccleſia: que eſt ager dn̄i nr̄i ieſu xp̄i: in quo ſeminauit bonū ſemē. m ¶ Nec non ⁊
p ante deſcē. tres ⁊c̄. Per iſtos ſignificatur bonꝰ religioſus: q̄ per obſeruātiā triū
q votoꝝ religionis efficit̄ triplicatꝰ. ⁊ ꝑ hoc haurit aquā ſalutaris ſapientie de puteo ſacre ſcripture. qui dicit̄ altus. Ioh. iiij. b

✻ Q2 aūt boni

a ¶ Tres p̄mos. Intelligi volūt ſapientiā/humilitatē/ꝛ foꝛtitudinē. Dauid enī ſedit ſapiētiſſim⁹: ip̄e ligni vermiculus.i.hūilis. dccc. interfecit velut foꝛtis: ad has tres virtutes nemo foꝛtiū dauid ꝑuenit. b ¶ Et banaias. Qui erat magr̄ de capſeel.i.de cōgregatione dei in cerethi ꝛ phelethi: q̄ interp̄tant̄ occidētes ꝛ viuificātes. Ipſe ꝑcuſſit duos leones moab: q̊s Para. duos ariel moab noīat. Hi ꝙ̃ viri foꝛtiſſimi fuerūt in regno moab vn̄ ꝛ leones dicunt̄. Ariel enī leo dei interp̄tatur. c ¶ In media ciſterna. Joſephus. Josephus Hic apti⁹ dicit: qđ fuerit.ſ.ciſterna nimis ꝓfunda. tēp̄e hyemis niuis aggere coequata. In hanc leo inſcius decidit: ꝛ ꝯcluſus grādi rugitu clamauit. Banaias v̄o q̄ cū ceteris ad ſpectaculū venit: in ciſternā deſiliȷ̃t: ꝛ leonez interfecit. Banaias q̄ interp̄tat̄ edificatoꝛ dn̄s: chꝛiſtū ſignificat qui eccl'iaz edificat. Unde paulus: Dei edificatio
i. Coꝛ. 3. b
eſtis hic in tp̄e niuis ꝛ frigoꝛis: cū ſcʒ gr̄a chꝛiſti mūdo reſplenduit: ꝛ frigus charitatis hoīes refrigerauit. leonē.i. diabolū interfecit. Hebꝛeus v̄o hunc leonē moab intelligit: qui in medio ciſterne.i.in domo dn̄i vbi tenebat coꝛnua altaris occiſus eſt. Altare vero ciſterni dicit̄: q2 ſicut aq̄ ciſterne abluit ꝛ mūdat: ita ſanctuariū dn̄i purgat peccata. In dieb⁹ niuis: q2 ꝑ moꝛtē expiauit pctm̄. vn̄: Lauabis me: qđ impletū
Ps. 50. b
eſt in medio ciſterne: et ſuꝑ niuē dealboꝛ: qđ impletū eſt in eo qđ ait: diebus niuis. d ¶ Uirū egyptiū. Immitatoꝛē.ſ. egyptij deū blaſphemātis quez moyſes iubēte dn̄o interfecit: ille enī blaſphemauit deū: hic ꝓphetā ꝛ regē. e ¶ Spectaculo habentē. Spectabat̄ enī vt ſi hierl'm egrederet̄ interficeret̄. f ¶ Haſtā. Legē dei: quam ſi meditatus fuiſſet ꝑmanēdo in hierl'm nō periret: ſed q2 p̄ceptū regis ꝯtēpſit banaias in virga.i.in rectitudine iuſticie ad eū deſcēdit: ꝛ haſtā quā nō recte tenebat extoꝛſit. g ¶ Qui erāt iter triginta nobilioꝛes. Uerūtamē vſ. ꝛc̄. Neminē moueat ꝙ in ſūma nō xxx. ſed. xxxvij. legunt̄. triginta enī ꝛ ſeptē legunt̄ hoc mō. Septē.ſ. foꝛtes hi: dauid qui dicit̄ adeodatus: abiſai. ſobochai/ionathan/eleaçar/ ſemma fili⁹ agge de arari: ꝛ banaias/ecce ſeptem. Triginta aūt hi ſunt/ aſael/eleanan ꝛ ceteri. h ¶ Urias etheus. Hic vltimus ponit̄ ꝓ eo qđ ſequit̄: Et addidit furoꝛ dn̄i ꝛc̄. Iā enī vltio facta fuerat in dauid ꝛ in domo ei⁹/ſed nō in ppl'o: q̄ vel nō reſtitit dauid vel ꝯſenſit.

Et addidit. Ca. XXIIII
Grego. Pꝛo qualitatibus ſb̄ditoꝛum diſponuntur acta regētiū: vt ſepe ꝓ malo gregis etiā vere boni delin

Nico. de lyra

a ¶ Et banaias. Iſte eſt ſeptimus ſpecialiter noīatus ꝓpter ſpecialē ꝓbitatē que exꝑimit̄/cū dicit̄:
b ¶ Ip̄e ꝑcuſſit duos leones moab.i. duos milites illius ppl'i audaces vt leones. c ¶ Et ipſe deſcendit ꝛ ꝑcuſſit leonez in media ciſt. ꝛc̄. Hic accipit̄ leo ad litterā: qui ꝓpter niuē os fouee cooperientē illuc cecidit: ad quē deſcendit banaias ꝛ eū interfecit.
ii. pa. xi. a

ꝯ trecētos q̄s int̄fecit: noīat⁹ ītribus/ꝛ int̄ treſ nobilioꝛ. Eratq̄ eoꝝ
a p̄nceps: ſʒ vſq̄ ad tres p̄mos nō
b ꝑuenerat. Et banaias fili⁹ ioiade a
viri foꝛtiſſimi magnoꝝ operū de
a ¶ al's magiſter. b ¶ Qui tuebant̄ moab contra dauid.
cāpſeel. Ip̄e percuſſit duos leo b
nes moab: ꝛ ip̄e deſcendit ꝛ ꝑcuſ c
c ſit leonē in media ciſterna in die
a ¶ ſemei qui maledixit dauid.
d bus niuis. Ipſe q̄ʒ interfecit vi d
a ¶ qui in Paral. quinq̄ cubitos ſtature legitur habuiſſe.
e rū egyptiū: virū dignū ſpectācu
f lo: habētē in manu haſtā. Itaq̄
cū deſcēdiſſet ad eū in virga: vi
extoꝛſit haſtaz de manu egyptij:
ꝛ interfecit eū haſta ſua. Hec fecit banaias fili⁹ ioiade: ꝛ ip̄e noia e
a ¶ abiſai ſobochai: ionathan: quibus equiparari poterat.
g tūs inter tres robuſtos q̄ erāt inter triginta nobilioꝛes. Ueruntn̄
¶ pꝛimos.
vſq̄ ad tres nō ꝑuenerat. Fecit †
a ¶ chꝛiſtū. b ¶ cui diuinitas oēm ſcientiā cōtulit. c ¶ ſecreti cōſciū.
q̄ʒ eū ſibi auricularium a ſecreto
¶ pater.
dauid. Aſahel frater ioab inter f
triginta. Elcanan fili⁹ patrui ei⁹ de bethleē. Sēma de arari. Elicha de arodi. Heles de phalti. Hira filius aces de thecua. Abieçer de anathot. Mobonnai đ viathi. Selmon ahoites. Macharai netophatites. Heleph filius banaa: ꝛ ipſe netophatites. Hithai fili⁹ ribai de gebeeth filioꝝ beniamin. Banai pharathonites.
¶ vel thai.
Heldai de toꝛrente gaas. Albialbon arbathites. Açameueth de bꝛeomi. Eliaba đ ſalboni. Filij iaſen: ionathan haran. Sēma de oꝛodi. Haiā fili⁹ ſarar arothites. Heliſeleth fili⁹ aaſbai filij maachati. Heliā fili⁹ achitophel gelonites. Eſrai de carmelo.
¶ vel farai.
Pharai de arbi. Igaal fili⁹ nathā de ſoba. Bōni de gaddi. Selech de āmoni. Naarai berothites armiger ioab filij ſaruie. Hira hietrites. Gareb ꝛ ipſe hie
a ¶ fidē ꝛ oſeruātiā decalogi gr̄a ſeptifoꝛmis ſp̄us operante honorantes.
b trites. Urias etheus. Omēs triginta ſeptem. Ca.
¶ Sathā.
† Et addidit XXIIII g

cit. Cōſequenter oſtēdit̄ eius alia ꝓbitas de interfectione cuiuſdā egyptij q̄ ꝓpter magnitudinē appꝛopinquabat ad naturā giganteā/cū đr: d ¶ Ip̄e quoq̄ interfecit virū egyptiū ꝛc̄. In libꝛo de hebꝛaicis queſtionib⁹ exponit̄ hoc de ſemei quē interfecit banaias de mandato ſalomonis: vt habetur. ȷ̄. iij. li. ij. ca. ꝛ vocat̄ hic egypti⁹ per imitationē: eo ꝙ maledixit regi dauid ſicut egyptius quē interfecit moyſes in deſerto q2 maledixerat deo: vt habet̄ Leui. xxiiij. ſed hec expoſitio in nullo cōcoꝛdat textui: ꝛ iđo eadē facilitate cōtēnit̄ qua ꝓbat̄: ꝓpter quod et multa alia liber hebꝛaicarū queſtionū ſuꝑ libꝛos Regū a plurib⁹ peritis dicit̄ nō eſſe Hieronymi ſed cuiuſdā iudei: ꝛ q2 Hieronym⁹ in libꝛo illuſtriū viroꝛū inter libꝛos ſolū ſuꝑ Gen̄. noīnat libꝛū ſuū hebꝛaicarū queſtionum. e ¶ Et ip̄e noīat⁹ īter tres ro. Secūdi gradus: nō q2 eſſet de numero eorū: ſed q2 ꝓpter ꝓbitates ſuas poterat quaſi eq̄parari vni eoꝝ: ꝓpter qđ noīatur ante. xxx. ſequētes vt p̄dictum eſt. f ¶ Aſahel frater ioab. Hic ꝯñter noīant̄ alij. xxx. ꝛ legat̄ l'ra ſicut iacet. Int̄ p̄dictos foꝛtes nō noīat̄ ioab: q2 erat ſuꝑ oēs principes pꝛimus: vt dicūt aliqui. Alij v̄o dicūt ꝙ nomē eius tacet̄ inter foꝛtes: q2 poſuit maculā in gl'ia ſua: q2 occidit ꝓditioſe abner: vt habet̄. s̄. iij. ca. ꝛ amaſam ſil'r: vt habet̄. s̄. xx. ca. abſalon ꝯtra inhibitionem regis: vt habet̄. s̄. xviij. ca.
✱ Oꝛ autē boni religioſi hanc hauſerint aquā: ptʒ per libꝛos Hieronymi/Auguſtini ꝛ alioꝝ doctoꝝ plurimū q̄ fuerunt religioſi. ꝛ hec aqua eſt domino libanda. nam ad eius honoꝛem eſt ſimpliciter oꝛdinanda. a ¶ Et banaias filius ioiade: viri foꝛ. De iſto dicit̄ ꝙ ip̄e interfecit duos leones moab ꝛ tertiū leonē in diebus niuis: ꝛ ſignat virum valde virtuoſum in ſeculo qui interfecit iraſcibilē ꝛ concupiſcibilē: ſignificatas per duos leones moab qui interpꝛetat̄ ex parte. Rebellio autē iſtarū viriū cōtracta eſt ex pꝛimo parente. Sed homo virtuoſus tollit eam reducēdo iraſcibilē ꝛ cōcupiſcibilē ſub rōne. Per tertiū v̄o leonez ſignificat̄ ꝯcupiſcentia oculoꝝ quā interficit per largitatē erga pauperes in diebus niuis.i. tēpoꝛe refrigeſcētis charitatis. d ¶ Ip̄e q̄ʒ in. virū egyptiū.i. valde altū. ꝑ quē ſignificat̄ diabolus qui dicit̄ egypti⁹.i. tenebꝛoſus: ꝛ eſt valde altus ꝑ ſuꝑbiā: ip̄m autē deijcit virtuoſus ꝑ verā humilitatē. † ¶ Fecitq̄ eū ſibi auriculariuz a ſecreto dauid. Nam bonus pꝛelatus et pꝛinceps figuratus ꝑ dauid tales ſecretarios et conſiliarios cum diligentia ſibi querit.

Et addidit Ca. XXIIII
furoꝛ. Hic deſcribit̄ punitio ✱ dauid ꝓpter
Moꝛaliter. g ¶ Et addidit furoꝛ dn̄i iraſci contra iſrael. Ex hoc autē oſtendit̄ ꝙ ꝓpter maliciam populi permittit aliquando dn̄s bonū pꝛincipem vel pꝛelatū errare. Unde dicit Grego. exponens locū iſtum. Secundū merita ſubditoꝛum diſponunt̄ acta regentiū. Unde ſepe fit vt ꝓ culpa gregis boni delinquat vita paſtoꝛis.
✱ Uade ꝛ numera

boni delinq̄t vita paſtoris. Dauid
enī deo teſte laudatus: ſecretoꝝ dei
ꝯſcius: tumore repētine elatiōis in
flatus: pplm numerādo peccauit: et
ppls penā ſuſcepit: quia ſm̄ merita
plebiū diſponunt corda rectoꝝ. Iu
ſtus ꝟo iudex peccātis vitiū ex ipoꝝ
aiaduerſione corripuit: quoꝝ cauſa
peccauit. Sed qꝛ ꝓpria volūtate ſu
perbiēs a culpa alien⁹ nō fuit: vin/
dictā etiā ipſe ſuſcepit. Ira enī que
corpaliter pplm ꝑculit: ipm q̄ꝫ dolo
re ꝯſtrauit. Ita enī iuncta ſunt me/
rita rectorū ⁊ plebiū: vt ſepe ex cul/
pa paſtoꝝ deterior fiat vita plebiū:
⁊ ex merito plebiū mutet vita paſto
rū. Sed qꝛ rectores habēt iudicē ſu
um: nō temere iudicēt ſubditi vitam
,c. Regentiū. Per ſemetipm enī dn̄s
es nūmulariorū fudit: ⁊ cathedras
vendentiū colūbas euertit: ſignās
qꝛ per mgr̄os vitā iudicat plebium:
ꝑ ſemetipm facta magiſtroꝝ: Quis
etiā ſubditorū vitia que a magiſtris
diſſimulant: vel iudicari nequeunt
eius iudicio reſeruent: dum ꝗ ſalua
fide res agit virtutis eſt meritū: q̄c/
q̄d prioris eſt tolerare. Debet tamē
humiliter ſuggeri ſi forte valeat qꝺ
diſplicet emēdari. Sed curandū eſt
ne in ſuperbiā tranſeat iuſticie inor
dinata defenſio: ⁊ dum rectitudo in
caute dirigit: magiſtra rectitudinis
humilitas amittat: ne eū preeſſe q̄s
deſpiciat: quē forte in aliquo repre
hendat. Cōtra hunc tumorē ſupbie
ꝓpria infirmitas inceſſanter atten/
datur. Vires enī nr̄as veraciter ex/
B aminare negligim⁹: et qꝛ de nobis
fortia credimus: p̄latos diſtricte iu/
dicam⁹. Quo enī nos minus agno
ſcimus: illos quos reprehēdere niti
mur plus videm⁹. Singula hec ma
la ſunt que ſepe a ſubditꝭ in p̄latis:
ſepe a p̄latis in ſubditis cōmittunt:
qꝛ prelati ſubditos minus ſapiētes
arbitrant: ⁊ ſubiecti rectoꝝ facta iu
dicant: ⁊ ſi regimē tenere cōtinge/
ret: ſe melius agere putant. Vn̄ re/
ctores minus prudēter que agenda
ſunt vident: qꝛ eorū oculus nebula
elationis obſcurat: ⁊ ſepe ſubiectus
factus p̄latus hoc facit: qꝺ duꝫ ſub/
ditus fuerat arguebat: vt quia illa
que iudicauerat ꝑpetrat: ſaltem qꝛ
iudicauit erubeſcat. Sicut igit pre/
latis curandū eſt: ne eorū corda ſin/
gularis ſapientie locus ſuperior ex/
tollat: ita ſubiectis ꝓuidendum ne
ſibi rectorū facta diſpliceant. Si au
tem magiſtrorū vita iure reprehen/
ditur: oportet vt ſubditi eos etiam
cum diſplicēt venerent. Sed ſoler/
ter intuendum eſt ne eum quē vene
rari neceſſe eſt: imitari appetas aut
quē imitari deſpicis venerari contē
nas. Subtilis enim via tenenda eſt
rectitudinis ⁊ humilitatꝭ: vt ſic ma/
giſtrorū facta diſpliceāt: vt ſubdito/
rum mens a magiſterij reuerentia
nō recedat. a ❡ Dedit ergo io/
ab numerū deſcriptionis. No
.i.a tandum qꝛ in Paral. legit: Mille
milia centū milia de iſrl: ⁊ de iuda
q̄dringēta ſeptuaginta milia quos
intelligenduꝫ eſt Ioab numeraſſe:
ſed noluiſſe oſtendere niſi quanti in
ſamuelis libro ſcribuntur.
❡ Sermo dn̄i

a ¶ In Paral. cōſurrexit ſa/
than aduerſus iſrl: ⁊ icitauit
dauid vt numeraret pplm.
furor domini iraſci cō.
tra iſrael: commouitqꝫ a
dauid in eis dicentem
ad iob: † Vade nume/ b
¶ faſtu ſupbie tactus.
ra iſrael ⁊ iudā. Dixit
qꝫ rex ad ioab ꝑncipē
exercitus ſui: Peram
bula oēs tribus iſrael
a dā vſqꝫ ad berçabee
⁊ numerate oēm popu
lum vt ſciam numerū
eius. Dixitqꝫ ioab re/
gi: Adaugeat domin⁹
¶ tantum.
deus tuus ad populū
a ¶ vt ſit duplo tantus.
tuum / q̊uant⁹ nūc eſt:
iterūqꝫ centuplicet in
conſpectu domini mei
regis. Sed quid ſibi c
domin⁹ meus rex vult
in re huiuſcemōi: Ob d
tinuit autem ſermo re/
gis verba ioab et prin
cipum exercit⁹. Egreſ e
ſuſqꝫ eſt ioab et prin/
cipes militum a facie
regꝭ / vt numerarēt po
pulum iſrael. Cunqꝫ
pertranſiſſent iorda/
nem: venerunt in aro/
er ad dexteram vrbis
que eſt in valle gad: et
per iaçer tranſierūt in
galaad: et in terram in f
feriorem hodſi. Et ve
nerūt in dan ſiluestria
Circumeūtes q̊ꝫ iuxta
ſidonem tranſierunt ꝓ
pe mēnia tyri: et om/
nem terram eueı ⁊ cha
nanei: veneruntqꝫ ad
meridiem iuda in ber/
ſabee. Et luſtrata vni
uerſa terra / affuerunt
poſt nouem menſes et
viginti dies in hieru/
a ſalem. Dedit ergo io/
ab numerum deſcripti
onis popl̄i regi. Et in g
uenta ſunt de iſrael o/
ctingenta milia viro/
rum fortium: qui edu/
cerent gladiū: ⁊ de iu/ b
da quingēta milia pu/

⁂ dauid ꝓpter peccatū ſupbie: qꝛ p̄cepit numerari
pplm ex elatione. Igit circa hoc p̄mo ponit ipſi⁹ da/ Diuiſio
uid iuſſio. ſcd̄o iuſſionis executio / ibi: Egreſſuſqꝫ eſt
ioab. tertio facti punitio / ibi: Percuſſit aūt cor dauid
Circa primū ſciendū qꝺ iſtud factum cōtigit ante ea
que dicta ſunt in ꝑncipio p̄cedentis ca. qꝛ illa fuerunt
verba nouiſſima dauid: vt dicit ibidē. p̄mittit igitur
origo trāſgreſſionis dauid in facto iſto: cuꝫ dicit: Et † 1.q.4.§.
addidit furor ⁊c̄. Ex hoc enī ꝙ dn̄s volebat punire his ita.ꝟ.
populū ꝑmiſit dauid efferri ad numerationē populi. itē dauid
vn̄ dicit gloſa Gregorij ſuꝑ locū iſtū: Pro q̄litatibus
ſubditoꝝ diſponunt acta regentiū: vt ſepe pro malo
gregis etiam vere boni delinquat vita paſtoris. Da/
uid enim deo teſte laudatus tumore repentine elatio
nis inflatus populū numerando peccauit ⁊ populus
penā ſuſcepit: quia ſm̄ meritū plebiū diſponunt cor/
da rectoꝝ. Quale autē fuerit peccatū populi quo de/
meruit: in littera nō habet: ſed in libro de hebraicis
q̄ſtionibus dicit: quod hoc fuit eo ꝙ populus dauid
nō reſtitit vt debuit in facto vrie: ⁊ ideo in ca. p̄ceden
ti vltimus nomīat: vt ſentētia huius capituli p̄cedēti
aliq̄liter copulet: Sed hoc dictū videt falſum: qꝛ pec
catū dauid cōtra vriam vxorē eius polluendo: ⁊ ipm
ꝓditioſe occidendo fuit ſecretū quouſqꝫ totum fuit cō
pletū: vt patet ex p̄dictis ca. xij. ꝓpter qꝺ dixit nathan
ad dauid: tu feciſti abſcondite ⁊c̄. Propter qꝺ patet
ꝙ populus nō potuit peccato dauid occurrere. Simi
liter nec poſt factū quādo venit ad noticiā populi de/
buit puniri: quia pena iam determinata erat a ſūmo
iudice deo: vt patꝫ ibidē per verba nathan ꝓphete: ⁊
ideo melius dicit ꝙ peccatū populi fuit rebellio eius
cōtra dauid ſequēdo ſeba filium bochri: qui erat ho/
mo peſſimus ⁊ ſeditioſus: ⁊ de hac rebellione ſolus
ſeba fuerat punitus: vt habet. ſ. xx. ca. ꝓpter qꝺ po/
pulus erat puniēdus: qꝺ factū eſt per peſtilentiā im/
miſſam a deo ſuꝑ populū ꝓpter eius numerationē.
a ❡ Cōmouitqꝫ da. in eis di. ad ioab. ſ. ſathan D
ipm incitauit: vt habet exp̄ſſe. j. Paral. xxi. b ❡ Va
de nume. iſrl ⁊ iudā: ꝑ ſe p̄cepit tribū iude nume/
rari: qꝛ erat nobilior ⁊ bellicoſior. hanc aūt numera/
tionē p̄cepit dauid ad ſui oſtentationē de tot milibus
bellatoꝝ. c ❡ Sed q̄d ſibi dn̄s me⁹ rex vult. Io
ab enī vidēs regē ex elatione moueri voluit hoc im/
pedire: ſed nō potuit. iō ſubdit: d ❡ Obtinuit āt
ſer. re. Tum qꝛ ſupior erat: Tum qꝛ dn̄s pplm puni
re diſpoſuerat. e ❡ Egreſſuſqꝫ eſt io. Hic ponit
dicte iuſſiōis executio: vt ptꝫ lr̄a vſqꝫ ibi: f ❡ Et in
ter. iſe. hodſi. In hebreo habet: In terrā locoꝝ no/
uoꝝ. i. de nouo habitatoꝝ vel cultorū ꝑ abſciſionē ne/
moꝝ. Cetera patēt vſqꝫ ibi: g ❡ Et inuenta ſunt
de iſ. octin. mi. ⁊c̄. i. Paral. xxi. hr̄ numer⁹ iſrl mille
milia ⁊ centum milia. q̄ diſſonātia ſoluit ab hebreis.
Vno mō ꝑ hoc ꝙ ioab nō numerauit tribū leui ⁊ tri/
bū beniamin: vt hr̄. j. Paral. xxi. Quarū numer⁹ bn̄
aſcēdebat ad. ccc. milia: ⁊ ſic in vniuerſo erat numer⁹
ſicꝫ ponit. j. Paral. Hic aūt ponit nūer⁹ reſecatꝭ illis
de tribu beniamī ⁊ leui. Alio mō ⁊ meli⁹ vt videt: qꝛ
ioab inuit⁹ exeq̄bat hoc mādatū: ⁊ iō nō curauit mul
tos omittere: vt ptꝫ de tribu leui ⁊ beniamin: ⁊ qꝛ vi
debat regē ex ſupbia motū: iō tradidit ſibi minorē nu
merū q̄ꝫ eēt in ꝟitate: ne nimis ſupbiret: ⁊ hic ponit
numer⁹ ipſi dd̄ tradit⁹ q̄ erat minor: ali⁹ aūt q̄ erat ma
ior ſm̄ ꝟitatē exp̄mit. j. Paral. Cauſa aūt q̄re nō nu/
merauit tribū leui ⁊ beniamin dicet. j. Paral. vbi hꝫ
locū. h ❡ Et de iuda quingēta mi. ⁊c̄. Aliq̄ libri
habēt hic q̄nq̄ginta milia: ſꝫ in hebreo ⁊ in libris cor/
rectis habet: Quingenta milia. Sed tunc occurrit
⁂ dubium quō

✳ b ❡ Vade ⁊ nu. ⁊c̄. Per dd̄ q̄ ex elatiōe p̄cepit Moraliter
pplm nūerari: ſignificat q̊cūqꝫ ſupbiēs de bonis opi/
b⁹ ſuis: cū tn̄ ſint ex bonitate dei: ⁊ talis eſt ſil̄is pha/
riſeo dicēti Luc. xviij. b. Nō ſuꝫ ſicut ceteri hoīm: ra
ptores: adulteri: iniuſti. velut etiā hic publican⁹: ieiu
no bis ī ſabbato: decimas do oīm q̄ poſſideo. Per ꝟ
aūt ꝙ ppls dd̄ fuit mortalitate ꝑcuſſus: ſignificat ꝙ
opa bona de genere talis ſupbiētꝭ mortificāt ꝑ pctm̄
ſupueniētis ſupbie: ſed qm̄ aliq̄n talis ſupbus humi
liat ⁊ cōterit de pctīs. ideo ad hoc ſignificādū ſb̄dit:
✳ Percuſſit aūt

a ❡ Sermo dn̄i ⁊c̄. In Exo. ſcriptū eſt. Quādo tuleris ſum
mā filioꝝ iſrl̄ iuxta numerū. dabūt ſinguli p̄ciū ꝓ aīabus ſuis
Exo.30.b. dn̄o: ⁊ nō erit plaga in eis ⁊c̄. Hoc oblitus dauid facere offē/
Joſephus dit deū ⁊ facta eſt plaga in iſrl̄. Hinc ioſephus ait ꝓphetis de
clarātibus dauid ꝙ deus iraſcereꝛ: ſupplicauit vt ꝓpiti⁹ eſſet/
⁊ veniā daret. Gad ergo Prophetā miſit
ad eū de⁹: tres ſupplicij ꝯditiones poꝛtā/
tē. Utrū. ſ. vellet famē in ꝓuincia genera
ri annis ſeptē: aut trib⁹ mēſibus pugnan
do vincereꝛ ab hoſtib⁹: aut moꝛbus ac lā
guoꝛ accederet trib⁹ dieb⁹ hebreis. Cūqʒ
ꝓpheta vrgēdo reſpōſionē exigeret quaʒ
dn̄o renunciaret: cogitans rex qꝛ ſi famē
eligeret ꝯtra alios hoc facere videreꝛ: cū
ip̄e multa frumēta haberet/ nec inopiā ſu
ſtineret: reliq̄s vero anguſtia eſſet. Si ve
ro eligeret triū mēſiū victoꝛiā hoſtiū: ipſe
habēs circa ſe viros foꝛtiſſimos et cuſto/
des nihil timeret: ſed neci exercitus ſubia
ceret: cōmunē potius paſſionē ⁊ omībus
equalē elegit dicens: Multo meli⁹ eſt in
dei q̄ȝ hoſtiū man⁹ incidere. Qđ ꝓpħa re
nūciauit dn̄o: qui moꝛbū et interitū miſit
in exercitū hebreoꝝ. Moꝛiebanꝛ nō vno
modo: vt languoꝛ poſſet facile agnoſci: ſʒ
moꝛs q̄dē in oībus: alius ſup aliū moꝛie/
baꝛ: alij ſup ſepeliēdis moꝛiebanꝛ ⁊ latē/
ter īminens malū velociter afferebāt inte
ritū. Incipiēte peſtifero languoꝛe ab ho/
ra matutina vſqʒ ad hoꝛā prandij cōſum/
pta ſunt ſeptuaginta milia. Erat aūt ange
lus dn̄i iuxta aream areune iebuſei. In
1. Pa.21.c Paral. q̄ʒ ſcriptū eſt. Poꝛro angelus do
mini ſtabat iuxta aream oꝛnā iebuſei. Le/
uanſqʒ dauid oculos ſuos vidit angelum
dn̄i inter celū ⁊ terrā: ⁊ euaginatū gladiū
in manu ei⁹/ ⁊ verſum ꝯtra hierl̄m. Et ce/
ciderūt tam ip̄e q̄ȝ maioꝛes natu veſtiti ci/
licijs ꝓni in terram. b ❡ Aut ſeptē an
nis. Et videꝛ qꝛ qui pane verbi dei ꝑ gra
†Dan.13.c. tiā ſeptifoꝛmis ſpūs nō paſcunꝛ: ſeptē an/
Phil.1.c nis famē ſuſtinēt: ⁊ qui in noīe trinitatis
1. Pa.21.b regenerati nō ſunt: hoſtibus. i. demonib⁹
reſiſtere nō valēt: ſed peſtilētia īpietatis
increduli moꝛiunꝛ. c ❡ Juxta aream
areuna. Area areuna eccl̄ia eſt gentiū in
q̄ poſtq̄ȝ altare fidei verus dauid erexit:
ꝯfeſtim moꝛs īpietatis ceſſat: hāc areā da/
uid q̄nquaginta ſiclis emit: qꝛ chꝛiſtus ꝑ
ſeptifoꝛmis ſpūs gratiam cunctis delictis
omiſſis: gentilitatē in domū ſibi ſempiter
nā ſctificauit.

gnatoꝝ. Percuſſit aūt coꝛ a
dauid euʒ poſtq̄ȝ numerat⁹
eſt ppl̄us: et dixit dauid ad †
dn̄m: Peccaui valde ī hoc b
facto: ſed p̄coꝛ dn̄e vt trāſfe
ras iniq̄tatē ſerui tui: qꝛ ſtul
te egi nimis. Surrexit itaqʒ
a dđ mane: ⁊ ſmo dn̄i fact⁹ eſt
ad gad ꝓphetā ⁊ vidētē da
uid dicēs: Uade ⁊ loq̄re ad
dđ: Hec dicit dn̄s: Triū ti/ †
bi daꝛ optio. Elige vnū qđ
voluerꝭ ex his/ vt faciā tibi.
Cūqʒ veniſſʒ gad ad dauid
b nūciauit ei dicēſ: Aut ſeptē †
annis veniet tibi fames in
terra tua: aut tribus mēſib⁹
fugies aduerſarios tuos: et
illi te ꝑſequentur: aut certe
trib⁹ dieb⁹ erit peſtilentia in
terra tua. Nūc ergo delibe/
ra ⁊ vide queʒ reſpondeā ei
q̄ me miſit ſermoneʒ. Dixit
aūt dauid ad gad: Coartoꝛ c
vndiqʒ nimis. †Sʒ meli⁹ eſt d
vt incidam in manus domi
ni (multe enim miſcđie eius
ſunt) q̄ȝ in manus hominū.
Immiſitqʒ dn̄s peſtilētiam e
in iſrael/ de mane vſqʒ ad tē f
pus cōſtitutū: ⁊ moꝛtui ſunt
ex populo dan vſqʒ berſa/
bee ſeptuaginta milia viro/
rū. †Cumqʒ extēdiſſet manū
ſuā angelus dn̄i ſup hieru/
ſalē vt diſꝑderet eā: miſert⁹
eſt dn̄s ſup afflictionē: ⁊ ait
angelo ꝑcutiēte ppl̄m: Suf
ficit nūc/ cōtine manū tuaʒ.
c Erat aūt angelus dn̄i iuxta g
¶ ipſa eſt hieruſalem.
areā areuna iebuſei. Dixit/
qʒ dauid ad dn̄m cū vidiſſet
āgelū cedētē ppl̄m† Ego ſū

Nico. de lyra

†De pe. di. 2. c. fugerat autē ※ dubiū quō tot erāt in vna tribu: qꝛ nu/
mer⁹ nouē tribuū aliarū q̄ fuerūt numera
te per ioab: nō aſcēdit niſi ad mille milia ⁊
cētū milia: vt p̄dictū. Ad qđ dicēdū ꝙ tri/
bus iuda fuit alijs bellicoſioꝛ: ⁊ iō plures
habuit bellatoꝛes q̄ȝ aliq̄ alia. Itē qꝛ bel/
latoꝛes de alijs nationib⁹ ꝯiungebanꝛ cū
dauid: ſicut ptʒ. ſ. xv. ca. de ethai getheo:
q̄ cū ſexcētis bellatoꝛib⁹ erat ꝯiunctus ipi
dauid: ⁊ ſil̄r fuit de alijs nationib⁹. ⁊ oēs
iſti cōputabanꝛ cū bellatoꝛibus de tribu
iuda de q̄ erat dauid: ꝓpꝛ ꝙ numer⁹ bella
†De pe. di. 3. c. illđ ꝓo toꝝ tribus iude tātū aſcēdebat. Sciendū
tn̄ ꝙ. 1. Paral. xxi. dicit. De iuda aūt. cccc
lxx. milia qđ ſoluiꝛ ab hebreis. Uno mō ꝙ. xxx. milia q̄ omittū
tur. 1. Paral. erāt capita alioꝝ: ⁊ ſic nō numerāꝛ cū eis ibi: hic
aūt in numero cū alijs ꝯcludunꝛ. Alio mō ꝙ in li. Paral. po
niꝛ numer⁹ minoꝛ q̄ fuit traditus dauid ne nimis ſuꝑbiret: vt
predictū eſt. Hic autē poniꝛ numerus ſm̄ veritatē qui maioꝛ
erat oppoſito modo q̄ȝ de numero iſrl̄: vt patʒ ex dictis. Nec
eſt incōueniēs ſic variari modū loquendi: qꝛ frequēter per ta
lē modū ſoluunꝛ apparētes diſſonātie euangeliſtarū.
Diuiſio a ❡ Percuſſit aūt coꝛ dauid ⁊c̄. Hic cōſequēter deſcribi
tur punitio delicti. vbi primo poniꝛ determinatio pene. ſcđo
executio

executio iuſticie diuine/ ibi: Immiſitqʒ dn̄s peſtilentiā. tertio
ꝑlcatio offenſe/ ibi: Uenit aūt gad. Circa p̄mū exprimiꝛ penitē G
tia dauid/ cū diciꝛ: Percuſſit aūt coꝛ. i. ꝯſciētia eū reprehē
dit. b ❡ Peccaui valde. Pctō ſuꝑbie: vt dictū eſt. Itē ex
mandati diuini trāſgreſſione: qđ habetur Exo. xxx. vbi dicit:
Quādo tuleris ſummā filioꝝ iſrl̄ dabūt
ſinguli preciū ꝓ aīmabus ſuis dn̄o et nō
erit plaga in eis: ⁊ quantū ſit illud preciū
ſubdiꝛ ibidē: Dimidiū ſicli ⁊c̄. Uolebat
enī domin⁹ ꝙ numeratio generalis ppl̄i
qualē precepit dauid fieri fieret per capi/
ta: ſed ꝙ quilibet offerret dn̄o dimidiū ſi/
clū: ⁊ tunc numerabanꝛ ſicli: ⁊ ſic appare/
bat numerus popl̄i: qꝛ erat duplus ad nu
merū ſicloꝝ: vt dictum fuit Exo. xxx. Hec
autē numeratio nō fuit ſic facta: ⁊ ſic ſecu/
ta fuit plaga. Cōſequenter poniꝛ determi
natio pene/ cum diciꝛ: Triū tibi datur
optio ⁊c̄. Et ptʒ littera vſqʒ ibi: c ❡ Co
artoꝛ vndiqʒ nimis. Quia quodlibet
illoꝝ videbaꝛ durū. d ❡ Sed melius
eſt vt incidā in manus dn̄i ⁊c̄. Eli/
gendo peſtilentiā triū dierū: Tum qꝛ de
dei miſericoꝛdia ſperabat: Tū qꝛ ſi elegiſ
ſet famē ſeptē annoꝝ. ip̄e ⁊ alij diuites ꝓ
uidiſſent ſibi đ victu: ⁊ pauperes fuiſſent
nimis afflicti. Itē ſi elegiſſet fugā corā ad
uerſarijs. ip̄e ⁊ alij potētes fuiſſent ꝓtecti
auxilio pugnatoꝝ/ ⁊ refugio foꝛtalicioꝝ:
⁊ ceteri fuiſſent occiſi. ⁊ ideo elegit penā
oībus equalē: qꝛ peſtilentia a deo īmiſ/
ſa equaliter poterat cadere ſuper regē et
pauperē. e ❡ Immiſitqʒ dn̄s peſti/
lentiā in iſrl̄. Hic poniꝛ dicte pene exe/
cutio/ cū diciꝛ: f ❡ De mane vſqʒ ad
tēpus cōſtitutū. i. vſqʒ ad tertiā diē in
cluſiue: vt dicūt aliqui: qꝛ ſic erat pena de
terminata. Sed hoc nō videꝛ verū: qꝛ in/
fra diciꝛ: Uenit aūt gad ad dauid ī die il/
la. ⁊ videꝛ loq̄ ſcriptura de p̄ma die peſti/ H
lētie. Ad hoc enī venit gad vt dauid offer
ret holocauſtū ⁊ ceſſaret plaga inchoata:
vt hꝛ infra. Ex q̄ videꝛ etiā ꝙ tp̄s peſtilen
tie nō erat ꝯſummatū. ⁊ iō dicūt alij ꝙ tē/
pus ꝯſtitutū intelligiꝛ tēpus prādij. Sed
tale tp̄us nō videꝛ eſſe ꝯſtitutū in lege. ⁊
idō dicūt alij ⁊ meli⁹ vt videꝛ ꝙ tēpus cō
ſtitutuʒ intelligiꝛ hoꝛa ſacrificij veſꝑtini.
Illud enī ſtatutū fuit in lege Exo. xxix. ita
ꝙ a mane p̄mi diei vſqʒ ad hoꝛā illā moꝛ/
tui ſunt de ppl̄o. lxx. milia viroꝝ. Sed tūc
occurrit dubiū: qꝛ ſicut dictū eſt: peſtilētia
triū dierū erat determinata. ⁊ ſic videꝛ ꝙ
ſit mutatio facta in deo. Ad qđ dicēdū ꝙ
nō: qꝛ peſtilētia triū dierū erat dicta ꝑ mo
dū cōminationis: ſicut Jone. iij. b. Adhuc
quadraginta dies et niniue ſubuerteꝛ: q̄
tamē nō fuit ſubuerſa. Sic in ꝓpoſito duo
dies peſtilentie vltimi fuerūt tm̄ per com
minationē dicti. primus ꝟo dies per mo/
dū ſentētie diffinitiue: ꝓpter qđ fuit peſti
lētia tātū illo die. iō ſubdiꝛ: Miſertus eſt
dn̄s ſup afflictionē ⁊c̄. g ❡ Juxta areā
areuna. Iſte erat binomi⁹: qꝛ cū hoc vo/
cabaꝛ oꝛnā ※

※ a ❡ Percuſſit aūt coꝛ dauid euʒ
poſtq̄ȝ nu. eſt ppl̄s. Per cōtritionem.
Sed qꝛ nō ſufficit contritio niſi cōfeſſio ſe
quaꝛ habita opoꝛtunitate. ideo ſubdiꝛ: † ❡ Et dixit dauid
ad dn̄m: Peccaui val. ⁊c̄. Et diciꝛ in hoc facto. nā in ꝯfeſ/
ſione vera pctā ſunt particulariter exprimēda. Et qm̄ poſt con
feſſionē requiriꝛ ſatiſfactio ꝑ penā. iō ſubdiꝛ: † ❡ Triū tibi
daꝛ optio. Sequiꝛ: † ❡ Aut ſeptē annis veniet tibi
fames in terra tua. Per hoc aūt ꝙ dauid preelegit peſtilē/
tiam triū dierū perſecutioni triū menſiū ⁊ fami ſeptē annoꝝ:
ſignificaꝛ ꝙ pena ꝓ peccatis ſuſtinenda in vita preſenti: ma/
gis eſt eligenda ⁊ acceptāda q̄ȝ in purgatoꝛio que longioꝛ eſt
aut in inferno: q̄ a ꝑte poſt eſt eterna: ꝑ hoc aūt ꝙ dauid dixit.
※ Uertaꝛ obſecro

nam ſanctificauit. a ¶ Areuna. Interpͣtatur arca. Ornā ve ro lumen nobis. Bene ḡ dauid volēs placare dn̄m: altare iu‑ betur in area areune vel orne ↄſtituere: q₂ aliter nō placatur deus ab hoīe niſi in arca cordis per lumē recte fidei ꝛ vere di lectiōis ↄſtituat altare hūilitatis: in quo offerat ſacrificiū obla

50.d tionis ꝛ laudis. vn̄: Sacrificiū laudis h.m. ꝛ ſacrificiuȝ deo ꝛc̄. Area areune vel orne. ipā eſt hieruſalē. b ¶ Et ob

3.1.a tulit ho. ꝛc̄. Hinc in Paral. Taber‑ naculū qđ fecerat moyſes in deſerto et altare holocauſtoꝝ ea tēpeſtate erat in excelſo gabaon: ꝛ nō p̄ualuit dauid ire ad altare: vt obſecraret dn̄ȝ. Nimio em̄ timore fuerat pterrit⁹ vidēs gladiū an‑ geli dn̄i. Dixitq₃ dauid: hec eſt domus dei ꝛc̄. In hoc loco ſm̄ hebreos voluit abraam offerre filiū cū aries ſubito ap‑ paruit: quē aſſumēs obtulit ꝓ filio.

Et rex dauid Ca. I ſenuerat. Nonne tibi videt̄ ſi occidentē ſequa ris lr̄am figmentuȝ eſſe vel athenaruȝ ludrica? Frigid⁹ ſenex obuoluit veſtimētis: ꝛ niſi cōplexu adoleſcentule nō tepeſcit. Viuebat adhuc berſabee: ſuperat abigail ꝛ reliq̄ vxores ꝛ ↄcubi‑ ne. Oēs quaſi frigide repudiant̄: ꝛ in vni⁹ tm̄ grandeu⁹ caleſtit amplexibus. Abraā multo dauid ſenior fuit: ꝛ tn̄ vi‑ uente ſara aliā nō queſiuit vxorē. Iſaac duplices dauid ānos habuit: ꝛ cum re‑ becca iā vetula nūq₃ refrixit. Tacebo đ priorib⁹ ante diluuiū viris: qui poſt an nos q̄ngentos nō dico ſenilib⁹: ſed pe‑ ne carioſis artub⁹ nuſq₃ puellares que ſiere cōplexus. Moyſes dux iſraelitici ppl̄i centū viginti ānos habuit ꝛ ſepho ram nō mutauit. Que eſt ḡ iſta ſunami tis vxor ꝛ virgo tā feruēs vt frigidū ca‑ lefaceret? Tā ſancta: vt calentē ad libi‑

B dinē non ꝓuocaret? Exponat ſalomon patris delitias ꝛ pacific⁹ bellatoris am plexus. Poſſide ſapientiā: poſſide ītel‑ ligentiā. Ne derelinquas eā ꝛ appre‑ hendet te: ama illā ꝛ ſeruabit te. Oēs pene virtutes corporis mutant̄ in ſeni bus: ꝛ creſcēte ſola ſapīa decreſcūt cete ra: ieiunia: camene: huc illucq₃ diſcur‑ ſus: peregrinoꝝ ſuſceptio: đfenſio pau perum: inſtantia orationū: viſitatio lan guentiū: labor manuū vn̄ p̄bent̄ elemo ſyne: ꝛ cūcta q̄ ꝑ corp⁹ exercent̄: fracto corpore minora fiūt. Nec h̄ dico q̄ in iu uenilibus ꝛ adhuc ſolidioris etatis: q̄ ſcȝ labore ꝛ ardentiſſimo ſtudio: vite q̄ȝ ſanctimonia ꝛ orationis frequētia ſcien tiā cōſecuti ſunt: frigeat ſapīa: q̄ in ple‑ riſq₃ ſenib⁹ etate marceſcit. Sȝ q̄ adole ſcentia multa corporis bella ſuſtinet: et inter incētiua vitioꝝ ꝛ carnis titillatio‑ nis quaſi ignis in lignis viridibus ſuf‑ focet̄: ꝛ ſuū nō poſſit explere fulgoreȝ. Senect⁹ vero eoꝝ q̄ adoleſcētiā ſuā ho‑

1.a neſtis actib⁹ inſtruxerunt: ꝛ in lege dn̄i meditati ſūt die ac nocte: etate fit docti or: ꝓceſſu tēporis ſapientior: ꝛ veteruȝ ſtudioꝝ dulciſſimos fruct⁹ metit. Ipſuȝ q₃ nomē abiſac ſapīam ſenū indicat am pliorem. Interpͣtat̄ eniȝ pater me⁹ ſup fluus. i. abundās vl̄ p̄ris mei rugitus: verbū ſupflui ambiguū ē: ſȝ hic ſignifi‑ cat q̄ ſapīa amplior ſit in ſenib⁹ ꝛ redūdans. Alibi aūt ſuflpu us quaſi nō neceſſarius ponit̄. abiſaac aūt ꝛ rugit⁹ ꝓprie nūcu pat̄: qđ maris fluct⁹ reſonat: ꝛ (vt ita dicā) de pelago veniens fremit⁹ audit̄. Ex quo oſtendit̄ abūdantiſſimū ꝛ vltra hūanā vocē in ſenib⁹ diuini ſermonis tonitruū cōmorari. Sunami‑ tis vero coccinea dicit̄: vt ſignificet calere ſapientiā ꝛ diuina lectione fer

lectione feruere. Quod licet dn̄ici ſanguis indicet ſacramētū C etiā feruorē oн̄dit ſapīe. vn̄ obſtetrix illa ī geneſi coccinū ligat in manu phares: q̄ ab eo q̄ parietem diuiſerat duos populos ante ſeparantē diuiſoris nomē. i. phares ſortit⁹ eſt. Et raab me retrix in typo eccl̄ie reticulam myſteriū ſanguinis ↄtinentē: vt

qui peccaui: ꝛ ego iniq̄ egi: Iſti q̄ oues ſūt q̄d fecerūt? Vertatur † obſecro man⁹ tua ↄtra me ꝛ ↄtra domū p̄ris mei. Venit autē gad a ꝓpheta ad dauid in die illa: ꝛ di xit ei: Aſcēde ↄſtitue dn̄o altare

a in area areuna iebuſei. Et aſcen dit dauid iuxta ſmonē gad quē p̄ceperat ei domin⁹. Cōſpiciēſq₃ areuna aīaduertit regē ꝛ ſeruos ei⁹ trāſire ad ſe ꝛ egreſſus adora b uit regē ꝓno vultu in terrā / ꝛ ait: Quid cauſe ē / vt veniat domin⁹ meus rex ad ſeruū ſuū? Cui da‑ uid ait: Vt emā a te areā ꝛ edifi‑ cē altare dn̄o ꝛ ceſſet interfectio q̄ graſſat̄ in ppl̄o. Et ait areuna ad dauid: Accipiat ꝛ offerat do minus me⁹ rex / ſic placet ei. Ha bes boues in holocauſtū: ꝛ plau ſtrū ꝛ iuga boū in vſum lignoꝝ. Oīa dedit areuna regi: Dixitq₃ c areuna ad regem. Dn̄s de⁹ tuus ſuſcipiat votuȝ tuū. Cui reſpon dens rex ait: Nequaq₃ vt vis: ſȝ emā p̄cio a te: ꝛ n̄ offerā dn̄o đo meo holocauſta gratuita. Emit d

a ¶ In Paral. legit̄: dedit ḡ dauid ornaȝ ꝓ loco ſiclos auri iuſtiſſimi ponder̄ ſexcen tos. Intelligendū eſt em̄ boues argenti ſi‑

ergo dauid areā ꝛ boues argēti e

clis q̄nquaginta: areā xᵒ ſexcentis aureis emiſſe.

ſiclis q̄nquagita: ꝛ edificauit ibi f

b altare dn̄o dauid: ꝛ obtulit holo cauſta ꝛ pacifica. Et ꝓpitiat⁹ eſt dominus terre ꝛ cohibita eſt pla ga ab iſrael.

Finit ſecundus.

Prim⁹ liber Malachim. i. re gum tertius incipit.

Ca. I

Et rex da s uid ſenue rat habe‑ batq₃ eta tis pluri‑ mos dieſ.

Nico. de lyra

hiericho cabatur ornaȝ: vt h̄ abet̄. i. Paral. xxi. a ¶ Venit autē gad ꝓpheta ad dauid. Hic ↄn̄ter deſcribit̄ placa tio offenſe: ꝑ oblationē dauid ad dictū gad ꝓphete ꝑ reuelationē dn̄i. qđ no‑ tatur cū đr: Et aſcēdit dauid iuxta ſermonē gad: quē p̄cepat ei dn̄s ꝛc̄. b ¶ Et egreſſus adorauit re‑ gē ꝓno vul. in ter. i. fecit ei reueren tiā regi debitam. Iſte em̄ q̄uis eēt gē tilis erat amic⁹ dauid ꝛ ei ↄfederatus: q₂ ꝑ eū dauid habuerat partem ciuita‑ tis hieruſalem. Cetera patent vſq₃ ibi: c ¶ Oīa dedit areuna regi. i. đ are voluit: ſȝ dauid accipe noluit niſi ꝓ pre cio. vnđ ſequit̄: d ¶ Emit ḡ dauid are. i. Paral. xxi. d. đr: Dedit ḡ dauid ornan ꝓ loco ſiclos auri iuſtiſſimi pon deris ſexcētos. Et ideo lr̄a q̄ ſic habet debet ſic punctari: Emit ḡ dauid a reā: ꝛ tacet̄ hic p̄ciū qđ. i. Paral. expri mit̄ ſex centoꝝ auri ſicloꝝ. ꝛ ſequitur: e ¶ Et boues argenti ſiclis quin quaginta. ſ. ꝓ bob⁹ tm̄. f ¶ Et edi ficauit ibi altare. dn̄o dauid. ſcilȝ ille loc⁹ ē in q̄ abraā voluit īmolare iſa ac filiū ſuū: vt dictū fuit Geñ. xxij. ꝛ ia cob vidit ibi ſcalā: vt dictuȝ fuit Geñ. xxviij. ꝛ ibi poſtea fundatū fuit templū per ſalomonem: vt habetur. ī. iij. libro vj. ca. et. ij. Paral. iij.

† ¶ Vertat̄ obſecro ira tua ↄ me. Oſtēdit̄ q̄ p̄nceps ꝑfect⁹ in boni‑ tate parat⁹ eſt exponere ſe morti ꝓ po puli ſui ſaluatione: exemplū hui⁹ dedit dn̄s noſter ieſus xp̄s di. Ioh. x. c. Ego ſum paſtor bon⁹: ꝛ aīam pono ꝓ ouib⁹ meis. Hoc etiā fecit Codrus rex perſa rū qui ꝓ eelegit occidi ꝓpter ſalutē ppl̄i ſui: vt ſupra dictum eſt. Moraliter D Codr⁹ rex

¶ Poſtilla venerabilis mg̃ri Nico‑ laus de lyra ſup ſcđm librū Regū ex‑ plicit: Incipit poſtilla eiuſdē ſup Ter‑ tiū librum Regum.

Et rex dauid Ca. I ſenuerat. In p̄ceden‑ tibus libris actuȝ eſt de regno filioꝝ iſrl̄ vnito. hic ↄn̄r agit̄ de regno eius diuiſo: ꝓpter qđ a‑ pud hebreos duo libri p̄cedētes ſunt: vn⁹ liber q̄ vocat̄ ſamuel: ꝛ duo ſequē tes ſūt vnus: alius liber q̄ vocat̄ mala chim. i. regū in plurali. Primo igit̄ de duplici regno agit̄ ꝓut floruit. Scđo ꝓut cadere cepit. ſ. q̄rto libro: q₂ extūc gētes ſubdite hebreis ceperūt rebella re: ꝛ tādē dn̄ari eis ꝛ finalit̄ eos capti‑ uare. Circa p̄mū ſciendū q̄ vbi vnū re gimen terminat̄: ſequēs inchoat̄: ideo p̄mo agit̄ de regni vnitate ſb̄ ſalomōe in p̄ncipio regni ſui: ſcđo de regni diui ſione circa finē vite ſue. xi. ca. Pria in duas: q₂ p̄mo deſcribit̄ ipſius ſalomo‑ nis reg̃ inſtitutio. ſcđo īſtituti ↄfirma tio. ca. ij. p̄ma in tres: q₂ p̄mo deſcribit̄ ipſi⁹ dđ ſenilis ↄditio. ſcđo adonie ambitio / ibi: Adonias āt: tertio ſalomōis ꝓmotio / ibi: Dixitq₃ nathan. Circa primū đr: g ¶ Et rex dauid ſenuerat: ꝛ tn̄ nō habebat niſi. lxx. ānos ad plus: quia Diuiſio

Moralit̄. g ¶ Et rex dđ ſe. ꝛc̄. Sic frequēter dictū eſt ꝑ dđ figurat̄ dn̄s noſter ieſus xp̄s q̄ ſenex đr eo q̄ etern⁹ eſt in r deitate. Heb Moraliter